

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΑ' – ΤΕΥΧΟΣ 8 – ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2004
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἴω. Γενναδίου 14 – 115 21 Ἀθήναι
Τηλ.: 210-72.72.253. Fax 210-72.72.251
<http://www.ecclesia.gr>
e-mail: contact@ecclesia.gr

Ἐκδίδεται

Προνοία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ὑπὸ τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Ἐπιθετικῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Διευθυντὴς τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκληφας
Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱεράς Συνόδου

Ἀρχισυντάκτης
Κωνσταντῖνος Χολέβας

Τμήμα Συντάξεως
Ἐπιμέλεια ὕλης, διόρθωσις δοκιμῶν
Δρ. Χρήστος Γ. Καραγιάννης

Φωτογραφίες
Χρήστος Μπόνης

Προεκτυπωτικὲς ἐργασίες
Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕΕ
Σόλωνος 98 – 106 80 Ἀθήνα
Τηλ.: 210-36.61.200. Fax 210-36.17.791
<http://www.livanis.gr>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ	587
ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ	591
ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ	
Ὁ Ἀλεξανδρείας Πέτρος ὁ Ζ' Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χριστοδοῦλου, Ἐπικήδειος εἰς τὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Πέτρον Ἀνακοινωθὲν περὶ τῆς Ἐξοδίου Ἀκολουθίας τοῦ Μακαριστοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυροῦ Πέτρον	592 593 595
ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ	
Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Περὶ τοῦ τρόπου Ἀναγνώσεως τῶν εὐχῶν τῆς θείας Λειτουργίας Περὶ τῆς συμμετοχῆς τῶν πιστῶν εἰς τὴν θείαν Εὐχαριστίαν Ὁ καιρὸς τῆς θείας Λειτουργίας καὶ ἡ δυνατότης τελέσεως τῆς τὸ ἑσπέρας Τὰ Ἀγιογραφικὰ Ἀναγνώσματα καὶ τὸ κήρυγμα εἰς τὴν θείαν Λειτουργίαν Ἡ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰ ραδιοτηλεοπτικὰ μέσα ἐνημερώσεως (P.M.E.) Ἐκφωνητικὴ Σημειογραφία ἐν τῇ πράξει τῆς Ὁρθοδόξου Λατρείας Ἐπαναφορὰ τῆς τάξεως τοῦ Ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὴν κανονικὴν Αὐτοῦ θέσιν	596 599 602 605 608 611 614
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ	
Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Πρὸς τὴν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Παλαιστίνης κ. Γιάσεο Ἀραφάτ Πρὸς τὸν Μακαριωτάτον Πατριάρχην Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας κ. Ἀλέξιον	616 618 620
ΜΗΝΥΜΑΤΑ	
Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χριστοδοῦλου, Γιὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χριστοδοῦλου, Χαιρετισμὸς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Παραολυμπιακὴ Ἐπιτροπὴ καὶ τὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Παραολυμπιακῆς Ὀμάδος	621 622
ΤΟ ΔΡΩΡΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ	
Δύο ἐπιτυχημέναις πρωτοβουλίαις τῆς Ἐκκλησίας μας	623
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Ε.Ε.	
Ἐπιστολαὶ Προσωπικότητων πρὸς τὸν Μακαριωτάτον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλον	625
ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ	
Σεβ. Μητροπολίτου Σύρου κ. Δωροθέου Β', Ἐορτασμὸς τῶν Ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου εἰς τὴν πόλιν Μπαρδεϊὸβ τῆς Σλοβακίας	630
ΜΕΛΕΤΑΙ	
Ἀρχιμ. Χρυσόστομον Σαββάτου, Ἱστορικὴ Θεώρησις τῆς Κρίσεως μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Παναγιώτου Ἰ. Μπούμη, Στὴ διαμάχῃ Κωνσταντινουπόλεως-Ἀθηνῶν. Οἱ Ἀδιαμφισβήτητοι Νικητῆς	632 644
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ	649
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	652
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	656
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	708

**ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ
ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ
ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΣΥΝΟΔΙΚΗ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ 148η**

(1.9.2004 ἕως 31.8.2005)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

**ΕΚ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΥ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

† Ὁ Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας
καὶ Μήλου κ. Δωρόθεος
† Ὁ Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος
† Ὁ Νέας Σμύρνης κ. Συμεών
† Ὁ Κερκύρας καὶ Παξῶν
κ. Νεκτάριος
† Ὁ Γλυφάδας κ. Παῦλος
† Ὁ Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων
κ. Ἐπιφάνιος

**ΕΚ ΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ
ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΧΩΡΩΝ**

† Ὁ Ἐάνθης καὶ Περιθεωρίου
κ. Παντελεήμων
† Ὁ Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος
† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εὐσέβιος
† Ὁ Καστορίας κ. Σεραφεῖμ
† Ὁ Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ
Ἑορδαίας κ. Θεόκλητος
† Ὁ Κασσανδρείας κ. Νικόδημος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΣΥΝΟΔΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

ΣΥΝΟΔΙΚΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

148ης Συνοδικῆς Περιόδου

1. Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπὶ τῆς Ἀρχιγραμματείας: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων.

2. Συνοδική Ἐπιτροπή Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης καὶ Μουσικῆς: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Νεκτάριος.

3. Συνοδική Ἐπιτροπή Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικῶν Ἔργων: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας κ. Θεόκλητος.

4. Συνοδική Ἐπιτροπή Δογματικῶν καὶ Νομοκανονικῶν Ζητημάτων: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωρόθεος.

5. Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπὶ τοῦ Μοναχικοῦ Βίου: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θήρας, Ἄμοργοῦ καὶ Νήσων κ. Ἐπιφάνιος.

6. Συνοδική Ἐπιτροπή Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεότητος: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καστορίας κ. Σεραφεῖμ.

7. Συνοδική Ἐπιτροπή Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εὐσέβιος.

8. Συνοδική Ἐπιτροπή Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ Ἐπιμορφώσεως Ἐφημεριακοῦ Κλήρου: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος.

9. Συνοδική Ἐπιτροπή Τύπου καὶ Δημοσίων Σχέσεων: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κασσανδρείας κ. Νικόδημος.

10. Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Συμεών.

11. Συνοδική Ἐπιτροπή Κοινωνικῆς Πρόνοιας καὶ Εὐποιΐας: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γλυφάδας κ. Παῦλος.

12. Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΣΥΝΟΔΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Α. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ Συνοδικὸν Δικαστήριον διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχούς:

Πρόεδρος: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων.

Τακτικά Μέλη:

1. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος.

2. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εὐσέβιος.

3. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Νεκτάριος.

4. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γλυφάδας κ. Παῦλος.

Ἀναπληρωματικὸν Μέλος: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θήρας, Ἄμοργοῦ καὶ Νήσων κ. Ἐπιφάνιος.

Β. ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΝ Συνοδικὸν Δικαστήριον:

Πρόεδρος: Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος.

Τακτικά Μέλη:

1. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καστορίας κ. Σεραφεῖμ.

2. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας κ. Θεόκλητος.

3. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κασσανδρείας κ. Νικόδημος.

4. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωρόθεος.

5. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος.

6. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Συμεών.

Ἀναπληρωματικὸν Μέλος: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θήρας, Ἄμοργοῦ καὶ Νήσων κ. Ἐπιφάνιος.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Διορίζονται 2 Συνοδικοί ἐπὶ ἑνιαυσία θητεία, μετ' ἰσαριθμῶν Ἀναπληρωματικῶν Μελῶν.

Ἄρθρον 4 παραγρ. 1 τοῦ Ν. 976/46

(Φ.Ε.Κ. 58 τεῦχος Α' 21.2.1946)

Τακτικά Μέλη: 1) Σεβ. Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Πε-

ριθεωρίου κ. Παντελεήμων, 2) Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος.

Ἐναπληρωματικά Μέλη: 1) Σεβ. Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Συμεών, 2) Σεβ. Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Νεκτάριος.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε.

Διορίζονται ἐπὶ ἐνιαυσία θητεία:

α) Ὁ Ἐναπληρωτὴς τοῦ Προέδρου, πρῶτος τῆ τάξει ἐκ τῶν μελῶν τῆς Δ.Ι.Σ. καὶ

β) 1 μέλος ἐκ τῶν Συνοδικῶν Ἀρχιερέων μετὰ τοῦ Ἐναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

Υ.Α./Φ. 60/2 τῆς 1.2.93 (Φ.Ε.Κ. 83 τ. Β' 19.2.93).

Πρόεδρος: Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος.

Ἐναπληρωτὴς Προέδρου: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων.

Τακτικὸν Μέλος: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος.

Ἐναπληρωματικὸν Μέλος: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γλυφάδας κ. Παῦλος.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

1. Α.Υ.Σ.Ε.

1. Ἄρθρον 42 παράγρ. 5 τοῦ Νόμου 590/1977.

2. Ἄρθρον 2 παράγρ. 1 τοῦ Κανονισμοῦ 3/1977.

3. Ἄρθρον 5 τοῦ Κανονισμοῦ 5/1978.

4. Ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ Κανονισμοῦ 6/1979.

5. Ἄρθρον 1 τοῦ Κανονισμοῦ 38/1988.

6. Ἄρθρον 14 παρ. 2 τοῦ Ν. 3149/2003 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 2 παρ. 2 τοῦ Ν. 2993/2002.

Πρόεδρος: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων.

Ἐναπληρωτὴς: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος.

Μέλη: 1. Πανσο. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος Σκλήφας, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. 2. Θεοφ. Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. 3. κ. Ἀναστάσιος Μαρίνος, Ἐπιτ. Ἀντιπρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. 4. κ. Βασίλειος Σούζας, Δικηγόρος. 5. κ. Ἰωάννης Σιδῶμος, Ἐπάλληλος Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. 6. κ. Χρῆστος Γκόγκος, Ἐπάλληλος τῆς

Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ἐναπληρωταί: 1. Πανσο. Ἀρχιμ. κ. Κύριλλος Μισιακούλης, Ἀ' Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. 2. Αἰδεσ. Πρωτ. κ. Λεωνίδης Ψαριανός, Διευθυντὴς Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. 3. κ. Δημήτριος Καπετσῶνης, Ἐπίτιμος Ἐφέτης. 4. κ. Νικόλαος Κορακιανίτης, Δικηγόρος. 5. κ. Κωνσταντῖνος Ροδόπουλος, Ἐπάλληλος Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. 6. κ. Περσεφώνη Γιαννουλάτου-Κωβαίου, Ἐπάλληλος τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Γραμματεὺς: κ. Γεώργιος Πρίντζιπας, Ἐπάλληλος Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐναπληρωτὴς Γραμματεὺς: κ. Ἀντώνιος Κουσαθανᾶς, Ἐπάλληλος Ἀποστολικῆς Διακονίας.

2. ΤΡΙΜΕΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΥΠΑΓΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (Κ.Ε.Υ.) ΗΤΟΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Διορίζεται προσωρινῶς καὶ μέχρι τῆς συγκροτήσεως Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις.

1. Ἄρθρα 2, 3, 4 τοῦ Κανονισμοῦ 5/1978.

2. Ἄρθρον 1 παράγρ. 2, 3 τοῦ Κανονισμοῦ 23/1982.

Πρόεδρος: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Συμεών.

Ἐναπληρωτὴς: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Νεκτάριος.

Μέλη: 1. Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Λεωνίδης Ψαριανός, Ἐπάλληλος Ἀποστολικῆς Διακονίας. 2. κ. Κωνσταντῖνος Καζᾶκος, Ἐπάλληλος Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐναπληρωταί: 1. κ. Λεωνίδας Δρόλας, Ἐπάλληλος Ἀποστολικῆς Διακονίας. 2. κ. Δημήτριος Τίκας, Ἐπάλληλος Ε.Κ.Υ.Ο.

Γραμματεὺς: κ. Ἀντώνιος Κουσαθανᾶς, Ἐπάλληλος Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐναπληρωτὴς Γραμματεὺς: κ. Μαρία Περιάλη, Ἐπάλληλος Ἀποστολικῆς Διακονίας.

3. ΤΡΙΜΕΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

Διορίζεται προσωρινῶς καὶ μέχρι τῆς συγκροτήσεως Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις.

1. Ἄρθρα 2, 3, 4 τοῦ Κανονισμοῦ 5/1978.

2. Ἄρθρον 2 τοῦ Κανονισμοῦ 23/1982.

Πρόεδρος: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εὐσέβιος.

Ἄναπληρωτής: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κασσανδρείας κ. Νικόδημος.

Μέλη: 1. κ. Ἀναστασία Περιβολίδου, Ὑπάλληλος Ἀποστολικῆς Διακονίας. 2. κ. Γεώργιος Πρίντζιπας, Ὑπάλληλος Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄναπληρωταί: 1. κ. Χρῆστος Γκόγκος, Ὑπάλληλος τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. 2. κ. Ἀναστασία Ποντίκα, Ὑπάλληλος Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

Γραμματεὺς: κ. Νικόλαος Τσῶλος, Ὑπάλληλος Ε.Κ.Υ.Ο.

Ἄναπληρωτῆς Γραμματεὺς: κ. Ἑλένη Καπετανάκη, Ὑπάλληλος Ἱερᾶς Συνόδου.

ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΠΤΥΧΩΝ (2005) ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Πρόεδρος: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωρόθεος.

Ἄναπληρωτής: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Νεκτάριος.

Μέλη: 1. Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Πατριίκιος Καλεώδης. 2. Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Σεραπίων Μιχαλάκης. 3. Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Σεραφεῖμ Καλογερόπουλος. 4. Ἐντιμ. κ. Ἀπόστολος Παπαχρήστου. 5. Ἐλλογιμ. κ. Γρηγόριος Στάθης.

Ἐπιμεληταὶ «Διπτύχων»: 1. Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Πλάτων Κρικρῆς. 2. Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Διονύσιος Μπιλάλης.

ΕΦΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Ἄρθρον 2 τοῦ Κανονισμοῦ 31/1971.

Πρόεδρος: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καστορίας κ. Σεραφεῖμ.

Μέλη: 1. Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος Σκλήφας, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. 2. Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Κύριλλος Μισιακούλης, Α' Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. 3. Ἐλλογιμ. κ. Ἡλίας Μουτσούλας. 4. Ἐντιμ. κ. Βασίλειος Σούζας.

Εἰσηγητής: κ. Γεώργιος Πρίντζιπας.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 2702
Ἄριθμ. Διεκπ. 1506

Ἀθήνησι τῇ 27ῃ Αὐγούστου 2004

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὡς καὶ τοὺς διὰ τῶν ὑπ' ἄριθμ. 142/72/16.1.2004 καὶ 643/460/4.3.2004 Συνοδικῶν Ἐγγράφων δημοσιευθέντας «Προκαταρκτικὸν Πίνακα» καὶ «Συμπληρωματικὸν Πίνακα» τῶν ὑποψηφίων πρὸς ἐγγραφήν εἰς τὸν Κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν Ἐκλογίμων, δημοσιεύομεν κατωτέρω τὸν καταρτισθέντα ὑπὸ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς 25.8.2004, Τελικὸν «Πίνακα τῶν Ὑποψηφίων» Κληρικῶν, τῶν ἐχόντων τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου καὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ὀριζόμενα τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα διὰ τὴν ἐγγραφήν αὐτῶν εἰς τὸν Κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν Ἐκλογίμων.

ΤΕΛΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙ' ΕΓΓΡΑΦΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ ΕΚΛΟΓΙΜΩΝ

1. Ἀρχιμανδρίτης Νικόλαος Ἀλεξίου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης.
2. Ἀρχιμανδρίτης Τίτος Γαρεφαλάκης, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.
3. Ἀρχιμανδρίτης Φώτιος Ζαχαρόπουλος, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας.
4. Ἀρχιμανδρίτης Θεόκλητος Καρακουλίδης, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.
5. Ἀρχιμανδρίτης Συμεὼν Λαμπρινάκος, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γυθείου καὶ Οἰτύλου.
6. Ἀρχιμανδρίτης Ἰουστίνος Μαρμαρινός, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.
7. Ἀρχιμανδρίτης Εὐστάθιος Μαρνασίδης, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.
8. Ἀρχιμανδρίτης Παντελεήμων Μουτάφης, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου.
9. Ἀρχιμανδρίτης Ἰουστίνος Μπαρδάκας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας.
10. Ἀρχιμανδρίτης Αὐγουστίνος Μύρου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερβίων καὶ Κοζάνης.
11. Ἀρχιμανδρίτης Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ.
12. Ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος Τσουτσούλης, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς.
13. Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξιος Ψωίνος, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γλυφάδας.

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεραγματεὺς

† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ**ΠΕΤΡΟΣ Ο Ζ'**

Ὁ μακαριστὸς Πατριάρχης
Ἀλεξανδρείας Πέτρος ὁ Ζ'

Τὴν 11ην Σεπτεμβρίου 2004 ἐξεδήμησεν πρὸς Κύριον ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης πάσης Ἀφρικῆς κυρὸς Πέτρος ὁ Ζ', ὅστις εὕρισκετο ἐν Ἑλλάδι. Ὁ θάνατός του προήλθεν ἀπὸ πτώσιν τοῦ ἐλικοπτέρου, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ μακαριστὸς Πατριάρχης μετέβαινε διὰ προσκυνηματικὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος μετὰ τῆς συνοδείας του.

Ἄμα τῷ ἀγγέλματι τοῦ θανάτου καὶ κατόπιν Ἀποφάσεως τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, ἡ σεπτὴ σορὸς μετεφέρθη εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου παρὰ τὴν Μητρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐτέθη εἰς Λαϊκὸν Προσκύνημα ἐπὶ τριήμερον. Κατὰ τὴν ἐπίσημον Ἐπιμνημόσυνον Ἀκολουθίαν, ἥτις ἐψάλη ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἀθηνῶν τὴν 15ην Σεπτεμβρίου προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος συμπαραστατουμένου ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, συμμετέσχε ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κωνσταντῖνος Στεφανόπουλος καὶ ἅπασα ἡ πολιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ ἡγεσία τῆς χώρας καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις Διπλωματικὸν Σῶμα.

Συμφώνως ἔξ ἄλλου τῆ σχετικῆ Διϋπουργικῆ Ἀποφάσει ἡ Κυβέρνησις ἀπέδωσε εἰς τὸν σεπτὸν νεκρὸν τιμὰς Ἀρχηγοῦ Κράτους. Ἡ ἐπίσημος Ἐπιμνημόσυνος Ἀκολουθία ἐγένετο δημοσία δαπάνη. Αἱ σημαῖαι τῶν δημοσίων καταστημάτων ἐκυμάτιζον μεσίστιοι ἐπὶ τριήμερον. Ἡ σεπτὴ σορὸς κεκαλυμμένη ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς σημαίας μετεφέρθη ἐν τελετικῇ πομπῇ ἐπὶ κιλίβαντος πυροβόλου καὶ διὰ τῶν ὁδῶν Μητροπόλεως, Φιλελλήνων κλπ. μετεφέρθη ἐπισήμως ἕως τοῦ Ζαπτείου Μεγάρου καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸν Κρατικὸν Ἀερολιμένα Ἀθηνῶν. Ἐκεῖθεν δὲ τιμητικῶς δι' ἀεροσκάφους τῆς Ἑλληνικῆς Πολεμικῆς Ἀεροπορίας τύπου C-130 μετεφέρθη εἰς Κάϊρον συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐκπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀντιπροσωπείας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου. Ἐκεῖ ἐτελέσθη ἡ ἐπίσημος Κηδεία καὶ ἡ ταφὴ τῆς σοροῦ εἰς τοὺς τάφους τῶν Πατριαρχῶν παρὰ τῇ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου παρουσίᾳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, τῶν Πατριαρχῶν Ἀντιοχείας κ. Ἰγνατίου καὶ Ἱεροσολύμων κ. Εἰρηναίου, τῶν Ἀρχιεπισκόπων Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου καὶ Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου, ἐκπροσώπων ἁπασῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἄλλων δογμάτων καὶ θρησκειμάτων.

**ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΕΙΣ
ΤΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ
ΠΕΤΡΟΝ**

«Οὐκ ἐκλείπει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ» (Γεν. 49,10)

Ἄφανοι καὶ ἔννεοί, κατώδυνοι καὶ πελιδνοί, κατάπληκτοι καὶ διαποροῦντες ἔμπρὸς εἰς τὴν ἀδυσώπητον κρίσιν τοῦ Θεοῦ, παραμερίζομεν πρὸς στιγμὴν τὰ ἀναπάντητα ἐρωτήματα τῶν συνειδήσεών μας, πρὸ τῶν τραγικῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας ἀνηρπάγη ἐκ μέσου ἡμῶν ὁ κλεινὸς Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς Πέτρος, καὶ κύπτομεν εὐπειθῶς τὸν αὐχένα ψυχῆς καὶ σώματος ὑποτασσόμενοι εἰς τὰ ἀνεξιχνίαστα κρίματα τοῦ Κυρίου. Πράγματι, ὁ ἕλλην Πατριάρχης τῆς δευτεροθρόνου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Πέτρος, νέος, δραστήριος, καὶ ὀραματιστής, ἔφυγεν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ὑπὸ τραγικὰς ὅσον καὶ ἀνεξηγήτους συνθήκας, καθὼς μετέβαινε, ἰπτάμενος ἐπὶ πτερυγῶν ἀνέμων, ὡς προσκυνητῆς τῆς ἀγιορειτικῆς παραδόσεως, διὰ νὰ προστῆ τῆς πανηγύρεως τῆς καταθέσεως τῆς τιμίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου, καὶ ἀφήνει ὀρφανὸν κληρὸν καὶ λαὸν τοῦ Πατριαρχείου του. Καὶ ἡ Ἐκκλησία σύμπασα ἀπὸ τῆς ἀποφράδος ἐκείνης ἡμέρας τῆς 11ης Σεπτεμβρίου, μέλαιναν περιβληθεῖσα στολήν, πενθεῖ τὸν δραματικὸν τῆς ἀποφραγισμὸν καὶ ἀναλογίζεται τὸ μέγα κενόν, πὺ ἀφήνει ἡ αἰφνιδία καὶ πρόωρος ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἀναχώρησίς του. Ὁμοῦ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας πενθεῖ καὶ τὸ εὐσεβὲς ἔθνος τῶν Ἑλλήνων, ἐκ τῶν κόλπων τοῦ ὁποίου προήρχετο ὡς Κύπριος τὴν καταγωγήν ὁ ἀείμνηστος Πατριάρχης, ἐπειδὴ Ὁρθοδοξία καὶ Ἑλληνισμὸς εἶναι παρ' ἡμῖν μεγέθη ἀσυνήθως συμπεπλεγμένα καὶ συναφῆ. Μετὰ τῆς ἀδελφῆς δὲ ἀφρικανικῆς Ἐκκλησίας συμπάσχει βεβαίως καὶ συνωδίνει καὶ ἡ ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τῆς ὁποίας διετήρει στενοὺς δεσμοὺς ὁ τραγικὸς Πατριάρχης καὶ ἡ ὁποία συνέτρεχε καὶ ὑπεστήριξε δι' ὅλων αὐτῆς τῶν δυνάμεων οἰκονομικῶς τὰς Ἱεροποστολάς καὶ ἐξησφάλιζεν ἐκ τῶν στελεχῶν τῆς Ἱεραποστόλους καὶ ἄλλους κληρικοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὴν Ἀφρικὴν. Ἐναυλοῦν ἀντηχοῦν ἀκόμη εἰς τὰς ἀκοὰς μας οἱ εὐχαριστήριοι καὶ πλήρεις εὐγνωμοσύνης λόγοι τοῦ Πατριάρχου, κατ' ἐπανάληψιν ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντες, πρὸς ὑπογράμμισιν τῆς πολυτίμου συμβολῆς τῆς Ἐκκλησίας μας εἰς τὸ πνευματικὸν καὶ κατηχητικὸν ἔργον τοῦ Πατριαρχείου εἰς τὴν ἀχανῆ ἡπειρὸν τῆς Ἀφρικῆς.

Συγκλονίζει τὰς καρδίας μας ἡ μνήμη τοῦ Πατριάρχου Πέτρου, ἀναδειχθέντος εἰς τὴν περίοπτον ταύτην θέσιν ὄχι μόνον εἰς νεαράν ὀπωσδήποτε ἡλικίαν ἀλλὰ καὶ εἰς κρισίμους ἐποχάς. Ἡ μνήμη ἑνὸς ταπεινοῦ καὶ σεμνοῦ Προκαθημένου, πὺ εἰς τὴν διάρκειαν τῆς 7ετοῦς πατριαρχείας του, ἐπεχείρησε τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Πατριαρχείου, τὴν ἀναστήλωσιν ναῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτιρίων, τὴν ἴδρυσιν νέων Μητροπόλεων καὶ Ἐπισκοπῶν, τὴν ἐπ' ἀνδρωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν του μὲ νέους κληρικοὺς μετακληθέντας ἐξ Ἑλλάδος καὶ Κύπρου, τὴν ἐνίσχυσιν τῶν Ἱεραποστολῶν. Δὲν θὰ λησμονήσω τὰς συζητήσεις μας ἐπὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ Πατριαρχείου. Δὲν θὰ λησμονήσω τὴν ἀγωνίαν του διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν Ἱεραποστολῶν, τὸ πάθος του διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου.

Τὸν συνεῖχεν ὁ πόνος διὰ τὴν πείναν καὶ δίψαν, τὴν πτώχειαν καὶ ἀνέχειαν, τὰς ἀσθενείας καὶ τὴν ἄλλειψιν φαρμάκων τῶν ἀφρικανῶν. Καὶ εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν ἀνεζήτη χεῖρα βοηθείας, ἐκλιπαρῶν ἐκείνους παρ' ὧν προσεδόκα βοήθειαν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς. Περιελθὼν τὴν Ἀφρικανικὴν ἡπειρὸν ἀπὸ Μητροπόλεως εἰς Μητρόπολιν καὶ ἀπὸ ἐκκλησιαστικῆς Ἐπαρχίας εἰς Ἐπαρχίαν, ἤλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ κληρὸν καὶ λαόν, τὸ ποιμνιόν του, ἐνθαρρύνων, ἐπευλογῶν, διευκολύνων τὸ ἔργον τῆς διαδόσεως τῆς Ὁρθοδοξίας, ὥστε σήμερον νὰ καυχᾶται ἡ

Ἐκκλησία διὰ τὴν κατὰ Θεὸν πρόοδον καὶ προκοπὴν Της.

Ἄλλ' ὁ πόνος μας ἐπαυξάνεται καὶ τὸ πένθος μας γίνεται ἀπαραμύθητον ὅταν σκεπτόμεθα ὅτι μετὰ τοῦ Πατριάρχου θύματα τραγικά τοῦ ἰδίου μοιραίου ἀτυχήματος ὑπῆρξαν Ἱεράρχαι ἀποτελοῦντες ἀνώτατα στελέχη τοῦ Πατριαρχείου, καθὼς καὶ νεώτεροι κληρικοί, νέοι λαϊκοὶ ἐπιστήμονες, συνεργάται τοῦ Πατριάρχου, καὶ ἔμπειροι στρατιωτικοί, διὰ τοὺς ὁποίους ὡσάυτως θρηνοῦν ὄχι μόνον οἱ συγγενεῖς των, ἀλλὰ καὶ σύμπασα ἡ ἑλληνικὴ Πατρις. Ὑπῆρξαν ἅπαντες θύματα τοῦ καθήκοντος τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ χειμαζόμενον Πατριαρχεῖον, ἔπεσαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος, ἄνδρες μὲ ἰδεώδη καὶ διάθεσιν αὐταπαρηγήσεως. Εἰδικώτερον οἱ δύο Μητροπολίται Πηλουσίου Εἰρηναῖος καὶ Καρθαγένης Χρυσόστομος μὲ τὴν πολύπειρον σοφίαν καὶ σύνεσιν των, ἐστέκοντο εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ κατὰ πολὺ νεωτέρου των Πατριάρχου, ὡς πολῦτιμοὶ σύμβουλοι καὶ εἰσηγηταί, καὶ πρόθυμοι ὑπηρέται τῶν καλῶς νοουμένων συμφερόντων τοῦ Πατριαρχείου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου διέθεσαν ὅλας των τὰς δυνάμεις. Εἰς τὴν καρδίαν μου ἔχει ἐγκαταθεθῆ μετὰ ἀνεξίτηλα στοιχεῖα ἡ εἰρηνοποιὸς καὶ μετριοπαθῆς τοῦ Καρθαγένης Χρυσόστομου διαλεκτικὴ, καὶ τοῦ Πηλουσίου Εἰρηναίου ἡ σώφρων καὶ μεμετρημένη τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἀνάλυσις.

Καὶ τώρα τί; Τὸ ἐρώτημα ἀμείλικτον ἀνέρχεται εἰς τὰ χεῖλη μας. Τί τέξεται ἡ ἐπιούσα; Πῶς θὰ καλυφθῆ τὸ κενόν; Ποῖος διαφαίνεται εἰς τὸν ὀρίζοντα ὁ νέος Κυρηναῖος; Οἱ πρῶτοι τῆς Ἱεραρχίας ἐξέλιπον μετὰ τοῦ Πατριάρχου. Τίς ὁ τὸ φορτίον τῆς Πατριαρχείας μέλλων νὰ ἐπωμισθῆ, ἀνερχόμενος μετὰ καρτερίας καὶ ὑπομονῆς τὸν τῆς Ἐκκλησίας Γολγοθᾶν; Τὴν ἀπάντησιν εἰς τὰ ἐρωτήματα αὐτὰ τὴν δίνει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀείποτε ἐπαναλαμβανομένη ἱστορία.

Ναί, «οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ». Δὲν πρόκειται δηλ. —λέγει ὁ Προφήτης— νὰ ἐκλείψει ἡγέτης τοῦ λαοῦ καὶ καθοδηγητῆς αὐτοῦ. Διότι εἶναι εὐλογημένος ὁ λαὸς αὐτός, εἶναι φυλὴ ἀειθαλῆς καὶ φιλόθεος καὶ τελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ. Δὲν πρόκειται νὰ ἀφήσει ὀρφανὸν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν Του καὶ τὴν κληρονομίαν Του.

Ναί, «οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ». Διότι τὸ μέλλον τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἐπιβάλλει τὴν συνέχισιν τῆς προσπαθείας καὶ τὴν διεύρυνσιν τῶν ὀριζόντων τῶν ἱεραποστολῶν, πού μετὰ τὴν εὐεργετικὴν παρουσίαν των σώζουσιν σώματα

καὶ ψυχάς. Καὶ εἶναι ἀσφαλῶς οἱ ἐκλέκτορες ἐν ἐπιγνώσει τῶν σημερινῶν ἀπαιτήσεων τῆς ἱστορικῆς ἀναγκαιότητος, ὥστε νὰ παρηγορήσουν τὸν ἀπορφανισθέντα κληρὸν καὶ λαὸν τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας.

«Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ». Κλαύσατε καὶ θρηνήσατε ὀρθόδοξοι λαοὶ τῆς ἀφρικανικῆς ἡπείρου, Ἕλληνες καὶ ἰθαγενεῖς, διότι ἀπορφανίσθητε κατὰ τραγικὸν τρόπον. Ἀλλὰ μὴ κάμψετε καὶ μὴ ἀπελπίξεσθε. «Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα». Θὰ ὑπερκεράσει ὁ Θεὸς τὰ ὑπάρχοντα ἐμπόδια καὶ τὰ ἀδιέξοδα καὶ θὰ ἀναστήσει καὶ ἐκ τῶν λίθων ἀκόμη νέον ἄρχοντα, ποιμένα καὶ Πατέρα σας διὰ νὰ σᾶς ὀδηγήσει ὡς ἄλλος Μωυσῆς εἰς τὴν νέαν Χαναάν.

«Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ». Ἦμπορεῖ ἡ τραγικότης τῶν στιγμῶν αὐτῶν νὰ ἔχει χαρακτηρίσει τὴν ἀπώλειαν ταύτην ὡς τὴν μεγίστην πασῶν, ἧς ἡ Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας ἀντιμετώπισε ποτέ. Ὅμως «οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα». Δὲν θὰ ἀφήσει ὁ Θεὸς ἀμάρτυρον τὸν λαὸν Του, ἔρμαιον τῆς δεινῆς ταύτης συγκυρίας. Θὰ ἀναστήσει, ταῖς πρεσβείαις τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου Μάρκου, τῶν ἐπιφανῶν Πατέρων Ἀθανασίου, Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, τὸν ἐκλεκτόν του καὶ θὰ δορυφορήσει τὸν Πατριαρχικὸν τοῦτον Θρόνον μὲ ἡγούμενον ὃ ἀπόκειται νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ καταλάβῃ καὶ καλύψῃ τὸ κενὸν καὶ μεταστρέψῃ εἰς χαρὰν τὴν σημερινὴν λύπην ἡμῶν.

Ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες,

Κυκλοῦντες σήμερον τὴν σορὸν τοῦ ἀδίκου θανάτου τελειωθέντος Πατριάρχου Πέτρου καὶ στρέφοντες νοῦν καὶ καρδίαν καὶ πρὸς τὰ σκηνώματα τῶν μετ' αὐτοῦ ὑπὸ τὰς ἰδίας συνθήκας τελευτησάντων ἀδελφῶν, οἱ τε παρόντες Προκαθήμενοι καὶ ἐκπρόσωποι τῶν ἁγίων Ὁρθόδοξων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ ἡ ἡμετέρα Ταπεινότης, ὡς Προκαθήμενος τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁμοῦ μετὰ καὶ τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, ὡς κορυφαίου παράγοντος τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, θαλερὸν δάκρυ χαίοντες, δεόμεθα ὅπως ὁ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου κυριεύων Θεὸς κατατάξῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν σκηναῖς ἁγίων καὶ καταπέμψῃ βάλσαμον παρηγορίας ἐπὶ τὰς καρδίας τῶν περιλειπομένων, καὶ ἀναστήσει ἡγούμενον νέον καὶ ἄρχοντα καλὸν πρὸς εὐόδωσιν τῆς ἱστορικῆς πορείας τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς καὶ πρὸς δόξαν τοῦ ἁγίου ὀνόματος τοῦ Θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Ἀθήνα, 14 Σεπτεμβρίου 2004

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀνακοινώνονται τὰ ἑξῆς, ἕξ ἀφορμῆς σημερινῶν δημοσιευμάτων σχετικῶς πρὸς τὴν τέλεση τῆς ἐξοδίου Ἀκολουθίας τοῦ Μακαριστοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κυροῦ Πέτρου:

**ΠΕΡΙ
ΤΗΣ ΕΞΟΔΙΟΥ
ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΣΤΟΥ
ΠΑΠΑ ΚΑΙ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ
ΚΥΡΟΥ ΠΕΤΡΟΥ**

«Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐξόδιο τελετὴ εἰς μνήμην τοῦ Μακαριστοῦ Μητροπολίτου Καρθαγένης κυροῦ Χρυσοστόμου στὸ Α΄ Νεκροταφεῖο Ἀθηνῶν, ὁμᾶς Ἱεραρχῶν τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελούμενη ἀπὸ τοὺς Σεβασμιωτάτους καὶ Θεοφιλεστάτους Ἀρχιερεῖς Μέμφιδος κ. Παῦλον, Ἀξώμης κ. Πέτρον, Λεοντοπόλεως, κ. Διονύσιον, Ἡλιουπόλεως κ. Θεόκλητον, Ζάμπιας κ. Ἰωακείμ, παρόντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κιτίου κ. Χρυσοστόμου καὶ ἄλλων, ζήτησε ἐπιμόνωσ ἀπὸ τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον κ. Χριστόδουλον νὰ τελεστῇ ἡ ἐξόδιος Ἀκολουθία τοῦ Μακαριστοῦ Πατριάρχου εἰς Ἀθήνας καὶ ἀμέσως μετὰ νὰ προωθηθῇ ἡ σορὸς του εἰς τὸν Κάιρον γιὰ τὴν ταφῇ. Ὁ Μακαριώτατος ἤρνεϊτο τὴν παράκλησίν του, προειδοποιώντας γιὰ τὶς πιθανὲς ἐσωτερικὲς ἀντιδράσεις στοὺς κόλπους τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὶς βέβαιες ἀντιδράσεις τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς περιμένει νὰ κλαύσει καὶ νὰ ἐνταφιάσει τὸν Πατριάρχη του. Οἱ Ἀλεξανδρινοὶ Ἱεράρχες, ὁμῶς, ἐπέμεναν ἐπικαλούμενοι ἀφενὸς μὲν τὶς πιέσεις τῶν ἰατροδικαστῶν γιὰ τὴν ἄμεση ἀνάγκη ἐπίστευσης τῶν διαδικασιῶν, ἢ ὁλοκλήρωση τῶν ὁποίων ἐτοποθετεῖτο γιὰ τὶς πρῶτες ἀπογευματινὲς ὥρες τῆς Τετάρτης καὶ ἀφετέρου τὶς τιμὲς Ἀρχηγοῦ Κράτους μὲ τὶς ὁποῖες ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία θὰ περιέβαλε τὸ σκήνωμα τοῦ Πατριάρχου, καθὼς ἐπίσης καὶ τὸ προηγούμενο τῆς κηδείας τοῦ Μακαριστοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυροῦ Χριστοφόρου εἰς Ἀθήνας (1967).

Κάτω ἀπὸ τὶς πιέσεις αὐτὲς ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἀναγκάσθηκε νὰ ὑποχωρήσει καὶ νὰ θέσει τὴν Ἐκκλησία μας στὴν διάθεση τοῦ Πατριαρχείου γιὰ τὶς ὅποιες διευκολύνσεις. Ἐπίσης ἔδωσε ἐντολὲς στὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ μεριμνήσει διὰ τὰ προβλεπόμενα.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς χθесινῆς ἡμέρας τριμελὴς ἀντιπροσωπεία τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους Νιγηρίας κ. Ἀλέξανδρον, Ζάμπιας κ. Ἰωακείμ καὶ Κέιπ Τάουν κ. Σέργιον, ἐπισκέφθηκε τὸν Μακαριώτατο καὶ τοῦ μετέφερε τὸ νέο αἶτημα τῶν Ἀλεξανδρινῶν Ἱεραρχῶν γιὰ τὴν τέλεση τῆς Ἐξοδίου Ἀκολουθίας στὸ Κάιρο καὶ ὄχι στὴν Ἀθήνα, ζητώντας, παράλληλα, συγγνώμη γιὰ τὴν ἀναστάτωση ποὺ προκάλεσαν στὸν ἴδιο καὶ τὴν Ἐκκλησία μας μὲ τὴν ἐναλλαγὴ τῶν ἀποφάσεών τους. Ὁ Μακαριώτατος καὶ πάλι ἔθεσε τὴν Ἐκκλησία μας στὴ διάθεσίν του καὶ ἔδωσε ἐντολὲς στὶς ὑπηρεσίες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὴν προσαρμογὴ τῶν προετοιμασιῶν στὰ νέα δεδομένα.

Ἐκ τῶν παραπάνω προκύπτει ὅτι οὐδεμία εὐθύνη φέρουν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ Προκαθήμενός Της γιὰ τὴν πρόσκαιρη σύγχυση, οὔτε φυσικὰ ὑπῆρξε “ζοφερὸ καὶ πονηρὸ παρακίνητο”, οὔτε ἀσφαλῶς προσπάθεια ἐκ μέρους τους “καπελώματος” ἄλλων Ἐκκλησιῶν, ὅπως ἀδίκως καὶ ἀναληθῶς ἀρκετὰ δημοσιεύματα ἀναφέρουν».

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 941
Ἄριθμ. Διεκπ. 645

Ἀθήνησι τῇ 31ῃ Μαρτίου 2004

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2784

**«ΠΕΡΙ
ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ
ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΕΥΧΩΝ
ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ»**

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ διαρκοῦς καὶ ἀμεταπτώτου ἐνδιαφέροντος Αὐτῆς διὰ τὰ θέματα διασφάλισης «τῆς εὐπροσδέκτου λατρείας τῷ Θεῷ» καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰ ἐπεξεργασμένα σχετικὰ πορίσματα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως, ἐπιθυμεῖ διὰ τῆς παρούσης Ἐγκυκλίου νὰ γνωρίσῃ Ὑμῖν –καὶ δι' Ὑμῶν «παντὶ τῷ πληρώματι τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»– τὰ κατωτέρω, σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὸν τρόπον ἀναγνώσεως τῶν εὐχῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Θείας Λειτουργίας, ὥστε ἡ συμμετοχὴ τοῦ συνόλου τοῦ «*Λαοῦ τοῦ Θεοῦ*» εἰς τὰ τελούμενα, ἀναγιγνωσκόμενα καὶ ψαλλόμενα ἐν αὐτῇ, καταστῆ καθολικὴ καὶ μετ' ἐπιγνώσεως.

Ὁ τρόπος ἀναγνώσεως τῶν εὐχῶν ἀπετέλεσε, κατὰ τὸ παρελθόν, ἀφορμὴν ἐκφράσεως ἀντιθέτων ἀπόψεων. Ἐπειδὴ δὲ δὲν πρόκειται μόνον περὶ θέματος τελετουργικῆς φύσεως, ἀλλὰ ἄπτεται τῆς σωτηρίας τοῦ λαοῦ διὰ τῆς συνειδητῆς συμμετοχῆς του εἰς τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν, ἀπαιτεῖται σαφῆς γνῶσις τῆς περὶ αὐτοῦ ἱστορίας καὶ θεολογίας, ὥστε νὰ ἐξαχθοῦν καὶ ἐφαρμοσθοῦν ὀρθὰ συμπεράσματα διὰ τὴν σύγχρονον λειτουργικὴν πράξιν.

Αἱ μαρτυρίαι τῶν ὀκτῶ πρώτων αἰώνων (δηλαδὴ τῆς περιόδου πρὸ τῆς διασώσεως τῶν πρώτων χειρογράφων εὐχολογιῶν) μαρτυροῦν ὅτι ὁ λαὸς ἤκουε τὰς εὐχὰς τῆς Λειτουργίας. Τοῦτο ἀποδεικνύεται εἴτε ἀπὸ μαρτυρίας περὶ ἀπαντήσεως διὰ τοῦ «*Ἀμὴν*» εἰς τὰς εὐχὰς τοῦ ἱερέως (Ἰουστίνος, Διονύσιος Ἀλεξανδρείας, Ἱερώνυμος), εἴτε διὰ σαφοῦς ἐπισημάνσεως ὅτι αἱ εὐχαὶ «*ἠκούοντο*» ἀπὸ τὸν λαὸν (Διονύσιος Ἀλεξανδρείας, 19ος Κανὼν τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου, Βίος ὁσίας Μελάνης), εἴτε διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ ρήματος «*λέγω*» περὶ τῶν εὐχῶν τῆς Θείας Λειτουργίας (Μ. Βασίλειος, Γρηγόριος Θεολόγος), εἴτε διὰ τῶν θέσεων τοῦ Χρυσοστόμου περὶ τοῦ ἱερέως, ὁ ὁποῖος «*λαμβάνει τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ*» καὶ λειτουργεῖ, καθὼς καὶ περὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον ἀναπέμπει τὰς εὐχαριστιακὰς προσευχὰς «*ὁμοθυμαδόν*» καὶ «*ἐν μιᾷ φωνῇ*». Ἐὰς προστεθῆ καὶ ἡ ἔμμεσος μαρτυρία περὶ ἀναγνώσεως τῶν εὐχῶν τῆς Θείας Λειτουργίας εἰς ἐπήκοον τοῦ λαοῦ, τὴν ὁποίαν παρέχει τὸ σημαντικώτατον κείμενον τῶν Ἀποστολικῶν Διαταγῶν, ὅταν ἀναφέρῃ ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος εὐχεταὶ «*καθ' ἑαυτόν*» κατὰ τὴν ἔνδυσίν του, ἀλλὰ «*ἀναπέμπει*» τὰς εὐχαριστηρίους εὐχὰς ἐνώπιον τοῦ Θουσιαστηρίου.

Ἡ ἐνιαία αὐτὴ παράδοσις συστοιχεῖται πρὸς τὴν Παύλειον ἐπισήμανσιν ἐν

Α' Κορ. 14, 16-17, ότι ὁ λαϊκὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀπαντήσῃ διὰ τοῦ «Ἀμήν» εἰς τὰς εὐχὰς τοῦ ἱερέως, ἐὰν δὲν τὰς κατανοήσῃ (ἐπομένως, ἐὰν δὲν τὰς ἀκούσῃ). Ὁ προμνημονευθεὶς 19ος κανὼν τῆς ἐν Λαοδικεῖα Συνόδου ἀναφέρεται εἰς τρεῖς εὐχὰς τῶν πιστῶν κατὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν· ἡ πρώτη λέγεται «διὰ σιωπῆς» καὶ ἀφοροῦσε εἰς τὴν καταξίωσιν τοῦ λειτουργοῦ, ἐνῶ αἱ ἐπόμεναι δύο «διὰ προσφωνήσεως». Ἡ ἐν λόγῳ μαρτυρία ἀποτελεῖ καὶ τὴν μοναδικὴν κατὰ τοὺς ἔξ πρώτους αἰῶνας περὶ εὐχῆς, ἢ ὁποῖα ἀναγινώσκειται κατὰ τρόπον μυστικόν, ἃν καὶ πρέπει νὰ ἐπισημανθῇ ὅτι ἡ συγκεκριμένη δὲν ἀποτελεῖ εὐχὴν τοῦ κεντρικοῦ πυρῆνος τῆς Λειτουργίας, δηλαδὴ τῆς Ἁγίας Ἀναφορᾶς. Μόλις εἰς τὸ μεταίχμιον τοῦ 5ου αἰῶνος, ὁ νεστοριανιστὴς συγγραφεὺς Ναρσῆς εἰσηγεῖται τὴν ἀνάγνωσιν τῶν εὐχῶν τῆς Ἀναφορᾶς, «κατὰ τὸ σεσιωπημένον». Εἰς τὴν πρακτικὴν αὐτὴν ἀντέδρασεν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία διὰ τῆς 137ης Νεαρᾶς τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἢ ὁποῖα ἐπεκύρωσεν τὴν καθολικὴν παράδοσιν, ὅτι αἱ εὐχαὶ τῆς Λειτουργίας πρέπει νὰ ἀναπέμπωνται «μὴ κατὰ τὸ σεσιωπημένον, ἀλλὰ μετὰ φωνῆς τῶ πιστοτάτῳ λαῶ ἑξακουομένης».

Ἡ παράδοσις περὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰς ἐπήκοον τοῦ λαοῦ ἀναγνώσεως τῶν εὐχῶν εἶναι σαφῆς, ἐνιαία καὶ καθολικὴ. Ὑπὸ τὸ φῶς τῆς παραδόσεως αὐτῆς δυνάμεθα νὰ κατανοήσωμεν τὴν ἔννοιαν μιᾶς θεολογίας «μυστικότητος» καὶ «μυστηρίου», ἢ ὁποῖα ἀποτυπώνεται εἰς τὴν εὐχαριστιακὴν ὀρολογίαν πολλῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων μετὰ τὸν 4ο αἰῶνα καὶ ἢ ὁποῖα κορυφώνεται εἰς τὰ ἀρεοπαγιτικά συγγράματα καὶ εἰς τοὺς βυζαντινοὺς ὑπομνηματιστὰς τῆς Θεῖας Λειτουργίας. Δὲν πρόκειται περὶ τάσεως μυστικῆς ἀναγνώσεως τῶν εὐχῶν –ὅπως διατείνονται μερικοὶ– διότι παρομοία τάσις θὰ ἦτο ἀντιφατικὴ πρὸς τὴν λειτουργικὴν παράδοσιν τῶν ἔξ πρώτων αἰῶνων, ἀλλὰ περὶ προσπαθείας νὰ ἀποτελέσῃ ἡ Λειτουργία ἀφορμὴν «μυσταγωγικῆς κατηχήσεως» («μυσταγωγίας», κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ).

Τὰ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 8ου αἰῶνος σωζόμενα χειρόγραφα εὐχολόγια ἐπιβεβαιώνουν τὴν πρὸ αὐτῶν λειτουργικὴν παράδοσιν· μαρτυροῦν ὡς «μυστικῶς» ἀναγνώσκόμενας (δηλαδὴ μὴ ἀκουόμενας παντελῶς) τὰς εὐχὰς «Οὐδεὶς ἄξιος...» κατὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, «Ὁ εὐσπλαχνος καὶ ἐλεήμων Θεός...» κατὰ τὸ Βάπτισμα καὶ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν...» κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων· ὡς

«ἐκφωνουμένης» (δηλαδὴ δι' ἐμμελοῦς ἀναγνώσεως μὲ λαμπρὰν τὴν φωνήν) τὰς Ὁπισθαμβώνους εὐχὰς τῶν Λειτουργιῶν, καθὼς καὶ τὰς εὐχὰς «Μέγας εἶ Κύριε...» κατὰ τὸ Βάπτισμα καὶ τὸν Μεγάλον Ἀγιασμόν τῶν Θεοφανείων καὶ «Ἄχραντε, ἀμίαντε...» κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Γονυκλισίας. Δι' ὅλας, ὁμως, τὰς ὑπολοίπους –δηλαδὴ σχεδὸν ὅλας τὰς εὐχὰς ἐκφράζουν σαφῶς ἢ ἀποκαλύπτουν ἐμμέσως, ὅτι ἀνεπέμποντο «χαμηλῇ τῇ φωνῇ», ἢ ὁποῖα ῥυθμίζεται διὰ ποικιλίας διατάξεων.

Εἶναι, ἐπομένως, λαθασμένη ἢ ἀποψις ὅτι αἱ εὐχαὶ ἢ ἀναγινώσκονται μυστικῶς ἢ «ἐκφώνως», ὡς συνηθίζεται νὰ λέγεται. Τὸ ὀρθὸν ἐκ τῆς μελέτης τῆς χειρογράφου εὐχολογιακῆς παραδόσεως εἶναι ὅτι ἐλάχιστοι –καὶ σαφῶς καθοριζόμενοι– ἀναγινώσκονται μυστικῶς ἢ «ἐκφώνως», αἱ πλεῖστοι δὲ ἀναγινώσκονται «χαμηλοφώνως» ἀλλὰ «εἰς ἐπήκοον» τοῦ λαοῦ, δηλαδὴ νὰ εἶναι ἀκουσταὶ ἀπὸ τὸν λαόν. Αὐτὴ εἶναι ἡ λειτουργικὴ παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποῖαν καλεῖται νὰ ἐνστερνισθῇ ἢ σύγχρονος λειτουργικὴ πρᾶξις. Πλὴν τῆς εὐχῆς τοῦ Χερουβικοῦ, τὴν ὁποῖαν ὁ προεστὼς πρέπει νὰ ἀναγινώσκῃ καθ' ἑαυτὸν καὶ εἰς ἐπήκοον τῶν συλλειτουργῶν, καὶ τῆς Ὁπισθαμβώνου, ἢ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀναγινώσκειται ἐκφώνως, ὅλοι αἱ ὑπόλοιποι εὐχαὶ πρέπει νὰ ἀναπέμπωνται ὑπὸ τοῦ λειτουργοῦ κατὰ τρόπον χαμηλόφωνον, ὁ ὁποῖος διασφῆζει τὴν ἔννοιαν τοῦ Μυστηρίου, τῆς «Λειτουργίας» καὶ ἐνισχύει τὴν προσευχητικὴν εὐλάβειαν καὶ ἐν τέλει «μυστ-αγωγεῖ».

Ὁ χαμηλόφωνος εἰς ἐπήκοον τρόπος ἀναγνώσεως διασφῆζει, παραλλήλως, τὴν μεταβαπτισματικὴν μέριμναν τῆς «μυσταγωγικῆς κατηχήσεως». Διότι ὅλοι οἱ πιστοί, μετὰ τὸ Βάπτισμά τους, εἶναι «μυσταγωγούμενοι» καὶ ὄχι πλέον «κατηχούμενοι». Διὰ τοὺς βεβαπτισμένους ἢ ἐπὶ γῆς ζωὴ εἶναι μία διαρκῆς «διακαινήσιμος» περίοδος, μία διατήρησις τοῦ λευκοῦ ἐνδύματος τοῦ Βαπτισματος, ἕως τὴν «Καινὴν Κυριακὴν», ἕως τὴν συνάντησιν μὲ τὸν ἐρχόμενον Κύριον. Ὡς «μυσταγωγούμενοι» πρέπει νὰ μαθητεύσουν εἰς τὸ Μυστήριον τῆς λατρείας, αὕτη δὲ ἡ μαθητεία διέρχεται –πλὴν τῶν ἄλλων παραμέτρων– καὶ διὰ τοῦ εἰς ἐπήκοον τῶν πιστῶν τρόπου ἀναγνώσεως τῶν εὐχῶν, ὁ ὁποῖος, ἐπομένως, δὲν πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ μόνον ἀντικείμενον τελετουργικοῦ κανόνος, ἀλλὰ καὶ ἀφορμὴν διδαχῆς («μυσταγωγικῆς κατηχήσεως») ἐκ μέρους τῶν ποιμένων καὶ διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, τῶν λειτουργικῶν καὶ ἱστο-

ρικοκανονικῶν δεδομένων, δυνάμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν καὶ συμπερασματικῶς νὰ εἴπωμεν ὅτι:

α. Τὰ πάντα εἰς τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν ἔχουν τὴν δέουσαν θέσιν των καὶ τίποτε δὲν θὰ πρέπη νὰ ἐξαρθῆται ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴν ἢ συναισθηματικὴν ἢ εὐσεβιστικὴν φόρτισιν τοῦ λειτουργοῦ Ἱερέως.

β. Τὰ τελούμενα κατὰ τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν ἔχουν ἐσχατολογικὸν χαρακτήρα καὶ βιώνονται, ὄχι τόσο διὰ τοῦ μυαλοῦ καὶ τῆς σκέψεως, ὅσον διὰ τῆς «καρδίας», ὡς ὀρίζεται ὁ ὅρος εἰς τὴν νηπτικὴν καὶ πατερικὴν Θεολογίαν.

γ. Οἱ πιστοὶ ἐπὶ πλέον θὰ πρέπη νὰ βοηθηθοῦν ὥστε νὰ συνειδητοποιήσουν ὅτι κατὰ τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν δὲν «τελοῦν» τὸ Μυστήριον μετὰ τοῦ Ἱερέως, ἀλλὰ *συμμετέχουν* εἰς αὐτὸ καὶ τοῦτο διότι ἡ πρώτη ἄποψις, ὡς πίσις καὶ ἀποδοχή, εἶναι ἀντίληψις καὶ πράξις καθαρῶς προτεσταντικῆ, ἡ ὁποία καταργεῖ, τόσο τὴν «*ἱεραρχικότητα*» ἢ «*ἱεραρχίαν*» εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅσον καὶ τὴν διάκρισιν τῶν χαρισμάτων εἰς αὐτήν. Τοῦτο ἀκριβῶς ὑπάρχει ἐνδεχόμενον νὰ συμβῆ καὶ ἀσυνειδήτως «ὡς πίστευμα» νὰ ἐμπεδωθῆ εἰς τὸν Ὁρθόδοξον Λαὸν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τῆς ἀδιακρίτου ἀναγνώσεως τῶν εὐχῶν «*ἐκφώνως*» ἢ «*μεγαλοφώνως*».

δ. Ἡ ἀνάγνωσις τῶν εὐχῶν «*χαμηλοφώνως*» καὶ οὐχὶ «*ψιθυριστικῶς*», ὡς συνήθως λέγεται ἢ τελευταία πρακτικῆ αὐτῆ, παρέχει εἰς τοὺς πιστοὺς τὴν δυνατότητα παρακολουθήσεως τῆς ἀλληλουχίας εὐχῶν καὶ ἐκφωνήσεων καὶ τῆς κανονικῆς δομῆς τῆς Θεϊας Λειτουργίας, τὴν ὁποίαν πολλάκις «*λυμαίνεται ἢ ἀπόσπασις τῶν εὐχῶν ἐκ τῆς οἰκείας θέσεως καὶ σχέσεως πρὸς τὰ συμφραζόμενα καὶ συμπαλλόμενα*» (Ἐγκύκλιος Ἱεραῶν Συνόδου ὑπ' ἀριθμ. 2683/8.11.1999).

ε. Αὕτη ἡ ἐνδειξις τοῦ «*χαμηλοφώνου*» τῆς εὐχῆς προφυλάσσει, σὺν τοῖς ἄλλοις, τοὺς μὲν Ἱερεῖς ἀπὸ τοῦ νὰ ἀμελοῦν ἢ νὰ παραλείπουν τὴν ἐνσυνείδητον ἀνάγνωσιν τῶν εὐχῶν, ἢ ἀπὸ τὴν κατὰ μηχανικὸν τρόπον ἐκφρασιν καὶ ἐκφορὰν αὐτῶν, ἢ καὶ ἀπὸ τὸ νὰ προσπερνοῦν αὐτὰς «*μὲ τὸ μάτι*», κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον, τοὺς δὲ πιστοὺς θὰ βοηθήσῃ ὥστε νὰ συνειδητοποιήσουν ὅτι ὁ Ἱερεὺς κατὰ τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν δὲν προφέρει μυστικῶς μαγικὰς τινὰς φράσεις, ἀλλὰ τελεῖ καὶ ἀναφέρει ἐξ ὀνόματος των «*δεήσεις καὶ ἰκεσίας καὶ θυσίας ἀναιμάκτους*» ὑπὲρ παντὸς τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας.

στ. Εἶναι τέλος χαρακτηριστικὸν ὅτι ὁ ἐκδοτικὸς

Ὁργανισμὸς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Ἱεραῶν ἡμῶν Συνόδου καὶ μετὰ ἀπὸ προηγουμένην εἰσήγησιν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης κυροῦ Διονυσίου, προέβη κατὰ τὸ πρόσφατον παρελθὸν εἰς τὴν ἐνδεδειγμένην καὶ σύμφωνον πρὸς τὴν ἀρχαίαν καὶ γνησίαν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας καταχώρισιν τῶν εὐχῶν καὶ τῶν ἐκφωνήσεων εἰς τὰς ἀντιστοίχους λειτουργικὰς ἐκδόσεις (Ἀρχιερατικόν - Ἱερατικόν) καὶ εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ τελετουργικοῦ ὅρου «*μυστικῶς*» διὰ τοῦ ἐτέρου «*χαμηλοφώνως*».

Ταῦτα ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, παρακαλοῦμεν Ὑμᾶς, ὅπως συστήσητε εἰς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἱεραῶν Ὑμῶν Μητροπόλεως, νὰ διακονοῦν «*μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως*» καὶ ἰδιαιτέρας κατανύξεως τὰ τῆς λατρείας καὶ προάγουν τὴν ἐνσυνείδητον συμμετοχὴν τῶν πιστῶν εἰς αὐτήν καὶ διὰ τῆς «*χαμηλῆ τῆ φωνῆ*», ἀναγνώσεως τῶν εὐχῶν, μακρὰν πάσης τυπολατρίας ἢ εὐσεβιστικῆς ἀντιλήψεως καὶ διαθέσεως, ἢ καὶ σακραμενταλιστικῶν ἐκδηλώσεων καὶ συμπτωμάτων «*θεατρικοῦ*» κατ' αὐτήν, σκοποῦντες κυρίως καὶ πρωτίστως εἰς τὴν ἐσχατολογικὴν Τράπεζαν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, δηλαδὴ τὴν «*Θεϊαν Κοινωνίαν*».

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος.

† Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Νικηφόρος.

† Ὁ Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου Ἰάκωβος.

† Ὁ Λήμνου καὶ Ἀγίου Εὐστρατίου Ἱερόθεος.

† Ὁ Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου Δημήτριος.

† Ὁ Βεροίας καὶ Ναούσης Παντελεήμων.

† Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης Ἄνδρέας.

† Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Χρυσόστομος.

† Ὁ Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Ἰγνάτιος.

† Ὁ Κυθήρων Κύριλλος.

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Θεόκλητος.

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιήλ.

† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Ἐφραίμ.

Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς

† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 942
Ἀριθμ. Διεκπ. 646

Ἀθήνησι τῆ 31ῃ Μαρτίου 2004

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2785

«ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΝ»

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας ἔχει παρατηρηθῆ ὅτι πολλοὶ πιστοὶ, ἐν ὄψει τῶν ἁγίων ἡμερῶν τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων, συνωθοῦνται τὴν παρμονὴν αὐτῶν πρὸ τοῦ Ἁγίου Ποτηρίου, διαγωνιζόμενοι νὰ λάβουν τὴν Θεϊαν Κοινωνίαν καὶ μάλιστα χωρὶς νὰ ἔχουν συμμετάσχει εἰς τὸ Μυστήριον, κάποιοι δὲ ἴσως καὶ χωρὶς τὴν δέουσαν προετοιμασίαν. Γεγονὸς εἶναι ἀκόμη ὅτι οἱ πλεῖστοι τούτων τὸν ὑπόλοιπον χρόνον ἀπέχουν τῆς Θείας Μεταλήψεως, προφανῶς ἀπὸ ἄγνοιαν τῶν «κεκανονισμένων» ἢ παραπληροφόρησιν.

Διὰ νὰ ἐκλείψῃ ἡ διαμορφωθείσα αὐτῆ λατρευτικῆ ἀταξία, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔκρινε σκόπιμον νὰ θέσῃ ὑπ' ὄψιν ὑμῶν καὶ δι' ὑμῶν εἰς τὸν Κληρὸν καὶ εἰς ὅλον τὸ πλήρωμα τῆς καθ' ὑμᾶς Ἱεραῖς Μητροπόλεως τὰ κατωτέρω:

Βασικὴ πεποίθησις κάθε Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ εἶναι, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δὲν ἦλθεν εἰς τὴν γῆν μαρς δῶσθ μόνον τὴν ὑπέροχον διδασκαλίαν Του, ἀλλὰ διὰ νὰ προσφέρῃ τὴν θυσίαν τοῦ Σώματός Του καὶ τοῦ Αἵματός Του. Ἡ θυσία Του αὐτῆ μάλιστα πρέπει νὰ διαιωνίζεται, ὥστε οἱ πιστεύοντες εἰς Αὐτὸν νὰ κοινωνοῦν αὐτὸ τὸ Σῶμα Του καὶ τὸ Αἷμα Του. Αὐτὴ εἶναι ἡ κατάληξις τῆς θείας διδασκαλίας Του καὶ ὁ πυρὴν τῆς Ἐκκλησίας Του.

Διὰ τὸ μέγα τοῦτο θέμα ἔχομε τὴν μαρτυρίαν τῶν Εὐαγγελιστῶν καὶ Ἀποστόλων Του. Τόσον οἱ τρεῖς πρῶτοι Εὐαγγελισταὶ (Ματθαῖος Κεφ. 26, Μάρκος Κεφ. 14, Λουκᾶς Κεφ. 22), ὅσον καὶ ὁ Παῦλος εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴν (Κέφ. 11), διηγοῦνται λεπτομερῶς τὸ γεγονὸς τῆς ἰδρύσεως καὶ τῆς παραδόσεως τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Μυστηρίου, κατὰ τὴν ἐσπέραν τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου.

Μέσα ἀπὸ τὰ κείμενα αὐτῶν προβάλλουν οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου σαφεῖς καὶ ἡ ἐντολή Του κατηγορηματικῆ. Οἱ μαθηταὶ θὰ πρέπει νὰ τελοῦν τὸ μυστήριον τῆς Εὐχαριστίας ἢ τῆς κλάσεως τοῦ ἄρτου ἐπαναλαμβάνοντες τοὺς λόγους Του: «λάβετε, φάγετε...» εἰς ἀνάμνησιν τῆς λυτρωτικῆς Του θυσίας, καὶ νὰ κοινωνοῦν τὸ Σῶμά Του καὶ τὸ Αἷμά Του. Ἡ παραγγελία αὐτῆ τοῦ Σωτῆρος δὲν σημαίνει τὴν τέλεσιν μιᾶς ἀλληγορικῆς ἢ εἰκονικῆς πράξεως, ὅπως ἰσχυρίζονται μερικοὶ αἵρετικοί, ἀλλὰ δηλώνει τὸ ἱερὸν μυστήριον τῆς μεταβολῆς τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου εἰς Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ, ἡ ὁποία λαμβάνει χώραν, κατὰ τοὺς Πατέρας, «ἀληθῶς καὶ οὐσιωδῶς», ὁ δὲ Χριστὸς εἶναι πράγματι παρών, προσφέρων καὶ προσφερόμενος, θυσιάζων καὶ θυσιαζόμενος.

Ἐκτενῆς ἀνάπτυξις τοῦ μυστηρίου αὐτοῦ ἐγένετο ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Κύριον, πολὺ πρὶν ἀπὸ τὴν παράδοσίν Του τὴν ἐσπέραν ἐκείνην. Τὸ Μυστήριον ὑπεδηλώθη διὰ τῶν παραβολῶν τοῦ Μεγάλου Δείπνου καὶ τῆς Ἀμπέλου, πρὸ πάντων ὅμως διὰ τῆς Διδασκαλίας Του τὴν ἐπαύριον τοῦ μεγάλου θαύματος τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἄρτων (Ἰωάννης Κέφ. 6), ὅπου ἐπὶ λέξει εἶπεν: «ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐὰν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σὰρξ μου ἐστίν, ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς» (στίχ. 51). Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐπαναλαμβάνει τρίς ὁ Κύριος τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Αὐτὴν τὴν σαφῆ ἐντολὴν καὶ παράδοσιν, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἐνεπιστεύθη εἰς τοὺς μαθητάς Του, ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία διεφύλαξε πιστῶς καὶ τὴν μετέδωκεν εἰς τὰς ἐπομένας γενεὰς ἀπαραχάρακτον. Κατὰ τὴν μεταποστολικὴν ἐποχὴν οἱ διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων ἐπισημαίνουν, τόσον τὴν διδασκαλίαν αὐτὴν, ὅσον καὶ τὴν πρᾶξιν τῆς πρώτης Ἐκκλησίας. Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος Ἀντιοχείας καὶ «ἡ Διδαχὴ τῶν Ἀποστόλων» καὶ ὁ μάρτυς Ἰουστίνος τονίζουν τὴν ἀλήθειαν, ὅτι τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον κοινωνοῦμεν, εἶναι «βρῶσις καὶ πόσις» καὶ πρέπει νὰ τὰ μεταλαμβάνωμεν, διότι μᾶς ἐνώνουν μετὰ τοῦ Θεανθρώπου Σωτῆρος καὶ μᾶς χαρίζουν τὴν αἰώνιον ζωὴν. Τὴν ἀνάγκην τῆς μεταλήψεως αὐτῆς, τῆς Θείας Κοινωνίας, ἐπαναλαμβάνει καὶ τὸν ἐπόμενον αἰῶνα, τόσον ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ὅσον καὶ ὁ Κυπριανὸς Καρχηδόνιος.

Πολὺ περισσότερο ὅμως ἐπιμένουν ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ οἱ τρεῖς μεγάλοι Ἱεράρχαι Βασίλειος, Γρηγόριος καὶ Χρυσόστομος, οἱ ὁποῖοι διὰ πολλῶν παραδειγμάτων ἐπισημαίνουν τὴν σπουδαιότητα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀναγκαιότητα τοῦ μοναδικοῦ μυστηρίου τῆς Θείας «μετουσίας». Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνουν οἱ Ἅγιοι Κύριλλος Ἱεροσολύμων καὶ Μάξιμος Ὁμολογητής, καθὼς καὶ ὁ Συμεὼν ὁ νέος Θεολόγος, οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦν συγκλονιστικὰς ἐκφράσεις. Βραδύτερον δὲ οἱ τρεῖς κορυφαῖοι Βυζαντινοὶ Θεολόγοι, Γρηγόριος Παλαμᾶς, Νικόλαος Καβάσιλας καὶ Συμεὼν Θεσσαλονίκης τονίζουν, ὅτι τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Κοινωνίας εἶναι ἀληθῆς βρῶσις καὶ πόσις, διὰ τῆς ὁποίας ἐνούμεθα μετὰ τοῦ Χριστοῦ.

Τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀλήθειαν προβάλλουν καὶ πάλιν ἐν καιρῷ Τουρκοκρατίας οἱ δύο φωτισμένοι ἅγιοι Μακάριος Νοταρᾶς καὶ Νικόδημος Ἀγιορείτης καὶ αὐτὴν

ἀναπτύσσουν εἰς τὸ βιβλίον τους «Περὶ τῆς συνεχοῦς μεταλήψεως τῶν ἀχράντων τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων» (1783), παραθέτοντες πολλὰς μαρτυρίας ἁγίων Πατέρων. Καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐπὶ Πατριάρχου Γρηγορίου Ε', τοῦ Ἐθνομάρτυρος, ἐπεβεβαίωσε τὰς θέσεις αὐτὰς τὸ 1819, τονίζον ὅτι ἔχουν χρέος «οἱ εὐσεβεῖς ἐν ἐκάστη ἱερᾷ μυσταγωγίᾳ νὰ προσέρχονται καὶ νὰ μεταλαμβάνωσι...»

Τὴν αὐτὴν γραμμὴν ἠκολούθησαν καὶ οἱ Θεολόγοι ποιηταὶ τοῦ Βυζαντίου ὑμνολογοῦντες πολλάκις τὴν συμμετοχὴν τῶν πιστῶν εἰς τὴν ὄντως Θεῖαν Κοινωνίαν (π.χ. Κανὼν Μ. Πέμπτης καὶ Μεταλήψεως).

Τέλος, ἄξιον ἰδιαίτερας προσοχῆς εἶναι ὅτι καὶ οἱ ἱεροὶ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας καθορίζουν τὸν μεγάλον σκοπὸν τῆς Λειτουργίας, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ὄντως κοινωνία καὶ συμμετοχὴ τῶν πιστῶν εἰς τὸ Μυστήριον, ἡ συχνὴ μετὰ ζέσεως Θεῖα Κοινωνία. Εἰδικώτερον οἱ «Ἀποστολικοὶ Κανόνες», ἐκφραστοὶ τοῦ λειτουργικοῦ ἥθους τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι ἐπεκυρώθησαν ὑπὸ τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, προτρέπουν τοὺς πιστοὺς εἰς συχνὴν Θεῖαν Κοινωνίαν.

Σημειωθῆτω, ὅτι ὁ σημαντικώτερος τούτων, ὁ 9ος Ἀποστολικὸς Κανὼν, ὁρίζει ρητῶς: «πάντας τοὺς εἰσιόντας πιστοὺς, καὶ τῶν Γραφῶν ἀκούοντας, μὴ παραμένοντας δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ ἀγίᾳ μεταλήψει, ὡς ἀταξίαν ἐμποιοῦντας τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀφορίζεσθαι χρῆ».

Συναφῆς πρὸς αὐτὸν εἶναι καὶ ὁ 2ος Κανὼν τῆς Τοπικῆς Συνόδου τῆς Ἀντιοχείας (4ος αἰ.), ὁ ὁποῖος λέγει: «πάντας τοὺς εἰσιόντας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τῶν ἱερῶν Γραφῶν ἀκούοντας, μὴ κοινωνοῦντας δὲ εὐχῆς ἅμα τῷ λαῷ, ἢ ἀποστρεφόμενους τὴν ἀγίαν μετάληψιν τῆς εὐχαριστίας, κατὰ τινὰ ἀταξίαν, τούτους ἀποβλήτους γίνεσθαι τῆς ἐκκλησίας, ἕως ἂν ἐξομολογησάμενοι καὶ δείξαντες καρποὺς μετανοίας καὶ παρακαλέσαντες, τυχεῖν δυνηθῶσι συγγνώμης...»

Ἡ κανονικὴ λοιπὸν παράδοσις καὶ συνείδησις τῆς Ἐκκλησίας, ὡς μία φωνὴ ὁμιλοῦσα, συνιστᾷ καὶ προτρέπει τοὺς πιστοὺς εἰς συχνὴν Θεῖαν Κοινωνίαν. Τὰ λειτουργικὰ κελεύσματα καὶ καλέσματα «Γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος», «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε», ἰσχύουν διηνεκῶς καὶ κανονικῶς εἰς τὴν Εὐχαριστιακὴν σύναξιν τῶν πιστῶν.

Βασιζόμενοι συνεπῶς εἰς τὴν μεγάλην ἐντολὴν τοῦ Κυρίου καὶ τὴν ὄλην ἐμπειρίαν τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, αἰσθανόμεθα χρέος νὰ τονίσωμεν τὴν σπουδαιότη-

τα καὶ πρωταρχικότητα τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ Μυστηρίου, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐπιδιώκεται ἡ ἔνωσις τοῦ πιστοῦ μετὰ τοῦ Χριστοῦ, ἡ βίωσις τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, τῆς ἀληθινῆς καὶ αἰωνίου ζωῆς, ὅπως ἐτόνισεν αὐτὸ ὁ ἴδιος ὁ Λυτρωτὴς μας.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἡ Θεία Εὐχαριστία θεωρεῖται καὶ εἶναι ἡ πηγή καὶ τὸ κέντρον τῆς ἐν Χριστῷ πνευματικῆς ζωῆς, ἡ φανέρωσις τῆς Ἐκκλησίας, ὡς Σώματος Χριστοῦ καὶ ὡς κοινωνίας τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Μὲ τὴν συμμετοχὴν τῶν πιστῶν εἰς αὐτὴν καὶ τὴν μετάληψιν τῶν Τιμίων Δώρων δίδεται ἡ δυνατότης εἰς τοὺς συνειδητῶς μετέχοντας νὰ λυτρωθοῦν ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας καὶ νὰ σωθοῦν. Νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν νίκην τῆς ζωῆς ἐπὶ τοῦ θανάτου, νὰ βιώσουν τὴν Ἀνάστασιν, νὰ προγευθοῦν τὰ ἔσχατα, τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τῆς συστάσεώς Της ἕως σήμερον προσέφερε καὶ προσφέρει ἀδιαλείπτως πρὸς τοὺς πιστοὺς τὴν Θεϊαν Εὐχαριστίαν, τὸ μυστήριον τῶν μυστηρίων, τὴν δόξαν τοῦ Ἁγίου Θυσιαστηρίου.

Προϋποθέσεις διὰ τὴν οὐσιαστικὴν συμμετοχὴν ἡμῶν τῶν πιστῶν εἰς τὸ μέγα αὐτὸ Μυστήριον, εἶναι ἡ ἐνότης τῆς πίστεως, ἡ ἀγάπη, ἡ καταλλαγὴ καὶ ἡ συμφιλίωσις, αἱ ὁποῖαι ἐπιτυγχάνονται διὰ τῆς μετανοίας καὶ τῆς ἐξομολογήσεως. Ἰδιαιτέραν προσοχὴν ὁμως πρέπει νὰ δείξωμεν, ὥστε κατὰ τὴν ὥραν τῆς Θεϊας Μεταλήψεως νὰ λείψῃ ἡ ἀταξία, ἡ βιασύνη κατὰ τὴν προσέλευσιν, ἡ ἀνευλάβεια, ὁ ἐκνευρισμὸς καὶ αἱ διεκδικήσεις τῆς προτεραιότητος. Ὅλα αὐτὰ ἀλλοιώνουν τὸν μυστηριακὸν χαρακτῆρα τῆς ἱερᾶς αὐτῆς στιγμῆς.

Ἄδελφοὶ ἐν Κυρίῳ,

Περισσότερον ὁμως ἀπαξιῶνει τὴν κατὰ Χριστὸν ζωὴν μας, ἡ ἐπικρατήσασα συνήθεια νὰ μεταλαμβάνωμεν τῶν Τιμίων Δώρων μόνον ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν Μεγάλων

Ἑορτῶν τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων ἢ κάποιων ἄλλων, ἐλαχίστων, ἡμερῶν τοῦ ἔτους. Ἡ ἀπώλεια εἶναι προφανής.

Ἀπότοκος τῆς συνηθείας αὐτῆς εἶναι τὸ σύνθηρες, δυστυχῶς, φαινόμενον, ὁ λειτουργὸς ἱερεὺς νὰ ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ Βήματος ἐκφωνῶν «*Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε*» καὶ νὰ μὴ προσέρχεται κανεὶς νὰ κοινωνήσῃ.

Διὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας εἶναι ἐκτὸς λογικῆς καὶ ἀποτελεῖ πνευματικὴ ἀταξία ἡ τέλεισις τοῦ Μυστηρίου τῆς Θεϊας Εὐχαριστίας, χωρὶς τὴν συμμετοχὴν τῶν πιστῶν εἰς τὴν ἁγίαν Μετάληψιν.

Ἡ Θεία Λειτουργία τελεῖται διὰ νὰ κοινωνήσωμεν! Αὐτὴ εἶναι ἡ ὀρθόδοξος διδασκαλία καὶ πρᾶξις καὶ αὐτὴ ἡ διδασκαλία καὶ πρᾶξις ὑπῆρξεν ἀνεκάθεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ αὐτὴν ὀφείλομεν νὰ ἐφαρμόζωμεν.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος.

† Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Νικηφόρος.

† Ὁ Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου Ἰάκωβος.

† Ὁ Λήμνου καὶ Ἁγίου Εὐστρατίου Ἱερόθεος.

† Ὁ Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου Δημήτριος.

† Ὁ Βεροίας καὶ Ναούσης Παντελεήμων.

† Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης Ἄνδρέας.

† Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Χρυσόστομος.

† Ὁ Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Ἰγνάτιος.

† Ὁ Κυθήρων Κύριλλος.

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Θεόκλητος.

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιήλ.

† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Ἐφραίμ.

Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς

† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄριθμ. Πρωτ. 943
Διεκπ. 647

Ἀθήνησι τῇ 31ῃ Μαρτίου 2004

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2786

**«Ο ΚΑΙΡΟΣ
ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ
Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΣ
ΤΕΛΕΣΕΩΣ ΤΗΣ
ΤΟ ΕΣΠΕΡΑΣ»**

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Ὁ ἅγιος Συμεὼν Θεσσαλονίκης θεωρεῖ τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν, ὡς «τέλος πάσης τελετῆς καὶ θείου μυστηρίου σφραγίδα». Αὕτη καίτοι ἐπισφραγίζει τὴν νυχθήμερον λειτουργικὴν προσευχήν, ἐν τούτοις διατηρεῖ αὐτοτέλειαν ἀπὸ τὰς ἄλλας Ἱερὰς Ἀκολουθίας καὶ ἐλευθερίαν τρόπον τινὰ ἀπὸ τοὺς χρονικοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἡμερονυκτίου λειτουργικοῦ συστήματος.

Τὰ ἀνωτέρω χαρακτηριστικὰ τῆς συνέβαλον εἰς τὴν διαμόρφωσιν διαφορῶν λειτουργικῶν σχημάτων καὶ εἰς τὴν ἀρχικὴν σύνδεσιν τῆς μετὰ τὸ δεῖπνον, κατὰ μίμησιν τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴ τὸ ἐσπέρας σηματοδοτεῖ τὴν ἔναρξιν νέας λειτουργικῆς ἡμέρας, κατὰ τοὺς Ἑβραίους. Αὐτὸ ἐπηρέασε καὶ τὴν χριστιανικὴν λειτουργικὴν πράξιν.

Ἡ σύναξις τῶν πιστῶν, εἰς τὰ πλαίσια τοῦ δείπνου καὶ μάλιστα «ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ» ἐτόνισε τὴν ἔννοιαν τῆς εὐχαριστίας, ὄχι ὡς μιᾶς λατρευτικῆς (μυστηριακῆς) τελετῆς, ἀλλὰ τῆς κυρίας ἐκδηλώσεως τῆς προσμονῆς καὶ προγεύσεως τοῦ κοινῶν κόσμου τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Τὸ Μυστήριον ἐτελεῖτο ἀρχικῶς μετὰ τὸ δεῖπνον, ἀλλ' ἐνωρὶς διὰ λόγους εὐλαβείας ἐπεκράτησε νὰ τελεῖται πρὸ τοῦ δείπνου. Εἰς τοῦτο συνέβαλον αἱ κοινωνικαὶ συνθῆκαι, ἀλλὰ καὶ λόγοι σεβασμοῦ πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὸ Μυστήριον. Διτηρήθη δὲ αὐτὸ τὸ ἐσπερινὸν σχῆμα εἰς τὰ πλαίσια τῆς παννυχίδος κατὰ τὰς μεταβαπτισματικὰς λειτουργίας (Μ. Σάββατον, παραμονὴ Θεοφανείων καὶ Χριστουγέννων ἢ καὶ τὴν Μ. Πέμπτην), ὅπως καὶ εἰς τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων. Εἰς ὅλας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ὁ πλέον ρυθμιστικὸς παράγων τοῦ τοιοῦτου καθορισμοῦ ἦτο ἡ νηστεία, τὸ ὄριον τῆς ὁποίας διαφυλάττει ἡ ἐνάτη ὥρα, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνάγκη κοινωνίας τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων ὑπὸ τῶν ὁμαδικῶς βαπτιζομένων κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἡμέρας κατηγουμένων.

Ἐνωρὶς ὁμως ἡ Θεία Εὐχαριστία ἀπεσπᾶσθη ἀπὸ τὸ δεῖπνον καὶ ἐπεκράτησε νὰ τελεῖται «ὠρισμένοις καιροῖς καὶ ὥραις», ὅπως ἀναφέρει ὁ Κλήμης Ρώμης εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴν του. Πάντως μετὰ τὸν 4ον μ.Χ. αἰῶνα αὕτη τελεῖται μετὰ τὴν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἢ ἀκριβέστερον μεταξὺ τρίτης καὶ ἕκτης ὥρας (δηλαδὴ περίπου 9 ἕως 12 π.μ.) «ἐπειδὴ τρίτη ὥρα τῆς ἡμέρας ἦν, ὅτε ἐπεδήμησεν τὸ Πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους». Ὅμως ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐξακολουθεῖ νὰ συνδέεται ἀρρήκτως μετὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἐνῶ ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων ἐτελεῖτο μετὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ «πρὸ τῆς ἡμέρας,

διὰ μυστηριώδη αἰτίαν· ὅτι γνώμη τῶν Θεῶν Πατέρων (εὐλαβῆς παράδοσις, τὴν ὁποίαν διασώζει ὁ Θεόφιλος Καμπανίας) εἶναι μετὰ τὸ μεσονύκτιον νὰ ἐγινεν ἢ τε γέννησις καὶ ἢ Ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Ἡ ποικιλία αὕτη ὡς πρὸς τὸν χρόνον τελέσεως τῆς Θείας Λειτουργίας ἠρμηνεύθη ἀπὸ τὸν Ματθαῖον Βλάσταρον ὡς μία φιλόσοφος προᾶξις τῶν Πατέρων καὶ ὡς εἷς θαυμάσιος τρόπος χειραγωγίας τῶν πιστῶν «πρὸς τὴν ἐνιαίαν καὶ ὑπέροσον ἐντεῦθεν γνῶσιν».

Ἄρκεται, ὁμως, εἶναι αἱ περιπτώσεις μὴ τηρήσεως τῶν χρονικῶν πλαισίων, τὰ ὁποῖα καθώρισεν ἡ παράδοσις διὰ ποιμαντικούς ἢ ἄλλους λόγους. Εἰς μαρτυρολόγια π.χ. ὑπάρχουν πληροφορίες ὅτι ὠρισμένοι μάρτυρες πρὸ τοῦ θανάτου των ἐτέλουν οἱ ἴδιοι τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν καὶ προφανῶς ὄχι εἰς κάποια συγκεκριμένη ὥραν, ὅπως π.χ. τοῦτο ἀναφέρεται διὰ τὸν Ἱερομάρτυρα Λουκιανὸν Σαμοσατέα. Κατὰ τὴν περίοδον τῆς Τουρκοκρατίας πάλιν, λόγοι ποιμαντικῆς φροντίδος ἐπέβαλλον τὴν μετάθεσιν τῆς Προηγιασμένης Λειτουργίας ἀπὸ τὸ ἑσπέρας εἰς τὴν πρωΐαν καὶ ἂν καὶ τὸ ἔθιμον αὐτὸ τὸ ἐμέμφοντο οἱ Κολλυβάδες, τοῦτο διερηρήθη μέχρι σήμερον εἰς τὸ κοσμικὸν τυπικόν.

Τὴν ἴδιαν περίοδον πάλιν ὑπῆρξεν ἀποδοχὴ ἢ ἔστω ἀνοχὴ διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ χρόνου τελέσεως (ἀπὸ ἑσπερινῆς εἰς πρωϊνὴν) τῆς Θείας Λειτουργίας τοῦ Μ. Σαββάτου, τῆς Μ. Πέμπτης, τῆς Παραμονῆς τῶν Θεοφανείων καὶ τῶν Χριστουγέννων, ὅπως ἐξακολουθεῖ τοῦτο νὰ τελεῖται καὶ σήμερον διὰ ποιμαντικούς λόγους, ἀφοῦ κατὰ τὸν Θεόφιλον Καμπανίας (18ον αἰῶν) «τοῦτο δὲν βλάπτει, διότι ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος δὲν περιορίζεται καὶ δὲν περικλείεται εἰς καιροὺς».

Φαίνεται, λοιπόν, ὅτι ἀπὸ τὸν 18ον αἰῶνα ὑπῆρχε μία ἀνοχὴ ὡς πρὸς τὸν καιρὸν τελέσεως τῆς Θείας Λειτουργίας. Ὁ προβληματισμὸς ὁμως διὰ τὸ ἂν εἶναι δυνατόν ἢ ὄχι νὰ γίνῃ τὸ μυστήριον τοῦτο ἐκτὸς τῆς τρίτης ὥρας εἶναι παλαιότερος· Σύνοδος, βεβαίως, Οἰκουμενικὴ δὲν ἠσχολήθη μὲ τὸ θέμα τοῦτο καὶ μεγάλοι Πατέρες δὲν ἐφύλαττον τὸν ὅρον τῆς τρίτης ὥρας, μὲ ἀποτέλεσμα αὕτη ἢ τακτικὴ νὰ δημιουργήσῃ, ἴσως, τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ τὸ ἔθος τοῦτο.

Εἰς κείμενον ὁμως τῆς ἰδίας ἐποχῆς, τὸ ὁποῖον φέρεται ὡς ἔργον τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Καλλινίκου τοῦ Γ' δίδεται μία σοφὴ ἀπάντησις εἰς τὸν ἀνωτέρω προβληματισμὸν, ἡ ὁποία καὶ τὴν παράδοσιν σέβεται, καὶ «τὴν χρειάν τοῦ λαοῦ» δὲν ἀγνοεῖ· «Ὁ καιρὸς

τῆς ἱερᾶς λειτουργίας—λέγει τὸ κείμενον—εἶναι κατὰ τὴν παλαιάν· συνήθειαν ἢ τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας, ὁμως δύναται καὶ ταχύτερον καὶ ὑστερώτερον καὶ νὰ ἀρχίσῃ καὶ νὰ τελειώσῃ, ἐὰν εἶναι ἀνάγκη· **πρὶν δὲ τοῦ μεσονυκτίου καὶ μετὰ μεσημβρίαν οὐχί**· ἐκτὸς τῶν διωρισμένων ἡμερῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν ἡ λειτουργία γίνεται ὁμοῦ μὲ τὸν ἑσπερινόν».

Χωρὶς καμμίαν ἐπιφύλαξιν τὴν ἴδιαν ἀπάντησιν θὰ ἠμπορούσαμε νὰ δώσουμε καὶ σήμερον μὲ τὴν ἀλλαγὴν τῆς τρίτης ὥρας καὶ τὴν δυνατότητα τελέσεως τῆς Θείας Λειτουργίας τὸ ἑσπέρας. Διότι καὶ σήμερον πολλάκις συμβαίνει νὰ τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία «καὶ ταχύτερον καὶ ὑστερώτερον» τῆς τρίτης ὥρας. Παραδείγματος χάριν, ἡ δευτέρα Θεία Λειτουργία, τὴν ὁποίαν διὰ ποιμαντικούς λόγους πολλὰ Ἱεραὶ Μητροπόλεις ἔχουν καθιερώσει, τελευταίως, ἀνατρέψασαι ὁμως τὸν παραδοσιακὸν τρόπον τελέσεως τοῦ μυστηρίου.

Εἰς τὸ ἴδιον πλαίσιον ἐντάσσονται καὶ αἱ πρόσφατοι πρωτοβουλία, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ποιμαντικῶν ἀναγκῶν, αἱ ὁποῖαι μεταθέτουν εἰς ὠρισμένας χαρμοσύνους ἡμέρας τὴν τέλεσιν τῆς Θείας Λειτουργίας τὸ ἀπόγευμα ἢ καὶ τὸ βράδυ πρὸ τοῦ μεσονυκτίου. Ὅλοι αὗται εἶναι «ἀντιπαραδοσιακαὶ καὶ ἀπαράδεκτοι».

Ἄδελφοὶ καὶ Πατέρες ἐν Κυρίῳ,

Ἡ Ἀγρυπνία κατὰ τὰς ἐορτὰς «ποῦ πέφτουν» καθημερινὴν εἶναι ἢ πλέον σοφὴ καὶ σύμφωνος πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας μας πρακτικὴ. Κατ' αὐτὴν, ἀφοῦ προηγηθῇ σύντομος ἀγρυπνία, ἀκολουθεῖ μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἢ τέλεσις τῆς Θείας Λειτουργίας. Τοιοῦτοτρόπως τιμᾶται καὶ ὁ ἀρχαῖος θεσμὸς τῆς εὐχαριστιακῆς λεγομένης νηστείας, ἀλλὰ καὶ οἱ πιστοὶ ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ βιώσουν τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν ὡς τὴν πραγματικῶς καινὴν ἡμέραν τῆς σωτηρίας καὶ τὸν καιρὸν τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῶν ἐσχάτων.

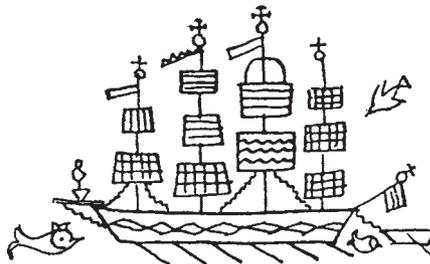
Κατὰ προτεραιότητα, ὁμως, ὅλων αὐτῶν πρέπει νὰ χωρῶσμεν εἰς τὴν ἐπαναφορὰν τῆς Προηγιασμένης εἰς τὴν κανονικὴν τῆς ὥραν, ἀπαραιτήτως καὶ ἰδίως καθ' ἐκάστην Τετάρτην τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, παρόλας τὰς δυσκολίας, αἱ ὁποῖαι ἀναφύονται σήμερον. Αὕτη εἶναι ἡ λύσις, πρὸς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ φθάσωμεν τὸ ταχύτερον.

Ταῦτα πάντα πρὸς προβληματισμὸν καὶ ἀποφυγὴν ἀβασανίστου υἰοθετήσεως ἀλλοτριῶν ἢ μὴ παραδοσιακῶν λειτουργικῶν σχημάτων.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος.
† Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Νικηφόρος.
† Ὁ Μυτιλήνης, Ἐρεσσῶ καὶ Πλωμαρίου Ἰάκωβος.
† Ὁ Λήμνου καὶ Ἁγίου Εὐστρατίου Ἱερόθεος.
† Ὁ Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου
Δημήτριος.
† Ὁ Βεροίας καὶ Ναούσης Παντελεήμων.
† Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτισης
Ἀνδρέας.
† Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Χρυσόστομος.

† Ὁ Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Ἰγνάτιος.
† Ὁ Κυθήρων Κύριλλος.
† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων
Θεόκλητος.
† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμητοῦ Δανιήλ.
† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Ἐφραίμ.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 2135
Ἀριθμ. Διεκπ. 1237

Ἀθήνησι τῆ 30ῆ Ἰουνίου 2004

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2791

«ΤΑ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΑ
ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ»

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῇ Συνεδρία Αὐτῆς τῆς 28ης λήγοντος μηνὸς Ἰουνίου ἐ.ἔ., ἠσχολήθη μὲ τὸ θέμα τῶν Ἀγιογραφικῶν Ἀναγνωσμάτων καὶ τοῦ κηρύγματος εἰς τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν καὶ γνωρίζει ὑμῖν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου τὰ ἑξῆς:

Ὁ βιβλικὸς χαρακτὴρ τῆς Ὁρθοδόξου λατρείας ἀναδεικνύει τὴν μεγάλην σημασίαν τῶν ἀναγνωσμάτων διὰ τὴν λατρευτικὴν σύναξιν καὶ ἐρμηνεύει τὴν ἄρρηκτον σύνδεσιν αὐτῶν μετὰ τοῦ ὅλου Μυστηρίου τῆς Θεϊας Λειτουργίας.

Ἡ ποιμαντικὴ ἐξ ἄλλου σπουδαιότης αὐτῶν, ἐπιβάλλει ὄχι μόνον τὴν ἀνάγνωσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐρμηνείαν αὐτῶν ἐντὸς τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνάξεως, διότι δι' αὐτῶν ἀποσκοπεῖται νὰ βιώσουν οἱ πιστοὶ ὅτι κέντρον καὶ σκοπὸς τῶν τελουμένων εἶναι ἡ Θεοφάνεια καὶ ἡ δυνατότης τῆς «ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ» λατρείας τοῦ Θεοῦ.

Οὕτως ἡ Ἐκκλησία μας, κατανείμασα τὴν Καινὴν Διαθήκην εἰς περικοπὰς, ὥρισεν νὰ ἀναγινώσκονται καὶ ἐρμηνεύονται αὗται «ἐπ' ἐκκλησίας», ὥστε εἰς ἕκαστον λειτουργικὸν ἔτος νὰ «δημοσιεύεται» καὶ ἐρμηνεύεται σχεδὸν ὁλόκληρος ἡ Καινὴ Διαθήκη.

Τὸ σύστημα ὁμῶς τοῦτο τῆς ἀναγνώσεως, παρὰ τὰς ἀρετάς, τὰς ὁποίας ὅπως δῆποτε φέρει, καὶ τὰς ἀγαθὰς προθέσεις, τὰς ὁποίας ἔχει, στερεῖ ἐν μέρος τοῦ λαοῦ, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ὁποίου συνεστήθη, (τὸ ἐκκλησιαζόμενον κυρίως κατὰ τὰς Κυριακάς) τῆς ἀκροάσεως τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται κατὰ τὰς καθημερινάς. Οὕτω, λόγῳ καὶ τῆς περιοδικῆς ἀναγνώσεως τῶν λειτουργικῶν περικοπῶν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ τηρῆται κατὰ τὰς Κυριακάς ἡ συνήθης τυπικὴ διάταξις.

Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς δημιουργεῖται πρόβλημα, ἀλλὰ καὶ αἴτημα τῆς ἀνακατανομῆς τῶν λειτουργικῶν ἐν γένει περικοπῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ὁμῶς ἀρμοδία νὰ δώσῃ λύσιν εἶναι ἡ μέλλουσα νὰ συνέλθῃ Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Πανορθόδοξος Σύνοδος.

Εἰς μίαν τοιαύτην ἀναθεώρησιν τοῦ συστήματος ἀναγνώσεως πρέπει νὰ ἐξετασθῇ καὶ ἡ δυνατότης ἀναγνώσεως περικοπῶν καὶ ἀπὸ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ προφητικὸν βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως, τοῦλάχιστον τῶν δύο πρώτων καὶ τῶν δύο τελευταίων κεφαλαίων του. Μέχρι τῆς συγκλήσεως ὁμῶς μιᾶς τοιαύτης Συνόδου ἐπιβάλλεται νὰ γίνουν κάποια βήματα ἀποκαταστάσεως, μικρὰ βεβαίως, ἀλλὰ ὄχι ἀσήμαντα.

α) Νὰ ἀποφεύγεται π.χ. κατὰ τὸ δυνατόν ἡ ἀνάγνωσις Ἀποστολικῶν περικοπῶν τοῦ Μηνολογίου εἰς βάρους τῶν τῆς σειρᾶς (τῆς ἡμέρας), ὥστε νὰ μὴ ἐπαναλαμβάνονται πολλάκις αἱ αὐταὶ περικοπαὶ ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἔτους. Αἱ ὠρισμένοι εἰς μνήμην Ἁγίων περικοπαὶ δεόν νὰ λέγονται μόνον, ὅταν ψάλλεται μεγάλη δοξολογία πρὸς τιμὴν αὐτῶν ἢ ὅταν κάποια περικοπὴ ἔχει σχέσιν ἄμεσον πρὸς τὸν ἐορταζόμενον Ἅγιον, (ὅπως π.χ. ἢ πρὸς Φιλήμονα ἐπιστολὴ δεόν νὰ λέγηται εἰς τὴν μνήμην αὐτοῦ), ἄλλως νὰ ἀναγινώσκονται αἱ περικοπαὶ τῆς ἡμέρας.

β) Νὰ ἐπαναφερθῆ ἡ ψαλμωδία τῶν προκειμένων τοῦ Ἀποστόλου, ἀλλὰ καὶ τῶν Ἀλληλουϊαρίων, τὰ ὁποῖα προηγοῦνται τοῦ Εὐαγγελίου. Τὰ δύο αὐτὰ ἀρχικῶς ἦσαν ὁλόκληροι ἢ σχεδὸν ὁλόκληροι ψαλμοί, ἀπαγγελλόμενοι κατὰ στίχον, μετὰ τοὺς ὁποίους ἐψάλλετο τὸ προκειμένον ἢ τὸ τριπλοῦν Ἀλληλουϊάριον. Σήμερον ὁμως, τὸ μὲν προκειμένον ἔχει περιορισθῆ εἰς δύο στίχους καὶ μάλιστα κολοβωμένους, τὸ δὲ Ἀλληλουϊάριον εἰς ἓν τριπλοῦν «*Ἀλληλουϊά*». Ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀνωτέρω εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν καὶ ἰδιαιτέρως ἡ ψαλμωδία τοῦ Ἀλληλουϊαρίου ἐκ τρίτου μετὰ τῶν στίχων συμπληρωμένων βεβαίως καὶ ὁλοκληρωμένων ἐπιβάλλεται καὶ διὰ νὰ καλύπτεται ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος διὰ τὴν πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου θυμίασιν, τὴν ἀνάγνωσιν τῆς σχετικῆς εὐχῆς καὶ τὴν μετάβασιν τοῦ Διακόνου εἰς τὸν ἄμβωνα, ὥστε νὰ μὴ γίνονται ταῦτα κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἀποστόλου, καὶ διασποῦν τὴν προσοχὴν τῶν πιστῶν.

γ) Νὰ γίνεται ὅπωςδήποτε κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐορτὰς Θεῖον Κήρυγμα, διότι αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητον συστατικὸν τῆς Θείας Λατρείας. Ἡ παράλειψις τοῦ Κηρύγματος σήμερον εἶναι ἀδικαιολόγητος καὶ μάλιστα εἰς ναοὺς ὅπου ὑπηρετοῦν κληρικοὶ δυνάμενοι νὰ κηρύττουν, ἢ καὶ ὅπου ὑπάρχουν λαϊκοὶ θεολόγοι δυνάμενοι νὰ ἀναπληρώσουν ἐνδεχομένας ἐλλείψεις. «*Ὅτι δεῖ τοὺς τῶν Ἐκκλησιῶν προεστῶτας, ἐν πάσῃ μὲν ἡμέρᾳ, ἐξαιρέτως δὲ ἐν ταῖς Κυριακαῖς, πάντα τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν ἐκδιδάσκειν τοὺς τῆς εὐσεβείας λόγους*» (Κανὼν ΙΘ' τῆς ἐν Τρούλῳ ΣΤ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου).

Παρὰ ταῦτα τὸ δικαίωμα τοῦ κηρύττειν πρέπει νὰ ἔχουν μόνον ἐκεῖνοι ἐκ τῶν κληρικῶν καὶ τῶν λαϊκῶν θεολόγων, οἱ ὁποῖοι διαθέτουν εἰδικὴν εὐλογίαν καὶ ἄδειαν πρὸς τοῦτο. Διότι διὰ τὴν ἐπιτυχῆ διακονίαν τοῦ λόγου ἀπαιτεῖται λιπαρὰ θεολογικὴ κατάρτισις καὶ παιδεία, ὥστε νὰ ἀποφεύγονται παρεκκλίσεις ἀπὸ τῆς πα-

ραδόσεως καὶ πίστεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ πλέον τούτων γνώσεις τῆς ὁμιλητικῆς τέχνης, ὀρθοφωνία, καλὴ νοηματικὴ ἐκφορὰ τοῦ λόγου, ζῆλος καὶ εὐλάβεια.

Ἡ ἱερουργία τοῦ κηρύγματος νὰ ἐπιτελῆται μετὰ φόβου Θεοῦ, ἱεροπρεπείας, βαθείας ἐπιγνώσεως τοῦ πνευματικοῦ χαρακτῆρος καὶ ὑψηλοῦ αἰσθήματος εὐθύνης. Λάθη καὶ παραλείψεις, ὑπερβολαί, ἀκρότητες καὶ ἀπουσία αὐστηρῶς ἐντοπισμένου θέματος συνιστοῦν ἀσέβειαν ἔναντι τοῦ Θεοῦ, περιφρόνησιν τοῦ λαοῦ καὶ ὑποβάθμισιν τῆς ἱερᾶς διακονίας.

Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀνωτέρω κρίνεται ἀναγκαία ἡ καλὴ προετοιμασία τοῦ ὁμιλητοῦ. Αὕτη συνίσταται εἰς θεομὴν προσευχὴν πρὸς τὸν Κύριον, βαθεῖαν μελέτην τοῦ θέματος καὶ ἀρτίαν συγκρότησιν τοῦ κηρύγματος.

Ὡς ἀναπόσπαστον τμήμα τῆς Θείας Λατρείας, τὸ κήρυγμα προσλαμβάνει ἱερὸν λειτουργικὸν χαρακτῆρα. Διὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται, ὡσάκις ὁ ἱεροκῆρυξ δὲν λειτουργεῖ, νὰ περιβάλλεται πρὸ τῆς ἐκφορᾶς τοῦ κηρύγματος τὸ ἐπιτραχήλιόν του, ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς ἀντιστοίχως ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμοφόριον.

Τὸ θεματολόγιον τοῦ κηρύγματος ἔχει ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας. Ἡ σχέσις αὕτη εἶναι ἀρχαιοτάτη καὶ λογικὴ, διὰ τοῦτο δυσκόλως δύναται τις νὰ τὴν παραβλέψῃ. Ἡ στενότης ὁμως τοῦ κύκλου καὶ ἡ ἀδιατάρακτος ἐπανάληψις κατ' ἔτος τῶν Κυριακῶν περικοπῶν περιορίζει τὰς δυνατότητας τοῦ κηρύγματος, δεδομένου ὅτι αἱ περικοπαὶ δὲν εἶναι ἀνεξάντλητοι εἰς νοήματα καὶ διδάγματα. Περισσότερον μάλιστα ἐξηνητημένα θεματολογικῶς εἶναι αἱ εὐαγγελικαὶ περικοπαὶ. Διὰ τοῦτο κρίνεται σκόπιμον νὰ χρησιμοποιῶνται συγχρότερον διὰ τὸ κήρυγμα αἱ ἀποστολικαί, νὰ γίνεται μάλιστα καὶ ἀγιογραφικὸν καὶ λειτουργικὸν κήρυγμα καί, ὅταν εἶναι δυνατόν, χρῆσις καὶ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Τὸν χρόνον, τὸν τόπον, τὸν φορέα καθὼς καὶ τὰς προϋποθέσεις τῆς κηρυγματικῆς ἐρμηνευτικῆς καθορίζουν σαφῶς οἱ ἱεροὶ κανόνες.

Τὸ Θεῖον κήρυγμα πρέπει νὰ γίνεται ἀπαραιτήτως μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ὄχι κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Κοινωνικοῦ. Οἱ προβαλλόμενοι λόγοι τῆς ἐξοικονομήσεως χρόνου καὶ τῆς βραδύτητος τῆς προσελεύσεως τοῦ λαοῦ εἰς τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν δὲν εὐσταθοῦν. Ἡ ἐξοικονομήσις χρόνου εἶναι δυνατὴ διὰ τῆς ἀποφυγῆς τῶν ἀργῶν μελῶν καὶ τῆς βραδείας ἀπαγγελίας τῶν δεήσεων· καὶ ἡ βραδύτης τῆς προσελεύσεως τῶν πιστῶν δύναται νὰ ἀντιμετωπισθῆ διὰ τῆς τελέσεως τῆς Θείας Λει-

τουργίας εἰς καταλληλοτέρας ὥρας καὶ τῆς βελτιώσεως τῆς ποιότητος τοῦ Θείου κηρύγματος, ὥστε αὐτὸ νὰ ἐλκύνῃ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν προσοχὴν τοῦ ἐκκλησιάσματος.

Διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ κηρύγματος εἰς τὴν κανονικὴν του θέσιν, οἱ μὲν ἐκκλησιαζόμενοι, ἔχοντες πρόσφατον τὴν ἀκρόασιν τῶν ἁγιογραφικῶν περικοπῶν θὰ ἀκούουν ἀμέσως καὶ τὴν ἀνάπτυξιν των, ὁ δὲ λειτουργὸς, ἀφοῦ ἱερουργήσῃ τὸ Εὐαγγέλιον, θὰ προχωρήσῃ ἀπερίσπαστος εἰς τὴν τελεσιουργίαν τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας.

Τὸ κήρυγμα γίνεται εἴτε ἀπὸ τοῦ Ἄμβωνος, εἴτε ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης, ἐνῶ τὰ Βημόθυρα εἶναι κλειστά, καὶ σπανίως ἀπὸ τὸν Ἀρχιερατικὸν θρόνον, ὅταν δὲν ὑπάρχει Ἄμβων. Ἡ διάρκειά του πρέπει νὰ ἐλέγχεται αὐστηρῶς καὶ νὰ μὴν ὑπερβαίνει τὰ 12-15 πρῶτα λεπτὰ τῆς ὥρας. Καλὸν εἶναι νὰ γνωρίζῃ ὁ ὁμιλητὴς νὰ σταματᾷ ἐγκαίρως, δηλαδὴ ὅταν οἱ ἀκροαταὶ του θὰ ἤθελον ἀκόμη νὰ τὸν ἀκοῦν, ὥστε νὰ μὴ γίνεται κουραστικός.

Τὸ κήρυγμα πρέπει νὰ ἔχη Χριστοκεντρικὸν χαρακτῆρα. Οἱ ἱεροκήρυκες δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦν ὅτι «*ἡμεῖς κηρύττομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον*», ὅτι ὁμιλοῦν διὰ νὰ εὐαγγελισθοῦν εἰς τὸν λαὸν τὴν σωτηρίαν, ὅτι τὸ κήρυγμα δὲν πρέπει νὰ ἔχη ἀποκλειστικῶς ἠθικολογικὸν περιεχόμενον, ἀλλὰ νὰ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν δογματικὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν λειτουργικὴν μας ἀγωγήν.

Ὁ χαρακτὴρ οὗτος τοῦ κηρύγματος δὲν ἀποκλείει τὴν μεταφορὰν καὶ ἐκφορὰν τοῦ μηνύματος μὲ τὰ λεκτικὰ ἢ φραστικὰ δεδομένα τῆς συγχρόνου ἐποχῆς. Ἀντιθέτως αὐτὸ ἐπιβάλλεται νὰ γίνεται πάντοτε, διὰ νὰ προσλαμβάνῃ τὸ κήρυγμα καὶ πρακτικὸν καὶ ἐπίκαιρον χαρακτῆρα. Καλὸν εἶναι νὰ διανθίζεται μὲ γνώμας Πατέρων καὶ Ἁγίων, διὰ νὰ εἶναι πειστικὸν καὶ μὲ παραδείγματα ἐκ τῆς συγχρόνου ἐποχῆς, τὰ ὁποῖα οἱ ἀκροαταὶ γνωρίζουν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως καὶ κοινωνικῆς πείρας.

Ἐνδεδειγμένη γλῶσσα τοῦ κηρύγματος πρέπει νὰ εἶναι ἡ καθομιλουμένη, ἀπηλλαγμένη ἀκροτήτων. Ἐν γλωσσικὸν ἰδίωμα κατανοητὸν ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον, χωρὶς σολοικισμοὺς καὶ βαρβαρισμοὺς, οἱ ὁποῖοι δηλώνουν πενίαν, εἶναι ἐκεῖνον τὸ ὁποῖον ἀναδεικνύει τὸν ἱεροκήρυκα ὡς συγκροτημένον πρόσωπον καὶ διδάσκαλον τοῦ λαοῦ.

Κατὰ τὴν ἐκφορὰν τοῦ κηρύγματος, πρέπει νὰ ἀποφεύγονται περιτταὶ χειρονομίαι καὶ ἐπιδεικτικαὶ κινήσεις. Ὁ ἱεροκήρυξ πρέπει νὰ ἐλέγῃ τὰς κινήσεις τοῦ σώματος καὶ τῶν χειρῶν του, τὴν ἔντασιν τῆς φωνῆς του, τὰ πάντα. Γενικῶς ὅ,τι ἐκφεύγει τοῦ μέτρου, ἀποτρέπει τὴν ἀποδοχὴν τοῦ κηρύγματος. Προτιμητέον εἶναι νὰ γίνεται τὸ κήρυγμα ἀπὸ στήθους, χωρὶς νὰ ἀποκλείεται τὸ καλῶς προετοιμασμένον γραπτὸν κήρυγμα καὶ μάλιστα εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις.

Εἰς περιπτώσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὑπάρχει πρὸς ἀνάγκωσιν Ἐγκύκλιος Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, τότε τὸ κήρυγμα δὲν γίνεται, ὥστε νὰ μὴ ἐπιβαρύνεται τὸ ἐκκλησίασμα.

Εὐελπιστοῦμεν ὅτι τὰ ἀνωτέρω θὰ ἀποτελέσουν δημιουργικὸν ἐρέθισμα διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ ἱεροκηρυκτικοῦ λόγου, τὴν μυσταγωγικὴν προσέγγισιν τῶν βιβλικῶν κειμένων, συμφώνως πρὸς τὴν λειτουργικὴν πρακτικὴν, καὶ θὰ προαγάγουν τὴν λατρευτικὴν ἔκφρασιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ γενικώτερον τὴν ὀρθὴν ἱεουργίαν τοῦ Εὐαγγελίου.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος.

† Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Νικηφόρος.

† Ὁ Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου Ἰάκωβος.

† Ὁ Λήμνου καὶ Ἁγίου Εὐστρατίου Ἱερόθεος.

† Ὁ Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου Δημήτριος.

† Ὁ Βεροίας καὶ Ναούσης Παντελεήμων.

† Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτης Ἀνδρέας.

† Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Χρυσόστομος.

† Ὁ Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Ἰγνάτιος.

† Ὁ Κυθήρων Κύριλλος.

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Θεόκλητος.

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιήλ.

† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Ἐφραίμ.

Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς

† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμ. Πρωτ. 2136
Διεκπ. 1238

Ἀθήνησι τῇ 30ῇ Ἰουνίου 2004

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2792

**«Η ΜΥΣΤΗΡΙΑΚΗ
ΖΩΗ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΑ
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΑ
ΜΕΣΑ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ
(Ρ.Μ.Ε.)»**

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Συνοδικῇ Ἀποφάσει, ληφθεῖσα ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 28ης λήγοντος μηνὸς Ἰουνίου ἐ.ἔ., γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπιδιώκουσα τὴν περιφρούρησιν τῆς ἱερότητος τοῦ Χριστιανικοῦ Ναοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ τελουμένων, ἡ ὁποία ἀπειλεῖται ἀπὸ τὴν ἀλόγιστον προβολὴν τῆς Θείας Λατρείας διὰ τῶν Ρ.Μ.Ε. καὶ τὴν κατάχρησιν τῶν ἠλεκτρονικῶν ἠχοσυστημάτων ἔρχεται διὰ τῆς παρουσίας νὰ γνωρίσῃ ὑμῖν καὶ δι' ὑμῶν παντὶ κληρικῷ τῆς καθ' ὑμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τὰ κατωτέρω:

Τὸ τελευταῖον διάστημα παρατηρεῖται ἀναντιρρήτως ραγδαία εἰσβολὴ τῶν Ρ.Μ.Ε. εἰς τὴν Θείαν Λατρείαν. Δὲν εἶναι ὀλίγοι οἱ τηλεοπτικοὶ σταθμοί, οἱ ὁποῖοι μεταδίδουν πάσης φύσεως λατρευτικὰς ἐκδηλώσεις, ἐνίοτε μάλιστα λεπτομερῶς ἀπὸ λήψεις ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Ἁγίου Βήματος. Τοιοῦτοτρόπως ὁ ἐκτὸς τοῦ Ναοῦ, χριστιανὸς ἢ «ἀμύητος» ἠμπορεῖ νὰ ἴδῃ καὶ νὰ ἀκούσῃ τὰ πάντα, ἀκόμη καὶ τὸν καθαγιασμὸν τῶν τιμίων δώρων κατὰ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἢ τὴν ὑψωσιν καὶ τὴν κλάσιν τοῦ ἄρτου, τὴν κοινωνίαν τῶν ἱερέων καὶ τῶν πιστῶν.

Παραλλήλως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐξακολουθεῖ ἢ μετάδοσις τῆς Θείας Λειτουργίας μέσῳ ραδιοφώνου καὶ ἢ κυκλοφορία ὕμνων εἰς κασέτας καὶ CDs, καθὼς καὶ ὁλοκλήρων Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν εἰς βιντεοκασέτας.

Ἀπὸ πολλοῦς ὅλα αὐτὰ ἐθεωρήθησαν ὡς ἐπιτυχῆς προώθησις τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας καὶ μάλιστα ἠκούσθησαν καὶ μομφαὶ διὰ τὴν μὴ ἐπαρκῆ κάλυψιν τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Δὲν εἶναι ὅμως ὀλίγοι καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀρθρώνουν κριτικὸν λόγον διὰ τὴν ἄνευ ὀρίων εἰσπήδησιν τῶν Ρ.Μ.Ε. εἰς τὸν λατρευτικὸν χῶρον.

Πρὶν ταχθοῦμε μὲ τὸ μέρος κάποιας ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω ομάδας, ἐὰν θέλωμεν νὰ εἴμεθα δίκαιοι καὶ ρεαλισταὶ πρέπει νὰ ἴδωμεν τὸ φαινόμενον εἰς τὸ σύνολόν του.

Ἡ μετάδοσις τῆς Θείας Λατρείας λοιπὸν (Θεία Λειτουργία τῆς Κυριακῆς, Ἀκολουθία τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος ἢ ἄλλα ἕκτακτα λατρευτικὰ γεγονότα) κυρίως μέσῳ τηλεοράσεως ἢ ραδιοφώνου ἐθεωρήθη αὐτονόητος εἰς μίαν χώραν, ὅπως ἡ Ἑλλάς, ὅπου ἡ συντριπτικὴ πλειονοψηφία τῶν κατοίκων τῆς εἶναι Χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι. Διὰ τοῦτο καὶ ἤρχισεν ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἀκόμη τοῦ ραδιοφώνου, ὄχι βέβαια διὰ νὰ ὑποκαταστήσῃ τὴν ἐν τῷ Ναῷ προσφερομένην λατρείαν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ στοιχειωδῶς τὰς λατρευτικὰς ἀνάγκας ἐνός

μέρους τοῦ λαοῦ, τὸ ὁποῖον διὰ διαφόρους λόγους (γῆρας, ἀσθενειῶν, μεγάλης ἀποστάσεως ἀπὸ τοὺς τόπους λατρείας κ.ο.κ.) δὲν ἔμπορεῖ νὰ μετάσχη ἐνεργῶς εἰς τὰς λατρευτικὰς συνάξεις. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι δυνατὸν νὰ εὗρουν στήριγμα, παρηγορίαν καὶ ἀναπλήρωσιν τῶν ὑστερημάτων τους ἀκούοντες τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, τὸ κήρυγμα, τὰς Ἀκολουθίας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, τῶν Χαιρετισμῶν καὶ τῶν Παρακλήσεων, μέσῳ τῶν Ρ.Μ.Ε. Καὶ ὄντως πολλοὶ εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις παρακολουθοῦν τὴν μετάδοσιν καὶ μετέχουν τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν μὲ ἄκραν προσοχήν, συμπροσευχόμενοι μὲ τοὺς ἐν τῷ Ναῷ ἐν πλήρει κατανύξει.

Εἶναι σπουδαῖον λοιπὸν καὶ μείζον πλεονέκτημα ἢ προσφορὰ αὐτῆ τῶν Ρ.Μ.Ε., ἀλλὰ εἶναι μᾶλλον τὸ μόνον. Διότι ἐνῶ αἱ ραδιοτηλεοπτικαὶ μεταδόσεις θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὡς λύσεις ἀνάγκης διὰ ἐμπεριστάτους χριστιανούς, οἱ ὅποιοι ὀφείλουν νὰ κάνουν χρῆσιν αὐτῆς, πάντοτε μὲ αἴσθησιν «οἰκονομίας», ἀπὸ πολλοὺς ἐκλαμβάνονται ὡς ὑποκατάστατα τῆς μετοχῆς τους εἰς τὴν Λατρείαν. Ἡ Λατρεία ὁμως δὲν «παρακολουθεῖται», ἀλλὰ «μετέχεται» ὑπὸ τῶν πιστῶν. Ὁ πιστὸς δὲν εἶναι θεατῆς ἢ ἀκροατῆς, ἀλλὰ δότης καὶ λήπτης συνάμα, ὁ ὅποιος «περιῖσταται» καὶ κοινωνεῖ τοῦ Δείπνου τοῦ Μυστικῶν.

Ὁ πιστὸς, ὁ ὅποιος παρακολουθεῖ τὴν τέλεσιν τῆς Λατρείας μέσῳ τῶν Ρ.Μ.Ε., δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτύχη τὴν προσοχήν καὶ τὴν κατανύξιν, ἥτις δημιουργεῖται ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Αὐτὰς μάλιστα τὰς πνευματικὰς καταστάσεις δὲν ἔμποροῦν νὰ ἐπιτύχουν ἀρκούντως ἀκόμη καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ἀπ' ὅπου γίνεται ἡ τηλεοπτικὴ μετάδοσις τῆς Λατρείας διότι:

Ὁ ἄπλετος φωτισμὸς, ποὺ ἀπαιτεῖται διὰ τὰς τηλεοπτικὰς μεταδόσεις καὶ τὴν προσοχήν διασπᾶ καὶ ἀμβλύνει τὴν κατανύξιν, μεταβάλλων τοὺς Ναοὺς εἰς κοσμικὰς αἰθούσας.

Ἡ ἔντασις τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἐπιτηδευμένη ψαλμωδία ἀλλοιώνουν τὸ σεμνὸν ἦθος.

Ἐπιπλέον ἡ παρουσία καὶ αἱ κινήσεις τῶν τεχνικῶν λήψεως διασποῦν τὴν προσοχήν τῶν πιστῶν.

Συχνὴ εἶναι ἐπίσης ἡ ἄκαιρος ἀναμετάδοσις ἀπὸ ἐπαρχιακοὺς ραδιοτηλεοπτικοὺς σταθμοὺς ἢ ἡ προβολὴ εἰς διαφόρους αἰθούσας, ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεως μαγνητοσκοπημένων ἐκκλησιαστικῶν Ἀκολουθιῶν, ἐνέργειαι αἱ ὁποῖαι δὲν συνιστῶνται, διότι ἀνα-

τρέπουν τὴν φυσικὴν λειτουργικὴν τάξιν. Εἶναι ἀδιανόητον νὰ μεταδίδονται Ἑσπερινοὶ τὴν μεσημβρίαν ἢ νὰ χρησιμεύουν ὡς μουσικὴ ὑπόκρουσις διαφημίσεων.

Πάντως, παρὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα ἀρνητικὰ, ἡ εἴσοδος τῶν Ρ.Μ.Ε. εἰς τὸν χώρον τῆς Θεῖας Λατρείας εἶναι μία πραγματικότης, τὴν ὁποίαν κανεὶς δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἀποτρέψῃ. Εἶναι δυνατὸν ὁμως νὰ ἐκλείψουν ἢ νὰ περισταλοῦν πολλὰ ἀπὸ ὅσα ζημιώνουν τὴν ἱερότητα τῆς Λατρείας, ἂν περιορισθοῦν ἐκλεκτικῶς αἱ τοιαῦται μεταδόσεις.

Θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιλεγοῦν ἕνας-δύο Ναοί, π.χ. ὁ Καθεδρικός Ναὸς τῶν Ἀθηνῶν, ὁ ὅποιος ἔχει δώσει ἐξετάσεις καλῆς τηλεοπτικῆς συμπεριφορᾶς ἢ καὶ κάποιος ἄλλος, διὰ νὰ θεραπεύσουν τὰ ἀσθενῆ καὶ νὰ ἀναπληρώσουν τὰ ἐλλείποντα, ὑπὸ τὸν ὄρον ὁμως νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ τοποθέτησις μηχανημάτων λήψεως ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Βήματος.

Τὸ «θεᾶσθαι αὐτοψεῖ τὸ πρόσωπον τῆς Ἁγίας Ἀναφορᾶς» εἶναι φοβερὸν καὶ ἱερὸν προνόμιον τοῦ λειτουργοῦ, τοῦ «ἐνδεδυμένου τὴν τῆς ἱερατείας χάριν». Αὐτὸ εἶναι ἐνοχλητικὸν καὶ διὰ τὸν πιστὸν ἀκόμη, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν μετέχει τῆς Θεῖας Κοινωνίας, διότι εἶναι στιγμὴ προσωπικῶς ἱερὰ καὶ ὀφειλομένη νὰ τὴν σεβώμεθα. Ἐπιπλέον πιστεύομεν ὅτι ὁ «θεατρισμὸς» αὐτὸς δὲν οἰκοδομεῖ καθόλου τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τέλος, ἂν ἡ μετάδοσις τῆς Θεῖας Λειτουργίας διὰ τῶν Ρ.Μ.Ε. εἶναι ἀνεκτὴ τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν αὐτὴ τελεῖται, ἀναμφιβόλως εἶναι ἀπαράδεκτος ἢ «ἀναμετάδοσις» τῆς ἐκτὸς τῆς ὥρας τελέσεώς της (π.χ. μεταμεσημβρινὰς ἢ ἀπογευματινὰς ὥρας). Διὰ τοῦτο τὸ φαινόμενον τοῦτο πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ τελείως.

Πέραν τῶν ἀνωτέρω σπουδαιότερα καὶ οὐσιωδέστερα ἀποτελέσματα θὰ φέρωμεν ἂν ἐντεινώμεν τὰς προσπαθείας μας, ὥστε νὰ προσελκύσωμεν τοὺς πιστοὺς ἀπὸ τὴν ὀθόνην τῆς τηλεοράσεως εἰς τοὺς ναοὺς, κατηχοῦντες καὶ μυσταγωγοῦντες αὐτοὺς εἰς τὰ τῆς Θεῖας Λατρείας. Νὰ φροντίσωμεν νὰ κατανοήσουν ὅτι ἡ Λατρεία μας δὲν εἶναι θέαμα ἢ ἀκρόαμα, ἀλλὰ ἔργο Θεῖον, λατρεία «λογικὴ», «ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ», «ἐκκλησία ὁσίων», εἰς τὴν ὁποίαν μετέχει προσωπικῶς ἕκαστον μέλος τῆς κοινότητος, ἐπισυναγόμενοι πάντες εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Ὅτι εἰς τὸ μυστήριον τῆς συνάξεως αὐτῆς οἱ πιστοὶ γίνονται «μέλη ἐκ μερῶν» τοῦ σώματος Χριστοῦ καὶ συναντοῦν τοὺς ἀδελφούς των. Εἰς τὴν συνάντησιν αὐτὴν

δὲν μετέχει κανεὶς δι' ἀλληλογραφίας. Δὲν παρακολουθεῖ ἀπὸ τὴν ἐξέδραν τοῦ σταδίου. Δὲν εἶναι φίλαθλος, ἀλλὰ ἀθλητὴς καὶ συναθλητὴς. Εἶναι μακαριστὸς συνδαιτημόνας εἰς τὴν τράπεζαν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος.

† Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Νικηφόρος.

† Ὁ Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου Ἰάκωβος.

† Ὁ Λήμνου καὶ Ἀγίου Εὐστρατίου Ἱερόθεος.

† Ὁ Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου
Δημήτριος.

† Ὁ Βεροίας καὶ Ναούσης Παντελεήμων.

† Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης
Ἀνδρέας.

† Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Χρυσόστομος.

† Ὁ Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Ἰγνάτιος.

† Ὁ Κυθήρων Κύριλλος.

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων
Θεόκλητος.

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιήλ.

† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Ἐφραίμ.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 2137
Ἀριθμ. Διεκπ. 1239

Ἀθήνησι τῆ 30ῆ Ἰουνίου 2004

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2793

«ΕΚΦΩΝΗΤΙΚΗ
ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΕΝ Τῆ ΠΡΑΞΕΙ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ
ΛΑΤΡΕΙΑΣ»

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Συνοδικῆ Ἀποφάσει, ληφθεῖση ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 28ης λήγοντος μηνὸς Ἰουνίου ἐ.ἔ., γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῇ μερίμνῃ Αὐτῆς διὰ τὴν εὐτακτον τέλεσιν τῆς Θείας Λατρείας, ἥτις καὶ ἀποτελεῖ τὴν κοινὴν προσευχὴν τοῦ ἐνὸς σώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἐπιθυμεῖ διὰ τῆς παρούσης νὰ γνωρίσῃ Ὑμῖν καὶ δι' Ὑμῶν τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐφημερίοις καὶ Ἱεροφάταις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑμῶν τὰ κατωτέρω διαλαμβανόμενα καὶ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν Βιβλικῶν Ἀναγνώσμάτων, τῶν Εὐχῶν καὶ τῶν Δεήσεων κατὰ τὴν τέλεσιν τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν.

Ἡ Ὁρθόδοξος Λατρεία, οὕσα λατρεία λογικὴ, τελεσιουργεῖται κυρίως διὰ τοῦ λόγου, διὰ τοῦ ὁποῖου ὁ ἄνθρωπος προσομιλεῖ εὐθέως μετὰ τοῦ Θεοῦ, τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν Ἁγίων. Ἐνδυμα τοῦ λόγου καὶ σύμφυτον ἐκπόρευμα αὐτοῦ εἶναι τὸ μέλος, ἡ ὑπαρξίς τοῦ ὁποῖου ἀποσκοπεῖ, κατὰ τὸν ἅγιον Γρηγόριον Νύσσης, νὰ μορφοποιήσῃ καὶ ἀποκαλύψῃ «τὸν ἐγκείμενον τοῖς ῥήμασιν νοῦν» (P.G. 44, 444D).

Ὁ λόγος τῆς Λατρείας διακρίνεται εἰς βιβλικόν, εὐχητικόν καὶ ὑμνητικόν. Αἱ ἀνωτέρω διακρίσεις τοῦ λειτουργικοῦ λόγου, συναρτώμεναι καὶ ἀλληλοσυμπληρούμεναι συγκροτοῦν τὸν λατρευτικὸν διάλογον τῶν πιστῶν μετὰ τοῦ Θεοῦ.

Τὰ βιβλικὰ ἀναγνώσματα ἐξαγγέλλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν λατρείαν ἐκφωνεῖται, ὄχι διὰ μελέτην καὶ ἐρμηνείαν τῆς Θείας Γραφῆς, ἀλλὰ διὰ νὰ τὸν ἐνωτισθοῦν οἱ πιστοί, νὰ τὸν ἐντυπώσουν εἰς τὰς καρδίας των, νὰ ἀποκριθοῦν εἰς τὰ ἐξαγγελλόμενα καὶ νὰ διαλεχθοῦν μετὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἐκφώνησις τῶν ἀναγνωσμάτων ἀποτελεῖ κορυφαίαν στιγμὴν τοῦ διαλόγου καὶ προσλαμβάνει ὑψίστην ἐπισημότητα. Διὰ τοῦτο ἡ ἐκφορὰ των δὲν εἶναι ὑπόθεσις ὑποκειμενικῆ τοῦ καθενός, ἀλλὰ ὑπαγορεύεται ἀπὸ τὴν ψαλτικὴν τέχνην, τὴν ὁποῖαν ὀριοθέτησεν ἡ φύλαξ παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἡ μακροχρόνιος αὐτὴ παράδοσις, ἀπὸ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ χριστιανισμοῦ μέχρι καὶ τοῦ 15ου αἰῶνος, μαρτυρεῖ μίαν σταθερὰν ἐκφωνητικὴν πρακτικὴν καὶ «κανοναρχεῖ» τὸ χρέος τῆς σοβαρότητος, μετὰ τῆς ὁποίας πρέπει νὰ προσεγγίζομεν τὸ θέμα τῆς ἐκφωνητικῆς ἀπαγγελίας τῶν βιβλικῶν ἀναγνωσμάτων τῆς Λατρείας.

Συμφώνως πρὸς τὴν παράδοσιν αὐτὴν τὰ ἀγιογραφικὰ ἀναγνώσματα – Προφητεῖαι, Εὐαγγέλιον καὶ Πραξαπόστολος – ἀπαιτοῦν ἓνα ἰδιαίτερον τρόπον ἀπο-

δόσεως, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι οὔτε ἡ κοσμικὴ ἀνάγνωσις, ἀλλὰ οὔτε τὸ πλήρες ψάλσιμον. Εἶναι ἡ ἔμμελῆς ἀπαγγελία, ὁ λογαοιδικός τρόπος, ὁ ὁποῖος σημαίνει διάβασμα τῶν ἀναγνωσμάτων με ἀπλὴν καὶ λιτὴν μελωδικότητα.

Τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἐκφωνητικῆς ἀπαγγελίας ἀνέπτυξε καὶ ἰδίαν σημειογραφίαν, εἰς τοὺς προχριστιανικοὺς μὲν χρόνους, ἀπὸ τοῦ 3ου π.Χ. αἰῶνος, τὰ λεγόμενα προσωδιακὰ σημεῖα (τόνους, χρόνους, πνεύματα, πάθη, συνολικῶς 12), διὰ τὴν ἀπόδοσιν, ἀκριβῶς, τοῦ «πάθους» τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ διὰ «τὰς ἀναγνώσεις τῶν ποιημάτων», εἰς τὴν χριστιανικὴν δὲ λατρείαν, ἀπὸ τοῦ 4ου καὶ 5ου αἰῶνος, τὴν ἐκφωνητικὴν σημειογραφίαν (14 σημάδια). Ἡ σημειογραφία αὕτη καὶ ἡ παράλληλος ἐκφωνητικὴ πρᾶξις ἔφθασαν εἰς πλήρη ἀνάπτυξιν τὸν 8ον καὶ 9ον αἰῶνα καὶ εἰς τὴν μεγίστην τῶν ἀκμῆν τὸν 11ον καὶ 12ον ἕως καὶ τὸν 15ον αἰῶνα. Διὰ τὴν ὁμοιογένειαν καὶ τὴν σταθερότητα τῆς ἐκφωνητικῆς πράξεως ὅλαι αἱ βιβλικαὶ περικοπαὶ παρεσημάνθησαν καὶ παρεδόθησαν εἰς ἑκατοντάδας λαμπρῶν βυζαντινῶν χειρογράφων, τὰ ὅποια κοσμοῦν τὰς βιβλιοθήκας πρωτίστως τῶν μοναστηρίων, ἀλλὰ καὶ τοῦ κόσμου ὅλου. Πρόκειται διὰ μίαν παρημελημένην πτυχὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Μουσικοῦ Πολιτισμοῦ μᾶς χιλιετίας!

Ἐκφωνητικὸς τρόπος ἀπαγγελίας σήμερον ἐφαρμόζεται εἰς τὰ Ἀποστολικά καὶ Εὐαγγελικά ἀναγνώσματα, δὲν τηρεῖται ὅμως εἰς τὰς προφητείας, αἱ ὁποῖαι ἀναγινώσκονται συνήθως εἰς τὸν Ἑσπερινόν. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἓν σημεῖον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ προσεχθῆ, ὥστε νὰ ἐπανέλθῃ καὶ ἐκεῖ ἡ παλαιὰ μέθοδος ἀποδόσεώς των.

Ἀναγνώσματα ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης δὲν εἶναι μόνον αἱ προφητεῖαι, ἀλλὰ καὶ ἄλλαι περικοπαὶ ἀπὸ μὴ προφητικὰ βιβλία, καὶ κατ' ἐξοχὴν ἀπὸ τὸ βιβλίον τῶν Ψαλμῶν. Οἱ Ψαλμοὶ κατὰ μὲν τὸ Ἑνοριακὸν Τυπικὸν ἦσαν πάντοτε ψαλτοί, κατὰ δὲ τὸ ἰσχυὸν Μοναστηριακὸν Τυπικὸν εἶναι κυρίως ἀπαγγελτοὶ «*χῦμα*» καὶ μόνον ἓνας μικρὸς ἀριθμὸς, περὶ τοὺς εἴκοσιν, εἶναι ψαλτοί.

Ἄλληλῆνδεται μετὰ τοῦ βιβλικοῦ εἶναι καὶ ὁ εὐχητικὸς λόγος τῆς Λατρείας. Εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν λόγος τῆς ἀναφορᾶς μας εἰς τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ. Εἶναι τὸ ἓν μέρος τοῦ διαλόγου μας μετ' Αὐτοῦ. Τὸ ἄλλον, ὡς προεδηλώθη εἰς τὸν βιβλικὸν λόγον, εἶναι ἡ ἀπόκρισις τοῦ Θεοῦ μέσῳ τῶν βιβλικῶν ἀναγνωσμάτων.

Ἐκ τῶν ἐκφωνητικῶν λόγων (εὐχαὶ καὶ δεήσεις) ἀναγινώσκεται καὶ αὐτὸς πάντοτε ἱεροπρεπῶς, εἰς ἐπήκοον καὶ «μέση

φωνῆ», δηλαδὴ δι' ἔμμελοῦς προφορᾶς τῆς φωνῆς περὶ μίαν ἠχητικὴν βάσιν, εἰς κάποιαν ἀρμονικὴν περιοχὴν τοῦ ἤχου τῶν ψαλλομένων ὕμνων, μακρὰν βεβαίως πάσης μουσικῆς ἐπιτηδεύσεως. Τὸ ἀκροτελεύτιον ὁμως μέρος τῶν εὐχῶν ἐκφωνεῖται, ὅπως καὶ αἱ Δεήσεις δι' ἔντονωτέρας μουσικῆς ἐμφάσεως. Τὰ Εἰρηνικά, τὰ Πληρωτικά, αἱ Ἐκτενεῖς καὶ αἱ ἄλλαι δεήσεις ἀνήκουν ἐπίσης εἰς τὰ ἐκφώνως ἀποδιδόμενα ἀναγνώσματα. Κατὰ τὴν ἐκφορὰν τούτων μερικοὶ ἀναγνώσται ἢ ἱερεῖς παρασύρονται ἀπὸ τὴν μουσικὴν δεξιότητιαν τῶν καὶ μετατρέπουν τὴν ἔμμελῆ ἀνάγνωσιν εἰς σύνθετον, στρουφνὴν καὶ ἐξεζητημένην μελωδικὴν γραμμὴν, συναγωνιζομένην «κατ' ἤχον» τὰ ψαλλόμενα μέλη. Μία τοιαύτη εἰκὼν εἶναι ἀπαράδεκτος εἰς τὸ πλαίσιον τῆς Θείας Λατρείας καὶ ἄσχετος πρὸς τὸν ἐσχατολογικὸν χαρακτῆρα τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν.

Τέλος, ὁ ὕμνητικὸς λόγος ἐπισφραγίζει καὶ «καλλύνει» τὸν λατρευτικὸν διάλογον. Εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν ποιητικὸς λόγος τῆς Λατρείας μας. Οὗτος συνεπορεύθη πάντοτε μετὰ τοῦ ψαλμικοῦ ἑβραϊκοῦ ὕμνητικοῦ λόγου, χρησιμοποιοῦντας στίχους αὐτοῦ προσαλλομένους εἰς παντοῖα χριστιανικά τροπάρια. Ὁ ὕμνητικὸς λόγος τῆς χριστιανικῆς λατρευτικῆς ποιήσεως ἀπετέλεσε τὴν βάσιν, ἐπὶ τῆς ὁποίας διεμορφώθη ἡ Βυζαντινὴ Μουσικὴ, ἡ Ἑλληνικὴ Ψαλτικὴ Τέχνη.

Εἰς τὰς δημοσίας λατρευτικὰς συνάξεις οἱ πιστοὶ δὲν συνεκφωνοῦν καὶ σήμερον δὲν συμπάλλουν, ἀλλὰ ἐμπιστεύονται τὰς δεήσεις καὶ τὰς ἀναφορὰς τῶν πρὸς τὸν Θεὸν εἰς τὴν «*παπαδικὴν χορείαν*», δηλαδὴ εἰς τοὺς κληρικούς, οἱ ὁποῖοι ἀναγινώσκουν καὶ ἐκφωνοῦν, καὶ εἰς τοὺς ψάλτας, οἱ ὁποῖοι ψάλλουν, ἐπειδὴ τὰ ψαλλόμενα μέλη προϋποθέτουν ἀρτίαν μουσικολογικὴν κατάρτισιν. Ὅπου ὁμως πρόκειται διὰ λιτὰ καὶ ἀπλὰ μέλη, ἐκεῖ συνιστᾶται ἡ συμπαλμωδία.

Ἡ «*καλλιφωνία*» βεβαίως τῶν κληρικῶν εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἐπίτευξιν ἀρμονίας εἰς τὴν Θεῖαν Λατρείαν καὶ συναρμογῆς εἰς τὴν ἔμμελῆ ἀπαγγελίαν τοῦ λειτουργικοῦ λόγου, στοιχεῖα ἀπαραίτητα διὰ τὴν μετὰ τέρψεως καὶ μουσικῆς τερπνότητος ἐνστάλαξιν τῶν Θεῶν λόγων εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστῶν. Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἐπιβάλλεται ἡ ἑναρμόνισις τῶν ἐκφωνήσεων τῶν κληρικῶν πρὸς τὸν ἤχον τῶν ψαλλομένων.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἀναπτυχθέντων καθίσταται φανερόν ὅτι ἡ ἐκφορὰ τῶν βιβλικῶν ἀναγνωσμάτων πρέπει νὰ γίνεταί δι' ἔμμελοῦς ἀπαγγελίας, ἡ ὁποία προβά-

λει τὴν ἀξίαν τοῦ Θεοῦ λόγου, διασώζει τὴν ἱεροπρέπεια καὶ σοβαρότητα τῆς λατρείας καὶ ὑπηρετεῖ τὸν πιστὸν καὶ ψυχολογικὸν τρόπον.

Διὰ τὴν ἐπιτύχη ὅμως αὕτη τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα, πρέπει νὰ προηγηθῶνται φιλολογικὴ καὶ θεολογικὴ μελέτη τῶν ἀναγνωσμάτων ἀπὸ τὸν «μέλλοντα ἀπαγγέλλειν» ταῦτα. Ἡ διὰ τῆς ἀνωτέρω μελέτης ἐπιτυγχανομένη κατανόησις τῶν κειμένων ἀποτρέπει τὴν παρανόησιν καὶ τὸν παράταιρον τονισμὸν τῶν νοημάτων κατὰ τὴν ἔκφωρον ἀπαγγελίαν, ἡ δὲ θεολογικὴ τῶν προσέγγις ἐπισημαίνει τὰς λέξεις, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ χρωματισθοῦν καταλλήλως κατὰ τὴν ἐκφορὰν τῶν, ὥστε νὰ ἀποδοθοῦν κατὰ τρόπον ὀρθὸν τὰ θεῖα διδάγματα. Τὴν ἀνάγκην μιᾶς τοιαύτης προετοιμασίας ἐπιβάλλει καὶ ἡ παρατηρουμένη γλωσσικὴ καὶ γραμματολογικὴ πενία τῶν νεωτέρων γενεῶν. Ἐπιβάλλεται δηλαδὴ οἱ Ἄναγνώσται νὰ προαναγινώσκουν τὰ Ἱερὰ Κείμενα.

Βασικαὶ ἀρεταὶ κάθε ὀρθῆς ἀναγνώσεως εἶναι ἡ εὐκρίνεια, ἡ ὀρθὴ προφορὰ τῶν φωνητικῶν ἰδιοτυπιῶν τῆς γλώσσης μας καὶ ἡ ἐπιμελημένη ἐκφορὰ τῶν τονισμῶν καὶ τῶν ἐγκλιτικῶν τόνων. Εὐτυχῶς ἡ παράδοσις διαφυλάττει, ἀλλὰ καὶ διδάσκει τὰ πρόποντα, τὰ ὁποῖα οἱ νεώτεροι πρέπει νὰ διδαχθοῦν θητεύοντες παρὰ τοὺς «ἐνευδοκίμησαντας ἐκ τῶν γηραιότερων» εἰς τὴν ἐκφωνητικὴν ἀπαγγελίαν.

Τέλος, ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς Λατρείας εἶναι λόγος ἔντεχνος, εὐρυθμὸς καὶ εὐάρμοστος, δηλαδὴ ἀληθῆς λογοτεχνία καὶ μάλιστα εἰς τὴν κορυφωσὶν τῆς, μέλημα τοῦ κάθε ἀναγνώστου εἶναι νὰ ἀποκαλύπτῃ τὰς ἀρετὰς αὐτὰς τῶν λειτουργικῶν κειμένων, ὥστε νὰ ἀναγινώσκῃ αὐτὰ «μέση φωνῆ», νὰ προσέχῃ ἰδιαίτερος τοὺς συμμετρους λεκτικούς τονισμοὺς χρωματίζων τὸν «ἐμπεριέχοντα νοῦν», διὰ τῶν παραδεδομένων ἐκφωνητικῶν μορφωμάτων. Ἐλαφραὶ ἀλλαγαὶ ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν ἀπλὴν μουσικὴν γραμμὴν θὰ ἠδύναντο νὰ γίνωνται ἀνεκταὶ εἰς τινα σημεῖα τῆς περικοπῆς πρὸς ποικιλίαν τῆς φωνητικῆς μονοτονίας, χωρὶς ὅμως νὰ μετατρέπουν τὴν ἐμμελῆ ἀνάγνωσιν εἰς ψάλισμον. Τοιαῦτα παραλλαγὰ θὰ ἠδύναντο νὰ θεωρηθοῦν ὡς εὐλόγοι πρὸς ἀπόδοσιν ἐρωτηματι-

κοῦ ἢ διὰ τὸν τονισμὸν ἀξιοχρέως μιᾶς λέξεως ἢ φράσεως τοῦ κειμένου πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν τῆς. Εἰς ὅλας τὰς ἄλλας περιπτώσεις πρέπει νὰ ἀποκλεισθοῦν.

Ἐν κατακλείδι, ὀφείλομεν νὰ τονίσωμεν ὅτι ὁ βιβλικὸς, εὐχητικὸς καὶ ὑμνητικὸς λατρευτικὸς λόγος εἶναι ἡ συστατικὴ τριάς τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Λατρείας. Αὐτὸς καὶ τὸ συνεκπορευόμενον μετ' αὐτοῦ μέλος ἐπιβάλλουν ἦθος καὶ ὕφος τελετουργικόν· δηλαδὴ ὅ,τι ἀναγινώσεται, πρέπει νὰ ἀναγινώσεται καὶ ὅ,τι ψάλλεται, πρέπει νὰ ψάλλεται, ὅπως ἡ παράδοσις καὶ ἡ Ἐκφωνητικὴ Σημειογραφία τὰ ἐκληροδότησαν καὶ ἡ προᾶξις καὶ ἡ Ψαλτικὴ Τέχνη τὰ ὀριοθέτησαν.

Πιστεύομεν, ὅτι ἡ τήρησις τῶν ἀνωτέρω, θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐδραΐωσιν τῆς λειτουργικῆς εὐταξίας καὶ ἐνότητος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν γενικωτέραν καλλιέργειαν τῆς λειτουργικῆς ἀγωγῆς τῆς «παπαδικῆς χορείας» καὶ τοῦ λαοῦ, ἥτις ἀποτελεῖ τὸν κύριον στόχον τῆς ἐπιδιωκόμενης λειτουργικῆς ἀνανεώσεως.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος.

† Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Νικηφόρος.

† Ὁ Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου Ἰάκωβος.

† Ὁ Λήμνου καὶ Ἀγίου Εὐστρατίου Ἱερόθεος.

† Ὁ Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου Δημήτριος.

† Ὁ Βεροίας καὶ Ναούσης Παντελεήμων.

† Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτισης Ἄνδρέας.

† Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Χρυσόστομος.

† Ὁ Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Ἰγνάτιος.

† Ὁ Κυθήρων Κύριλλος.

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Θεόκλητος.

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιήλ.

† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Ἐφραίμ.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄριθμ. Πρωτ. 2138
Διεκπ. 1240

Ἀθήνησι τῆ 30ῆ Ἰουνίου 2004

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2794

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

**«ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ
ΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΤΟΥ ΕΩΘΙΝΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΕΙΣ
ΤΗΝ ΚΑΝΟΝΙΚΗΝ
ΑΥΤΟΥ ΘΕΣΙΝ»**

Συνοδικῆ Ἀποφάσει, ληφθεῖση ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 11ης τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου π.ἔ., γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ μερίμνῃ Αὐτῆς διὰ τὴν εὐτακτον τέλεσιν τῆς Θείας Λατρείας ἠσχολήθη, κατόπιν προτάσεως τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως, μὲ τὸ ζήτημα τοῦ χρόνου ἀναγνώσεως τοῦ Ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου τῶν Κυριακῶν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης τῆς Ἀποφάσεως συνετάχθη ἡ παροῦσα Ἐγκύκλιος, ἣτις καί, ἐγκριθεῖσα τὴν 28ην τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἐ.ἔ., πέμπεται ὑμῖν διὰ τὰ καθ' ὑμᾶς.

Ὅπως εἶναι γνωστὸν τὸ Ἑωθινὸν ἀναστάσιμον Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου (τῶν Κυριακῶν) μετὰ τῶν προηγουμένων καὶ ἐπομένων αὐτῶ ἐν τῇ λατρείᾳ, τὰ ὁποῖα ἐν τῷ συνόλω των χαρακτηρίζονται συνήθως ὡς «*Τάξις τοῦ Ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου*», ἔχουσι μετατεθῆ ἐν ταῖς ἐνορίαις ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν αὐτῶν θέσιν καὶ παρενεβλήθησαν μετὰξὺ τῶν καταβασίων καὶ τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου.

Ἡ μετάθεσις αὕτη τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου, καθιερώθη προφανῶς, διὰ νὰ δίδεται ἡ δυνατότης εἰς μεγαλύτερον μέρος τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, «*τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ*», νὰ ἀκούῃ τὸ χαρμόσυνον μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως καὶ νὰ ἀσπάζεται τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Καὶ τότε μὲν, πρὸ δύο ἢ καὶ περισσοτέρων αἰώνων, ὅτε καὶ ἐγένετο ἡ μετάθεσις, ἐψάλλοντο ἅπασαι αἱ ᾠδαὶ τῶν κανόνων καὶ ὁ μεσολαβῶν χρόνος, μετὰξὺ τῆς ἀρχικῆς καὶ τῆς νέας θέσεως τοῦ Εὐαγγελίου, ἦτο σημαντικὸς καὶ ἐδικαιολόγει τὴν μεταβολήν.

Σήμερον ὁμως, οἱ κανόνες σχεδὸν παραλείπονται εἰς τὸ ἐνοριακὸν τυπικὸν καὶ ὁ χρόνος μετὰξὺ τῶν δύο θέσεων τοῦ Εὐαγγελίου ἔχει περιορισθῆ εἰς ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ὠφέλεια, ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς προσελεύσεως τοῦ λαοῦ, εἶναι μικρά. Ἐπὶ πλέον ἢ ἐν ταῖς ἐνορίαις μετάθεσις τῆς «*Τάξεως τοῦ Ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου*» μετὰ τὰς καταβασίας ἀλλοιώνει τὴν δομὴν τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου καὶ καθιστᾷ τὸν Ν' Ψαλμὸν ἀπὸ προοίμιον τῶν κανόνων, ὡς ἦτο ἀρχικῶς, εἰς παρεπόμενον τοῦ Εὐαγγελίου.

Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἵνα ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν κανονικὴν αὐτῆς θέσιν τὴν «*Τάξιν τοῦ Ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου*» τῶν Κυριακῶν, εἰς τὴν ὁποίαν, εὐτυχῶς, ἔχει διατηρηθῆ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου τῶν ἑορτῶν, ἦτοι μετὰ τὸ Προκείμενον τῶν Ἀναβαθμῶν καὶ τοῦ τυχόντος ἤχου τῆς ἐβδομάδος καὶ πρὸ τοῦ Ν' Ψαλμοῦ.

Συνιστώμεν ὅθεν καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, ὅτι καλὸν θὰ ἦτο, ὅπως οἱ Ἱερεῖς, κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου, φέρουσι «λευκὸν φελώνιον» καὶ τοῦτο, ἅψ' ἐνὸς μὲν διὰ νὰ τονίζηται καὶ ἐκφραζῆται διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἡ συμβολικὴ παρουσία τοῦ Ἱερέως, ὡς «ἀγγέλου» ἐπὶ τοῦ μνήματος τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου, κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, ἅψ' ἐτέρου δὲ νὰ διατηρῆται ἡ τελετουργικὴ ἀκριβεία καὶ ἡ ὀρθόδοξος παράδοσις τῆς ἀναγνώσεως τῶν Ἑωθινῶν Εὐαγγελίων.

Ἡ Ἀπόφασις αὕτη ἔχει συμπεριληφθῆ εἰς τὸ τυπολογικὸν μέρος τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθροῦ τῶν Κυριακῶν τῶν «Διπτύχων» τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας ἡμῶν, ἡ δὲ ἀκριβὴς «Τάξις τοῦ Ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου» περιλαμβάνεται εἰς τὴν τελευταίαν ἀναθεωρημένην ἔκδοσιν τοῦ «Νέου Ἱερατικοῦ» τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, εἰς ὃ διασαφηνίζεται τοῦτο ἐντὸς «ὀριζοντίων γραμμῶν».

Ἡ ἐντρύφησις, ὅθεν, τῶν λειτουργῶν, εἰς τὸ ἐν λόγῳ λειτουργικὸν βιβλίον καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀνωτέρω εἰς τὰ ὅρια τῆς ἐπαρχίας ὑμῶν πιστεύομεν, ὅτι θὰ συντελέσῃ «τὰ μάλιστα», οὐ μόνον εἰς τὴν ἐδραΐωσιν τῆς λειτουργικῆς εὐταξίας καὶ ἐνότητος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν γενικωτέ-

ραν καλλιέργειαν τῆς λειτουργικῆς ἀγωγῆς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ.

- † Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος.
- † Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Νικηφόρος.
- † Ὁ Μυτιλήνης, Ἑρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου Ἰάκωβος.
- † Ὁ Λήμνου καὶ Ἀγίου Εὐστρατίου Ἱερόθεος.
- † Ὁ Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου Δημήτριος.
- † Ὁ Βεροίας καὶ Ναούσης Παντελεήμων.
- † Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης Ἀνδρέας.
- † Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Χρυσόστομος.
- † Ὁ Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Ἰγνάτιος.
- † Ὁ Κυθήρων Κύριλλος.
- † Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Θεόκλητος.
- † Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιήλ.
- † Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Ἐφραίμ.

Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς
† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμ. Πρωτ. 2037
Διεκπ. 1310

Ἀθήνησι τῆ 12ῃ Ἰουλίου 2004

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ
ΥΠΟΥΡΓΟΝ
ΕΘΝΙΚΗΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ***

Πρὸς
Τὴν Ἐξοχωτάτην
κ. Μαριέτταν Γιαννάκου,
Ἐπιχειρηματία Ἐθνικῆς Παιδείας
καὶ Θρησκευμάτων.
Ἐν τὰ ὑθα.

Ἐξοχωτάτη κ. Ἐπιχειρηματία,

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ἀδιαπτώτου ποιμαντικῆς μερίμνης Αὐτῆς διεξήλθεν ἐν τῇ Συνεδρία Αὐτῆς τῆς 28ης παρελθόντος μηνὸς Ἰουνίου ἐ.ἔ., τὸ θέμα τῆς καταργήσεως τοῦ Ν. 1672/39 περὶ προσηλυτισμοῦ, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὡς μὴ ὄφειλε ὑποβληθείσης σχετικῆς ἐπερωτήσεως εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τῆς κ. Μαρίας Δαμανάκη καὶ ἀπεφάσισεν ἵνα γνωρίσῃ ὑμῖν τὰ ὡς κάτωθι:

Καίτοι τὸ ζήτημα τοῦ ποινικῶς κολαζομένου προσηλυτισμοῦ (ἄρθρον 4 Ν. 1363/1938 ὅπως τροποποιήθηκε μὲ τὸ ἄρθρον 1 Α.Ν. 1672/1939) ἔχει ἤδη κριθῆ ἀμετακλήτως τόσον ὑπὸ τῶν ἐλληνικῶν δικαστηρίων (Ἀρείου Πάγου καὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας) ὅσον καὶ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης (ἐφ' ἑξῆς ΔΑΔ-ΣΕ), ἐν τούτοις οἱ διάφοροι παράγοντες τὸ ἐπαναφέρουν πρὸς συζήτησιν ἐλπίζοντες ὅτι διὰ τῆς συνεχοῦς ἐπαναφορᾶς του θὰ ἐπιτύχουν τελικῶς τὴν κατάργησιν τῶν ὡς ἄνω νόμων, οἱ ὅποιοι κατὰ τὰς ἀπόψεις των εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἐλληνικοῦ Συντάγματος καὶ τῆς Συμβάσεως τῆς Ρώμης τοῦ 1950, αἱ ὅποια κατοχυρώνουν τὴν θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν.

Ἦδη ὁ κ. Συνήγορος τοῦ Πολίτη μὲ τὴν ἐτησίαν ἔκθεσιν τοῦ ἔτους 2003 προτείνει πρὸς τὰ Ἐπιχειρηματία Δικαιοσύνης καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων τὴν «ἐπανεξέτασιν τοῦ ζητήματος τοῦ κατὰ πόσον πληροῖ τὰς συνταγματικὰς προϋποθέσεις σαφηνείας ἢ περὶ προσηλυτισμοῦ ποινικὴ διάταξις», ἢ δὲ λεγομένη «Ἐθνικὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ Ἀνθρώπου», μὲ τὴν ἀπὸ 1.3.2001 πρότασιν τῆς, *προτείνει τὴν κατάργησιν τοῦ Νόμου*. Ὁ βοηθὸς τοῦ Συνηγόρου τοῦ Πολίτη κ. Ἀνδρέας Τάκος μὲ τὸ ἀπὸ Μαΐου 2004 πόρισμά του ὑποστηρίζει ὅτι: «Ἡ κατ' ἐπανάληψιν ἐμφανιζομένη διοικητικὴ πρακτικὴ παρερμηνείας τῆς συγκεκριμένης διατάξεως ἐνισχύει τὴν πρότασιν καταργήσεως τῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Συνήγορος τοῦ Πολίτη (Ἐτησίαν Ἐκθεσίς 2003) ἔχει ἤδη ἀπευθύνει εἰς τὰ Ἐπιχειρηματία Δικαιοσύνης καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων».

Τόσον ὅμως ἢ Ἐτησίαν Ἐκθεσίς τοῦ ἔτους 2003 τοῦ κ. Συνηγόρου τοῦ Πολί-

* Ἡ ἴδια ἀκριβῶς ἐπιστολὴ ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ πρὸς τὸν Ἐπιχειρηματία Δικαιοσύνης κ. Ἀναστάσιον Παπαληγόραν.

τη, ὅσον καὶ τὸ πόρισμα τοῦ βοηθοῦ Συνηγόρου ἀποσιωποῦν τὸ γεγονός ὅτι, καὶ ἐὰν εἰσέτι ὑπῆρχε μία ἀσάφεια εἰς τὴν διατύπωσιν τῆς ὡς ἄνω ποινικῆς διατάξεως, ἢ ἀσάφεια αὕτη ἔχει ἤδη ἀρθῆ, ὄχι μόνον ἐν τῇ θεωρίᾳ τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου¹ ὅσον καὶ διὰ τῆς νομολογίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου καθὼς καὶ κυρίως διὰ τῆς νομολογίας τοῦ Δικαστηρίου Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης.² Ἐπίσης ἡ ὡς ἄνω λεγομένη «Ἐθνικὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ Ἀνθρώπου» ἀποσιωπᾷ τὸ γεγονός ὅτι τὸ Δικαστήριον τοῦ Στρασβούργου ἔκρινεν ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς Νόμος περὶ προσηλυτισμοῦ δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν σύμβασιν τῆς Ρώμης.

Ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος τούτου εἶναι τουλάχιστον ἀπαράδεκτον νὰ συζητῶμεν περὶ ἐπανεξετάσεως τοῦ ζητήματος ἢ περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου περὶ προσηλυτισμοῦ. Ἐὰν εἷς νόμος εἶναι ἀσαφῆς ἢ δὲν ἐξημενεύεται ὀρθῶς ὑπὸ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἢ λύσις εἶναι ἡ ὀρθὴ διαφώτισις τῶν ἀρχῶν αὐτῶν καὶ ὄχι ἡ κατάργησις τοῦ νόμου, ὁ ὁποῖος διὰ νὰ θεσπισθῆ ὑπὸ τῆς Πολιτείας σημαίνει ὅτι ἐξυπηρετεῖ κοινωνικὴν τινα ἀνάγκην. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἐδέχθη καὶ τὸ ΔΑΔ-ΣΕ μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 3/1992/348/421/25.5.93 ἀπόφασίν του ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως Κοκκινάκη καὶ μὲ τὴν μεταγενεστέραν ἀπόφασιν ὑπ' ἀριθμ. 140/1996/759/958-960 τῆς 24ης Φεβρουαρίου 1998 ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως Λαρίση καὶ λοιπῶν. Διὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν τὸ ὡς εἴρηται Δικαστήριον ἐδέχθη ὅτι ὁ ἑλληνικὸς νόμος, ὁ ὁποῖος ἀπαγορεύει τὸν προσηλυτισμὸν καὶ τὸν καθιστᾷ ποινικὸν ἀδίκημα οὐδόλως παραβιάζει τὴν Σύμβασιν τῆς Ρώμης, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι εἰς κάθε περίπτωση καταδίκης τὸ ποινικὸν δικαστήριον πρέπει νὰ αἰτιολογῆ εἰδικῶς τὴν ἀπόφασίν του διὰ νὰ εἶναι δυνατὸς ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου καὶ τοῦ ΔΑΔ-ΣΕ ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συγκεκριμένου νόμου. Εἰς τὴν περίπτωσιν Κοκκινάκη ἢ Ἑλλάς κατεδικάσθη ὄχι διότι ὁ νόμος περὶ προσηλυτισμοῦ παραβιάζει τὴν Σύμβασιν τῆς Ρώμης, ἀλλὰ διότι τὸ ποινικὸν δικαστήριον τὸ ὁποῖον εἶχε καταδικάσει τὸν κ. Κοκκινάκη,

δὲν εἶχεν αἰτιολογήσει τὴν ἀπόφασίν του συμφώνως μὲ τὸν νόμον, ὁ ὁποῖος εἶναι συμφώνως μὲ τὴν Σύμβασιν τῆς Ρώμης, διότι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύει δὲν εἶναι ἢ διάδοσις τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων ἀλλὰ ὁ κακόπιστος, ἀνέντιμος καὶ ἀνήθικος προσηλυτισμὸς.

Ἄλλωστε εἰς πλείστας ὅσας χώρας ἀπαγορεύεται ὁ ἀνάρμοστος προσηλυτισμὸς (βλ. τὴν ἐπισυναπτόμενην μελέτην τοῦ κ. Γ. Κρίππα ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ παράνομον τοῦ προσηλυτισμοῦ κατὰ τὴν νομοθεσίαν καὶ νομολογίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Χωρῶν καὶ τῶν Η.Π.Α.»).

Πάντα ταῦτα τὸσον ὁ κ. Συνήγορος τοῦ Πολίτη, ὅσον καὶ ὁ κ. Βοηθὸς τοῦ Συνηγόρου τὰ ἀποσιωποῦν, οὐχὶ βεβαίως διότι τὰ ἀγνοοῦν ἀφοῦ πάντα ταῦτα εἶναι εὐρέως γνωστά, ἀλλὰ διότι διαφωνοῦν πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ ΔΑΔ-ΣΕ. Χαρακτηριστικῶς ἀναφέρομεν ὅτι διὰ τῆς Ἐπιτείας Ἐκθέσεως τοῦ ἔτους 2001 ὁ Συνήγορος τοῦ Πολίτη ἀποσιωπᾷ τὸ γεγονός ὅτι τὸ Δικαστήριον τοῦ Στρασβούργου ἐπεκύρωσε τὴν καταδίκην τινῶν ἐκ τῶν καταδικασθέντων εἰς τὴν ὑπόθεσιν Λαρίση κ.λπ., διότι τὴν ἐθεώρησεν ἠτιολογημένην. (βλ. περὶ πάντων τούτων τὰς ἐπισυναπτομένας μελέτας τοῦ κ. Ἀναστασίου Ν. Μαρίνου, Ἐπιτίμου Ἀντιπροέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, αἱ ὁποῖαι μνημονεύονται ἀνωτ. ἐν ὑποσημειώσει 1).

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος, ἡ Βουλευτὴς τοῦ ΠΑΣΟΚ κ. Δαμανάκη, λαβοῦσα ἀφορμὴν ἐκ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Συνηγόρου τοῦ Πολίτη, κατέθεσεν εἰς τὴν Βουλὴν ἐρώτησιν, διὰ τῆς ὁποίας ζητεῖ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως προχωρήσῃ εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ νόμου, διὰ τὴν ὁποῖαν ὑπάρχει καὶ εἰσήγησις τοῦ Συνηγόρου τοῦ Πολίτη (βλ. ἐφημ. Ἀδέσμευτος τοῦ Ρίζου τῆς 12/6/2004 σελ. 7).

Εἶναι πρόδηλον ὅτι ἡ κ. Δαμανάκη δὲν γνωρίζει τὸ συγκεκριμένον ζήτημα εἰς ὅλας του τὰς διαστάσεις διότι, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, θὰ εἶχε τὴν εὐαισθησίαν ὅπως μὴ καταθέσῃ τὴν ἐν λόγῳ ἐρώτησιν.

Ταῦτα γνωρίζοντες ὑμῖν πρὸς ὑμετέραν ἐνημέρωσιν, παρακαλοῦμεν διὰ τὰ καθ' ὑμᾶς καὶ ἐπικαλούμενοι ἐπὶ τὴν ὑμετέραν Ἐξοχότητα πλουσίαν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἄπειρον Αὐτοῦ ἔλεος, διατελοῦμεν μετ' εὐχῶν διαπύρων.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας

1. Βλ. Ἀναστασίου Ν. Μαρίνου, «Ἡ ἔννοια τοῦ θρησκευτικοῦ προσηλυτισμοῦ κατὰ τὸ Νέον Σύνταγμα», εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη» τ. 25/1984, τοῦ αὐτοῦ, «Προσηλυτισμοῦ... συνέχεια», εἰς τὸ αὐτὸ περιοδικὸν τ. 35/1994.

2. Βλ. τὸ βιβλίον τοῦ Ἰ. Δ. Καριῆ, «Ἡ νομολογία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου», ἐκδόσεις Ἄντ. Ν. Σάκουλα, 1998.

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄριθμ. Πρωτ. 2543
Διεκπ. 1426

Ἀθήνησι τη 12ῃ Αὐγούστου 2004

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΠΡΟΕΔΡΟΝ
ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ
κ. ΓΙΑΣΕΡ ΑΡΑΦΑΤ**

Πρὸς
Τὸν Ἐξοχώτατον
κ. Γιάσερ Ἀραφάτ
Πρόεδρον τῆς Παλαιστίνης
Εἰς Ραμάλαν

Ἐξοχώτατε κ. Πρόεδρε,

Μετὰ χαρᾶς ἐλάβομεν τὴν ἀπὸ 3.8.2004 διαβιβασθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ Ἐξοχωτάτου Πρέσβεως τῆς Παλαιστίνης ἐν Ἀθήναις κ. Marwan Abdeihamid ἐπιστολὴν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος καὶ ἀναγνώσαντες ταύτην μετὰ πολλῆς προσοχῆς σπεύδομεν διὰ τῆς παρουσίας, ἵνα εὐχαριστήσωμεν ἐκ βαθέων Ὑμᾶς διὰ τὸν ἐν αὐτῇ ἐπιδεικνύμενον σεβασμὸν καὶ τὴν ἐκφραζομένην ἀγάπην τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος, τόσον πρὸς τὴν Μετριότητα ἡμῶν, ὅσον καὶ πρὸς τὴν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐν τῇ ὥς εἴρηται ἐπιστολῇ ἀπευθύνεσθε πρὸς ἡμᾶς προσωπικῶς ἀλλὰ καὶ ἐξ ὀνόματος τοῦ Παλαιστινιακοῦ Λαοῦ, προκειμένου ἵνα ἐνημερώσητε ἡμᾶς περὶ τῶν τελευταίων ἐξελίξεων ἐν Παλαιστίνῃ καὶ παρακαλεῖτε διὰ τὴν συμπαράστασιν καὶ μεσολάβησιν ἡμῶν πρὸς τοὺς Διεθνεῖς Ὄργανισμοὺς διὰ τὴν προστασίαν τῶν δικαίων τοῦ Παλαιστινιακοῦ Λαοῦ.

Ἡ ἐπὶ πολλὰ ἔτη συνεχιζομένη διαμάχη ἐν Παλαιστίνῃ, ὁ φανατισμὸς, αἱ καταστροφαί, αἱ αἱματηραὶ συγκρούσεις, ὁ θάνατος ἀπλῶν καὶ ἄθῶων ἀνθρώπων καὶ κυρίως μικρῶν παιδιῶν, ὡς ταῦτα καθημερινῶς περιγράφονται καὶ παρουσιάζονται διὰ τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημερώσεως εἰς ὅλον τὸν κόσμον προξενοῦν εἰς ὅλους τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εἰρήνην καὶ τὴν δικαιοσύνην οὐχὶ μόνον θλίψιν καὶ στενοχωρίαν, ἀλλὰ καὶ πόνον ψυχῆς καὶ καρδίας, καθ' ὅτι ὁ Παντοδύναμος Θεὸς ἐδημιούργησεν διὰ τῆς πανσοφίας Αὐτοῦ τὸν θαυμαστόν, ὄρατόν, ὑλικὸν τοῦτον κόσμον, προκειμένου ἵνα ὁ ἄνθρωπος, ἡ κορωνὶς τῶν δημιουργημάτων Αὐτοῦ, ἔχῃ τὴν δυνατότητα νὰ ζῇ ἐν αὐτῷ εἰρηνικῶς, ἐν εὐτυχίᾳ καὶ χαρᾷ, καθ' ὅλην τὴν ἐπίγειον αὐτοῦ ζωὴν.

Διὰ τοῦτο θεωροῦμεν, ὅτι ἡ ἀλληλεξόντως, ἡ προσπάθεια ἐπιβολῆς τοῦ ἰσχυροτέρου ἐπὶ τοῦ ἀδυνάτου διὰ τῶν ὄπλων, τῆς τρομοκρατίας καὶ τοῦ θανάτου ἀποτελοῦν διαστροφήν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ ὁδηγοῦν τὴν ἀνθρωπότητα εἰς αὐτοκαταστροφήν.

Ἡμεῖς ὡς ἄνθρωποι, οἵτινες ὁμολογοῦμεν καὶ σεβόμεθα τὸν Θεόν, ὑποτασσόμεθα εἰς τὰς ἐντολὰς Αὐτοῦ καὶ ἀγωνιζόμεθα διὰ τὴν ἐπικράτησιν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους θεωροῦμεν ἀδελφούς, ἀνεξαρτήτως γλώσσης, χρώματος, δέματος καὶ γεωγραφικῆς προελεύσεως, τῆς εἰρήνης, τῆς ἀδελφωσύνης καὶ τῆς ἀγάπης. Τὴν εὐγενῆ καὶ δικαίαν ταύτην προσπάθειαν ἡμῶν ἀντιστρατεύεται ἡ μισαλλοδοξία, τὸ συμφέρον, τὸ ψευδὲς αἶσθημα ὑπεροχῆς καὶ ἀνωτερότητος καὶ τὸ παραπλανητικὸν «δικαίον» τῆς ἰσχύος.

Καταγγέλλετε ὡσαύτως τὴν ἀνέγερσιν τοῦ διαχωριστικοῦ τείχους εἰς τὰ ἐδάφη τῆς Δυτικῆς Ὀχθῆς ἀνατολικῶς τῆς πρασίνης Γραμμῆς κατὰ παράβασιν καὶ περιφρόνησιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διεθνoῦς Δικαστηρίου τῆς Χάγης, ἣτις ἐπεβεβαιώθη ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ ΟΗΕ διὰ τῆς ἀποφάσεως Α/ΕΣ-10/Λ 18-19/7/2004, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν καταστροφὴν χριστιανικῶν καὶ μουσουλμανικῶν ἱερῶν τόπων λατρείας ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐν Βηθλεέμ, ἐν Χεβρώνι καὶ ἀλλαγῶν καὶ τέλος πληροφορεῖτε ἡμᾶς διὰ τὰς ἐκφρασθείσας ἀπειλὰς περὶ καταστροφῆς τοῦ τεμένουσ Ἰσραήλ.

Ἡ τακτικὴ περιφρονήσεως ἀποφάσεων Διεθνῶν Δικαστηρίων καὶ τοῦ ΟΗΕ ἀνησυχεῖ ἰδιαιτέρως ἡμᾶς, καθ' ὅτι μία τοιαύτη τακτικὴ συντελεῖ εἰς τὴν διασάλευσιν τῆς διεθνoῦς τάξεως καὶ τῆς ἐπιβολῆς ἀναρχίας εἰς τὸν κόσμον. Ἐπίσης τὸ γεγονὸς τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ διαχωριστικοῦ τείχους ἐπαναφέρει εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν ὅμοιον γεγονὸς τοῦ παρελθόντος εἰς καιροὺς τραγικοὺς διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, τὸ ὁποῖον κατεδίκασεν ἡ ἱστορία, χαρακτηρίσασα τὸ τοιοῦτον κατασκευάσμα ὡς «*τείχος τοῦ αἰσχoῦ*».

Ἄλλὰ καὶ ἡ βέβηλος συμπεριφορὰ πρὸς ἱεροὺς τόπους λατρείας, οἰασδήποτε θρησκείας, ἰδιαιτέρως εὐαίσθητοποιεῖ καὶ θλίβει πάντας ἡμᾶς, διότι ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ διατήρησις παντὸς θρησκευτικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ μνημείου ἀποτελεῖ ἀναντίρρητον δικαίωμα καὶ οὐσιαστικὴν ἀνάγκην παντὸς λαοῦ. Ὁ πολιτισμὸς καὶ ἡ θρησκεία δὲν πρέπει νὰ δημιουργοῦν ἔθνικὰ καὶ πολιτικὰ χάσματα, ἀλλὰ νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν γεφύρωσιν αὐτῶν, ἐφ' ὅσον

πηγὴ τῆς ἐμπνεύσεως τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι καὶ παραμένει ὁ ἄνθρωπος, ὡς μέτοχος τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ. Οἰαδήποτε καταστροφὴ θρησκευτικοῦ ἢ πολιτιστικοῦ μνημείου εὐρίσκει ἡμᾶς ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτους καὶ οἰαδήποτε τοιαύτη ἐνέργεια καταδικάζεται ὡς βέβηλος, προκαλοῦσα βαθύτατα αἰσθήματα θλίψεως, ἀποτροπιασμοῦ καὶ ἱερᾶς ἀγανακτήσεως.

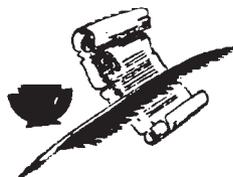
Διὰ τοῦτο ἐπιθυμοῦμεν ἵνα διαβεβαιώσωμεν ὑμᾶς, ὅτι ἡμεῖς ὡς Ἑλληνες ἀλλὰ κυρίως ὡς Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, καθὼς ἐπράξαμεν κατὰ τὸ παρελθόν, οὕτω καὶ σήμερον καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ εἴμεθα ἀλληλέγγυοι καὶ παρὰ τὸ πλευρὸν παντὸς λαοῦ χειμαζομένου καὶ ἀδικουμένου ὑπὸ τῆς ἀλαζονείας τῶν ἰσχυρῶν.

Ἐχομεν δι' ἐλπίδος καὶ εὐχόμεθα ὀλοψύχως, ὅπως ἐν τέλει πρυτανεύσῃ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἡ ἀγάπη καὶ τὸ πνεῦμα τῆς καταλλαγῆς καὶ τῆς εἰρήνης εἰς τὴν πολυτάραχον αὐτὴν περιοχὴν τοῦ Πλανήτου ἔνθα ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἐπέτρεψεν νὰ κατοικήτῃ Ἐμεῖς καὶ ὁ λαός, ὃν ἐκπροσωπεῖτε, ὥστε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐξαγγελία τῶν ἁγίων Ἀγγέλων κατὰ τὴν σωτήριον Γέννησιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας, διὰ τῆς ὁποίας, ὡς ἐν συγκινήσει διεπιστώσαμεν, κατακλείετε καὶ τὴν ἀποπνεύσαν ἀγωνίαν καὶ πόνον Ἐμετέραν ἐπιστολήν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, ἐπικαλούμενοι ἐφ' Ἐμᾶς πλουσίαν τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ, διατελοῦμεν μετ' εὐχῶν καὶ τιμῆς.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄριθμ. Πρωτ. 2835
Διεκτ. 1604

Ἀθήνησι τη 3ῃ Σεπτεμβρίου 2004

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΝ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ
ΜΟΣΧΑΣ ΚΑΙ
ΠΑΣΗΣ ΡΩΣΙΑΣ
κ. ἈΛΕΞΙΟΝ**

Πρὸς
Τὸν Μακαριώτατον
Πατριάρχην Μόσχας
καὶ πάσης Ρωσίας
κ. Ἀλέξιον

Μακαριώτατε καὶ Ἀγιώτατε Πατριάρχα Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Ἀλέξιε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορευόμεν.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας πληροφορηθεῖσα ἐν θλίψει βαθυτάτη κατὰ τὴν Συνεδριαν Αὐτῆς τῆς 3ῆς ἀρξαμένου μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ. τὸ τραγικὸν γεγονός τῆς τρομοκρατικῆς ἐπιθέσεως εἰς Σχολεῖον τῆς Βορείου Ὀσετίας τῆς Χώρας Ὑμῶν, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὸν θάνατον ἀθῶων ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ τὴν ὀμηρίαν τριακοσίων πενήκοντα ἀτόμων, εἰς τὴν πλειοψηφίαν μικρῶν μαθητῶν, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐκφράσῃ διὰ τοῦ παρόντος, τὴν ἀμέριστον συμπαραστάσιν Αὐτῆς πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα καὶ τὰ ἐν περιστάσει εὐρισκόμενα πνευματικὰ τέκνα Αὐτῆς.

Καταδικάζοντες ἀπεριφράστως τὴν ἀπάνθρωπον καὶ τρομοκρατικὴν ταύτην ἐνέργειαν, αἰσθανόμεθα τὴν ἀδήριτον ἀνάγκην ἵνα διαβεβαιώσωμεν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ὅτι συνοδεύουσιν Ὑμᾶς ἀλλὰ καὶ τὸ χειμαζόμενον ποίμνιον Ὑμῶν αἱ θερμαὶ καὶ ὀλοκάρδιοι προσευχαὶ οὐ μόνον ἡμῶν προσωπικῶς καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀγίων Ἀδελφῶν ἀλλὰ καὶ σύμπαντος τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, Κληρικῶν καὶ Λαϊκῶν, ἵνα παράσχη ὁ Πανοικτίρμων Κύριος, κατὰ τὸ πολὺ Ἐλεός Του, τὴν πλέον ἀνώδυνον καὶ εἰρηνικὴν λύσιν εἰς τὸ ἀνακῦψαν θλιβερὸν τοῦτο γεγονός ἀλλὰ καὶ γενικώτερον εἰς τὸ δῆξυτατον πρόβλημα τῆς τρομοκρατίας τῆς μαστιζούσης ἀπὸ ἐτῶν τὴν Πατρίδα Ὑμῶν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις ἐκφράζοντες καὶ αὐθις τὴν ἐν ὅλῃ ψυχῇ τε καὶ καρδίᾳ ἀλληλεγγύην τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὰς κρισίμους ταύτας στιγμὰς αἰτούμεθα τὴν προστασίαν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐξέλθῃτε ἐκ τῆς περιπετείας ταύτης ὡς τάχιον διὰ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς καταλλαγῆς καὶ τῆς εἰρήνης καὶ διατελοῦμεν μετὰ τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης καὶ φιλαδελφίας.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ

Με ιδιαίτερη χαρά υποδεχόμαστε τούς ἀθλητές, τὰ μέλη τῆς εὐρύτερης ἀθλητικῆς οἰκογένειας, καὶ βεβαίως τούς φιλάθλους ἐπισκέπτες μας.

Οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες κυριολεκτικῶς καθ-ιερώθηκαν στὴν Ἑλλάδα. Ὑπῆρξαν ἔκφραση τῆς ἀνάγκης τοῦ ἀνθρώπου νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν θεὸ καὶ νὰ τιμήσῃ τὴν πατρίδα πόλη. Οἱ σταθεροὶ κανόνες, οἱ ὅποιοι ἰσχύουν γιὰ ὅλους τούς ἀθλητές καὶ δίνουν σὲ ὅλους τούς ἀθλητές ἴσες δυνατότητες ἐπιτυχίας, δέθηκαν μὲ τὴν κορυφαία ἑλληνικὴ ἀρχὴ τῆς ἰσονομίας, πάνω στὴν ὁποία θεμελιώθηκε ἡ δημοκρατία.

Ὁ ἀρχαῖος Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἦταν πολιτισμὸς τῆς μορφῆς. Τὸ ὠραῖο, τὸ γενναῖο, τὸ ἱκανό, τὸ δίκαιο, θεωροῦνταν αὐτονοήτως ὑπέροχα, θαυμασὰ στὴν ὄψη καὶ τὸ μέγεθος. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, ὁ Ἕλληνας ἀφιέρωνε τὸ σῶμα του στὸ θεό, δείχνοντάς του στοὺς ἀγῶνες πόσο ἱκανὸ καὶ ἄρτια πλασμένο ἦταν. Ἔτσι, τόσο οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, ὅπως καὶ ὅσοι ἄλλοι βαθμιαίως καθιερώθηκαν, εἶχαν στὴν ἀρχὴ καθαρῶς θρησκευτικὸ χαρακτήρα.

Χρειάστηκε νὰ ἐνσαρκωθεῖ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, νὰ ἔλθουν νὰ κηρύξουν στὴν Ἑλλάδα ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας ὁ Πρωτόκλητος, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὁ κληθεὶς δι' Ἀποκαλύψεως, καὶ οἱ ἄλλοι, γιὰ νὰ διδαχθοῦν οἱ Ἕλληνες ὅτι ὁ Θεὸς ὁ ἀληθινὸς δὲν θέλει θυσία τὸ σῶμα τους, δὲν θέλει ἐκπάγλου κάλλους καὶ ἰσχύος τὸ σῶμα τους, ἀλλὰ θέλει καθαρὴ τὴν ψυχὴ τους.

Οἱ Ἕλληνες χριστιανοὶ καλωσορίζουμε τούς ἀθλητές εὐχόμενοι σὲ ὅλους νὰ αγωνισθοῦν φιλαδέλφως. Εὐχόμεθα, ἐπίσης, νὰ γίνουν οἱ Ἀγῶνες μέσα σὲ κλίμα εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας. Εὐχόμεθα, ἰδιαίτερος, στοὺς Ἕλληνες ἀθλητές καλὴ καὶ μεγάλη ἐπιτυχία. Κυρίως ὅμως, εὐχόμεθα νὰ μὴν ἀρκεσθοῦμε στὶς λαχὲς καὶ τοὺς θριάμβους, ἀλλὰ νὰ στρέψουμε τὸ βλέμμα στὴν ψυχὴ μας ρωτώντας τὴν: «ἐσύ, λοιπόν, τί περιμένεις;» Διότι ξερούμε πολὺ καλά, ὅτι στὸ δικό της τὸ στάδιο κρίνονται ὅλα. Οἱ δικοὶ τῆς ἀγῶνες εἶναι αὐτοὶ ποὺ περιμένει ὁ Κύριος, οἱ δικοὶ τῆς ἀγῶνες εἶναι αὐτοὶ ποὺ ἔχει ἀνάγκη ὁ κόσμος.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

† Ὁ Ἀθηνῶν Χριστόδουλος

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΠΡΟΣ
ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ
ΤΑ ΜΕΛΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ
ΟΜΑΔΟΣ**

Με πολλή ἀγάπη ἀπευθύνομαι σ' ἐσᾶς τὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Παραολυμπιακῆς Ἐπιτροπῆς καὶ κυρίως σὲ σᾶς τοὺς ἀθλητὲς μας ποὺ εἴσθε πανέτοιμοι γιὰ νὰ ξεκινήσετε τοὺς 12οὺς Παραολυμπιακοὺς Ἀγῶνες στὴν πατρίδα μας.

Οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ ἀποτελοῦν ἓνα σημαντικό γεγονός ὄχι μόνο γιὰ τὸν ἀθλητικὸ κόσμο ἀλλὰ γενικότερα γιὰ τὴν κοινωνία μας. Καὶ τοῦτο γιὰτὶ ἀποδεικνύουν στὴν πράξη τὴ δύναμη τῆς θέλησης, τὴν δύναμη τῆς ἐλπίδας, τὴν δύναμη τῆς ψυχῆς. Ἀκόμη φανερώνουν καὶ τὸ ἐπίπεδο τοῦ πολιτισμοῦ μας γιὰτὶ δίνοντας τὴ δέουσα προσοχὴ στοὺς εἰδικoὺς αὐτοὺς ἀγῶνες προσφέρουμε στοὺς ἀθλητὲς τὴ δυνατότητα νὰ ἀναδείξουν τὶς μεγάλες ἀξίες ποὺ κρύβουν οἱ ἀρετὲς τῆς ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς, τῆς προσπάθειας καὶ αἰσιοδοξίας γιὰ ζωὴ καὶ δράση. Ἐμεῖς δὲ ὅλοι ἔχουμε τὴν μεγάλη εὐκαιρία νὰ παραδειγματιστοῦμε καὶ νὰ πραγματώσουμε τὴν ἀδελφωσύνη καὶ τὴν ἀγάπη. Ἡ φράση «δὲν τὸ βάζουμε κάτω» ποὺ ὅλοι σας ἔχετε πεῖ μέσα σας ξέρω ὅτι σᾶς ἐμψυχώνει καὶ σᾶς παροτρύνει γιὰ ἐπιτυχίες καὶ νίκες.

Θᾶθελα νὰ τελειώσω τὸν χαιρετισμὸ μου αὐτὸν ὑπενθυμίζοντάς σας ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι πάντοτε δίπλα σας ὥστε ποτὲ νὰ μὴ φθάσετε στὸ σημεῖο νὰ πεῖτε τὴ γνωστὴ φράση τοῦ παραλυτικοῦ: « Ἄνθρωπον οὐκ ἔχω ».

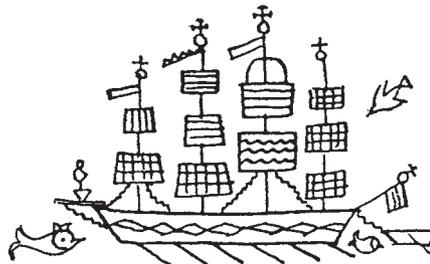
Καὶ μὲ τὶς σκέψεις αὐτές, ἀγκαλιάζω ὅλους σας καὶ σᾶς φορῶ πρῶτος ἐγὼ τὸ χρυσὸ μετάλλιο τοῦ «εὖ ἀγωνίζεσθαι».

Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εὐλογεῖ, ἐνισχύει καὶ χαριτώνει πάντοτε.

Μὲ πατρικὲς εὐχὲς

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

**ΔΥΟ
ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΕΣ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ
ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΜΑΣ**

Κατά τὸ πρόσφατο δίμηνο ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐξεπλήρωσε μὲ ἐπιτυχία δύο σημαντικὲς ἀποστολές, οἱ ὁποῖες καταδεικνύουν τὴν πολιτιστικὴ καὶ κοινωνικὴ τῆς εὐαισθησία καὶ τὴν δυνατότητά της νὰ ανταποκρίνεται ἐπιτυχῶς στὶς προκλήσεις τῶν καιρῶν. Ἀναφερόμαστε στὴν πολλαπλὴ καὶ ἐνεργὸ παρουσία τῆς Ἐκκλησίας μας στοὺς Ὀλυμπιακοὺς καὶ Παραολυμπιακοὺς Ἀγῶνες τῶν Ἀθηνῶν καὶ στὴν παροχὴ ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας μετὰ τὴν τρομοκρατικὴ ἐπίθεση στὸ Μπεσλάν τῆς Νοτίου Ρωσίας.

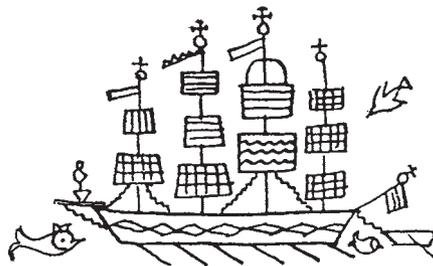
Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τῆς ἀναλήψεως τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων ἀπὸ τὴν χώρα μας ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπεφάσισε τὴν σύσταση Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων μὲ Πρόεδρο τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεο. Στόχος τῆς Ὑποεπιτροπῆς—ἡ ὁποία θὰ παραμείνει ἐν λειτουργίᾳ— εἶναι ἡ μελέτη τῶν τρόπων καὶ τῶν μεθόδων γιὰ τὴν ποιμαντικὴ παρουσία τῆς Ἐκκλησίας μας στὸ μεγάλο αὐτὸ γεγονός, γιὰ τὴν συνεργασία μὲ τοὺς ἀρμοδίους φορεῖς (Πολιτεία, Ὀργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ κ.ἄ.) καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἀποφυγὴ παρεισφρήσεως νεοειδωλολατρικῶν καὶ παραθρησκευτικῶν ὁμάδων στὶς διάφορες ἐκδηλώσεις. Ἐπιπλέον ἡ Ἐκκλησία μας διὰ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων διέδωσε τὴν ἰδέα τοῦ ἔθελοντισμοῦ καὶ προσέφερε ἀξιόλογο ἀριθμὸ ἔθελοντῶν στὸ μεγάλο αὐτὸ ἀθλητικὸ γεγονός. Τὸ νέο κτίριο τοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας στὸ Αἰγάλεω προσεφέρθη καὶ ἐχρησιμοποιήθη κατὰ τὴν διάρκειά τῶν Ἀγῶνων γιὰ τὴν φιλοξενία κριτῶν ποὺ ἦλθαν ἀπὸ τὸ ἔξωτερικό. Κατὰ τὴν πανηγυρικὴ τελετὴ ἐνάρξεως τῆς 13ης Αὐγούστου ἡ χορωδία τῆς Ἐκκλησίας μας τραγούδησε τὸν Ὀλυμπιακὸ Ὕμνο μαζί μὲ τὴν χορωδία τῆς ΕΡΤ. Ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν καὶ ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία ἐπεμελήθησαν καὶ παρουσίασαν ἕνα καλαίσθητο περίπτερο στὸ προαύλιο τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν, ὥστε νὰ προβάλλεται στοὺς ξένους ἐπισκέπτες τῆς πόλεως ἡ Ὀρθόδοξη Παράδοσή μας.

Ἰδιαιτέρας μνείας ἀξίζουν οἱ γλωσσομαθεῖς κληρικοί μας, οἱ ὁποῖοι ἀνέλαβαν νὰ διακονοῦν τὸ παρεκκλήσιο τοῦ Ὀλυμπιακοῦ χωριοῦ. Ὑπερέβαλαν ἑαυτοὺς καὶ ἐργάστηκαν ἀόκνως στηρίζοντες πνευματικὰ ὄχι μόνον τοὺς Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ ὁμοδόξους ἀθλητὲς ποὺ ἦλθαν ἀπὸ ἄλλες χώρες. Οἱ διηγήσεις τους εἶναι συγκινητικὲς καὶ παρουσιάζουν ἀνάγλυφα τὴν Πίστη στὸ Θεὸ ποὺ ἔχουν μέσα στὴν ψυχὴ τους οἱ πρωταθλητὲς μας, οἱ Ὀλυμπιονίκες μας καὶ οἱ περισσότεροι ἀθλητὲς ὄλων τῶν ἀγωνισμάτων. Γενικὰ μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας εἶχε μίαν παρουσία διακριτικὴ μὲν, αἰσθητὴ δὲ στοὺς Ἀγῶνες ἐπιτελώντας τὸν ποιμαντικὸ καὶ πνευματικὸ τῆς ρόλο καὶ προβάλλοντας τὴν Ὀρθόδοξη Χριστιανικὴ ταυτότητα τῆς Ἑλλάδος. Ἀπέδειξε δὲ ὅτι δὲν φορᾷ παρωπίδες καὶ δὲν μένει ἀπομακρυσμένη ἀπὸ τὰ γεγονότα ποὺ ἀπασχολοῦν τὸν σύγχρονο Ἕλληνα, εἴτε εὐχάριστα εἴτε δυσάρεστα.

Τὸ ποιμαντικὸ καὶ ἀνθρωπιστικὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν περιορίζεται μόνον στὸν ἐλλαδικὸ χῶρο, ἀλλὰ ἔχει διεθνή ἐμβέλεια καὶ Οἰκουμενικὴ διάσταση. Δὲν θὰ μποροῦσε, λοιπόν, ἡ Ἐκκλησία μας νὰ μείνει ἀσυγκίνητη ἀπὸ τὴν τραγωδία ποὺ ἐπληξε τὸ σχολεῖο καὶ τὴν κοινωνία τῆς πόλεως Μπεσλάν στὴν ρωσικὴ ἐπαρχία τῆς Βορείου Ὀσετίας. Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος σὲ σχετικὸ κήρυγμά του τόνισε ὅτι οἱ πράξεις βίας ἐναντίον ἀμάχων καὶ μάλιστα μικρῶν παιδιῶν εἶναι καταδικα-

στές, ἔστω κι ἂν ἐπικαλοῦνται νομιμοφανεῖς δικαιολογίες. Ἡ ἔμπρακτη βοήθεια τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔφθασε λίγες σχεδὸν ὥρες μετὰ τὴν ἀνθρωποσοφαγή. Ἡ Μὴ Κυβερνητικὴ Ὄργάνωση ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ὑπηρεσία Διεθνοῦς Ἀναπτυξιακῆς Συνεργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν μετέφερε στὸ Μπεσλάν μὲ στρατιωτικὸ ἀεροσκάφος σημαντικὴ ποσότητα φαρμάκων, τροφίμων καὶ σχολικῶν εἰδῶν. Ὁ Διευθυντὴς τῆς ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ κ. Δημ. Φουρλεμάδης ἐπεσκέφθη τὸ Νοσοκομεῖο τοῦ Μπεσλάν, ὅπου νοσηλεύονται πολλοὶ τραυματίες, καθὼς καὶ τὴν οἰκογένεια τοῦ ἠρωϊκοῦ Ἑλληνοποντίου διδασκάλου Γιάννη Κανίδη. Ἐξ ἄλλου ὁ Μακαριώτατος ἐξέφρασε τὴν πρόθεση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ ἀναλάβει τὴν ἀνοικοδόμησι τοῦ κατεστραμμένου σχολείου ὡς ἐπίσης καὶ τὴν ἀνέγερση στὸν ἴδιο χῶρο ἐνὸς Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ, προστάτου τῶν παιδιῶν.

Οἱ δύο αὐτὲς πρωτοβουλίες τῆς Ἐκκλησίας μας, δηλαδὴ ἡ ἐνεργὸς παρουσία της στοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες καὶ ἡ ἄμεση ἀνθρωπιστικὴ παρέμβασή της στὴν τραγωδία τοῦ Μπεσλάν, σχολιάσθηκαν εὐμενῶς ἀπὸ τὴν κοινὴ γνώμη καὶ τὸν Τύπο τῆς πατρίδος μας. Ἡ Ἐκκλησία μας μὲ τὶς παρεμβάσεις αὐτὲς καταθέτει μαρτυρία Ὀρθοδοξίας, πολιτισμοῦ καὶ ἀνθρωπιᾶς, δίδοντας ἀπαντήσεις στὰ προβλήματα καὶ στὰ ἐρωτήματα τῆς ἐποχῆς. Αὐτὸς εἶναι ὁ ρόλος της, αὐτὴ ἡ ἀποστολή της. Νὰ δίδει τὸ «*παρὼν*» στὸ σύγχρονο γίγνεσθαι μένοντας πιστὴ στὴν διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου καὶ στὴν Πατερικὴ σοφία. Νὰ χαρίζει ψυχικὴ ἀνακούφιση στὸν ἄνθρωπο τοῦ 21οῦ αἰῶνος διατηρῶντας ταῦτοχρόνως τὴν Παράδοσή της, ἢ ὅποια «*μένουσα ἐν ἑαυτῇ τὰ πάντα καινίζει*».

Ἀθήνα 31 Ἰουλίου 2004

**ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ
ΑΞΙΩΝ
ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΣΥΝΤΑΓΜΑ.
(Ἐπιστολή - Ὑπόμνημα πρὸς
τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπί-
σκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλον)**

Τοῦ
Ἰ. Ὑφυπ. Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος
κ. Γιάννη Βαληνάκη

Μακαριώτατε,

Κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἐργασιῶν τῆς Διακυβερνητικῆς Διάσκεψης γιὰ τὴν θέ-
σπιση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος ἐπὶ Ἰταλικῆς Προεδρίας (δεύτερο ἐξάμη-
νο τοῦ 2003), ἡ χώρα μας δὲν εἶχε ὑποστηρίξει τὴν συμπερίληψη ἀναφορᾶς στὶς
χριστιανικὲς ἀξίες.

Ἀντίθετα, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Ἰρλανδικῆς Προεδρίας, (καὶ μετὰ τὶς ἐθνικὲς
ἐκλογές) ἡ χώρα μας ὑποστήριξε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ νὰ συμπεριληφθεῖ σχετικὴ ἀνα-
φορὰ καὶ συντάχθηκε μὲ ἐκεῖνα τὰ κράτη-μέλη πού, στὸ πλαίσιο τῆς Διακυβερ-
νητικῆς Διάσκεψης, σὲ ὅλες τὶς προπαρασκευαστικὲς συναντήσεις καθὼς καὶ σὲ
ὅλα τὰ Συμβούλια Γενικῶν Ὑποθέσεων καὶ Εὐρωπαϊκὰ Συμβούλια, ὑποστήρι-
ξαν κάτι τέτοιο.

Αὐτό, ἄλλωστε, προκύπτει καὶ ἀπὸ

(α) σχετικὴ σαφὴ δήλωση τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐξωτερικῶν κ. Βαληνάκη πρὸς
τὴν Ἰρλανδὴ Πρέσβυ στὴν Ἀθήνα (19-3-2004) καὶ τοὺς ἄλλους Πρέσβεις τῶν 24
Κρατῶν-Μελῶν τῆς Ε.Ε. στὴν Ἑλλάδα.

(β) τὴν ἐπιστολὴ πού ἔστειλε ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν κ. Μολυβιάτης στὴν
Εὐρωβουλευτὴ κα. Elisabeth Monfort τὴν 28-4-2004, ἀπαντώντας σὲ σχετικὸ ἐρώ-
τημα ἀπὸ τὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο.

(γ) τὶς δημόσιες τοποθετήσεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ κατὰ τὴν συνάντησή του
μὲ τὸν Ἰρλανδὸ Πρωθυπουργὸ κ. Ahern κατὰ τὴν προετοιμασία τοῦ Εὐρωπαϊ-
κοῦ Συμβουλίου τῆς 13ης Μαΐου 2004, ὅπου δήλωσε μὲ σαφήνεια ὅτι ἡ Ἑλλάδα
ἐπιθυμεῖ τὴν συμπερίληψη ἀναφορᾶς στὴν Χριστιανικὴ κληρονομιά στὸ προοί-
μιο καὶ συντάσσεται μὲ ἐκεῖνα τὰ κράτη πού ἐπιθυμοῦν τὸ ἴδιο,

(δ) τὴ θέση πού ἔλαβε ὁ ἴδιος ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν κ. Μολυβιάτης στὴν
Διακυβερνητικὴ Διάσκεψη, στὶς 24 Μαΐου 2004 στὶς Βρυξέλλες, ὅπου τάχθηκε
ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς, θεωρώντας ὅτι πρόκειται γιὰ ζήτημα ἱστορικῆς, πολιτικῆς
καὶ πολιτιστικῆς σημασίας,

(ε) τὶς δηλώσεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ στὶς ὁποῖες προέβη στὰ πλαίσια τοῦ
Εὐρωπαϊκοῦ φόρουμ στὸ Wachau στὶς 6 Ἰουνίου 2004 πού εἶχε θέμα «*Ἡ Εὐρώ-
πη εἶναι τὸ μέλλον*», ὅπου ἐπανέλαβε ὅτι ἡ Ἑλλάδα ὑποστηρίζει τὴν συμπερίλη-
ψη τῆς ἀναφορᾶς στὴν Χριστιανικὴ κληρονομιά τῆς Εὐρώπης στὸ προοίμιο τοῦ
Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος, διότι ἀποτελεῖ ζήτημα πού ἀφορᾶ τὶς ἱστορικὲς μας
καταβολές καθὼς ἐπίσης καὶ

(στ) τὴν ἐπιστολὴ πού ἔστειλε ὁ κ. Πρωθυπουργὸς στὸν Ὑπουργὸ Ἐξωτε-
ρικῶν τοῦ Βατικανοῦ Καρδινάλιο Sodano, μὲ τὴν ὁποία ἐκφράζει τὴν ὑποστή-
ριξή του στὴν συναφὴ τροπολογία πού εἶχε ὑποβάλει γιὰ τὴ συμπερίληψη τῆς Χρι-
στιανικῆς κληρονομιάς στὸ Προοίμιο.

Ἀξίζει νὰ ἀναφερθεῖ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ τῶν ἑπτὰ κρατῶν μελῶν (Ἰταλία, Πο-
λωνία, Μάλτα, Πορτογαλία, Λιθουανία, Τσεχία καὶ Σλοβακία) πού ἐστάλη στὶς
21 Μαΐου 2004 στὴν Ἰρλανδικὴ Προεδρία καὶ ζητοῦσε τὴν συμπερίληψη τοῦ Χρι-
στιανισμοῦ στὸ Προοίμιο τῆς Συνταγματικῆς Συνθήκης, δὲν τέθηκε προηγουμέ-
νως ὑπ' ὄψιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβέρνησης ὥστε νὰ συνυπογράψει τὸ σχετικὸ κεί-
μενο, οὔτε ὑπ' ὄψιν τῆς Ὁλλανδίας πού ἐπιθυμοῦσε, ἐπίσης, νὰ πράξει τὸ ἴδιο.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Λευκωσία, 19ῆς Ιουλίου 2004

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ
ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΝ**

Πρὸς
Τὴν Αὐτοῦ Μακαριότητα
Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν
καὶ Πάσης Ἑλλάδος
κ.κ. Χριστόδουλον
Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
Ἐν τὰ ὕθαι.

Μακαριώτατε,

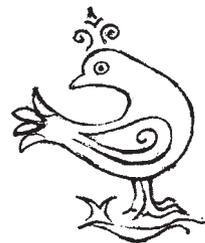
Εὐχαριστῶ θερμὰ τὴν Ὑμετέρα Μακαριότητα γιὰ τὴν ὑπ' ἀρ. πρωτ. 2195 καὶ ἡμερ. 7.7.2004 ἐπιστολὴ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ὅντως, ἡ ἐπιτευχθεῖσα τελικῶς συμφωνία ἐπὶ τοῦ κειμένου τοῦ Συντάγματος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης, ἀποτελεῖ σημαντικώτατο γεγονός, ἡ ἐπιχειρῆμενη δὲ ὑπογραφή τοῦ Συντάγματος, στὴ Ρώμη, στὶς 29 Ὀκτωβρίου, θὰ σημάνει τὴν ἀπαρχὴ μιᾶς νέας καὶ ἐλπιδοφόρας ἐποχῆς γιὰ τοὺς λαοὺς τῆς ἐνωμένης τώρα ἡπείρου μας.

Ἡ ἀπουσία ρητῆς ἀναφορᾶς στὸ Χριστιανισμό, ὡς τὸ θεμέλιο τῆς πολιτιστικῆς, θρησκευτικῆς καὶ ἀνθρωπιστικῆς κληρονομίᾶς τῆς Εὐρώπης, δὲν θὰ μπορέσει ποτὲ νὰ ἀφαιρέσει ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τῆς κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ταυτότητας τὴ συνεκτικὴ δύναμη καὶ τὴν ἐνισχυτικὴ πνοὴ τῆς ἀλήθειας, τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἀξιῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἀντεύχομαι στὴν Ὑμετέρα Μακαριότητα καὶ σὲ ὅλα τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑγεία καὶ μακροημέρευση.

Μὲ βαθύτατο σεβασμὸ
Τάσσοσ Παπαδόπουλοσ
Πρόεδροσ τῆσ Κυπριακῆσ Δημοκρατίας

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

Μπρατισλάβα, 20η Ιουλίου 2004

Μακαριώτατε,

Ἐπιτρέψτε μου νὰ σᾶς εὐχαριστήσω γιὰ τὴν εὐγενικὴ ἐπιστολὴ σας, τὴν ὁποία ἀποστέilate στὸν Πρωθυπουργὸ τῆς Δημοκρατίας τῆς Σλοβακίας κ. Mikulas Dzurinda, ὅπου ἐκφράζετε τὶς σκέψεις σας σχετικὰ μὲ τὴν Συμφωνία γιὰ τὸ Σύνταγμα τῆς Εὐρώπης.

Ἐκτιμοῦμε βαθύτατα τὴν ἀγωνία σας νὰ μοιραστεῖτε τὶς ἀπόψεις σας μαζί μὲ τὸν Πρωθυπουργὸ καὶ τὴν ὁμάδα του. Παρόλα αὐτὰ δὲν ἐπετεύχθη καμία σαφὴς ἀναφορὰ στὸν Χριστιανισμὸ μέσα στὴν Συμφωνία, στὸν ὁποῖο ἀναγνωρίζουμε τὸν ρόλο μέσα στὴν ἱστορία τῆς Ἠπείρου μας καὶ τὸν σημαντικὸ πνευματικὸ του χαρακτήρα γιὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης. Ἐν τούτοις μὲ χαρὰ θὰ ὑποδεχθοῦμε κάθε περαιτέρω προσπάθειά σας γιὰ τὴν σύσφιξη τῶν κοινῶν ἀξιῶν καὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς μας ταυτότητος.

Μὲ ἐκτίμηση

(Ὑπογράφει ἡ διευθύντρια τοῦ Πρωθυπουργικοῦ Γραφείου)

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ
ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΝ**

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ (COMECE)

Χίλντεσγάιμ, 26ῆ Ἰουλίου 2004

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ
ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΝ**

Πρὸς
Τὸν Μακαριώτατον
Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν
καὶ Πάσης Ἑλλάδος
κ.κ. Χριστόδουλον.

Μακαριώτατε,

Εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐπιστολὴν Σας ἀπὸ 7 Ἰουλίου 2004, διὰ τῆς ὁποίας ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἐξέφραξε τὴν ἱκανοποίησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν συμφωνίαν τὴν ἐπιτευχθεῖσαν ὑπὸ τῆς διακυβερνητικῆς διασκέψεως ἐπὶ τῆς συνταγματικῆς συνθήκης τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως. Οἱ ἀρχιτέκτονες τοῦ κειμένου ἐξεπλήρωσαν ἱστορικὴν ἀποστολήν: ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις προσέλαβε ἀνανεωμένην δυναμικὴν, παρὰ τὰς ἀτελείας εἰς ἐπιμέρους τομεῖς πολιτικῆς. Ἡ διαδικασία ἐπικυρώσεως πρόκειται νὰ κινηθῆι ὁσονούπω. Εἰς ὅλα τὰ κράτη-μέλη (εἴκοσι πέντε τὸν ἀριθμὸν), ἰδίᾳ δὲ εἰς ἐκεῖνα ὅπου θὰ διεξαχθοῦν δημοψηφίσματα, ἐλπίζεται ὅτι αἱ Ἐκκλησῖαι θὰ ἐπιτύχουν μὲ καταλλήλους τρόπους νὰ βοηθήσουν τοὺς πιστοὺς Των νὰ κατανοήσουν ἐπακριβῶς τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα διακυβεύονται, ὥστε νὰ προσέλθουν εἰς τὰ ἀντίστοιχα δημοψηφίσματα μὲ ὀλοκληρωμένην πληροφορίαν.

Παρότι συμμεριζόμεθα πλήρως τὰς παρατηρήσεις σας ἐπὶ τοῦ Προοιμίου καὶ αἰσθανόμεθα βαθεῖαν τὴν θλίψιν διὰ τὴν παράλειψιν ἀπὸ τούτου μιᾶς ἀναφορᾶς εἰς τὴν χριστιανικὴν κληρονομίαν τῆς Εὐρώπης, ὀφείλουμε ἐπίσης νὰ ἀναγνωρίσωμε ὅτι αἱ διατάξεις ἐν τῷ Τμήματι I - ἄρθρ. 51 ὅσον ἀφορᾷ τὸν ρόλον τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων συνιστοῦν σημαντικὴν πρόοδον εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν. Τὰ δὲ ἄρθρα τοῦ Τμήματος II, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἀνεξιθρησκίαν εἶναι ἐπίσης ἐξόχως σημαντικά. Ἐπιτρέψατέ μοι, παρακαλῶ, νὰ ἐξάρω μετὰ τῆς δεούσης τιμῆς τὴν συνεργασίαν μεταξὺ τῆς Γραμματείας τῆς COMECE καὶ τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῆ Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, τῆς ὁποίας προΐσταται ὁ Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπος Ἀχαΐας κ. Ἀθανάσιος.

Ἐκφράζων τὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὴν εὐγενῆ ἐπιστολὴν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, δρώττομαι τῆς εὐκαιρίας ὅπως εἰσηγηθῶ Ὑμῖν ἀδελφικὴν ἡμῶν ἐπίσκεψιν εἰς Ὑμᾶς ἐντὸς τοῦ ἐπομένου ἔτους 2005, ὥστε νὰ συζητήσωμε θέματα κοινοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ αἰτίας κοινῶν ἀνησυχιῶν, τὰ ὁποῖα προκύπτουν ἐκ τῆς κοινῆς ἡμῶν εὐθύνης διὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

Ἐν Χριστῷ Ὑμέτερος
† Josef Homeyer

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἀθήνα, 20ῆ Ἰουλίου 2004

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ
ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΝ**

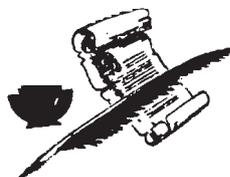
Πρὸς
Τὸν Μακαριώτατο
Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν
καὶ Πάσης Ἑλλάδος
κ.κ. Χριστόδουλον.
Ἐνταῦθα.

Μακαριώτατε,

Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ἐπιστολὴ τῆς 7ης Ἰουλίου 2004 ποὺ ἀποστείλατε
στὴν Ἀντιπροσωπεία τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς στὴν Ἑλλάδα.

Σημειώνουμε τὶς ἀπόψεις σας σχετικὰ μὲ τὴ μὴ ρητὴ ἀναφορὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ
στὸ Εὐρωπαϊκὸ Σύνταγμα καὶ ἐλπίζουμε σὲ μελλοντικὴ συνεργασία γιὰ
τὴν ἐνίσχυση καὶ προώθηση τῆς Εὐρωπαϊκῆς ταυτότητας καὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν
ιδεῶν, ὡς ἀναφέρετε στὴν ἐπιστολὴ σας.

Μὲ σεβασμὸ καὶ ἐκτίμηση
Γεώργιος Μαροκοπουλιώτης

**ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ
ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ
ΚΥΡΙΛΛΟΥ
ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ
ΜΠΑΡΔΕΪΟΒ
ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΑΣ**

Με ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διαβιβασθείσης εἰς ἡμᾶς, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1815/11-6-2004 ἐγγράφου Αὐτῆς καὶ ὑπέκιντες εἰς Αὐτήν, μετέβημεν τὴν 5ην Ἰουλίου ἐ.ἔ., εἰς τὴν ἱστορικὴν πόλιν Μπαρδεϊόβ, τῆς Σλοβακίας, ὡς ἐκ προσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προκειμένου νὰ συμμετάσχωμεν εἰς τὶς ἐκεῖ διοργανωθεῖσες ἐκδηλώσεις πρὸς τιμὴν τῶν Ἁγίων ἐνδόξων ἱσαποστόλων καὶ φωτιστῶν τῶν Σλάβων, Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου.

Τὴν Δευτέραν 5ην Ἰουλίου ἐ.ἔ., συλλειτουργήσαμε μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Πρέσοβ καὶ Μητροπολίτου τῶν χωρῶν Τσεχίας καὶ Σλοβακίας κ. Νικολάου, καὶ τοῦ περὶ αὐτὸν ἱεροῦ κλήρου, εἰς ἰσόγειον αἴθουσαν, ἀναγειρομένου ἱεροῦ Ναοῦ, πρὸς τιμὴν τῶν Ἁγίων.

Ἡ ὑποδοχὴ, τῆς ὁποίας ἐτύχομεν ἐκ μέρους τοῦς Ἐφημερίου τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ πυκνωτάτου ἐκκλησιασματος ἦταν συγκινητικὴ.

Πρὸ τοῦ πέρατος τῆς Λειτουργικῆς Προσευχῆς, εὐχαριστήσαντες, μεταφέραμε τὶς εὐχὲς καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου καὶ προσφέραμε ἀντίγραφο τῆς Εἰκόνας τῆς Μεγαλόχαρης τῆς Τήνου, διὰ τὸν Ναό, τὴν ὁποίαν ἅπαντες, μετ' εὐλαβείας προσεκύνησαν.

Τὴν 12ην μ., στὴν πλατεία τοῦ Μπαρδεϊόβ, πραγματοποιήθηκε λαμπρὴ ἐκδήλωση πρὸς τιμὴ τῶν Ἁγίων.

Διοργανωτὴς ἦταν ἡ πατριωτικὴ Ὀργάνωση *Μητέρα Σλοβακία*, ἡ ὁποία εἶχε ἐφέτος τὴν εὐθύνη τῶν ἐκδηλώσεων. Ἦταν δὲ ἡ πρώτη φορὰ πού οἱ ἐκδηλώσεις ἐπραγματοποιοῦντο ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. (Κάθε φορὰ τὴν ὀργάνωση ἔχει ἄλλη Χριστιανικὴ Ἐκκλησία, Ρωμαιοκαθολικὴ, Εὐαγγελικὴ κ.λπ.).

Κατὰ τὴν ἐναρξὴ τῶν ἐκδηλώσεων, πρὸ τοῦ κτιρίου τοῦ Δημαρχείου, ἀνεγνώσαμεν τὸ Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου καὶ ἐν συνεχείᾳ, κατὰ παράκλησιν τῶν διοργανωτῶν ὠμιλήσαμε διὰ τὸ ἔργον καὶ τὴν προσφορὰ τῶν Ἁγίων, εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴν χώρα αὐτή.

Τόσον ὁ Σεβασμιώτατος κ. Νικόλαος, ὁ Νομάρχης κ. Vladimir Cahajla, ὅσον καὶ ὁ Δήμαρχος κ. Boris Hanuscak, Ὁρθόδοξος στὸ δόγμα, στὰ μηνύματά τους,

ὅπως καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς *Μητέρας Σλοβακίας* κ. Μεθόδιος, Ρωμαιοκαθολικός, εὐχαρίστησαν τὸν Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο καὶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, διότι ἀνταποκρίθηκαν στὸ αἶτημα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Νικολάου καὶ ἔστειλαν Ἑλληνα Ὁρθόδοξο Ἱεράρχην, ὡς ἐκπρόσωπόν τους στὸ Μπαρδεϊόβ, κάτι τὸ ὁποῖο θεωρήθηκε ἐξαιρετικὰ σημαντικό διὰ τὴν τοπικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

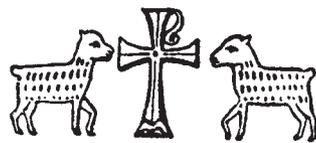
Τὶς ἐκδηλώσεις πλαισίωσαν μὲ θαυμάσιους Ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Χορωδία τοῦ Ναοῦ καὶ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησιαστικὴ Χορωδία ἀπὸ τὴν Πολωνία. Ἦς σημειωθῆ ἔδω, ὅτι δὲν ὑπῆρξε ἐκπρόσωπος ἄλλης Ἐκκλησίας, στὶς ἐκδηλώσεις αὐτές.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐκδηλώσεων μετέβημεν, εἰς λοφίσκον, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε τόπος μαρτυρίου πολιτικῶν ἀντιφρονούντων, οἱ ὁποῖοι ἐκεῖ ἐθανατοῦντο διὰ τοῦ ἀπαγχονισμοῦ, ὅπου ἔχει ὑψωθεῖ Σταυρός, ὕψους 16 μέτρων,

κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ Σταυροῦ τῶν Ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου, πρὸ τοῦ ὁποῖου καταθέσαμε ἄνθη, εἰς ἔνδειξη τιμῆς στὴν μνήμη τῶν νεκρῶν.

Τῷ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας μᾶς ἐδέχθη στὸ γραφεῖο του, ὁ Δήμαρχος τοῦ Μπαρδεϊόβ κ. Boris Hanuscak, παρουσία καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Νικολάου, ὁ ὁποῖος καὶ μᾶς ἐξήγησε τίς δυσκολίες ποὺ ἀντιμετωπίζουν, λόγῳ τῆς ὑπάρξεως καὶ ἄλλων Χριστιανικῶν πεποιθήσεων, ἀλλὰ καὶ τῆς καταβαλλομένης, ἐκ μέρους ὄλων προσπαθείας, διὰ τὴν εἰρηνικὴ συνύπαρξη καὶ συμβίωση τῶν Χριστιανῶν μεταξύ τους.

Ἀναχωρήσαμε καὶ πάλιν δι' Ἀθήνας, μέσῳ Κόσιτσε καὶ Πράγας, ἀφοῦ ἐτύχαμε τῆς φιλοξενίας καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Μακαριωτάτου κ. Νικολάου καὶ τῶν συνεργατῶν του, προσευχηθέντες διὰ τὴν μικρὴ, ἀλλὰ πιστεύουσα καὶ ἀγωνιζομένη αὐτὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

**ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΤΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ
ΜΕΤΑΞΥ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ**

(Ιούλιος 2003-Ιούνιος 2004)*

1. Ἡ κοίμηση τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κυροῦ Παντελεήμονα Β' (Χρυσοφάνη), τὴν 9 Ἰουλίου 2003, ἀπετέλεσε τὴν ἀρχὴ μιᾶς κρίσης μεταξύ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἡ ὁποία γιὰ ἓνα χρόνο περίπου ἔθεσε σὲ δοκιμασία τὶς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ στιγμάτισε τὴν πρώτη πενταετία τοῦ 21οῦ αἰῶνα. Τὸ θέμα, τὸ ὁποῖο ἀπετέλεσε τὴν ἀφορμὴ τῆς κρίσης, ἦταν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Ὅρου Ε' τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξης τοῦ ἔτους 1928 (στὸ ἐξῆς ΠΣΠ τοῦ 1928), ἡ ὁποία, ἤδη ἀπὸ τὸ ἔτος 1929, ἔχει διευκανθεῖ καὶ ἔχει παγιωθεῖ στὴν ἐκκλησιαστικὴ πράξη. Ἡ ἐπὶ 75 χρόνια ἐφαρμογὴ τοῦ συγκεκριμένου Ὅρου, στὶς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, οὐδέποτε ἔγινε σημεῖο τριβῆς ἀλλὰ ἀντίθετα, μέσα ἀπὸ αὐτὴ καθαυτὴ τὴν ἐκκλησιαστικὴ πρακτικὴ, τόσο μὲ τὴν ὑπηρεσιακὴ ἀλληλογραφία μεταξύ τῶν Συνόδων διὰ τῶν δύο Προκαθημένων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τοῦ Πατριάρχου Βασιλείου Γ' καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου Α' (Παπαδόπουλου)¹, ὅσο καὶ ἀργότερα, μεταξύ τοῦ Πατριάρχου Δημητρίου Α' καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σεραφείμ Α' (Γράμμα τῆς 6ης Μαρτίου 1974), καθορίστηκε τὸ πλαίσιο ἐφαρμογῆς του, τὸ ὁποῖο τελικὰ κατοχυρώθηκε καὶ νομοθετικά, μὲ τὴν ψήφιση τοῦ νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὥστε νὰ ἀποδειχθεῖ, ὅτι τὸ ὅλο θέμα τοῦ Καταλόγου, «οὔτε ἐπαχθὲς εἶναι ἀλλὰ οὔτε καὶ ἰδιαίτερα σημαντικόν», ὥστε νὰ προκαλεῖ τριγμούς στὴν ἐνότητα τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Ὁ Ὅρος Ε' ὁμως ἔγινε καὶ πάλι θέμα γιὰ τὶς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ὅταν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, μὲ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 720 Γράμμα του πρὸς τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο, τῆς 28ης Ἰουλίου 2003, ζήτησε γιὰ πρώτη φορὰ τὴν πιστὴ καὶ κατὰ γράμμα ἐφαρμογὴ ἀφενὸς τοῦ Ὅρου Ε' τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως τῆς 4ης Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1928, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, καὶ πῶς συγκεκριμένα τὴν ἀποστολὴν στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο τοῦ Καταλόγου τῶν ἐκλεξιμῶν, τοῦ συντεταγμένου καὶ ψηφισθέντος ἀπὸ τὴν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, «πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου», ὡς «δικαιουμένου καὶ τούτου ὑποδεικνύειν ὑποψηφίους», καὶ ἀφετέρου τῶν Ὅρων Ζ' καὶ Θ' τῆς ἴδιας ΠΣΠ τοῦ 1928, οἱ ὁποῖοι ἀφοροῦν εἰς τὰ τῆς χρείας «ἐπαρχίας τινὸς τῆς περιοχῆς τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου», τῆς πλήρωσης καὶ τῆς ἐγκατάστασης τῶν ἐκλεγέντων νέων Μητροπολιτῶν καὶ εἰς τὰ τῆς μνημόνευσης τοῦ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἀπὸ τοὺς Μητροπολίτες τοὺς ποιμαίνοντες Μητροπόλεις «ἐκ τῶν κατ' ἀνάθεσιν ἐπιτροπικῶς διοικουμένων ὑπὸ τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν μακροαίωνα κανονικὴν καὶ λειτουργικὴν τάξιν τῆς Ἑλλάδος»².

* Ἡ παρούσα ἱστορικὴ θεώρηση στηρίχθηκε στὴ δημοσιευθεῖσα ἐπίσημη ἀλληλογραφία μεταξύ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, στὶς κοινοποιηθεῖσες Συνοδικὲς Ἀποφάσεις, στὰ Ἐπίσημα Δελτία Τύπου καὶ στὶς Εἰσηγήσεις τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου κατὰ τὶς Συνεδρίες τῆς ΙΣΙ.

1. Ἡ ἀλληλογραφία καὶ ὀρισμένα ἄλλα σημαντικὰ Κείμενα γιὰ πρώτη δημοσιεύθηκαν στὸ περιοδ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ 8-9 (Αὔγουστος-Σεπτέμβριος 2003), σελ. 603-608 καὶ 1 (Ἰανουάριος 2004), σελ. 32-33.

2. Βλ. περιοδ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ 8-9 (Αὔγουστος-Σεπτέμβριος 2003), σελ. 595-596.

Τοῦ

Ἀρχ. κ. **Χρυσοστόμου Σαββάτου**

Ἐπικούρου Καθηγητοῦ
τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν
καὶ Ἱεροκήρυκος τῆς Ἱερᾶς
Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Τὸ περιεχόμενο του πατριαρχικοῦ αὐτοῦ Γράμματος προκάλεσε ἔντονη ἔκπληξη, γιατί οὐδέποτε, κατὰ τὰ τελευταία χρόνια, ἐτέθη ἐπίσημα θέμα πιστῆς καὶ κατὰ γράμμα ἐφαρμογῆς τοῦ Ὁρους Ε' τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928, ἐπειδὴ ὁ Ὁρος αὐτὸς τροποποιήθηκε μὲ τὴ κοινὴ συμφωνία τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἤδη ἀπὸ τὸ ἔτος 1929, καὶ κατὰ συνέπεια οὐδέποτε ἐφαρμόστηκε ὅπως ἀρχικὰ εἶχε διατυπωθεῖ στὴν ΠΣΠ τοῦ 1928³. Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (στοῦ ἐξῆς ΔΙΣ), σὲ πολυσέλιδο ἀπαντητικὸ Γράμμα, τῆς 27ης Αὐγούστου 2003, πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη, ἀνέπτυξε μὲ ἐπιχειρήματα ἱστορικά, κανονικά καὶ νομικά ἀλλὰ καὶ μὲ ὅσα τηρήθηκαν στὴν ἐκκλησιαστικὴ πράξι ἐπὶ 75 συνεχῆ χρόνια τίς «θέσεις» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ κατέληξε στὸ ὅτι ἡ νέα αὐτὴ ἀπαίτηση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοστεῖ ἐπακριβῶς καὶ κατὰ γράμμα, ἐνῶ συγχρόνως, ὑπερβαίνουσα «ἐν ἀγάπῃ τὰς νομικὰς συζητήσεις καὶ ἔρεις καὶ μάχας», ἀπεφάσισε τὴν ἀποστολὴν στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο τοῦ Καταλόγου τῶν ὑποψηφίων, ὁ ὁποῖος ἤδη εἶχε ἐγκριθεῖ ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (στοῦ ἐξῆς ΙΣΙ), «οὐχὶ βεβαίως πρὸς ἐγκρισιν, ἀλλὰ μόνον πρὸς ἀπλήν ἐνημέρωσιν»⁴.

Στὸ Γράμμα Της αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ ἀναφέρουμε ἐπίσης, ὅτι: α) Ἡ ΔΙΣ δὲν ἀμφισβήτησε τὸ ἀναφαίρετο δικαίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νὰ ὑποδεικνύει ὑποψηφίους πρὸς ἐγγραφήν στὸ Κατάλογο τῶν ὑποψηφίων, οἱ ὁποῖοι θὰ εἶναι ὑποψήφιοι γιὰ τίς Μητροπόλεις τῶν λεγομένων Νέων Χωρῶν, ὄχι ὁμῶς αὐθαίρετως καὶ ἀκρίτως, *eo ipso*, ἀλλὰ μὲ τὴν διαδικασίαν, ἡ ὁποία ὀρίζεται καὶ περιγράφεται ἀπὸ τὰ ἀντίστοιχα ἄρθρα τοῦ νόμου 590/1977, τὰ ὁποῖα ἔτυχον τῆς ἐγκρίσεως καὶ τῆς ἀποδοχῆς ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, γιατί «ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει εἶναι πρόδηλον ὅτι θὰ ἀνέκυπτον

3. Ὁ Ὁρος Ε' τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928 ἦταν ἓνα ἀπὸ τὰ θέματα, τὰ ὁποῖα εἶχαν τεθεῖ πρὸς συζήτηση, κατὰ τίς διμερεῖς συνομιλίες, τῶν ἐτῶν 1990-1993, μαζὶ μὲ ἄλλα, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦσαν καὶ ἄλλους Ὁρους τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928, χωρὶς ὁμῶς νὰ ὑπάρξει κάποια συγκεκριμένη πρόταση, ἡ ὁποία νὰ ἔχει γίνῃ ἀποδεκτὴ καὶ ἀπὸ τίς δύο Ἐκκλησίες.

4. Βλ. περιόδ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ 8-9 (Αὐγουστος-Σεπτέμβριος 2003), σελ. 596-6003. Ἡ Ἐπιστολὴ αὐτὴ μαζὶ μὲ τὸν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν Ἐκλογίμων παρεδόθη στὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομον Σκλήφα καὶ τὸν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν Αἰδεσ. Πρωτ. κ. Θωμᾶ Συνοδινῷ.

σοβαροὶ λόγοι ἀκυρώσεως τῆς παρανόμου διαδικασίας ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας». β) Ἡ ΔΙΣ ἀνέπτυξε τὴν ἴδια ἐπιχειρηματολογία καὶ γιὰ τὰ ἄλλα θέματα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται στὸ παραπάνω πατριαρχικὸ Γράμμα, σχετικὰ μὲ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν Ὁρων Ζ' καὶ Θ' τῆς ΠΣΠ 1928, δηλαδὴ μὲ τὰ τῆς πλήρωσης τῶν κενῶν Μητροπόλεων τῶν Νέων Χωρῶν μὲ τὴν διαδικασίαν τῆς μετάθεσης, περὶ τῆς μνημόνευσης ἀπὸ τοὺς Μητροπολίτες τῶν Νέων Χωρῶν τοῦ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ ὅσα περὶ τῆς διαδικασίας γιὰ τὴν πλήρωση Μητροπόλεων τῶν Νέων Χωρῶν ἀναφέρονται. γ) Ἡ ΔΙΣ ἐπεσήμανε τέλος, ὅτι ἡ νομοθετικὴ αὐτὴ δέσμευση καὶ ὁ σεβασμὸς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐναντι τῆς ἰσχύουσας νομοθεσίας οὐδόλως συνεπάγεται καὶ ἀμφισβήτηση τοῦ ἀνωτάτου κανονικοῦ δικαιώματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, στίς λεγόμενες Μητροπόλεις τῶν Νέων Χωρῶν, ἀλλὰ ἀντίθετα ἀποτελεῖ ἐνίσχυση καὶ ἐπιβεβαίωση τοῦ δικαιώματός του, ὅταν μάλιστα ἡ περιγραφή καὶ ἡ ἐφαρμογὴ του γίνεται στὰ πλαίσια τῆς «νόμῳ κρατούσης Πολιτείας».

Ὅλες αὐτὲς οἱ διευκρινίσεις καὶ οἱ ὑποχωρήσεις, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἔγιναν μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι, στὰ πλαίσια τῆς κατανόησης καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἐπικοινωνίας, θὰ ἀπετέλουν καὶ τὴν ὀριστικὴν ἐπίλυση τοῦ ὄλου ζητήματος.

2. Κατὰ μῆνα Ὀκτώβριο συνεκλήθη σὲ Τακτικὴ Συνέλευση ἡ ΙΣΙ, ὅπου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος καὶ Πρόεδρος τῆς Ἱεραρχίας κ. Χριστόδουλος, στὴν Προσφώνησή του, ἐνημέρωσε τὸ Σεπτὸ Σῶμα γιὰ τὸ ὄλο θέμα ὅπως καὶ γιὰ τὸ περιεχόμενο τῶν δύο Ἐπιστολῶν, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, τῆς 28ης Ἰουλίου 2003, καὶ τῆς ἀπαντητικῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς 27ης Αὐγούστου 2003, ὡς καὶ γιὰ τὴν ἀποστολὴν προσωπικῆς του Ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο, γιὰ μίαν μεταξὺ τους συνάντηση, προκειμένου νὰ ἀναζητηθεῖ διέξοδος ἀπὸ τὴν κρίση, ἐνῶ ἀνέφερε ὅτι, ἀπὸ σχετικὲς πληροφορίες, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης μὲ Ἐπιστολὴν του ἀφενὸς ἐνημέρωσε τὸν τότε Πρωθυπουργὸ κ. Κ. Σημίτη καὶ ἀφετέρου ἐπέρριπτε εὐθύνες, γιὰ τὴ δημιουργία τῆς ὄλης κρίσεως, στίς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος⁵.

Μετὰ ἀπὸ γενομένη συζήτηση καὶ κατόπιν προτάσε-

5. Βλ. περιόδ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ 10 (Ὀκτώβριος 2003), σελ. 692-693.

ως τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου, ἀπεφασίσθη ἡ Ἐκτακτη σύγκληση τῆς ΙΣΙ, 4-6 Νοεμβρίου ἐ.ἔ., με μοναδικό θέμα συζήτησης αὐτὸ τὸ ὁποῖο προέκυψε με τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο.

Διαρκούσης ὁμως τῆς Τακτικῆς Συνόδου τῆς ΙΣΙ, παραδόθηκε στὸν Μακαριώτατο ἡ δεύτερη ἀπαντητικὴ Ἐπιστολὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου (892/30-9-2003)⁶, στὴν πρώτη Ἐπιστολὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (2968/1632/27-8-2003). Στὴ δεύτερη αὐτὴ πατριαρχικὴ Ἐπιστολὴ ὅλοι οἱ προβαλλόμενοι λόγοι ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐχαρακτηρίζοντο ὡς «ἀβάσιμοι», ἐνῶ συγχρόνως ἐρμηνεύετο ὁ ὅρος «ἐπιτροπικῶς», τοῦ Ὁρου Ε' τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928, καὶ ὑποδεικνύετο τὸ πῶς κατενόει τὴν ἔννοια τῆς «ἐγκρίσεως» τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο. Στὸ ἴδιο Γράμμα ἐπίσης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἐνῶ ἐπεκαλεῖτο ἀφενὸς τὴ συνταγματικὴ κατοχύρωση ὁλόκληρης τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928 καὶ ὄχι μόνον μερικῶς, καὶ ἀφετέρου, με ἀρχές κοσμικοῦ δικαίου, προσεπάθει νὰ ἐρμηνεύσει τὴν ἔννοια τοῦ «καθεστῶτος», ἔσπευδε νὰ δηλώσει, ὅτι «τὸ θέμα εἶναι ἐκκλησιαστικόν, ἐκκλησιολογικόν καὶ κανονικόν καὶ δὲν ἀντιμετωπίζεται διὰ τῆς κοσμικῆς νομοθεσίας, ἐχούσης ἐπιφανειακοὺς καὶ ἐγκοσμίους σκοποὺς».

Νομίζω ὅτι στὸ σημεῖο αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητο, γιὰ τὴν κατανόηση τοῦ ὅλου θέματος, νὰ γίνουν δύο ἐπισημάνσεις, με τὶς ὁποῖες διαφωτίζονται ἀρκετὰ σημεῖα καὶ οἱ ὁποῖες συγχρόνως ὑποβοηθοῦν στὴ κατανόηση τοῦ ὅλου ζητήματος.

α) Ὅλα ὅσα καταγράφονται στὴν Ἐπιστολὴ, σχετικὰ με τὴν ἐρμηνεία τῆς ἔννοιας «πρὸς ἐγκρισιν», καὶ ὅπως τὸ ἴδιο τὸ κείμενο περιγράφει τὸ περιεχόμενο, τὸ ὁποῖο ἀποδίδει στὴν ἔννοια αὐτὴ, ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ ἴδια ἡ Ἐπιστολὴ ὑποδεικνύει μίαν ἐρμηνευτικὴ ὑπέρβαση τῶν ὅσων ἡ ΠΣΠ τοῦ 1928 ἀναφέρει. Συγκεκριμένα κατανοεῖ τὴν ἐγκριση, «ἐπὶ τῷ τέλει τῆς προσθήκης εἰς αὐτὸν (ἐνν. Κατάλογον τῶν ὑποψηφίων) ἢ τῆς ἀφαιρέσεως ἐξ αὐτοῦ ὀνομάτων», ἐνῶ δηλώνει, ὅτι «ἡ διαδικασία τῆς προσθήκης ἢ τῆς ἀφαιρέσεως ἐκλογίμων εἶναι ἕτερον θέμα, τοῦ ὁποίου ἡ καταλληλοτέρα ρυθμίσις δὲν εἶναι δυσχερής». Ἡ παρούσα ὁμως ἀπαίτηση εἶναι ἀντίθετη με ὅσα ἡ ΠΣΠ τοῦ 1928 ἀναφέρει, γιὰ αὐτὴ ὁμιλεῖ μόνον γιὰ ὑπόδειξη ὑποψηφίων ὄχι ὁμως καὶ γιὰ διαγραφές.

β) Στὴν ἴδια Ἐπιστολὴ μένει μετέωρη, ἀνερμήνευτη καὶ χωρὶς σημεῖο ἀναφορᾶς ἡ ὑπόμνηση, ὅτι «ἐὰν ὄντως ἐπέστη καιρὸς ἀνατροπῆς τῆς προσωρινῆς ταύτης ρυθ-

μίσεως, ὡς φαίνεται ἐπ' ἐσχάτων ἐπιδιωκόμενον, τὸ ἀποτέλεσμα δὲν θὰ ἦτο ἡ ἀντικανονικὴ καὶ αὐθαίρετος προσάρτησις τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐπαρχιῶν τῆς Μητροῦς Ἐκκλησίας εἰς τὴν Ἀγιωτάτην "Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος", ἀλλ' ἡ ἀναβίωσις τῆς πρὸ τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως τοῦ 1928 καταστάσεως», γιὰ οὐδέποτε, ἀπὸ τὸ 1977 κ.ἔξ., ἐτέθη ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἐπίσημα θέμα ἀνατροπῆς τῆς ἐπιτροπικῆς διοικήσεως τῶν λεγομένων Νέων χωρῶν ἢ ἀμφισβήτησε τοῦ κανονικοῦ δικαιώματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐπ' αὐτῶν τῶν Μητροπόλεων, ἀντίθετα μάλιστα ἐπιβεβαιώνεται καὶ ἐφαρμόζεται ἄριστα ἡ ἐπιτροπικὴ διοίκησή τους, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος στὰ πλαίσια καὶ στοὺς ὅρους λειτουργίας τῆς συνταγματικότητας καὶ τῆς νομιμότητος.

3. Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν χρονικὸ διάστημα, μετὰ τῆς Τακτικῆς καὶ τῆς Ἐκτακτης σύγκλησης τῆς ΙΣΙ, ἀνελήφθησαν κάποιες ἰδιωτικὲς πρωτοβουλίες καὶ πραγματοποιήθηκαν κάποιες διαμεσολαβητικὲς προσπάθειες, ἀποκλειστικὰ καὶ μόνον ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, με τὶς ὁποῖες ἀποδεικνύεται τελικὰ ἐὰν σταθήκαμε ὀφειλετικά, «με εὐθύνη καὶ σύνεση ἀπέναντι σὲ ὅλα ὅσα τεκταίνονται».

Συγκεκριμένα ἀνελήφθη πρωτοβουλία διευθέτησης τοῦ ζητήματος καὶ ἐξεύρεσης λύσης, με τὴν ἀποστολὴ στὴν Κωνσταντινούπολη, στίς 22 Ὀκτωβρίου 2003, τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Πειραιῶς κ. Καλλινίκου καὶ Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου ὡς καὶ τῶν Ἐντιμοτάτων κ. Στ. Ψυχάρη καὶ Ἀρ. Κασιμίρογλου. Ἄν καὶ ἐκ πρώτης ὄψεως θεωρήθηκε ὅτι ἡ προσπάθεια αὐτὴ δὲν ἐπέτυχε τοὺς ἐπιδιωκόμενους σκοποὺς ἐντούτοις ἀποδείχθηκε οὐσιαστικὴ γιὰ ἀφενὸς μὲν ἀπετέλεσε τὴν ἀπαρχὴ γιὰ τὴν πραγματοποίησιν καὶ ἄλλων παρόμοιων πρωτοβουλιῶν, ἀφετέρου δὲ κατέδειξε τὸ οὐσιαστικὸ περιεχόμενο καὶ τὸν σκοπὸ ὅλης αὐτῆς τῆς κρίσεως. Τὸ ἴδιο τὸ περιεχόμενο τῶν Ἀνακοινωθέντων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νομίζω ὅτι ἐπιβεβαιώνει ὅσα προανέφερα. Συγκεκριμένα τὸ Ἀνακοινωθὲν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς 22 Ὀκτωβρίου 2003 δικαιολογεῖ γιὰ τὴν ἡ παραπάνω ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶχε ἄμεσα καὶ οὐσιαστικὰ ἀποτελέσματα, ἂν καὶ «αἱ προτάσεις... ἐξητάσθησαν ἐν πνεύματι καλῆς θελήσεως» ἐντούτοις οὐδεμία «συμφωνία ἐπετεύχθη ἐπ' αὐτῶν, κριθέντος ὅτι τὸ ὅλον θέμα χρήζει ἐπεξεργασίας καὶ Συνοδικῆς ἐκατέρωθεν ἀποφάσεως». Ἐπίσης οἱ ἀπαιτήσεις

τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὅπως αὐτὲς ἀναφέρονται στὸ Ἐκτελεστικὸν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῆς 1ης Νοεμβρίου 2003, καὶ στὸ Δελτίον Τύπου τοῦ ἐν Ἀθήναις Γραφείου Ἐκπροσωπήσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῆς 3ης Νοεμβρίου 2003, λόγῳ τῆς σπουδαιότητάς τους, δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ γίνουν ἀποδεκτὲς μόνο ἀπὸ τὰ τέσσερα Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, χωρὶς τὴ Συνοδικὴ ἔγκριση τῆς ΙΣΙ, ἐπικειμένης μάλιστα τῆς Ἐκτακτῆς σύγκλησής Της, ἡ ὁποία ἄλλωστε εἶχε αὐτὸ καὶ μόνο ὡς ἀποκλειστικὸ θέμα πρὸς συζήτηση. Πάντως στὸ σημείον αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ σημειώσουμε, ὅτι οἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι σύμφωνες καὶ κατ' ἀκριβείαν πρὸς τὸ γράμμα τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928, ὅπως ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τὸ δηλώνει στὴν Ἐπιστολὴ τῆς 28ης Ἰουλίου 2003, καὶ ὄχι ὅπως ἐρμηνεύτηκε ἀργότερα καὶ ἐτέθη ὡς ἀπαίτηση στὶς συνομιλίες τῆς 22ας Ὀκτωβρίου 2004, σχετικὰ δηλαδὴ μὲ τὴ διαδικασία ἐγγραφῆς στὸ Κατάλογο τῶν Ἐκλογίμων χωρὶς ἔγκριση τῆς ΙΣΙ, διαδικασία, ἡ ὁποία ἀπὸ κανένα ὄργανο τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928 δὲν ὑπαγορεύεται, ἀλλὰ ἀντίθετα ἀποτελεῖ ἐρμηνευτικὴ ὑπέρβαση.

Παρόλα αὐτά, τὴν ἐπομένη τῆς συνάντησης αὐτῆς, δηλαδὴ στὶς 23 Ὀκτωβρίου 2003, τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἀπέστειλε Ἐπιστολὴν στοὺς Μητροπολίτες τῶν λεγομένων Νέων Χωρῶν (ἀριθμ. πρωτ. 970) μὲ τὴν ὁποίαν ἀντὶ νὰ τοὺς προτρέπει, ὥστε μὲ τὴ συμβολὴ τους νὰ βρεθεῖ κάποια λύση, ὑπὸ τὴν ἀπειλὴ κανονικῶν κυρώσεων, ὑποδεικνύει, ἐμμέσως πλὴν σαφῶς, στάση καὶ ἀκαταστασία. Τὰ ὅσα ἀνέφερε ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος στὴν Εἰσήγησή του, κατὰ τὴν Ἐκτακτὴ σύγκληση τῆς ΙΣΙ, στὶς 4 Νοεμβρίου 2003⁷, νομίζω ὅτι εἶναι ἀρκετὰ γιὰ μίαν πρώτη ἀξιολόγησιν τοῦ πατριαρχικοῦ τούτου Γράμματος.

4. Στὴν Ἐκτακτὴ σύγκληση τῆς ΙΣΙ (4-6 Νοεμβρίου 2003) λοιπόν, μετὰ ἀπὸ τὶς τρεῖς Εἰσηγήσεις τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου, Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκοπίου καὶ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ, ἡ ΙΣΙ ἀπεφάσισε, μὲ πλειονοψηφία 52 ψήφων, τὶς ἐξῆς προτάσεις: I. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος σέβεται, ἀναγνωρίζει καὶ τηρεῖ τὸ διαμορφωθὲν διὰ τῆς Πράξεως τοῦ 1928 καθεστῶς,

ὡς τοῦτο ἰσχύει μέχρι σήμερον, μὲ πλήρη σεβασμὸ ὡσαύτως τῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου. II. Ὁ Κατάλογος τῶν Ἐκλογίμων θὰ ἀποστέλλεται πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον πρὸς ἄσκησιν ὑπ' αὐτοῦ τῶν δικαιωμάτων του περὶ ὑποδείξεως ὑποψηφίων πρὸς ἐγγραφὴν μόνον διὰ τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τῶν «*Νέων Χωρῶν*», τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 17-22 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.

Ἐπιπροσθέτως ἡ ΙΣΙ προέβη καὶ σὲ μίαν ἀκόμη παραχώρηση, ὡς ἔνδειξη σεβασμοῦ πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ κίνηση καλῆς θέλησης, ἡ ὁποία πρέπει νὰ σημειωθεῖ, ὅτι δὲν ἐκτιμήθηκε ὅσο ἔπρεπε, ὅπως ἐπιβεβαιώνεται καὶ ἀπὸ τὴν περαιτέρω ἀλληλογραφία. Καθ' ὑπέρβαση τῆς σχετικῆς διάταξης τοῦ νόμου 590/1977, σχετικὰ μὲ τὸν τύπο μνημονεύσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἀπὸ τοὺς Μητροπολίτες τῶν λεγομένων Νέων Χωρῶν, στὰ ἐκκλησιαστικὰ Δίπτυχα, ὑποδεικνύεται ὁ ἐξῆς τύπος: «*Ἐν πρώτοις μνήσθητι Κύριε τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ Πατριάρχου ἡμῶν (δεῖνος)*» προστιθεμένης καὶ τῆς πάγιας, ἡδὴ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929, φράσης «*καὶ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς Σῆς ἀληθείας*»⁸.

Μετὰ παρέλευση 15 περιόπου ἡμερῶν (1 Δεκεμβρίου 2003) ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀπάντησε στὴν Ἀπόφαση τῆς Ἐκτακτῆς ΙΣΙ τοῦ Νοεμβρίου μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 1073 Ἐπιστολή⁹, στὴν ὁποίαν ἐκτὸς ὅλων τῶν ἄλλων σημείων, ἐγείρονται νέες ἀπαιτήσεις, ἀναφορικὰ μὲ τὰ θέματα τὰ ὁποῖα σχετίζονται μὲ τὸν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατεία Ἐκλογίμων. Ἐπαναλαμβάνοντας, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου «*πρὸς προσθήκην ἢ διαγραφὴν ὑποψηφίων ἀπορρέει ἐκ τῆς ἐννοίας τῆς ἐγκρίσεως, τῆς ὁποίας κατ' οὐδὲν ἐμποδίζεται ἡ ἄσκησις, ὡς δὲν ἐμποδίζεται ἡ ἄσκησις πλείστων ἄλλων*

7. Πρβλ. περιοδ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ 11 (Νοέμβριος 2003), σελ. 799-803, ὡς ἐπίσης καὶ ἀποσπάσματα τῶν γενομένων Εἰσηγήσεων (σελ. 804-808).

8. Ἄριθμ. πρωτ. 4012/2098/10-11-2003. Ἡ Ἐπιστολὴ μαζὶ μὲ τὸν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατεία Ἐκλογίμων παρεδόθη στὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ἀπὸ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτες Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εὐστάθιο, Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμονα καὶ τὸν Α' Γραμματέα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Πανσο. Ἀρχιμ. κ. Κύριλλο Μισακούλη (βλ. περιοδ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ 11 (Νοέμβριος 2003), σελ. 814-815).

9. Βλ. περιοδ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ 1 (Ἰανουάριος 2004), σελ. 28-31. Τὴν ἀπαντητικὴν αὐτὴν Ἐπιστολὴν παρέδωσε στὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. Χριστόδουλο, ἐξ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Τυρολόης καὶ Σερεντίου κ. Παντελεήμων, Ὁμότιμος Καθηγητῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βλατάδων.

κανονικῶν δικαιωμάτων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τῶν Πολιτειακῶν νόμων Κράτους τινός, ἀλλ' ἀσκουμένων ὑπ' αὐτοῦ διεκκλησιαστικῶς δυνάμει τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ τῶν ἰσοδυνάμων κανονιστικῶν ρυθμίσεων» καὶ ὅτι «ἀναμένει τὴν ἐπαναποστολὴν τοῦ καταλόγου ἐκλεξιμῶν πρὸς ἐγκρισὶν καὶ ἄσκησιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ περὶ ἐγγραφῆς καὶ διαγραφῆς ὑποψηφίων. Τοῦτο ἔχει τὸ ἀνώτατον κανονικὸν δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐπαρχιῶν αὐτοῦ, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἀποτελεῖ ἀπόλυτον κανονικὸν δικαίωμα αὐτοῦ ἢ ἄνευ περαιτέρω διαδικασίας ἐγγραφῆς εἰς τὸν κατάλογον καὶ ἢ τυχὸν διαγραφῆς ἐξ αὐτοῦ ὑποψηφίων», θεωρεῖ δὲ ὅτι τὰ ἀναφερόμενα ἄρθρα 17-22 τοῦ ν. 590/1977 καὶ ἡ περιγραφομένη σ' αὐτὰ διαδικασία πρὸς ἐγγραφῆς τῶν ὑποψηφίων «ἐπιβάλλουν τὴν ἐπανεγκρισὶν τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Πατριαρχείου ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», τὸ ὁποῖον, ὡς φαίνεται, θεωρεῖται ὡς ὑποτιμητικὸ γιὰ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο (!!!). Στὴν παρούσα Ἐπιστολὴ γίνεται ἀναφορὰ περὶ κυρώσεων κανονικῶν, οἱ ὁποῖες ἔχουν «σπουδαιότερας τῶν νομικῶν πνευματικῶν συνεπειῶν» καὶ «ἀξιότι ἅπαξ ἔτι τὴν πιστὴν τήρησιν τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς αὐτοῦ Πράξεως τοῦ 1928 ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς, δηλοῖ δὲ ὅτι ἐν ἀπενκαίᾳ καὶ ἀδιανοήτῳ περιπτώσει τελέσεως κανονικῶν ψήφων πρὸς πλήρωσιν, κατὰ παράβασιν τῶν ὄρων τῆς Πράξεως τοῦ 1928, τῶν χηρευουσῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ δὲν θὰ ἀναγνωρῶσιν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν οὕτω γενομένων, ἅτινα ἀσφαλῶς θὰ ἔχουν σοβαρὰς συνεπειῶν».

Ἔτσι ἡ προηγούμενη ἐρμηνευτικὴ ὑπέρβαση, μὲ τὴν Ἐπιστολὴν αὐτὴν μετατρέπεται σὲ «κανονικὴ» ἀπαίτηση, ἢ μὴ τήρησις τῆς ὁποίας θὰ συνεπήγγοτο κανονικῶς κυρώσεις, ἐν' ὀνόματι μάλιστα τῆς κατάλυσης τῆς πολιτειακῆς νομοθεσίας, τῶν συνταγματικῶν διατάξεων καὶ τῆς ἰσονομίας ἐναντι τῶν ἐλλήνων πολιτῶν, μὲ μοναδικὸ σκοπὸ τὴν ἱκανοποίησιν ἀλλοτριῶν προσδοκιῶν. Ἀπὸ τὸ ὅλον περιεχόμενον τῆς Ἐπιστολῆς ἀποδεικνύεται ἡ τάσις μετατροπῆς τῆς ΙΣΙ σὲ «ἐντολοδόχο» τῆς Πατριαρχικῆς Συνόδου, ἀφοῦ *de facto* καλεῖται νὰ ἀποδεχθῆ ἀκριτῶς ὅ,τι ἐκεῖνη ἀποφασίζει, σχετικὰ μὲ τὸν Κατάλογο τῶν ὑποψηφίων πρὸς Ἀρχιερατείαν, μάλιστα δὲ καθ' ὑπέρβαση καὶ τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928 καὶ τῆς ἰσχύουσας νομοθεσίας.

Ἡ ΙΣΙ ὁμοῦς μὲ τὴν ἀνωτέρω Ἀπόφασιν τοῦ Νοεμβρίου, οὔτε ἐρμηνεία τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928 ἔκανε, οὔτε κάποιο

νέο καθεστὼς υἰοθέτησε, ἀπλᾶ περιέγραψε τὴν ἔκτασιν τῆς ἰσχύος τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928 καὶ μάλιστα στὰ ὄρια τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου δυνατότητας ἐφαρμογῆς τῆς, γιὰτι καμμία Ἀπόφασιν συνοδικοῦ ὄργανου (ΔΙΣ καὶ ΙΣΙ) τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ἀντίθετη πρὸς τὴν ἰσχύουσα ἐν Ἑλλάδι νομοκανονικὴ τάξι (πρὸβλ. ἄρθρο 3 § 1 τοῦ Συντάγματος), τὴν κειμένη νομοθεσίαν (νόμοι 3615/1928 καὶ 590/1977) καὶ τίς σχετικῶς Ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (3178/1976, 545-546/1978, 2785/1984 τῆς Ὀλομελείας καὶ 3676/2002 τοῦ Γ' Τμήματος), στὰ πλαίσια τῆς «νόμου κρατούσης Πολιτείας»¹⁰, αὐτὴ δὲ τὴ νομιμότητα τῶν Συνοδικῶν Ἀποφάσεων ἀποδέχεται καὶ ἡ ἴδια ἡ ΠΣΠ τοῦ 1928 (Ὅροι Α' καὶ ΣΤ').

Ὀλόκληρη ὁμοῦς αὐτὴ ἡ ἀλληλογραφία καὶ ἡ ἔκτασις τοῦ θέματος στὰ ΜΜΕ, κυρίως δὲ τὸ περιεχόμενον τῆς Ἐπιστολῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς 1ης Δεκεμβρίου 2003, δημιούργησε κλίμα ἔντασις, τὸ ὁποῖο δὲν ἀποτελεῖ πάντα τὸν καλύτερο σύμβουλο γιὰ λήψιν τῶν σοβαρῶν ἀποφάσεων, μὲ τίς ὁποῖες μπορεῖ νὰ κλονιστεῖ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐνότητι, γι' αὐτὸ ἡ ΔΙΣ, στὴ συνεδρία τῆς 16ης Ἰανουαρίου 2004, καὶ ἐνόψει τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἀνεκοίνωσε τὴν μὴ πραγματοποιήσασθαι νέας Ἐκτακτῆς σύγκλησις τῆς ΙΣΙ, ἐνῶ τόνισε, ὅτι: α) τὸ γινόμενον ἔχον ἰσχύουν ὅσα ἡ ΙΣΙ τοῦ Νοεμβρίου ἀπεφάσισε καὶ β) τὸ κανονικὸ καὶ νόμιμο δικαίωμα γιὰ τὴν ἐκλογὴν Ποιμεναρχῶν στὶς χηρεύουσας Ἱερὰς Μητροπόλεις θὰ ἀσκήσει σὲ εὐθετώτερον χρόνον.

Τὸ χρονικὸ αὐτὸ διάστημα ὁμοῦς ἀπετέλεσε μίαν καλὴν εὐκαιρία, ὥστε νὰ ἀναληφθοῦν ἐκ νέου κάποιες πρωτοβουλίες, οἱ ὁποῖες θὰ συνέβαλλαν στὴν ἐξεύρεσιν λύσεως, προκειμένου ἡ ΙΣΙ νὰ ὀδηγηθεῖ ὑπὸ ὁμαλότερες συνθήκας στὶς Ἀρχιερατικῶν Ἐκλογῶν γιὰ τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν Μητροπολιτικῶν Ἑδρῶν. Ἔτσι ἀνελήφθη μίαν νέα διαμεσολαβητικὴ προσπάθεια, ἀπὸ δύο Μητροπολίτες, τοὺς Σεβ. Ἀλεξανδρουπόλεως (νῦν Θεσσαλονίκης) κ. Ἀνθιμο καὶ τὸν Σεβ. Βεροῖας καὶ Ναούσης κ. Παντελεήμονα, οἱ ὁποῖοι συνοδευόμενοι ἀπὸ τὸν κ. Στ. Δημόπουλο, Ὀφθαλμίατρον καὶ τὴν κ. Βαλάκου, Καθηγήτρια τοῦ Δημοσίου Δικαίου τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐπεσκέφθησαν τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην σὲ μίαν προσπάθειαν εἰρηνικῆς ἐπίλυσις τοῦ θέματος τῆς

10. Πρὸβλ. Σπ. Τρωιάνου-Γ. Πουλῆ, Ἐκκλησιαστικὸ Δίκαιο, Ἀθήνα-Κομοτηνὴ 2003, σελ. 8.

ἐκλογῆς τῶν νέων Μητροπολιτῶν. Ἀπὸ τὶς γενόμενες συνομιλίες, ἐπὶ σχεδίου κειμένου, τὸ ὁποῖο ἐπρότεινε ὁ Σεβ. ᾤθμιος προέκυψε ἀδιέξοδος, ἀντ' αὐτοῦ δὲ προτάθηκε ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο λύση, ἡ ὁποία ὁμως δὲν ἐλάμβανε ὑπόψιν οὔτε τὸ Συνταγματικόν, οὔτε τὸ νομικὸ πλαίσιο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, με ἀποτέλεσμα, ἐὰν υἱοθετεῖτο, νὰ ἐκινδύνευαν νὰ χαρακτηρισθοῦν οἱ Ἀρχιερατικὲς Ἐκλογές, ὡς παράνομες καὶ ἀκυρωτέες. Καθόλου τὸ χρονικὸ διάστημα τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκαν συνολικὰ τρεῖς μεσολαβητικὲς προσπάθειες, με πρωτοβουλία τῶν ἀνωτέρω δύο Σεβ. Μητροπολιτῶν (2, 11 καὶ 27/2/2004), οἱ ὁποῖες τελικὰ με πρόταση σχεδίου κειμένου ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ με τὴ συναίνεση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ὠδήγησαν στὴν σύνταξη ἐνός «Σχεδίου Κειμένου», τὸ ὁποῖο ἀπεδέχθη ὁ Παναγιώτατος καὶ ἡ περὶ Αὐτὸν Ἁγία καὶ Ἱερά Σύνοδος καὶ ἐνέκρινε ἡ ΔΙΣ ὁμοφώνως. Στὸ Σχέδιο αὐτὸ ἀναφέρεται α) ἡ ἐπιβεβαίωση τοῦ καθεστώτος τῶν Νέων Χωρῶν καὶ β) ἡ ἀποστολὴ στοῦ Πατριαρχεῖο τοῦ Καταλόγου τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖα Ἐκλογίμων, ἐν ᾧ τῆς πληρώσεως τῶν κενῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Θεσσαλονίκης, Ἐλευθερουπόλεως καὶ Σερβίων καὶ Κοζάνης, προκειμένου νὰ ἀσκήσει τὰ δικαιώματά του.

5. Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, με ἔγγραφο τῆς 29ης Φεβρουαρίου 2004, Κυριακῆ τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀπέστειλε, με τὸν τίτλο «Πρότασις», τὸ ἐγκριζόμενο ὡς «Κείμενον Συμφωνίας»¹¹, καὶ ὡς συνέχεια τοῦ Κειμένου αὐτοῦ ἐπιπλέον τρεῖς νέες ἀπαιτήσεις, οἱ ὁποῖες ἂν καὶ δὲν ἀπέτελουν μέρος τοῦ ἀρχικῆ συμφωνηθέντος Κειμένου, θὰ ἔπρεπε, κατ' ἀπαιτησὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖο, νὰ υἱοθετηθοῦν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ συμπεριληφθοῦν στοῦ ἀπαντητικὸ γράμμα, τὸ ὁποῖο θὰ συνόδευε τὸν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν Ἐκλογίμων. Οἱ νέες αὐτὲς θέσεις-ἀπαιτήσεις ἦσαν, ὅτι «α) οἱ προταθησόμενοι ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖο πρὸς ἔγγραφὴν εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐκλογίμων θὰ

ἐγγράφονται τελεσιδίκως ἄνευ ἐτέρας διαδικασίας, β) θὰ ζητητῆ ἡ συγκατάθεσις τοῦ Πατριαρχεῖο ὅταν προκειται νὰ πληρωθῆ μία Μητρόπολις τῶν Νέων Χωρῶν διὰ μεταθέσεως, γ) ἡ νέα αὕτη ἀπόφασις δεόν νὰ ληφθῆ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τροποποιουμένης οὔτω τῆς προγενεστέρως ἀποφάσεως αὐτῆς τῆς 6ης Νοεμβρίου 2003».

Ἡ ΔΙΣ στὴ Συνεδρία τῆς 3ης Μαρτίου 2004 συνεζήτησε τὸ ὅλο ζήτημα, ἐπαναβεβαίωσε τὴν ἐγκρισὴν τοῦ «Κειμένου Συμφωνίας», ἐνῶ γιὰ ὅσα νέα δεδομένα ἐτέθησαν, ὡς ἀπαιτήσεις, ἀπὸ μέρος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖο καὶ μάλιστα ὡς συνέχεια τοῦ «Κειμένου Συμφωνίας», δηλαδὴ τὰ τῆς διαδικασίας ἐγγραφῆς στοῦ Κατάλογο τῶν Ἐκλογίμων, τὰ τῆς πληρώσεως διὰ μεταθέσεως τῶν Μητροπόλεων τῶν Νέων Χωρῶν καὶ τὰ σχετιζόμενα με τὴν ἀπόφασιν τῆς ΙΣΙ τῆς 6ης Νοεμβρίου 2003, ἀπεφάσισε ὅπως τριμελὴς ἐξ Ἀρχιερέων Ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτες Ἀλεξανδρουπόλεως (νῦν Θεσσαλονίκης) κ. ᾤθμιος, Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εὐστάθιο καὶ Βεροῖας καὶ Ναούσης κ. Παντελεήμονα, καὶ συνοδευομένη ἀπὸ τὸν Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομο Σκλήφα, Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, μεταβῆ στοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖο προκειμένου νὰ παραδώσει στοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου τὸ ἐπίσημο ἔγγραφο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, με τὴν ὁμόφωνη ἐγκρισὴν τοῦ «Κειμένου Συμφωνίας», ὡς ἀπόφασιν πλέον αὐτῆς, μαζί με τὸν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν Ἐκλογίμων, γιὰ νὰ ἀσκήσῃ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο τὰ δικά του (ἀριθμ. πρωτ. 692/489/8-3-2004), καὶ συγχρόνως νὰ συζητήσῃ τρόπους πρὸς ἐξέυρεση λύσεως καὶ ἐπὶ τῶν παραπάνω τριῶν παρεπομένων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα τέθηκαν ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, ὡς νέες προτάσεις-ἀπαιτήσεις στοῦ ἀρχικῆ «Κειμένου Συμφωνίας». Στὸ συγκεκριμένο ἔγγραφο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖο περιέχει τὴν «λυσίτελὴ πρότασιν τὴν κινουμένην ἐντὸς τῶν πλαισίων ἀντιστοίχου προτάσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖο καὶ ἄρα συνιστῶσαν κοινὸν τόπον συμφωνίας ἐκατέρωθεν», ὁρθὰ οὐδεμία περιελήφθη ἀποδοχὴ τῶν νέων καὶ παρεπομένων τοῦ «Κειμένου Συμφωνίας» ἀπαιτήσεων, τίς ὁποῖες ἔθεσε τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο στοῦ ἔγγραφό του, τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας (29-2-2004), γιὰτι οὐδεμία συνοδικὴ υἱοθέτησις ὑπῆρξε, ἀντίθετα μάλιστα δηλώνεται ἀπερίφραστα, «ὅτι ἡ πληρῶσις τῶν ἀνωτέρω τριῶν χηρευουσῶν Ἱερῶν

11. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως (νῦν Θεσσαλονίκης) κ. ᾤθμιος, σὲ σχόλιο του γιὰ τὸ χαρακτῆρα καὶ τὸ περιεχόμενο τοῦ «Κειμένου Συμφωνίας», ἀναφέρει, ὅτι λύνει «τὰ βασικὰ θέματα τῆς Πράξεως 1928, τὴν Διοίκησιν τῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῶν Βορείων Ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ Β. Αἰγαίου, καθὼς καὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Καταλόγου τῶν Ἐκλογίμων πρὸς Ἀρχιερατεῖαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος στοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως» (βλ. περιοδ. ΓΝΩΡΙΜΙΑ τευχ. 117/Ἰανουάριος-Φεβρουάριος 2004, σελ. 3).

Μητροπόλων (ἐνν. Θεσσαλονίκης, Ἐλευθερουπόλεως καὶ Σερβίων καὶ Κοζάνης) *γενήσεται εἴτε διὰ μεταθέσεως εἴτε δι' ἐκλογῆς ἀναλόγως πρὸς τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ἡμῶν*», ἡ δὲ τριμελὴς ἐξ Ἀρχιερέων Ἐπιτροπὴ ἐξουσιοδοτεῖται, «ὅπως ἐπεξηγήσῃ Ὑμῖν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τὰς ἐπὶ τινῶν διαδικαστικῶν ζητημάτων προσθέτως παρ' Ὑμῶν (ἐνν. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου) προβληθέντων, ἀπόψεις καὶ «θέσεις» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

6. Στὸ Ἐγγραφο αὐτὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπήνησε τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο μὲ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 292 γράμμα, τῆς 31ης Μαρτίου 2004, στὸ ὁποῖο ἐκφράζει τὶς τοποθετήσεις Του, κυρίως ἐπὶ τῶν τριῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἐκεῖνο ἔθεσε, ὡς παρεπόμενα τοῦ «Κειμένου Συμφωνίας», τὴν 29ην Φεβρουαρίου 2004, καὶ μὲ βάση ὅσα συζητήθηκαν μὲ τοὺς τρεῖς Ἀρχιερεῖς καὶ τὸν Ἀρχιεραρχία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν τελευταία ἐπίσκεψή τους.

Στὸ Ἐγγραφο συγκεκριμένα ἀναφέρονται καὶ τὰ ἑξῆς. Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο: α) «Ἐγκρίνει» τὸν ἀποσταλέντα Κατάλογο τῶν Ἐκλογίμων, γιὰ τὶς Ἱερές Μητροπόλεις Θεσσαλονίκης, Ἐλευθερουπόλεως καὶ Σερβίων καὶ Κοζάνης, ἐφόσον ὑπάρξει ἀφενὸς ἀνάκληση τῆς Ἀποφάσεως τῆς ΙΣΙ, τῆς 6ης Νοεμβρίου 2003 καὶ ἀφετέρου ἀπάντηση στὸ πατριαρχικὸ Γράμμα τῆς 1ης Δεκεμβρίου 2003, καὶ λαμβανομένων ὑπόψιν ὄλων ὅσα ἀναφέρονται στὸ ὑπ' ἀριθμ. 291 γράμμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, τῆς 31ης Μαρτίου 2004, μὲ τὸ ὁποῖο ὑποδεικνύεται ἡ διαγραφὴ ἀπὸ τὸν Κατάλογο τῶν Ἐκλογίμων Ὁσιολογιστῶν Ἀγιορειτῶν Πατέρων, οἱ ὁποῖοι ἐγράφησαν «ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου», μὲ σκοπὸ τὴν «ἀποκατάστασιν τῆς κανονικῆς τάξεως». β) Ὑπομνήσει τὰ σχετικὰ μὲ τὴ διαγραφὴ καὶ ὅσα ἀναφέρονται στὸ ὑπ' ἀριθμ. 291 γράμμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, τῆς 31ης Μαρτίου 2004, ἐνῶ ὅσα ἀφοροῦν εἰς τὰ τοῦ δικαιώματός του σχετικὰ μὲ τὴν προσθήκη στὸ Κατάλογο τῶν Ἐκλογίμων ἐπιφυλάσσεται, «τούτου (ἐνν. τοῦ δικαιώματος) παρεμνοντος ἀκεραίου διὰ τὸ μέλλον». γ) Ἀναγνωρίζει «τὰ παρ' Ὑμῖν (ἐνν. στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος) ἰσχύοντα» καὶ συμφωνεῖ «ἐπὶ τοῦ παρόντος», ὅπως, «κατ' οἰκονομίαν» καὶ «πρὸς ἄρσιν τοῦ ἀδιεξόδου», «ἢ πλήρως γένηται εἴτε διὰ μεταθέσεως εἴτε δι' ἐκλογῆς» ὄχι καὶ γιὰ

τὶς τρεῖς Μητροπόλεις, ἀλλὰ μόνον γιὰ τὴ Μητρόπολη Θεσσαλονίκης, ἀφοῦ κρίνει, «ὅτι δὲν συντρέχουν οἱ ἀπαραίτητοι κανονικοὶ λόγοι ἐφαρμογῆς τοῦ μεταθετοῦ πρὸς πληρῶσιν τῶν δύο Ἱερῶν Μητροπόλεων Ἐλευθερουπόλεως καὶ Σερβίων καὶ Κοζάνης», ἐνῶ σημειώνει, ὅτι ἡ παραχώρηση αὐτὴ δὲν θίγει τὸ παράπαν τὴν ἀπαγόρευση τῶν ἀρχιερατικῶν μεταθέσεων ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν κατὰ τὴν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν Πράξιν τοῦ 1928.

Στὸ πατριαρχικὸ αὐτὸ Γράμμα τίθεται γιὰ μίαν ἀκόμη φορὰ καὶ τὸ θέμα τῆς διαδικασίας ἐγγραφῆς στὸ Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν Ἐκλογίμων, ὅσων ὑποδεικνύονται ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, γιὰ τὸ ὁποῖο ζήτημα, κατὰ τὴ γνώμη τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Ἀλεξανδρουπόλεως (νῦν Θεσσαλονίκης) κ. Ἀνθίμου «διετυπώθησαν προτάσεις καὶ δυνατότητες, ἀλλὰ εἶναι τὸ μόνον θέμα γιὰ τὸ ὁποῖο δὲν ὑπῆρξε τελικὸ ἀποτέλεσμα»¹². Ἐντούτοις στὸ παραπάνω πατριαρχικὸ Γράμμα προβάλλεται καὶ δικαιολογεῖται (;) ἡ ἀπαίτηση αὐτὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, νὰ ἐγγράφει δηλαδὴ ὑποψηφίους ἄνευ περαιτέρω διαδικασίας στὸν Κατάλογο καὶ ἡ τυχὸν διαγραφὴ ἀπ' αὐτοῦ ὑποψηφίων, «ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτοῦ ὡς ἀρμοδίον ὄργανον ἴσου ἢ καὶ ὑπερέχοντος, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐκκλήτου, ἄνευ ἐτέρας ἐπικυρώσεως, ἥτις ἐφαρμοζομένη θὰ ἀπετέλει μείωσιν τοῦ ἱεραρχικῶς ὑπερέχοντος ἢ τοῦ ἐκκλησιολογικῶς ἴσου». Τέλος δὲ ὑπεθυμίζει καὶ τὴ ρητὴ διαβεβαίωση «τῆς Ὑμετέρας ὑπὸ τὸν Ἱερώτατον Μητροπολίτην Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμον Ἀντιπροσωπείας, ὅπως διακανονισθῇ τοῦτο καὶ διὰ νομοθετικῆς ρυθμίσεως, ἐὰν αὐτὸ τυγχάνει ἀναγκαῖον». Τοῦτο ὅμως τὸ τελευταῖον τὰ μέλη τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπανελθόντα στὴν Ἀθήνα δὲν ἐπιβεβαίωσαν.

Πέραν τῶν ὅσων ὑπερβάσεων, ὑποχωρήσεων ἢ καὶ νέων δεδομένων, τίθενται μὲ τὸ παρὸν πατριαρχικὸ Γράμμα, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἥδη κατὰ τὴ διάρκειαν τῶν παραπάνω συνομιλιῶν τοποθετήθηκε καὶ στὰ τρία αὐτὰ θέματα, γιὰ ὅσα δὲ εἶχε τὴ δυνατότητα νὰ τὰ ἀποδεχθῆ τὸ ἔπραξε, ὅπως γιὰ τὸ θέμα τῆς διὰ μεταθέσεως πλήρωσης τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ἀφοῦ ἥδη τὸ νομοθετικὸ πλαίσιο ὑφίσταται καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου (590/1977), εἶναι ἐφικτή.

12. Αὐτόθι.

Τὸ μόνο θέμα, τὸ ὁποῖο παρέμεινε σὲ ἐκκρεμότητα εἶναι αὐτὸ τῆς διαδικασίας ἐγγραφῆς στὸν Κατάλογο τῶν Ἐκλογίμων ὑποψηφίων, ὡς προτεινομένων ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, γιὰ τὸ ὁποῖον «ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δέχεται τὴν ἐγγραφή ὑποψηφίων στὸν Κατάλογο, ἀλλ' ἔχει ἐπιφυλάξεις ὡς πρὸς τὴν δημιουργία ἐμπλοκῆς, λόγῳ τῶν ἰσχυρῶν διατάξεων τοῦ Νόμου 590/1977». Ἡ καλὴ διάθεση πρὸς ἐξεύρεση λύσης καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος, ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, θεωρῶ ὅτι φάνηκε ἀπὸ τὴν ἀδιαφιλονίκητη διάθεσή της νὰ ἐφαρμόσει ὅσα ἀπαιτοῦνται στὸ ὑπ' ἀριθμ. 291 πατριαρχικὸ Γράμμα, τῆς 31ης Μαρτίου 2004, καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι ἀνέθεσε σὲ Ἐπιτροπὴ νομικῶν καὶ κανονολόγων νὰ μελετήσει τὸ ὅλο ζήτημα τοῦ Καταλόγου, προκειμένου νὰ βρεθῆ μία μόνιμη καὶ βιώσιμη λύση ἐπὶ τοῦ θέματος.

Ἡ παρούσα εἰρηνικὴ ἐπίλυση τῶν θεμάτων θὰ μποροῦσε νὰ ἀποτελέσει μία καλὴ βάση γιὰ μία περίοδο σιγῆς καὶ αὐτοκριτικῆς, προκειμένου οἱ δύο Ἐκκλησίες, μέσα σὲ κλίμα εἰρήνης καὶ καταλλαγῆς νὰ ἐπαναποκτήσουν τὴν μεταξὺ τους ἐμπιστοσύνη. Ὅμως...

7. Ἀμέσως μετὰ τὶς πασχαλινὲς ἑορτές, τὴν 20ῆ Ἀπριλίου 2004, παραμονὴ τῆς Τακτικῆς σύγκλησης τῆς ΔΙΣ, ἀποστέλλεται, κατ' ἔθος πλὴν, ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο τὸ ὑπ' ἀριθμ. 317 Γράμμα, ὡς συνέχεια τοῦ Γράμματος τῆς 31ης Μαρτίου 2004 (ἀριθμ. πρωτ. 292), μὲ τὸ ὁποῖο, «πρὸς πρόληψιν πάσης παρεξηγήσεως καὶ ἀνεπιθυμῆτου ἐμπλοκῆς, πρὸς ὑποβοήθησιν δὲ τῆς ἐπιλύσεως τοῦ ἀνακύψαντος ἐν ταῖς σχέσεσι τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν, ὡς μὴ ὄφελεν προβλήματος», «συμπληρωματικῶς καὶ ἐπεξηγηματικῶς», θέτει καὶ πάλι τὸ ζήτημα τῆς ἀνάκλησης τῆς Ἀπόφασης τῆς ΙΣΙ, τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 2003, «ὡς προϋπόθεσιν τῆς διδομένης ἐγκρίσεως τοῦ καταλόγου», καὶ τὴν ἔκφραση «πλήρους ἀναγνωρίσεως καὶ σεβασμοῦ τῶν δικαίων τοῦ πανσέπτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐπὶ τῶν Ἱερῶν αὐτοῦ Μητροπόλεων τῶν «Νέων Χωρῶν»», ὑποδεικνύει δὲ τὴν μὴ σύγκληση τῆς φημιολογούμενης Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (!!!) καὶ τὴν μὴ πραγματοποίησιν ἀρχιερατικῶν ἐκλογῶν, ἐφόσον δὲν ἰκανοποιηθῶν οἱ παραπάνω ἀπαιτήσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ δὲν ἐγκριθῶν οἱ ἀποφάσεις ἀπ' Αὐτό, πρὸς ἐπιβεβαίωσιν, ὅτι εἶναι σύμφωνες καὶ ἰκανοποιοῦν «τὰ δίκαια καὶ εὐλόγα καὶ κανονικὰ αἰτήματα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου».

Μὲ τὸ Γράμμα ὁμως αὐτὸ δημιουργεῖται νέα ἔνταση

στὶς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἀφοῦ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, «ἐμμέσως πλὴν σαφῶς», προσπαθεῖ νὰ ἐπιτροπεύσει καὶ νὰ ἐλέγξει τὴ συνολικὴ λειτουργία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐνῶ θεωρεῖ ὅτι «ἐν τῇ πράξει» ἔχει ἀνακληθῆ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928, ὄχι μόνο μὲ τὶς παρούσες προβαλλόμενες ἀπαιτήσεις ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλα τὰ προηγούμενα Γράμματα, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἰσχύουσα συνταγματικὴ καὶ νομοθετικὴ κατοχύρωσή της. Ὅλες αὐτὲς οἱ ἀπαιτήσεις ἀποτελοῦν ἔκφραση τοῦ «ἀνωτάτου κανονικοῦ δικαιώματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου» ἐπὶ τῶν Μητροπόλεων τῶν λεγομένων Νέων Χωρῶν; Ὅλες αὐτὲς οἱ ὑποδείξεις ὑπαγορεύονται ἀπὸ τὴν ΠΣΠ τοῦ 1928; Ὅλες αὐτὲς οἱ παρεμβάσεις, σὲ ὅσα ἀφοροῦν τὰ *interna corporis* τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ μάλιστα τῆς ἔκφρασης τῆς συνοδικότητάς Της εἶναι ὑποδεικνυόμενες ἀπὸ τὴν κανονικὴν παράδοση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας; Εἶναι κάποια ἀπὸ τὰ ἐρωτήματα, τὰ ὁποῖα τίθενται ἀπὸ τὴν ἀνάγνωση καὶ τὴν ἐρμηνευτικὴν προσέγγιση τοῦ Γράμματος αὐτοῦ.

Ἡ ΔΙΣ, στὴ συνεδρία τῆς 21ης Ἀπριλίου 2004, ἐπικύρωσε τὴν πρόταση τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου γιὰ σύγκληση Ἑκτακτῆς ΙΣΙ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 590/1977, προκειμένου νὰ συζητηθοῦν οἱ τελευταῖες ἐξελίξεις στὸ θέμα μὲ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ μὲ βάση τὰ κείμενα τῶν τελευταίων ἐπιστολῶν νὰ ληφθῆ ἀπόφαση, γιὰ τὴν ἐπικύρωση τοῦ «Κειμένου Συμφωνίας».

Τὴν 24ῆ Ἀπριλίου 2004, τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, μὲ τὸ «Μήνυμα περὶ τοῦ θέματος τῶν Ἱ. Μητροπόλεων αὐτοῦ ἐν Βορείῳ Ἑλλάδι καὶ Αἰγαίῳ», τὸ ὁποῖο ἀπευθύνει ὡς Δελτίο Τύπου στὰ ΜΜΕ, διακηρύττει, ὅτι: α) Ὅσα ἡ ΔΙΣ τῆς 21ης Ἀπριλίου 2004 ἀπεφάσισε μὲ τὴν σύγκληση τῆς Ἑκτακτῆς ΙΣΙ εἶναι «ἀντικανονικὰ καὶ προπετῆ», ἐὰν δὲν τηρηθοῦν ὅσα ἀναφέρει στὸ Γράμμα τῆς 20ῆς Ἀπριλίου 2004, παρακαλεῖ δὲ τόσο τοὺς Ἱεράρχες τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅσο καὶ τὴν Νέων Χωρῶν νὰ μὴ συμπράξουν (!!!) καὶ β) ἀπειλεῖ, ὅτι θὰ θεωρήσει τὶς ἐκλογὲς ὡς «ἀκύρους» καὶ θὰ διακόψει τὴν κοινωνίαν μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, στὸν ὁποῖον ἀποδίδει ὅλα ὅσα κατὰ καιροῦς ἀντικανονικὰ συνέβησαν.

Ἡ σύγκληση τῆς Ἑκτακτῆς ΙΣΙ πραγματοποιήθηκε τὴν 26ῆ Ἀπριλίου 2004, σὲ κλίμα ἀρκετὰ βαρὺ καὶ ἠλεκτριζμένον. Ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος στὴν Εἰσήγησή

του ἐνώπιον τοῦ Σώματος τῆς Ἱεραρχίας¹³ ἀναφέρθηκε στοὺς περιεχόμενους τῶν δύο προτάσεων τῆς Ἀπόφασης τῆς ΙΣΙ, τῆς 6ης Νοεμβρίου 2003 καὶ ἔδωσε τὴν ἐρμηνεία αὐτῆς, τονίζοντας χαρακτηριστικά, ὅτι ἡ Ἀπόφαση αὐτὴ κατ' οὐσίαν δὲν διαφοροποιεῖται ἀπὸ ὅσα ἀναφέρονται καὶ στοὺς «*Κείμενον Συμφωνίας*», τὸ ὁποῖο ἐνέκρινε ἡ ΔΙΣ (3 Μαρτίου 2004) καὶ τὸ ὁποῖο θὰ ἐπικυρώσει ἡ ΙΣΙ τῆς 26ης Ἀπριλίου 2004 (ἀριθμ. πρωτ. 1211). Στὴ συνέχεια τῆς Εἰσήγησής του ἀναφέρθηκε στὶς διάφορες μεσολαβητικὲς προσπάθειες, οἱ ὁποῖες πραγματοποιήθηκαν, μὲ σκοπὸ τὴν ἐξεύρεση λύσης, καὶ τίς ὁποῖες ἀνέπτυξε τόσο ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ὅσο καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση, κυρίως δὲ οἱ Ὑπουργοὶ Ἐξωτερικῶν κ. Γ. Παπανδρέου καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Π. Εὐθυμίου (21-1 καὶ 30-1-2004) ἀντίστοιχα, ὅπως χαρακτηριστικὰ τόνισε μάλιστα «*αἱ πρωτοβουλία αὐταί, καίτοι εἶχαν ὡς ἀφετηρίαν διαφορετικὰς προϋποθέσεις προσεγγίσεως τοῦ θέματος, ἐπεβεβαίουν τὴν κοινὴν βούλησιν διὰ συναινετικὴν διευθέτησιν τοῦ ζητήματος πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας*», τέλος δὲ ἐρμήνευσε τὸ «*Κείμενον Συμφωνίας*», τῆς 3ης Μαρτίου 2004, καὶ πρότεινε τὴν ἐπικύρωσή του ἀπὸ τὴν ΙΣΙ. Ὁ Μακαριώτατος ἐπίσης διευκρίνησε καὶ τὸ ζήτημα τῶν δύο ἀναπάντητων πατριαρχικῶν Γραμμάτων, ἥτοι τῶν 1073/1-12-2003 καὶ 292/31-3-2004, τὰ ὁποῖα ἐπειδὴ θέτουν σοβαρὰ κανονικὰ ζητήματα ἔχουν παραπεμφθῆ στὴ ΔΙΣ, «*ἡ ὁποία καὶ θὰ κληθῆ νὰ ἀποφασίσῃ ἐὰν θὰ ἀπαντήσῃ ἐκείνη εὐθέως ἢ θὰ προτείνῃ τὴν παραπομπὴν τῶν ζητημάτων αὐτῶν εἰς διμερεῖς συνομιλίαν*».

Ἔτσι ἡ ΙΣΙ ἐπικύρωσε μὲ ψήφους 52 τὴ συναινετικὴν πρόταση τῆς ΔΙΣ τοῦ μηνὸς Μαρτίου, προκειμένου τὸ συμφωνηθὲν κείμενο μεταξὺ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας νὰ τύχει τῆς ἐγκρίσεως τῆς ΙΣΙ καὶ περιβληθῆ μὲ τὸ κῦρος τῆς, σύμφωνα καὶ πρὸς τὴν ἐπιθυμία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Στὴ συνέχεια ἡ ΙΣΙ κατὰ πλειονοψηφία (ἐπὶ 71 παρόντων συμμετεῖχον 64 στὴν ἐκλογικὴ διαδικασίαν) προχώρησε στὴν, ἀπὸ τὸν Καταστατικὸ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ν. 590/1977), προβλεπομένη διαδικασία γιὰ τὴ πλήρωση τῶν χηρευσουσῶν Ἱ. Μητροπόλεων, «*ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν καταρτισθέντος καὶ νομίμως τελειωθέντος Καταλόγου ἐκλογίμων*».

Τηρουμένων λοιπὸν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου (590/1977) καὶ ὄλων τῶν Ὁρῶν τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928, ἡ ΙΣΙ τῆς 26ης Ἀπριλίου 2004, πλήρωσε τὴν μὲν Μητρόπολη Θεσσαλονίκης διὰ μεταθέσεως (ὑστερα καὶ ἀπὸ τὴν συγκατάθεση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ καθ' ὑπέρβαση ὅσων ὁ Ὁρὸς Ε' τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928 ἀναφέρει) τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου, τίς δὲ ἄλλες τρεῖς χηρεύουσες (Ἐλευθερουπόλεως, Σερβίων καὶ Κοζάνης καὶ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς) δι' ἐκλογῆς, ἀπὸ τὸν ἐγκριθέντα καὶ τελικὰ καταρτισθέντα Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν Ἐκλογίμων. Οἱ παροῦσες ἀρχιερατικὲς ἐκλογές, ἦταν καὶ νόμιμες καὶ κανονικὲς, γιὰ τὴν τηρήθησαν ὄχι μόνον ὅσα ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὀρίζει, ἀλλὰ καὶ ὅσα οἱ Ὁροὶ τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928 διακελεύουν. Δηλαδή ἐφαρμόστηκε ὁ Ὁρὸς Ε', ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς διένεξης ἦταν τὸ «*σημεῖον ἀντιλεγόμενον*», πληρώθηκε διὰ μεταθέσεως ἡ Ἱ. Μητρόπολη Θεσσαλονίκης κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 590/1977 καὶ μὲ τὴν σύμφωνη γνώμη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τέλος δὲ ὁ Κατάλογος τῶν Ἐκλογίμων ἐνεκρίθη, ἀφοῦ ἐπεστράφη ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, ἔχοντας ἀσκήσει τὰ δίκαιά του ἐπ' αὐτοῦ (βλ. Πατριαρχικὰ Γράμματα 291 καὶ 292 τῆς 31ης Μαρτίου 2004)¹⁴.

Ἡ προβληθεῖσα αἰτία τέλος, ὡς λόγος δικαιολόγησης, γιὰ δῆθεν «*πραξικοπηματικὴ*» διενέργεια ἀρχιερατικῶν ἐκλογῶν εἶναι αὐθαίρετη ἐρμηνεία, γιὰτί, ὅσον ἀφορᾷ αὐτὴ καθ'αυτὴ τὴν προεκλογικὴ καὶ ἐκλογικὴ διαδικασία, ἀπὸ τὴν ΙΣΙ τηρήθησαν ὅλα ὅσα ὁ νόμος 590/1977 ὀρίζει ἐνῶ ἡ ἀπόφαση γιὰ διενέργεια ἀρχιερατικῶν ἐκλογῶν ἐλήφθη κατὰ πλειονοψηφία ἀπὸ τὸ Σῶμα τῆς ΙΣΙ καὶ δὲν ἦταν ἀπόφαση ἀποκλειστικὰ καὶ μόνον τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου Αὐτῆς, Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος. Ἐπίσης οἱ προβληθεῖσες ἐνοστάσεις καὶ αἰτιάσεις μὲ ἐπιχείρημα αὐτὸ τῆς «*εἰσβολῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὰ κανονικὰ ὄρια τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου*» ἐπίσης θεωροῦνται ὡς

14. Ἐκπλήξη προξένησε ἡ ἀποστολὴ κοινοῦ Γράμματος τῶν Μακαριωτάτων Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων (ἀριθμ. πρωτ. 269/29-4-2004) πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο, γιὰ τὸ περιεχόμενό του ἀλλὰ καὶ γιὰ τίς μονομερεῖς ἐρμηνείες τίς ὁποῖες ἐκφράζει, τόσο γιὰ τὰ διατρέξαντα γεγονότα, ὅσο καὶ γιὰ τίς κρίσεις του ἐπὶ τοῦ γενικότερου προβληματισμοῦ καὶ τῆς ἀντιμετώπισης τοῦ θέματος.

3. Βλ. περιοδ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ 5 (Μάιος 2004), σελ. 348-355.

αυθαίρετες, γιατί καμία υπέρβαση ή άθτηση έγινε από μέρους της Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος ή ενέργεια υιοθετήθηκε από τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν, ή οποία να υποδεικνύει αντικανονική ενέργεια, λαμβανομένου δ' ὑπόψιν, ότι ή ΠΣΠ τοῦ 1928 εἶναι σέ ἰσχύ, ὅπως τροποιήθηκε τὸ ἔτος 1929, ή δέ συνταγματική και νομοθετική της κατοχύρωση υφίσταται καθ' ὃ μέρος καλύπτεται από τὴν ἑλληνική ἔννομο τάξη. Τέλος για τὸ προβληθέν, ὡς ἐπιχείρημα, τῆς μὴ δηλαδή υιοθέτησης και ὑλοποίησης τῶν τριῶν παρεπομένων «ἀπαιτήσεων» τοῦ «Κειμένου Συμφωνίας» ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, τῆς 29ης Φεβρουαρίου 2004 (Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας), δὲν εἶναι δυνατόν να ἀποτελέσει ἐμπόδιο ή ἀνασταλτικὸ παράγοντα τῆς συνοδικῆς λειτουργίας και μάλιστα σὸ κατεξοχὴν κανονικὸ ἔργο τῆς ἐκλογῆς και ἐγκατάστασης νέων Ἐπισκόπων, για τὴν πλήρωση τῶν κηρυσουσῶν Ἱ. Μητροπόλεων, ή μὴ ἄμεση ἱκανοποίηση αὐτῶν, γιατί εἶναι θέματα ἐκτὸς τοῦ «Κειμένου Συμφωνίας» και δὲν ὑπαγορεύονται ἀπὸ κανένα κανονικὸ, καταστατικὸ ή νομικὸ κείμενο. Ἔτσι, ἰσχύουσῆς τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928, ή Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, στίς λεγόμενες Μητροπόλεις τῶν Νέων Χωρῶν, ἐφαρμόζει, ὅ,τι καθ' ἀναλογία ὀρίζει ὃ 39ος κανόνας τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὅτι δηλαδή «τὸ δίκαιον ἔχειν τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἐκκλησίας»¹⁵, γιατί ἄλλως θὰ ὑπῆρχαν σέ ἰσχύ δύο ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, και «εἰ δύο ἀρχαί, πολυαρχία, εἰ δὲ πολυαρχία, στάσις... στάσις γὰρ κακία ἐστὶ»¹⁶.

8. Ἐντούτοις ὁμως τὴν 30ῆ Ἀπριλίου 2004 συγκαλεῖται σὸ Φανάρι «Μείζων Ἀγία και Ἱερὰ Ἐνδημοῦσα Σύνοδος», ή οποία, ἐπειδὴ θεωρεῖ ὅτι οἱ γενόμενες ἀπὸ τὴν ΙΣΙ Ἀρχιερατικῆς Ἐκλογῆς τῆς 26ης Ἀπριλίου 2004 εἶναι «ἄνευ γνώμης και συγκαταθέσεως και συμφωνίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀκλήτως δὲ και ἀυθαίρετως», ἀποφασίζει: α) τὴν ἐπιβολή κυρώσεως στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν και Πάσης Ἑλλάδος, ὡς Πρόεδρον τῆς ΙΣΙ (διαγραφὴ ἀπὸ τὰ Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διακοπή τῆς κοινωνίας «ἐν

τε τῆ λατρεία και τῆ διοικήσει»), για εἰσπήδηση σέ κανονικὸ ἔδαφος ἄλλης Ἐκκλησίας, β) τὴ θεώρηση τῶν γενομένων τριῶν ἀρχιερατικῶν ἐκλογῶν (Θεσσαλονίκης, Ἐλευθερουπόλεως και Σεβρίων και Κοζάνης), ὡς ἀντικανονικῶν, «δι' ὑπερορίων πράξεων ἐν ἀλλοτρίᾳ δικαιοδοσίᾳ» γενομένων και «κατὰ παράβασιν συγκεκριμένων Ὁρῶν τῆς Πράξεως τῆς 4ης Σεπτεμβρίου τοῦ 1928», γ) τὴν ὑπόδειξη στὴν Ἑλληνική Πολιτεία να μὴ προβεῖ στὴν ἔκδοση τῶν Προεδρικῶν Διαταγμάτων, ἄλλως συμπράττει και αὐτὴ στὴν κατάλυση τῆς κανονικῆς τάξης, και τέλος δ) τὴ δήλωση «ὅτι ἐν περιπτώσει συνεχίσεως τῆς τοιαύτης κανονικῆς ἀνωμαλίας, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον θὰ ἀναγκασθῆ να προβῆ εἰς τὴν ἄρσιν τῆς Πατριαρχικῆς και Συνοδικῆς Πράξεως τοῦ 1928» (ἀριθμ. πρωτ. 384/30-4-2004). Τέλος ή παρούσα «Πρῶξις» θεωρεῖ, ὅτι «Πρῶτος» στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶναι ὃ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως και ὄχι ὃ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, παρερμηνεύουσα οὕτως τὸν Τόμο τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ 1850!!!¹⁷.

9. Τόσον ὁμως τὸ περιεχόμενο τῆς παραπάνω Πατριαρχικῆς Πράξης ὅσον και οἱ ἐπισκέψεις τῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας στὴν Ἀθήνα, ὅπως ἦταν φυσικὸ, προκάλεσαν τὴ παρέμβαση τῆς Ἑλληνικῆς Κυβέρνησης, γιατί και τὸ ὄλο ζήτημα ἔλαβε διαστάσεις τέτοιες, με ἀνεξέλεγκτες συνέπειες, τὸν κίνδυνο τῆς διάσπασης και τοῦ διχασμοῦ, ἀλλὰ και ή ἱστορική εὐθύνη πλέον τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, ὡς τρίτου παράγοντα και ἐγγυητοῦ, τὸν διαμεσολαβητικὸ ρόλο τῆς οποίας και

17. Ταυτόριθμο κείμενο με τὸ ἴδιο περιεχόμενο και με τὴν προσθήκη μάλιστα τῆς κατηγορίας *περὶ ἔθνοφυλετισμοῦ* (!!!) και ἀμφισβήτηση τῆς Ἀπόφασης τῆς Μεγάλης Συνόδου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ 1872, με ἡμερομηνία 9 Μαΐου 2004, ἀποστέλλεται με Γράμμα «πρὸς πάσας τὰς κατὰ τόπους ἀδελφὰς Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας περὶ τοῦ θέματος τῶν Ἱ. Μητροπόλεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Βορείῳ Ἑλλάδι και Αἰγαίῳ» πρὸς ἐνημέρωση. Ἐπίσης Ἀντιπροσωπεία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀπὸ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτες Γέροντα Ἐφέσου κ. Χρυσόστομο, Περγάμου κ. Ἰωάννη, Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνα και Γαλλίας κ. Ἐμμανουὴλ ἐπεσκέφθη τὴν Ἑλληνική Κυβέρνηση πρὸς ἐνημέρωση ἐπὶ τοῦ θέματος. Ἀνάλογη βεβαίως ἐνημέρωση τῆς Ἑλληνικῆς Κυβέρνησης πραγματοποιήθηκε και ὃ ἴδιος ὃ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐνῶ με δύο πολυσέλιδα Ἐπίσημα Γράμματα, μαζί με συνοδευτικὰ ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα (1315/852/4-5-2004 και 1512/980/19-5-2004) ἐνημερώθηκαν ὄλοι οἱ Προκαθήμενοι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Εὐτυχῶς τὸ ὄλο θέμα παρέμεινε ὡς διμερῆς ζήτημα ἐνῶ οὐδεμία διατάραξη τῆς πανορθόδοξης ἐνότητος συνέβη ἂν και ὃ κίνδυνος, ὄχι ἀπὸ ὑπαιτιότητα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἦταν «ἐπὶ θύραις».

15. Πρὸβλ. PG 137 648D και 649A, Ἐρμηνεία Βαλασαμῶνα: «διορίζεται δὲ ἔχειν αὐτὴν και τὰ δίκαια τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὡσαύτως και τὰς Ἐκκλησίας τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Ἑλλησπόντου, και τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κυζίκου, και γίνεσθαι τὰς τῶν ἐπισκόπων αὐτῶν χειροτονίας παρὰ τοῦ ἐπισκόπου Κύπρου».

16. Ἱ. Δαμασκηνοῦ, «Κατὰ Μανιχαίων» 20, 1,3, ἐν PG 94, 1524C.

ἡ ἴδια ἢ ΠΣΠ τοῦ 1928 ἀναγνωρίζει, ἦταν πλέον ἀπαραιτήτη προκειμένου νὰ μὴ διακοπεῖ ἔστω καὶ ὁ ὕστατος δίαυλος ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ γιὰ ἐξεύρεση μιᾶς λύσης βιώσιμης καὶ οὐσιαστικῆς.

Ἡ μεσολαβητικὴ προσπάθεια καὶ ἡ ἀνάληψη πρωτοβουλιῶν, ἀπὸ μέρους τῆς Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Μ. Γιαννάκου, χαιρετίστηκε καὶ ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος, ὅπως κατὰ τὸ ἄμεσο παρελθὸν ἔτσι καὶ τώρα, ἐνισχύει καὶ στηρίζει κάθε προσπάθεια ἢ ὁποῖα ἀποβλέπει πρὸς τὸ καλῶς νοούμενον συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆ διατήρηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητας καὶ κοινωνίας.

Ἡ προσωπικὴ συνάντηση τῆς κας Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων τόσο μὲ τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη (7-5-2004) ὅσο καὶ μὲ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος (10-5-2004) ἀπετέλεσε τὴν ἀπαρχὴ γιὰ τὴν ἀνάληψη μιᾶς προσπάθειας ἀφενὸς ἀποκατάστασης κλίματος ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ ὑπέρβασης κάθε πνεύματος καχυποψίας καὶ ἀφετέρου ὀριστικῆς καὶ βιώσιμης λύσης τοῦ ὄλου ζητήματος. Μὲ τὸ ρόλο τοῦ τρίτου —ὡς παράγοντα ἐγγυητοῦ— ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση ἔθεσε τὸ πλαίσιο αὐτῆς τῆς διαμεσολαβητικῆς παρέμβασής της, τὸ ὁποῖο κατέστη γνωστὸ στὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη, καὶ τελικὰ ἀπετέλεσε τὴν προϋπόθεση κάθε διαλόγου. Τὸ πλαίσιο αὐτὸ ἦταν ὅτι: α) Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση τηρεῖ τὴ νομιμότητα, ἢ ὁποῖα, καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν συγκεκριμένων Ἀρχιερατικῶν ἐκλογῶν, τῆς 26ης Ἀπριλίου 2004, διαπιστώθηκε καὶ ἀναγνωρίστηκε καὶ ἔτσι ἐπιβεβαιώνεται μὲ τὴν ἔκδοση ἀφενὸς τῶν ἀντιστοίχων Προεδρικῶν Διαταγμάτων καὶ ἀφετέρου τῆς ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας «*Διαβεβαιώσεως*» τῶν νέων Μητροπολιτῶν. β) Ἡ ὁποιαδήποτε πρόταση, ἀπὸ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, γιὰ νομοθετικὴ ρύθμιση ἢ τροπολογία τῆς κειμένης νομοθεσίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑλοποιηθῆ ἀπὸ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβέρνησης.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος πρότεινε, ὡς βάση γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῆς λύσης, τὴν Ἀπόφαση τῆς ΙΣΙ τῆς 26ης Μαρτίου τοῦ 2004, τὴν ὁποῖαν ἀρχικὰ τὸ ἴδιο τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο πρότεινε ὡς ἐφικτὴ καὶ θεμιτὴ, γιὰ τὴ θεωρεῖ ὅτι α) κατοχυρώνεται ἡ ἐπιτροπικὴ διοίκηση τῶν Μητροπόλεων τῶν λεγομένων Νέων Χωρῶν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, β) ἀναγνωρίζεται ἡ ἰσχὺ τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ τῶν Κανόνων Δικαίου, στὸ πλαίσιο τῶν

ὁποίων ἀσκεῖται ἡ ἐπιτροπικὴ διοίκηση τῶν Μητροπόλεων αὐτῶν, καὶ γ) δίνει τὸ δικαίωμα στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο νὰ ἀσκεῖ τὰ δικάια του στὸν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατεία Ἐκλογίμων, τὸν ὁποῖον θὰ ἀποστέλλει σ' Αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ὁμως δὲν ἀποδέχεται τὸ «*Κείμενον Συμφωνίας*», τὸ ὁποῖο ὑπέδειξε καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος υἰοθέτησε, καὶ τελικὰ προτείνει νέο Κείμενο, τὸ ὁποῖο ἔθεσε ὡς βάση γιὰ ὁποιαδήποτε ἐπίλυση τοῦ ὄλου θέματος. Ἡ πορεία πρὸς τὴν ἐπίλυση περιελάμβανε δύο φάσεις, ἦτοι, ἀρχικὰ τὴν ἀποδοχὴ τοῦ Κειμένου ἀπὸ τὴν ΙΣΙ καὶ στὴ συνέχεια ἄμεση σύγκληση τῆς «*Μεῖζονος Ἐνδημούσης Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου*» μὲ σκοπὸ τὴν ἄρση ὄλων τῶν Ἀποφάσεων τῆς προηγουμένης «*Μεῖζονος*», τῆς 30ῆς Ἀπριλίου ἐ.ἔ.

Πράγματι τὴν 28 Μαΐου 2004 ἡ ΙΣΙ σὲ Ἑκτακτὴ συνεδρία Της, καὶ κατόπιν Εἰσήγησης τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου, ἀποδέχεται ὁμόφωνα, πλὴν ἐνός, καὶ «*ἐν μέσῳ πανηγυρισμῶν καὶ ἐπευφημιῶν*» γιὰ τὴν μεγαλόπνοη αὐτὴ ἐνέργεια τοῦ Μακαριωτάτου, τὸ προταθὲν ἀπὸ τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη «*Κείμενον*», τὸ ὁποῖο αὐθημερὸν γνωρίζει ὁ Ἀρχιερατάρχης τῆς ΙΣΙ, Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος Σκλήφας, στὸν Ἀρχιερατάρχη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Σεβ. Μητροπολίτη Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνα (ἀριθμ. πρωτ. 1667/1011/28-5-2004). Τὴν 4ῃ Ἰουνίου ἐ.ἔ. συγκαλεῖται στὸ Φανάρι ἡ «*Μεῖζων Ἁγία καὶ Ἱερὰ Ἐνδημούσα Σύνοδος*» (474/4-6-2004), μὲ τὴν ὁποῖαν τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο: α) Ἀποδέχεται τὴν Ἀπόφαση τῆς ΙΣΙ τῆς 28ης Μαΐου 2004, «*ἐκτιμῶσα ὅτι δι' αὐτῆς ἱκανοποιεῖται ἢ μέρμνα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας διὰ τὴν υπεράσπισιν τῆς κανονικῆς τάξεως ἥτις ἀποτελεῖ ἀποτελεῖ ὀφειλικὴν καὶ διαχρονικὴν διακονίαν αὐτῆς ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ*». β) Ἀποκαθιστᾷ τὴ λειτουργικὴ καὶ διοικητικὴ κοινωνία μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος, ἀναγνωρίζον τὴν οὐσιαστικὴ συμβολὴ του πρὸς αἴσια λήξη τῆς κρίσης. γ) Παραδέχεται «*κατ' ἄκραν οἰκονομίαν καὶ συγκατάβασιν*», ὡς Ἀρχιερεῖς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τοὺς ἐκλεγέντες τρεῖς Ἀρχιερεῖς γιὰ τὶς Ἱ. Μητροπόλεις Θεσσαλονίκης, Ἐλευθερουπόλεως καὶ Σερβίων καὶ Κοζάνης.

Ἡ «*Πρᾶξις*» ὁμως αὐτὴ, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ τρία παραπάνω σημεῖα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν μέρος τῆς γενομένης συμφωνίας μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς Ἑλληνικῆς

Κυβέρνησης, ἀφενὸς προβάλλει νέες ἀπαιτήσεις, οἱ ὁποῖες δὲν συμπεριλαμβάνονται στὴν παραπάνω συμφωνία ἀλλὰ οὔτε καὶ στὴν ΠΣΠ τοῦ 1928 ἀναγράφονται (πρβλ. § 6), καὶ ἀφετέρου, ἐρμηνεύοντας τὸ «Κείμενον», τὸ ὁποῖο ψήφισε ἡ ΙΣΙ τῆς 28ης Μαΐου 2004, ὑποδεικνύει ἓνα νέο πλαίσιο ἐφαρμογῆς τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928 (πρβλ. §§ 2, 3, 4 καὶ 6), μὲ τὴν ὑπόμνηση μάλιστα, ὅτι «ἐάν παρ' ἐλπίδα συμβῆ ἀπενκαταίκα καὶ ἀντικρυς ἀντίθετος τοῖς ἀποφασισθεῖσιν ἐνέργεια, θὰ λάβῃ (ἐνν. τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο) τὰ ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἐνδεικνύμενα μέτρα πρὸς ἐπαναφορὰν τῆς διαταραχθσομένης κανονικῆς τάξεως, ἵνα τὰ πάντα γίνωνται εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν».

Διαβλέπων ἤδη ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, ὅτι τὸ «Κείμενον-Ἀπόφασις» τῆς ΙΣΙ τῆς 28ης Μαΐου 2004, ἐπιδέχεται πολλὰς ἐτερόκεντρους ἐρμηνεῖες, προέλαβε καί, κατὰ τὴν Εἰσήγησή του στὴν ἔκτακτη ΙΣΙ τῆς 28ης Μαΐου 2004, ἔθεσε τὶς ἀρχές, μὲ βάση τὶς ὁποῖες τὸ «Κείμενον» αὐτὸ κατανοεῖται καὶ ἐρμηνεύεται ἀπὸ τὴν ΙΣΙ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ τὶς προϋποθέσεις μὲ τὶς ὁποῖες υἱοθετεῖται καὶ γίνεται ἀποδεκτὸ. Οἱ ἀρχές καὶ οἱ προϋποθέσεις αὐτὲς συνοψίζονται σὲ δύο βασικά σημεῖα. Μὲ τὴν υἱοθέτηση, ἀπὸ τὴν ΙΣΙ, τοῦ παραπάνω «Κείμενον», α) δὲν ἀμφισβητεῖται ὁ σεβασμὸς στὸ Τόμο τοῦ 1850 καὶ στὴ ΠΣΠ τοῦ 1928, ἀλλὰ ἀντίθετα τὰ κείμενά τους εἶναι ἀποδεκτὰ καὶ ἡ τήρησή τους δεδομένη, καὶ β) δὲν συνεπάγεται ὑποθήκευση ἢ κηδεμόνευση ἢ συρρίκνωση τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀλλὰ τὴν ἐφαρμογὴ τους, στὰ πλαίσια τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς τήρησης τῶν κανόνων δικαίου τῆς νόμου κρατοῦσης Πολιτείας, στὰ ὁποῖα καὶ ὑπαγόμαστε¹⁸. Αὐτὸ τὸ πλαίσιο εἶχε ἀποδεχθεῖ ἐξ' ἀρχῆς καὶ ἡ καὶ Ὑπουργός, τὸ ὁποῖο θεωρεῖ αὐτονόητο τόσο γιὰ τὴν Πολιτεία ὅσο καὶ γιὰ τὴν Ἐκκλησία, καὶ τὸ ὁποῖο ἔμπρακτα ἐπιβεβαίωσε τόσο μὲ τὴν ἄρνησή της γιὰ ὁποιαδήποτε τροποποίηση τοῦ νομοθετικοῦ πλαισίου, ὅσο καὶ μὲ τὴν ἔκδοση καὶ ὑπογραφή τῶν Προεδρικῶν Διαταγμάτων Ἐκλογῆς καὶ Ἐγκατάστασης τῶν νέων Μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης, Ἐλευθερουπόλεως, Σεβρίων καὶ Κοζάνης καὶ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς.

Οἱ τελευταῖες αὐτὲς ἐξελίξεις τελικὰ ἀπέδειξαν ὅτι τὸ πρόβλημα ὅπως ἐτέθη ἐξ' ἀρχῆς δὲν ἦταν ἀμιγῶς κανονικὸ ἢ νομικὸ ἢ μόνον ἐκκλησιαστικὸ, ἀλλὰ πρόβλημα τε-

λικὰ νομοκανονικὸ, τὸ ὁποῖο «ἀπαίτησε» καὶ τὴν παρεμβάση τῆς Ἑλληνικῆς Κυβέρνησης, πρὸς θλίψη πολλῶν, οἱ ὁποῖοι «ἄκρω δακτύλῳ» θεωροῦσαν, ὅτι τόσο ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ΠΣΠ τοῦ 1928, ὅσο καὶ ἡ ἐπιδιώξη νέων ἀπαιτήσεων ἦταν δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθοῦν ἐρήμην τοῦ νομοθετικοῦ πλαισίου καὶ τῆς πολιτειακῆς (κοσμικῆς) νομοθεσίας, πρὸς ἐξυπηρέτηση «ἀλλοίων» ἐπιδιώξεων. Ἄλλωστε, ἀκόμη καὶ τὴν ὕστατη ὥρα, ἡ ἰσόρροπη παρέμβασή τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, ὡς ἐγγυητοῦ ἐφαρμογῆς τοῦ τελευταίου πλαισίου συμφωνίας μεταξὺ τῶν δύο Προκαθημένων, ἀπεδείχθη σωτήριος καὶ ἀποτελεσματικὴ γιὰ τὴν ὑπέρβαση ἀκόμη ἐνὸς νέου ἐμποδίου, ἐξαφορμῆς τῶν ὁποιοῦνδήποτε ἀπαιτήσεων, οἱ ὁποῖες ἦταν ἐκτὸς τοῦ τελευταίου πλαισίου συμφωνίας, καὶ ἐντούτοις ἀπαιτοῦντο μὲ τὸ ὑπὸ στοιχεῖο 6 τῆς «Πράξεως» τῆς 4ης Ἰουνίου 2004.

Ἄς εὐχηθοῦμε, ὅτι ἡ «καρκινικὴ» ἐρμηνεία τῆς εὐθραυστης Ἀπόφασης τῆς ΙΣΙ τῆς 28ης Μαΐου 2004 καὶ ἡ ἀπαιτητικὴ «Πράξις» τῆς «ἐν Φαναριῷ Μείζονος Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Ἐνδημούσης Συνόδου», τῆς 4ης Ἰουνίου τοῦ 2004, δὲν θὰ προκαλέσουν νέο κύκλο συζητήσεων καὶ κρίσεων καὶ νέους τριγμούς στὶς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, γιὰ τὸν ὅταν «ἔρις κακόχαρτος ταράττει καὶ συγχεῖ τὴν ἀλήθειαν» τότε «καὶ γλῶσσαι πολλαὶ εἰσιν αἱ συζῶνυεῖσαι πρὸς τὸ αὐτό, πῶς οὐκ ἂν δόξειαν τοῖς πολλοῖς περιγινόμεναι μιᾶς ἐτεροῶδεποῦς; εἰ δὲ καὶ ὧν αἱ ὑπεροχαί, πῶς εἰς ἀγαθὸν ἀποβαῖν τῷ ἀσυμφώνῳ τὸ ἀληθευτικόν, κατὰ γε δὴ τοῦμφανές;»¹⁹.

18. Πρβλ. περιοδ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ 6 (Ἰούνιος 2004), σελ. 436-441.

19. Νικηφόρου Βλεμμύδη, «Λόγος Α' πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Βουλγαρίας Ἰάκωβον περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος», PG 142, 533B.

**ΣΤΗ ΔΙΑΜΑΧΗ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ-
ΠΟΛΕΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ.
ΟΙ
ΑΔΙΑΜΦΙΣΒΗΤΗΤΟΙ
ΝΙΚΗΤΕΣ**

Πρὸ πολλοῦ καιροῦ, τ.ἔ. στὴν ἀρχὴ τῆς διαμάχης μεταξύ Κωνσταντινουπόλεως-Ἀθηνῶν, εἶχαμε δημοσιεύσει ἕνα μικρὸ ἄρθρο μὲ τίτλο «*Ἡ αἰτία τῆς διαφωνίας καὶ ἡ βάση τῆς συμφωνίας*», ὅπου μεταξύ ἄλλων γράφαμε: «...τὸ κῆρος καὶ ἡ ἀuthεντία τῶν ἱ. κανόνων ποὺ ἔχουν θεσπισθεῖ ἢ ἐπικυρωθεῖ ἀπὸ μία Οἰκουμενικὴ Σύνοδο (τὸ ὑπογραμμίζουμε ἀπὸ μία Οἰκουμενικὴ Σύνοδο) εἶναι καθολικό, ἀπόλυτο καὶ διαχρονικό. Μόνο ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἱ. κανόνων δὲν εἶναι καθολικὴ καὶ ἀπόλυτη καὶ διαχρονικὴ, ἀλλὰ εἶναι σχετικὴ, γιατί πολλές φορές ἀναστέλλεται αὐτὴ “χάριν μείζονος ὠφελείας” κατὰ ἐκκλησιαστικὴ οἰκονομία».

Καὶ καταλήγαμε: «*Ὅταν, λοιπόν, υἰοθετήσουμε καὶ συμφωνήσουμε στὰ ἀνωτέρω καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀκολουθήσουμε καὶ τηρήσουμε τοὺς ἱ. κανόνες, οἱ ὁποῖοι ρυθμίζουν τὰ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, τότε θὰ ὑπάρξει ἀσάλευτη βάση συζητήσεως, τότε θὰ ἐπιτευχθεῖ καὶ ἡ συνεννόηση καὶ συμφωνία καὶ θὰ ἐπικρατήσῃ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εἰρήνη μέσα στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο. Τοῦτο τονίζεται καὶ στὸ τέλος τῶν ἀποστολικῶν κανόνων πρὸς τοὺς ἐπισκόπους. “Ταῦτα καὶ περὶ κανόνων ὑμῖν διατετάχθη παρ’ ἡμῶν, ὧ Ἐπίσκοποι. Ὑμεῖς δὲ ἐμμένοντες μὲν αὐτοῖς σωθήσεσθε καὶ εἰρήνην ἔξετε, ἀπειθοῦντες δὲ κολασθήσεσθε καὶ πόλεμον μετ’ ἀλλήλων ἀῖδιον ἔξετε...”*».¹

Σήμερα καὶ μετὰ τὴν κατασίγαση τῶν πολεμικῶν ἢ μᾶλλον τῶν λεκτικῶν ἰαχῶν καὶ ἀπειλῶν θὰ σημειώναμε μὲ πολλὴ χαρὰ, ὅτι ἡ ὅλη αὐτὴ διαμάχη εἶχε καὶ τὰ καλὰ τῆς ἀποτελέσματα, καὶ φυσικά, ὅπως συνήθως κάθε μάχη, εἶχε καὶ τοὺς νικητὲς τῆς. Γενικῶς μόνο θὰ λέγαμε εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἕνα ἀπὸ τὰ καλὰ τῆς ἦταν τὸ ὅτι συνέβαλε καὶ συνετέλεσε στὸ νὰ διευκρινισθοῦν μερικοὶ ἐκκλησιολογικοὶ-κανονικοὶ θεσμοί, καὶ νὰ ἐπανατοποθετηθοῦν στὴν ὀρθὴ καὶ ἱστορικὴ τους βάση.

Καὶ γιὰ νὰ συνεχίσουμε θὰ ἐπισημαίναμε: Τὸ παράδοξο (ὁμῶς) εἶναι ὅτι δὲν εἶχε καὶ ἠττημένους αὐτὴ ἡ σύγκρουση. Ἀντιθέτως θὰ παρατηροῦσε κάποιος, ὅτι ὅλοι οἱ ἐμπλακέντες στὴ διαμάχη αὐτὴ, ὅλοι οἱ βασικοὶ ἀντιτιθέμενοι καὶ «πολέμιοι», ὁ καθένας μὲ τὸν τρόπο του συνέβαλε στὴν ἀνάδειξη τῶν ἐν λόγῳ νικητῶν.

Καὶ θὰ διερωτηθεῖ κανεὶς δικαιολογημένα: Ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ οἱ νικητὲς; Ἡ ἀπάντηση εἶναι ἀπλή. Νικητὲς ἀναδείχθηκαν οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὴ ἡ ἀuthεντικὴ παράδοσή Της. Καὶ ἐξηγούμεθα πῶς καὶ διατί:

A

Κατ’ ἀρχὰς τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο στὶς ἐπιστολές του πρὸς τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διακήρυσσε, καὶ ἐπέμενε, ὅτι οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ κανόνες ὑπερέχουν τῶν νόμων τῆς Πολιτείας, τῶν νομικῶν διατάξεων ἐνὸς ὁποιοῦδήποτε κράτους. Συγκεκριμένως ἔγραφε: «*Πολλάκις καὶ ἐντόνως ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὑπεστήριξε καὶ ὑποστηρίζει τὴν δι’ αὐτὴν προτεραιότητα ἐναντι τῶν νομικῶν ρυθμίσεων τῆς ἐφαρμογῆς τῶν θεῶν καὶ ἱερῶν κανόνων (μόνο ποὺ προσέθετε) καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ρυθμίσεων*» (Ἄριθμ. Πρωτ. 1073/11-2-2003. Βλ. καὶ περιοδ. Ἐκκλησία, Ἰαν. 2004, σελ. 28). Καὶ συνεπλήρωσε στὸ ἴδιο γράμμα: «*Ἐν τῇ ἐναντίᾳ περιπτώσει... παραλλήλου τηρήσεως ἀμφοτέρων (κανόνων-νόμων) ὀδηγούμεθα*

1. Ἐφημ. Στῦλος Ὁρθοδοξίας, Μάρτιος 2004, σελ. 20, Ἐφημ. Ἐστία, 10-4-2002, Ἐφημ. Χριστιανικὴ, 11-4-2002, σελ. 5.

ἀφείκτως εἰς ὑπεροχὴν τοῦ νόμου ἔναντι τοῦ Ἱεροῦ Κανόνος, ἤτοι εἰς λύσιν πρὸς τὴν ὁποῖαν ἀνάκαθεν σύμπασα ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία διεφώνει καὶ διαφωνεῖ, διότι δι' αὐτήν, πρωταρχικὴν ἰσχύιν καὶ κῦρος ἔχει ἡ ἐκκλησιολογικὴ καὶ κανονικὴ πλευρά, ὡς καὶ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης (ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν) σθεναρῶς διὰ τοῦ προδιαληφθέντος μελετήματος Αὐτῆς ὑπεστήριξεν» (Ἐκκλησία, ὅπ. παρ., σελ. 29). Καὶ ἀκόμη προσετίθητο ἐπίσης στὸ ἴδιο γράμμα: «Συμφέρεαι αὐτῇ (τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἑλλάδος) τε καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ πάση νὰ τίθενται οἱ ἱεροὶ κανόνες καὶ αἱ κανονικαὶ ρυθμίσεις ὡς πρῶτιστοι ρυθμισταὶ τῶν σχέσεων τῶν Ἐκκλησιῶν... νὰ τηρῶνται δὲ οἱ ἀφορῶντες εἰς τὴν Ἐκκλησίαν νόμοι, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνες, τὴν πίστιν καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας...». (Ἐκκλησία, ὅπ. παρ., σελ. 31).

Περαιτέρω καὶ στὴν ὑπ' ἀριθμ. 384/30-4-2004 Πραξὶν τῆς ἐν Φαναρίῳ συνελθούσης Μείζονος Ἀγίας καὶ ἱερῆς Ἐνδημούσης Συνόδου τονίζεται καὶ ἡ διαχρονικότητα τῶν ἱερῶν κανόνων μὲ τὴν ἐξῆς ἔκφραση-πρόταση «Οἱ ἱεροὶ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας ἐν συμφωνίᾳ διαχρονικῆ ἐπιτάσσουσιν...». (Δελτ. «Ἐπίσκεψις», Ἀριθμ. 635/31-5-2004, σελ. 3).

Ἐπίσης ἡ Α.Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης στὴν Εἰσήγησή του πρὸς τὴν συνελθούσα μεγάλη ἐν Φαναρίῳ Σύνοδο τῆς 30-5-2004 ἔλεγε: «Διὰ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ δι' ὅλην τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν εἶναι ἀναμφισβήτητος ἡ προτεραιότης τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ ἔναντι τοῦ νόμου τοῦ κράτους». Προφανῶς μὲ τὴν ἔκφραση νόμος τοῦ Θεοῦ ἔννοεῖ ἐκτὸς τῶν ἐντολῶν τῆς Ἀγ. Γραφῆς καὶ τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς κανόνες τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἀσφαλῶς εἶχε δίκαιο γιὰ τὸν χαρακτηρισμὸ αὐτό, γιατί οἱ κανόνες αὐτοὶ ἔχουν τὴ θεία ἐπιστάσις καὶ ἐκφράζουν τὴ βούληση τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας κεφαλὴ εἶναι ὁ Ἱ. Χριστός.

Ἐπίσης ὁ Παναγιώτατος στὸ γράμμα του τῆς 9-5-2004 (Ἀριθμ. Πρωτ. 384) πρὸς ὅλες τὶς κατὰ τόπους Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες ὡς προέκταση τῶν ἀνωτέρω ἔγραφε: «Οἰαδήποτε παρέκκλισις ἐκ τῆς καθιερωμένης κανονικῆς παραδόσεως εἰσήγαγε πάντοτε μείζονα ἢ ἐλάσσονα ἀνωμαλίαν ὄχι μόνον εἰς τὴν εὐρυθμὸν λειτουργίαν τῶν σχέσεων αὐτῶν (τῶν κατὰ τόπους Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν), ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας...». (Δελτ. «Ἐπίσκεψις», ὅπ. παρ., σελ. 9).

Στὶς θέσεις αὐτὲς κανένας ἀπὸ τοὺς ἄμεσα ἐμπλεκόμενους στὴ διαμάχη δὲν ἔφερε ἀντίρρηση, οὔτε τὸ

ἀμφισβήτησε. Ἄρα σιωπηρῶς ἔγιναν αὐτὲς ἀποδεκτές.

Καὶ ὄχι μόνον αὐτό· ἀλλὰ καὶ οἱ προκαθήμενοι τῶν δύο πρεσβυγενῶν Πατριαρχείων, Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων, οἱ κ.κ. Πέτρος καὶ Εἰρηναῖος, στὴν ἀπὸ 29 Ἀπριλίου 2004 ἐπιστολὴ τους πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν, διεκήρυξαν γραπτῶς καὶ τρανῶς ὅτι «ἡ κανονικότης ἀναμφιβόλως ὑπέγκειται τῆς νομιμότητος καὶ αἱ θεολογικαὶ ἀρχαὶ τῆς Πίστεως ἐκφράζουν ἀπολύτως τὴν ἐκκλησιολογικὴ ἐρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἐν ἐκάστη ἱστορικῇ συγκυρίᾳ».

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄξιο θαυμασμοῦ εἶναι ὅτι καὶ ἡ ἐγκριτὴ Ἐφημερίδα Ἀπογευματινὴ τῆς Κυριακῆς (τῆς 2-5-2004) παρέθεσε τὸ κείμενο τῆς κοινῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς τῶν δύο Πατριαρχῶν μὲ τὸν τίτλο «Ἡ κανονικότης προηγείται τῆς νομιμότητος». Ἄρα ἡ ἀρχὴ αὐτὴ ἔγινε, ἢ ἔστω γίνεται, ἀποδεκτὴ στὴ συνείδηση Πατριαρχῶν καὶ τοῦ κοινοῦ, τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ.

B

Στὴ συνέχεια, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος στὴν Εἰσηγησή του πρὸς τὴν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 28ῃ Μαΐου 2004, διεκήρυξε τὰ ἐξῆς βαρυσήμαντα: «Ναὶ μὲν οἱ Ἱ. Κανόνες ὑπερέχουν τῶν νόμων τῆς Πολιτείας, ὁμως μία Πατριαρχικὴ Πραξὶς δὲν εἶναι δυνατόν, κατὰ τὴν ἐκτίμησίν μου, νὰ θεωρηθῇ ἰσότημος καὶ ἰσόκυρος τῶν Ἱ. Κανόνων» (βλ. περιόδ. Ἐκκλησία, Ἰούνιος 2004, σελ. 438).

Ἐπανέλαβε καὶ ὑπεστήριξε, λοιπόν, καὶ αὐτὸς τὴν ὑπεροχὴ τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων ἔναντι τῶν ἀνθρωπίνων νόμων. Ἀλλὰ τὸ σπουδαῖο εἶναι ὅτι προχώρησε καὶ πιὸ πέρα. Ἐκανε ἓνα ἀκόμη οὐσιαστικὸ βῆμα: Προέβαλε δημοσίως, γνωστοποίησε ἐπισήμως τὴν ἐκτίμησή του ὅτι καὶ μία Πατριαρχικὴ Πράξις δὲν εἶναι ἰσότημη καὶ ἰσόκυρη πρὸς τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς κανόνες. Ἐκανε μὲν ἓνα ἴσως ὀλιγόλογο, ἀθόρυβο καὶ ἀπλό, ἀλλὰ ὀπωσδήποτε ἀποφασιστικὸ βῆμα. Τὸ σημαντικὸ ὁμως εἶναι ὅτι ὅλη ἡ παρούσα Ἱεραρχία, ἢ μᾶλλον κανεὶς ἀπὸ τὴν Ἱεραρχία δὲν ἀντέτεινε σ' αὐτὴν τὴ θέση, οὔτε τὴν ἀμφισβήτησε, πρᾶγμα ποῦ σημαίνει, ὅτι ἐδέχθη καὶ υἰοθέτησε τὴ θέση αὐτή, ἔστω σιωπηλῶς.

Ὅτι εἶναι σημαντικὴ ἡ δήλωση αὐτὴ τοῦ Μακαριωτάτου καὶ ἀποφασιστικὸ τὸ σχετικὸ βῆμα-διάβημα αὐτό, φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι ἄλλη μία ἐγκριτὴ ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν, ἡ Ἐλευθεροτυπία, ἀπὸ τὴν ὅλη ὡς ἄνω εἰσήγησις τοῦ Μακαριωτάτου, ξεχώρισε, ἀπέσπασε

καὶ παρέθεσε τὴν 29-5-2004 (σελ. 59) μόνο αὐτὸ τὸ σχετικὸ καὶ βαρυσήμαντο τμήμα. Ἐγγραψε ἡ ἐν λόγῳ Ἐφημερίδα: «*Ἐκεῖνο πὺν ἀπομένει πλέον εἶναι ὅσα εἰσηγήθηκε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ὑπερψήφισε ἡ Ἱεραρχία νὰ τηρηθοῦν στὴν πράξη. Καὶ αὐτὸ γιατί ἀνάμεσα στ' ἄλλα ὁ ἀρχιεπίσκοπος, στὸ κείμενο πὺν διάβασε, δήλωσε προβληματισμένος γιατί ὅπως εἶπε, “γιὰ πρώτη φορὰ τοὺς τελευταίους μῆνες οἱ Ἱεροὶ Κανόνες ὑπερέχουν τῶν νόμων τῆς Πολιτείας, ὅμως μία Πατριαρχικὴ Πράξη δὲν εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθεῖ, κατὰ τὴν ἐκτίμησή μου, ἰσοτιμὴ καὶ ἰσόκυρη Αὐτῶν”*».

Τὸ δημοσιογραφικὸ αὐτὸ ντοκουμέντο ἐκτὸς τῶν ἄλλων σημαίνει, ὅτι καὶ τὸ λαϊκὸ στοιχεῖο τῆς Ἐκκλησίας ἔχει ἐπισημάνει — ἢ ἔστω ἄρχισε νὰ ἐπισημαίνει — ποιὸ εἶναι τὸ κρίσιμο σημεῖο, ἡ αἰχμὴ τοῦ δόρατος, καὶ στὴν παροῦσα, ὅπως καὶ στὶς ἄλλες, διαμάχες. Ἐχει ἀντιληφθεῖ — ἢ ἄρχισε ἔστω νὰ κατανοεῖ — ποιὰ εἶναι συνήθως ἡ αἰτία τῆς διαφωνίας καὶ ἡ βάση τῆς συμφωνίας μέσα στὶς τοπικὲς ἐκκλησίες ἢ μεταξὺ αὐτῶν.

Συναφῶς ἐδῶ πρέπει νὰ προσθέσουμε καὶ τὸ ὅτι ἡ ἴδια ἐφημερίδα μεταφέρει καὶ τὸ ἐξῆς ρεπορτάζ-πληροφορίες σχετικῶς μὲ τὴν στάση καὶ τὶς ἀντιδράσεις τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας: «*Χθὲς οἱ ἱεράρχες τήρησαν χαμηλοὺς τόνους καὶ δὲν ὑπῆρξαν ἀντεγκλήσεις. Στὶς δηλώσεις τους οἱ περισσότεροι ἦταν ἐνωτικοί. “Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐνεδύθη μανδύα ἐκκλησιαστικοῦ ἡγέτη”, εἶπε ὁ Ἰωαννίνων Θεόκλητος. “Σήμερα εἶχαμε ἐπιδημία Ἁγίου Πνεύματος”, σχολίασε ὁ Ζακύνθου Χρυσόστομος... Ὑπῆρξαν ἄλλοι Μητροπολίτες πὺν χαρακτήρισαν τὸν Χριστόδουλο “ἄνεπανάληπτο” καὶ δήλωναν τὴ χαρὰ τους καὶ τὴν ἱκανοποίησή τους, ὅπως ὁ Λαγκαδᾶ Σπυρίδων καὶ ὁ Φθιώτιδος Νικόλαος».*

Γ

Ἄλλὰ τὸ ἀκόμη πιὸ σημαντικὸ καὶ ἐνδιαφέρον εἶναι ὅτι οὔτε ἡ διευρυμένη Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου πὺν συνήλθε τὴν 4-6-2004 ἀντέδρασε, ἀπ' ὅτι γνωρίζουμε, στὴ θέση αὐτή. Ἀντιθέτως μὲ ἱκανοποίηση δέχθηκε τὴν ἀπόφαση τῆς ΙΣΙ, καὶ ἐπιπλέον «*μετὰ χαρᾶς*» ἦρε τὰ μέτρα, τὰ ὅποια εἶχε λάβει κατὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ παραμέρισε τὶς ὑποδείξεις πὺν εἶχε δώσει στοὺς νεοεκλεγέντες Μητροπολίτες κατὰ τὴν προηγηθεῖσα Σύνοδο τῆς 30-5-2004. Θὰ μπορούσε, λοιπόν, κανεὶς νὰ ἰσχυρισθεῖ, ὅτι καὶ ἡ Πατριαρχικὴ Σύνοδος τῆς 4-6-04 ἐνέκρινε καὶ υἱοθέτησε τὸ ἀποφασιστικὸ αὐτὸ βῆμα τοῦ

Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν. Τὸ δέχθηκε ἢ ἀνέχθηκε σιωπηλῶς, ἴσως, ἀλλὰ ἡ σιωπὴ αὐτὴ εἶναι εὐγλωττη.

Τὸ συμπέρασμα αὐτὸ ἐνισχύεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι δὲν ἀντέδρασε παρ' ὅλο πὺν μία τουλάχιστον μερίδα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, (πρὸ τῆς τελευταίας αὐτῆς φάσεως τῆς διαμάχης) θεωροῦσε ὅτι (οἱ) ρυθμίσεις τῆς Πατριαρχικῆς Πράξεως τοῦ 1928 εἶναι ἰσοδύναμες πρὸς τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνες. Βλ. Ἐπιστολὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος (Ἀριθμ. Πρωτ. 892/30-9-2003, στὸ περιοδ. Ἐκκλησία, Νοεμβ. 2003, σελ. 810. Βλ. καὶ ἐπιστολὴ τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου τῆς ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 1073/1-12-2003, στὸ περιοδ. Ἐκκλησία, Ἰανουάριος 2004, σελ. 29, 30 καὶ 31).

Τὸ ὅτι, λοιπόν, δὲν ἀντέδρασε, παρ' ὅλο ὅτι ἀντιθέτο σὲ ἐπανειλημμένως διαλαμβανόμενα καὶ γραφόμενα σὲ ἐπίσημες Πατριαρχικὲς ἐπιστολές, ἀποκτᾶ ἰδιαίτερη σημασία καὶ βαρύτητα. Δὲν μπορεῖ νὰ πέρασε ἀπαράτηρη μιὰ τέτοια θέση ἀπὸ μιὰ πολυμελὴ Πατριαρχικὴ Σύνοδο.

Καὶ ὄχι μόνο δὲν ἀντέδρασε, ἀλλὰ ἐπὶ πλέον στὴν Πράξη αὐτὴ τῆς ἐν Φαναρίῳ Συνόδου τῆς 4-6-2004, ὅποτε ἤρθησαν τὰ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέτρα δηλώνεται (Ἀριθμ. Πρωτ. 474/4-6-2004) γιὰ τὴν ἀπόφαση τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία ἐλήφθη μετὰ τὴν Εἰσηγήση τοῦ Μακαριωτάτου, ὅτι αὐτὴ πραγματοποιήθηκε «*τῇ ἐπιπνοίᾳ τοῦ Παναγίου καὶ Ζωαρχικοῦ Πνεύματος*». Συγκεκριμένως γράφεται: «*Χαρὰν τοίνυν καὶ ἀγαλλίασιν ἠσθάνθη ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, γνοῦσα διὰ γράμματος τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν ἀπόφασιν τοῦ συνόλου τῶν Ἱεραρχῶν αὐτῆς, πλὴν ἐνός, τὴν ληφθεῖσαν τῇ ἐπιπνοίᾳ τοῦ Παναγίου καὶ Ζωαρχικοῦ Πνεύματος, κατὰ τὰς ἐορτασίμους ταύτας ἡμέρας τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς*» (Δελτ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθμ. 636/30-6-2004, σελ. 3).

Καὶ ἀκόμη περαιτέρω: Στὴν ἴδια Πατριαρχικὴ Πράξη ὁμολογεῖται καὶ διαγγέλλεται ὅτι καὶ ἡ ἐν Φαναρίῳ αὐτὴ Σύνοδος τῆς 4-6-2004, πὺν ἦρε τὰ ἐν λόγῳ μέτρα «*συνεσχέφθη ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι*». Συγκεκριμένως λέει: «*Μετὰ τὴν ὁμόφωνον ἀποδοχὴν καὶ ἐπίσημον διακήρυξιν τῆς ἐπαινετῆς ταύτης Συνοδικῆς ἀποφάσεως ἡ τὸ δευτερον συγκληθεῖσα ἐπὶ τῷ αὐτῷ ζητήματι Μείζων Ἁγία καὶ Ἱερά Ἐνδημοῦσα Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἡ τὸ πρῶτον ὑπὸ ἀγαθοποιοῦ κινήθεισα πνεύματος καὶ αὐστηρὰ μέτρα λαβοῦσα πρὸς διασφάλισιν τῆς εἰρήνης καὶ εὐταξίας, τῷ αὐτῷ πνεύματι ἀγάπης καὶ νῦν στοι-*

χοῦσα, ἐργασαμένη καὶ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι συσκεφθεῖσα² κατὰ τὰ κανονικῶς κρατοῦντα, ἀπεφάσισε τὰ ἑξῆς:

1. Ἀποδέχεται τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐκτιμῶσα ὅτι δι' αὐτῆς ἱκανοποιεῖται ἡ μέριμνα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς κανονικῆς τάξεως, ἣτις ἀποτελεῖ ὀφειλετικὴν καὶ διαχρονικὴν διακονίαν αὐτῆς ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ» (Δελτ. «Ἐπίσκεψις», ὅπ. παρ., σελ. 4).

Δ

Μὲ τὸν τρόπο αὐτό, μὲ τὰ βήματα καὶ τὸ βηματισμὸ αὐτὸ συναντήθηκαν «οἱ πολέμιοι» στὸ πεδίο τῆς μάχης, ἀλλὰ ὄχι γιὰ νὰ ἀνταλλάξουν πυρὰ ἢ καὶ βέλη, ἀλλὰ γιὰ νὰ συνάψουν εἰρήνην καὶ νὰ προβάλλουν τὶς κανονικὲς θέσεις καὶ ἀρχές τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Χαρακτηριστικοὶ εἶναι οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἀπηύθυνε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν πρὸς τὴν Ἱεραρχίαν τῆς 28-5-2004: «Ἐλπίζω ὅτι προέχει ἡ ἐνωτικὴ μας σχέση μετὰξὺ μας, μὲ τὸν λαόν μας, μὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς κανονικῆς τάξεως ποὺ διασώζει τὴν ἐλευθερίαν μας καὶ ἀποτρέπει κάθε σχεδὸν ὑποτελείας καὶ ἐξαρτήσεως».

Καὶ ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι πράγματι τὰ κανονικὰ πλαίσια καὶ οἱ κανονικὲς βάσεις παρέχουν τὴν ἐλευθερίαν. Καὶ τοῦτο, διότι οἱ ἱεροὶ κανόνες περιέχουν τὸ δίκαιο, τὸ ὀρθό, τὴν ἀλήθεια. Αὐτὸ δηλώνει καὶ ὁ β' καν. τῆς Πενθέκτης Οἴκουμ. Συνόδου, ὅταν ἀπαγορεύει νὰ παραχαράσσονται ἢ ἀθετοῦνται οἱ ἱεροὶ κανόνες καὶ νὰ γίνονται δεκτοὶ ἄλλοι κανόνες, «ψευδεπιγράφως ὑπὸ τινῶν συντεθέντες, τῶν τὴν ἀλήθειαν καπηλεύειν ἐπιχειροσάντων».

Ἐφ' ὅσον οἱ ἱεροὶ κανόνες προσφέρουν τὸ ὀρθὸ καὶ τὴν ἀλήθεια, προσφέρουν καὶ τὴν ἐλευθερία. Ὁ Ἰ. Χριστὸς εἶπε: Ἐάν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ... γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς (Ἰω. 8, 31-32). Καὶ οἱ πατέρες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων κατέβαλαν ἰδιαίτερη φροντίδα μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὥστε καὶ τὴν ἀλήθεια νὰ διαφυλάξουν, καὶ τὴν ἐλευθερία τὴν ὁποία ἐδώρησε ὁ Ἰ. Χριστὸς νὰ διατηρήσουν καὶ νὰ χορηγήσουν. Παραστατικὸς εἶναι ἐπ' αὐτοῦ ὁ η' καν. τῆς Γ' Οἴκουμ. Συνόδου.³

2. Ἄξιον ἀπορίας ὁμοῦς εἶναι τὸ γεγονός ὅτι δὲν διακηρύσσει ὅτι καὶ «ἡ τὸ πρῶτον» συγκληθεῖσα αὐτὴ Σύνοδος ἐργάστηκε καὶ συνεσκέφθηκε «ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι», ἀλλὰ λέει κάπως ἀορίστως, ὅτι ἐκινήθηκε «ὑπὸ ἀγαθοποιῶν πνεύματος». Αὐτὴ ἡ διαφορὰ τι σημαίνει;

3. Περισσότερα βλ. Παν. Μπούμη, Κανονικὸν Δίκαιον, Ἔκδ. Γ', Ἀθήνα 2000, σελ. 83 ἑξ.: Κανονικὸ Δίκαιο καὶ Ἐλευθερία.

Ἔτσι συναντήθηκαν καὶ οἱ δύο παρατάξεις. Ἔγιναν «παρατάξεις Κυρίου». Ἀπὸ «ἀντίπαλοι» βρέθηκαν σύμμαχοι, ἀφοῦ εἶχαν καλὲς καὶ ἀγνὲς διαθέσεις γιὰ τὴν Ἐκκλησία τους ἢ καθεμία,⁴ καὶ γιὰ τὴν Ἐκκλησία καθόλου καὶ οἱ δύο.

Ε

Καὶ δὲν μποροῦσε νὰ γίνῃ ἀλλιῶς: Γιατὶ αὐτὴ εἶναι (ἡ) παράδοση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ἥδη ἀπὸ τὴ διδασκαλία τοῦ Κυρίου καὶ τῆς Ἁγ. Γραφῆς καὶ ἀπὸ ὅλη τὴν αὐθεντικὴ ἐκκλησιαστικὴ Παράδοση. Οἱ ἀπόστολοι πρῶτοι ἀπολογούμενοι ἐνώπιον συνεδρίου διεκήρυξαν τὴ γενικὴ ἀρχὴ τοῦ Χριστιανοῦ: «Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις» (Πράξ. 5, 29). Καὶ ὁ Ἁπ. Παῦλος προσέθεσε καὶ μία εἰδικώτερη (ιερ)ἀποστολικὴ ἀρχή: «Καὶ ἐάν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται (ὑμῖν) παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν ἀνάθεμα ἔστω» (Γαλ. 1,8).

Γι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἥδη κατὰ καὶ ἀπὸ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους ἐπικράτησαν οἱ ἑξῆς κανονικὲς ἀρχές, ὅπως περιλαμβάνονται καὶ σὲ ὠρισμένες πολιτικὰς Νεαρές. Ἔτσι σὲ διάφορες αὐτοκρατορικὲς Νεαρές λέγεται: «Πῆ μὲν ὅτι οἱ κανόνες ὡς νόμοι κρατοῦσι, πῆ δὲ ὅτι τοῖς κανόνσιν οἱ νόμοι ἀκολουθοῦσι», καὶ ὅτι οἱ τοῖς κανόνσιν ἐναντιούμενοι πραγματικοὶ τύποι ἄκυροι εἰσὶν⁵. Καὶ ὁ μεγάλος βυζαντινὸς κανονολόγος Ματθαῖος Βλάσταρης (Σύνταγμα κατὰ στοιχεῖον Κ, κεφάλαιον ε') προσθέτει: «Πλέον τοίνυν τῶν νόμων τοὺς κανόνας ἰσχύειν ἀνάγκη⁶».

Αὐτὰ διακήρυσσαν καὶ οἱ ὀρθόδοξοι Πατριάρχες τῆς Ἀνατολῆς, ὅταν στίς «Ἀποκρίσεις» τους πρὸς τοὺς Ἀγγλικανοὺς Ἀνωμότους (1716/25) ἔλεγον: «Τοὺς γὰρ τῶν προγεγεννημένων ἱερῶν καὶ ἁγίων ἑπτὰ Συνόδων καὶ τῶν τοπικῶν, τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ δηλονότι συγκεκροτημένων (ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν Ἀποστόλων μέχρι τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἐβασίλευσεν ἐν Κων/πόλει Βασίλειος ὁ Πορφυρογέννητος) θεσμοὺς καὶ κανόνας, ὡς αὐτὰ τὰ ἅγια εὐαγγέλια δεχόμεθα, κατὰ τὸν β' τῆς ΣΤ' ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς Συνόδου κανόνα, καὶ τὴν γ' διάταξιν τοῦ β' τίτ-

4. Πρβλ. Ἐπιστολὴ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἴκουμ. Πατριάρχου πρὸς τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος (30-9-2003), στὸ περιοδ. Ἐκκλησία, Νοέμβριος 2003, σελ. 810: Ἐπειδὴ ὁμοῦς φρονοῦμεν ὅτι ὑφίσταται καλὴ διάθεσις...

5. Γ. Ράλλη-Μ. Ποτλῆ, Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, τόμ. Α', σελ. 36.

6. Ράλλη-Ποτλῆ, τόμ. ΣΤ', σελ. 317.

λου τῶν Νεαρῶν, ἐν ἧ εὐρίσκομεν, ὅτι δεῖ τοὺς κανόνας τῶν ἑπτὰ Συνόδων καὶ τὰ δόγματα κρατεῖν ὡς τὰς θείας Γραφάς... Δῆλον δὲ καὶ διατὶ τοὺς τῶν ἱερῶν Συνόδων κανόνας ὡς τὰς θείας δεχόμεθα Γραφάς, ὅτι θεοφόρων ἀνδρῶν θεσμοὶ εἰσίν, οὓς ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὡς καὶ τοὺς Ἀποστόλους καὶ τοὺς Προφήτας, οὕτω καὶ τοὺς διδασκάλους, καθὼς ὁ θεῖος Ἀπόστολος διδάσκει (Α΄ Κορ. 12, 28), οἱ καὶ θείῳ Πνεύματι ἐμπνευσθέντες ἐθέσπισαν τοὺς τοιοῦτους κανόνας, ἵν' ἔχωμεν αὐτοὺς ὡς λύχνους φαίνοντας ἐν αὐχηρῶ τόπῳ (Β΄ Πέτρ. 1, 19), καθὰ καὶ τὰς θείας Γραφάς. Τὸ γὰρ διὰ τῶν Ἀποστόλων, ὡς προείρηται, λαλήσαν ἅγιον Πνεῦμα, τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τῶν θεοφόρων Πατέρων λελάληκε, καὶ οὐχ ἕτερον»⁷.

Τὰ ἴδια ἐπανελάμβανε καὶ ὁ μεγαλύτερος τῶν νεωτέρων κανονολόγων Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης τονίζοντας: «Αὕτη ἡ βίβλος (δηλ. ἡ συλλογὴ τῶν Ἱερῶν Κανόνων) εἶναι ἢ μετὰ τὰς ἁγίας Γραφάς, Ἁγία Γραφή, ἢ μετὰ τὴν Παλαιὰν καὶ Καινὴν Διαθήκην, Διαθήκη. Τὰ μετὰ τὰ πρῶτα καὶ θεόπνευστα λόγια, δευτέρα καὶ θεόπνευστα λόγια. Αὕτη ἐστὶ τὰ αἰώνια ὄρια, ἃ ἔθεντο οἱ Πατέρες ἡμῶν, καὶ νόμοι οἱ ὑπάρχοντες εἰς τὸν αἰῶνα... τοὺς ὁποίους σύνοδοι οἰκουμενικαὶ τε καὶ τοπικαὶ διὰ πνεύματος ἁγίου ἐθέσπισαν... Αὕτη ὡς ἀληθῶς ἐστὶ, καθὼς αὐτὴν ἐπωνομάσαμεν, τὸ Πηδάλιον τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου αὕτη κυβερνωμένη, ἀσφαλῶς, τοὺς ἐν αὐτῇ ναύτας καὶ ἐπιβάτας, ἱερωμένους τε λέγω καὶ λαϊκοὺς, πρὸς τὸν ἀκύμαντον παραπέμπει τῆς ἄνω βασιλείας λιμένα»⁸.

᾽Ωσαύτως καὶ ὁ καθηγητὴς Ἰωάννης Καρμίρης ἀκολουθώντας αὐτὰ γράφει: «Οὕτως, οἱ στηρίζοντες τὸ ἐκκλησιαστικὸν πολίτευμα ἱεροὶ κανόνες, κεκτημένοι χαρακτηριστῆρα καθολικὸν καὶ αἰώνιον, οἷος εἶναι καὶ ὁ προορισμὸς τῆς Ἐκκλησίας, συγκροτοῦσι τὸ θετικὸν δίκαιον αὐτῆς, τὸ ρυθμίζον τὰς μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς σχέσεις, “ὥστε πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω” (Α΄ Κορ. 14,40). Ἡ Ἐκκλησία, ἄρα, οὕσα καθίδρυμα θεῖον, κέκτηται ἴδιον πολίτευμα, ὅπερ ὡς θεῖον, ἄτε προερχόμενον ἀμέσως ἐκ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἢ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν κανονικῶν αὐτῶν διαδόχων, ἐμπνεομένων ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν αὐθαίρεσιν τῆς ἀνθρωπίνης βουλήσεως, ἀλλ' ἔχει ἀπόλυτον

κῦρος»⁹. Αὐτὰ ἄς εἶναι καὶ μία ἀπάντηση σ' ἐκείνους ποὺ ἰσχυρίζονται ὅτι οἱ ἱ. κανόνες οἱ θεσπισθέντες ἢ ἐπικυρωθέντες ἀπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου δὲν εἶναι ἀλάθητοι καὶ δὲν ἔχουν τὴν θεία Ἐπιστοασία.

᾽Οριστικὴ ὁμως ἀπάντηση ἔχει δώσει ἡ Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος μὲ τὸν α' κανόνα τῆς. Ἐκεῖ διακηρύσσει: «...ἀσπασίως τοὺς θείους κανόνας ἐνστερνιζόμεθα καὶ ὀλόκληρον τὴν αὐτῶν διαταγὴν καὶ ἀσάλευτον κρατούμεν τῶν ἐκτεθέντων ὑπὸ τῶν σαλπύγγων τοῦ Πνεύματος πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν τε Ἁγίων ἕξ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ τῶν τοπικῶς συναθροισθειῶν ἐπὶ ἐκδόσει τοιοῦτων διαταγμάτων καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν· ἕξ ἐνός γὰρ καὶ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος ἀγαθόντες, ὥρισαν τὰ συμφέροντα». Μὲ τὴν διακήρυξη αὐτῆ τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀνατρέπεται κάθε ἰσχυρισμὸς περὶ μὴ ἐπενεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατὰ τὴν θέσπιση τῶν ἱ. κανόνων.

Συγχρόνως μὲ τὴν ἐξαγγελία ὅτι κρατύνουν ἀσάλευτη ὀλόκληρη τὴν διάταξή τους – διαταγὴ τους, ἀναθεωροῦν τὴν ἀποψη ὅτι δὲν εἶναι ἀλάθητοι καὶ εἶναι προσωρινοί. Τὸ ἀνωτέρω συμπέρασμα ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἀπὸ τὸν β' κανόνα τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ποὺ ἀπαγορεύει, ὅπως εἶδαμε ἀνωτέρω, τὴν παραχάραξη τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων.

Κατόπιν ὄλων αὐτῶν ἐπαναβεβαιοῦνται συνοπτικῶς – συμπερασματικῶς οἱ ἐξῆς κανονικὲς ἀρχές, οἱ ὁποῖες ἐπικρατοῦν στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία:

1. ᾽Οτι οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν ἀπόλυτο καὶ καθολικὸ, διατοπικὸ καὶ διαχρονικὸ κῦρος (ὄχι ἰσχύ).

2. ᾽Οτι οἱ ἱεροὶ αὐτοὶ κανόνες ὑπερισχύουν τῶν νόμων τῆς Πολιτείας, ὅπου ὑπάρχει ἀντίθεση μεταξὺ τους.

3. ᾽Οτι οἱ διάφορες κανονιστικὲς διατάξεις ἢ ρυθμίσεις δὲν εἶναι ἰσότιμες καὶ ἰσόκυρες μὲ τοὺς θείους καὶ ἱερούς κανόνες.¹⁰

Γιὰ ὄλους αὐτοὺς τοὺς λόγους εἶπαμε ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἀδιαμφισβήτητοι νικητὲς εἶναι οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ κανόνες. Καὶ πάλι θὰ λέγαμε, ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ γίνεαι ἀλλιῶς. Γιατὶ λέει ἡ θεόπνευστη Ἁγ. Γραφή: «Ἐπεὶ δὲ πάντα νικᾷ ἡ ἀλήθεια» (Α΄ Ἐσδρ. 3,12) καὶ «Μεγάλῃ ἡ ἀλήθεια καὶ ὑπερισχύει» (Α΄ Ἐσδρ. 4,41).

7. Παρὰ Ἰω. Καρμίρη, Τὰ δογματικὰ καὶ συμβολικὰ μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τόμ. Β', Graj-Austria 1968,² σελ. 808/[888].

8. Πηδάλιον, ἐκδ. Ἀσπὴρ, Ἀθήναι 1957, σελ. ιστ'.

9. Ἰω. Καρμίρη, Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιολογία, Δογματικῆς Τμῆμα Ε', Ἀθήναι 1973, σελ. 520.

10. Πρβλ. καὶ Παν. Μπούμη, Κανονικότητα, νομιμότητα καὶ ἡ Πατριαρχικὴ Πράξις τοῦ 1928, στὸ Περιοδ. Ἐκκλησία, τοῦ Δεκεμβρίου 2003, σελ. 912 ἔξ.

**Ἡ τελετὴ ἐνάρξεως
τῶν ἀγῶνων****Ὁ νέος Κοσμήτωρ
τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
Ἀθηνῶν****Τὸ τέμενος
στὴν ἐπικαιρότητα****Ἀναβαθμίζονται
οἱ Ὁρθόδοξοι στὴν Ἰταλία****Γιὰ τὴν καλύτερη κατανόηση
τῶν ἀγιογραφικῶν κειμένων****Ἡ τελετὴ ἐνάρξεως τῶν ἀγῶνων**

Πολλὰ καὶ διάφορα ἐγράφησαν καὶ ἐλέχθησαν γιὰ τὴν τελετὴ ἐνάρξεως τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων, ποὺ διεξήχθησαν στὴν Ἀθήνα κατὰ τὸ μῆνα Αὐγούστο. Δὲν θὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ τὴν καλλιτεχνικὴ ἢ τὴν ὀργανωτικὴ πτυχή, διότι αὐτὲς ἐμπίπτουν στὴν ἀρμοδιότητα ἄλλων σχολιαστῶν. Θὰ σταθοῦμε στὴν παρέλαση, ἢ ὁποία παρουσίασε τὶς διάφορες ἱστορικές φάσεις τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Μὲ εὐχαρίστηση διαπιστώσαμε ὅτι ἐγένετο ἀναφορά, ἔστω καὶ διστακτικὴ, στὸ Βυζάντιο καὶ στὴν Ὁρθοδοξία καὶ γενικότερα τονίσθηκε ἡ συνέχεια τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τοῦτο ἔχει σημασία, διότι στὴν ἐποχὴ μας ἐμφανίζονται ὀλιγάνθρωποι μὲν, θορυβώδεις δέ, ὁμάδες συμπολιτῶν μας, οἱ ὁποῖες εἴτε πολεμοῦν τὴν ἰδέα τῆς συνεχείας τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπηρεαζόμενες ἀπὸ διάφορες εἰσαγόμενες ἰδεολογίες, εἴτε ἀγωνίζονται νὰ ἀποκόψουν τὸν Ἑλληνισμό ἀπὸ τὶς Ὁρθόδοξες Χριστιανικὲς καταβολές του. Βεβαίως ἡ ἑλληνορθόδοξη ἀντίληψη περὶ τῆς συνεχείας τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶναι πνευματικὴ-πολιτιστικὴ καὶ ὄχι φυλετικὴ-βιολογικὴ. Μὲ τὴν εὐκαιρία βεβαίως αὐτὴ πρέπει νὰ ἐκφρασθεῖ καὶ μία ἔνσταση γιὰ τὴν παρουσίαση τοῦ 20οῦ αἰῶνος ἀπὸ τοὺς διοργανωτές. Ἀρκέσθηκαν στὸν Καραγκιόζη καὶ στὸ ρεμπέτικο τραγοῦδι. Δὲν νομίζουμε ὅτι αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ἦσαν τὰ σημαντικότερα ἀπὸ μία σειρὰ ἐθνικῶν καὶ πολιτιστικῶν ἐπιτευγμάτων κατὰ τὸν 20ὸ αἰῶνα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει γιὰ νὰ διατηρήσουμε μία καλὴ γεύση ἀπὸ τὴν τελετὴ ἃς κρατήσουμε τὴν ἱκανοποιητικὴ παρουσίαση τῆς συνεχείας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, σὲ μία ἐποχὴ μάλιστα κατὰ τὴν ὁποία ἀρκετοὶ τὴν ἀμφισβητοῦν ἢ τὴν χλευάζουν.

K.X.

Ὁ νέος Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν

Ἀπὸ τὴν 1η Σεπτεμβρίου τ.ἔ. καὶ μὲ τὴν ἐναρξὴ τοῦ νέου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα τοῦ Κοσμήτορος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ὁ πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Μεταλληνός. Ὁ π. Γεώργιος εἶναι ἐκλεκτὸς κληρικὸς καὶ διακεκριμένος ἐπιστήμων μὲ πλούσιο συγγραφικὸ καὶ ἐρευνητικὸ ἔργο στοὺς τομεῖς τῆς Ἱστορίας (Ἐκκλησιαστικῆς, Βυζαντινῆς, Νεοελληνικῆς) καὶ τῆς Θεολογίας τῆς Θείας Λατρείας. Ἔχει πολλάκις δημοσιεύσει ἄρθρα του στὸ περιοδικὸ ΕΚΚΛΗΣΙΑ καὶ σὲ ἄλλες ἐκδόσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας μας. Μὲ πολυάριθμες ἀνακοινώσεις του σὲ Συνέδρια καθὼς καὶ μὲ ἄλλες δημόσιες παρεμβάσεις του ἔχει ἀγωνισθεῖ γιὰ τὴν προβολὴ τῆς Ὁρθόδοξου Χριστιανικῆς ταυτότητος τοῦ τόπου μας καὶ γιὰ τὴν ὀρθὴ θεμελίωση τῶν πνευματικῶν δεσμῶν μεταξὺ Ὁρθοδοξίας καὶ Ἑλληνισμοῦ. Εἴμαστε βέβαιοι ὅτι θὰ ἐργασθεῖ γιὰ τὴν ἀναβάθμιση τῆς Θεολογικῆς Παιδείας στὴν χώρα μας καὶ γιὰ τὴν περαιτέρω ἀξιοποίηση καὶ ἀνάδειξη τοῦ πλουσίου ἐκπαιδευτικοῦ καὶ φοιτητικοῦ δυναμικοῦ ποὺ διαθέτει ἡ ἀρχαιότερη Πανεπιστημιακὴ Σχολὴ τῆς χώρας μας. Ἡ συντακτικὴ ὁμάδα τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ τοῦ εὔχεται καλὴ ἐπιτυχία στὰ νέα του καθήκοντα.

K.X.

Τὸ τέμενος στὴν ἐπικαιρότητα

Μὲ ἠπιότητα, ἀλλὰ καὶ μὲ σαφήνεια ποὺ δὲν ἀφήνει περιθώρια παρερμηνειῶν, ἐπανελάβε τὴν θέση τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὸ μουσουλμανικὸ συγκρότημα τῆς Παιανίας ὁ νέος Μητροπολίτης Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικόλαος κατὰ τὸν ἐνθρονιστήριό λόγο του (ἴδε περιοδικὸ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, τεύχος Ἰουλίου 2004). Ἡ Ἐκκλησία μας ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τῶν Μουσουλμάνων ποὺ ζοῦν στὴν Ἀθήνα νὰ ἔχουν ἕναν νόμιμο, ἄνετο καὶ ἀξιοπρεπῆ χώρο λατρείας, ἀντιτίθεται ὁμῶς στὴν ἐπιλογή τοῦ χώρου τῆς Παιανίας, διότι γειτνιάζει μὲ τὸ Διεθνὲς Ἀεροδρόμιο Ἀθηνῶν καὶ ἔτσι θὰ δίδεται λανθασμένη εἰκόνα στοὺς ξένους ἐπισκέπτες ὡς πρὸς τὴν ταυτότητα τῆς χώρας μας. Ἐπὶ πλέον ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διαφωνεῖ μὲ τὴν ἀνέγερση Ἰσλαμικοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου, τὸ ὁποῖο θὰ χρηματοδοτηθεῖ ἀπὸ τὴν Σαουδικὴ Ἀραβία. Στὸ προσκήνιο ἔρχονται τώρα καὶ οἱ ἀντιδράσεις τῶν ἰδίων τῶν Μουσουλμάνων τῆς Ἀθήνας, ὅπως τὶς κατέγραψε στίς 31 Ἰουλίου τ.ἔ. ἡ ἀθηναϊκὴ ἐφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ. Παραθέτουμε ἕνα χαρακτηριστικὸ ἀπόσπασμα: «Ἀντίθετος στὴν ἀνέγερση τζαμιοῦ στὴν Παιανία εἶναι ὁ ἐκπρόσωπος τῆς κοινότητας τῶν Ἑλλήνων μουσουλμάνων κ. Τζαχίντ Μουμίν. Αἰτία, ὅπως ἐξηγεῖ, εἶναι ὅτι πίσω ἀπὸ τὴν κατασκευή βρίσκεται μόνον ἕνα κράτος — ἡ Σαουδικὴ Ἀραβία — καὶ εἶναι πιθανὸν νὰ «καπελώσει» ὅλες τὶς ὑπόλοιπες μουσουλμανικὲς κοινότητες». Ἐπίσης τὸ δημοσίευμα παρατηρεῖ ὅτι «ἀρκετοὶ μουσουλμάνοι σημειώνουν πὼς ἡ μεγάλη ἀπόσταση τοῦ τεμένους ἀπὸ τὴν Ἀθήνα θὰ δημιουργήσει προβλήματα πρόσβασης στοὺς πιστοὺς». Βλέπουμε, λοιπόν, ὅτι τὸ πρόβλημα εἶναι πολυσύνθετο καὶ δὲν πρέπει οἱ ἀρμόδιοι νὰ σπεύσουν στὴν ὑλοποίηση τοῦ ἀναγγελθέντος σχεδίου πρὶν ζυγίσουν προσεκτικὰ τὰ σοβαρὰ προβλήματα ποὺ μπορεῖ νὰ προκύψουν. Καὶ ἂς μὴ μᾶς διαφεύγει ἡ συνεχῆς ἀνάμιξη τῶν φανατικῶν Ἰσλαμιστῶν στὴν ἀναταραχὴ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τῆς εὐρύτερης περιοχῆς τοῦ Καναδάου.

Κ.Χ.

Ἀναβαθμίζονται οἱ Ὁρθόδοξοι στὴν Ἰταλία

Ἀπὸ δημοσιεύματα τοῦ ἀθηναϊκοῦ Τύπου πληροφοροῦμεθα ὅτι ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Ἰταλίας τοῦ Οἴκουμε-

νικοῦ Πατριαρχείου ἐπέτυχε τὴν ἀναβάθμιση τοῦ καθεστώτος τῆς στὴν Ἰταλικὴ κοινότητα μετὰ ἀπὸ συμφωνία, τὴν ὁποία ὑπέγραψαν στίς ἀρχές Ἰουλίου τ.ἔ. ὁ Μητροπολίτης Ἰταλίας κ. Γεννάδιος καὶ ὁ Ὑφυπουργὸς Παιδείας τῆς Ἰταλίας Τζιάννι Λέτα. Μὲ τὴν συμφωνία αὐτὴ ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μπορεῖ νὰ ἀπολαμβάνει ὅλα τὰ δικαιώματα ποὺ ἀναγνωρίζονται σὲ θρησκευτικὲς κοινότητες, οἱ ὁποῖες ἔχουν ἤδη ὑπογράψει τέτοια συμφωνία, ὅπως εἶναι οἱ Καθολικοί, ἡ Ἑβραϊκὴ Κοινότητα καὶ πέντε προτεσταντικὲς ὁμολογίες, ὅπως τονίζει σὲ ἀνταπόκριση ἀπὸ τὴν Ἰταλία ἡ ἐφημερίδα ΤΟ ΕΘΝΟΣ τῆς 5/7/2004 ἕνα ἀπὸ τὰ κύρια δικαιώματα ποὺ, μὲ τὴν ἱστορικὴ αὐτὴ συμφωνία, ἀποκτᾶ ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Ἰταλίας εἶναι ὅτι θὰ μπορεῖ νὰ εἰσπράττει ποσοστὸ — τὸ 8 τοῖς χιλίοις — ἀπὸ τὶς φορολογικὲς δηλώσεις τῶν Ὁρθόδοξων πιστῶν. Τὸ δημοσίευμα μᾶς παρέχει ἐπίσης τὴν πληροφορία ὅτι ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Ἰταλίας ἐκπροσωπεῖ 150.000 Ὁρθόδοξους Ἰταλικῆς ἢ ἑλληνικῆς καταγωγῆς. Ἀξίζει νὰ μείνουμε στὴν πληροφορία γιὰ τὸν θρησκευτικὸ φόρο. Στὴν Ἰταλία, ὅπως καὶ στὴν Γερμανία, ὁ πολίτης δηλώνει στὴν φορολογικὴ του δήλωση, ἄρα ἐπὶ δημοσίου ἐγγράφου, τὶς θρησκευτικὲς του πεποιθήσεις καὶ ἔτσι ἕνα μέρος τοῦ φόρου μεταβιβάζεται στὴν θρησκευτικὴ κοινότητα, στὴν ὁποία ἀνήκει. Κι ὁμῶς μὲ ἀφορμὴ τὸ θέμα τῶν ταυτοτήτων ἀκούσαμε ὅτι ἡ ἀναγραφή τοῦ θρησκευτέματος σὲ δημόσια ἐγγραφα, ἀκόμη κι ὅταν γίνεται μὲ τὴν θέληση τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἀποτελεῖ παραβίαση τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Ἡ εὐρωπαϊκὴ ἐμπειρία τοῦ θρησκευτικοῦ φόρου διαψεύδει τοὺς ὁπαδοὺς τῆς διαγραφῆς τοῦ θρησκευτέματος. Ἡ μήπως ἡ Γερμανία καὶ ἡ Ἰταλία παραβιάζουν ἐπὶ δεκαετίες τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα;

Κ.Χ.

Γιὰ τὴν καλύτερη κατανόηση τῶν ἀγιογραφικῶν κειμένων

Μία ἐνδιαφέρουσα Ἐγκύκλιος ἐξεδόθη προσφάτως ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν καὶ ἀπευθύνεται στοὺς κληρικοὺς ποὺ ὑπηρετοῦν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς. Μὲ τὴν Ἐγκύκλιο αὐτὴ καθιερῶνεται ἡ ἀνάγνωση τοῦ Ἀποστολικοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελικοῦ Ἀναγνώσματος στὴν καθομιλουμένη νεοελληνικὴ γλῶσσα, ἀφοῦ βεβαίως προηγηθεῖ ἡ ἐμμελὴς ἀνάγνωση ἀπὸ τὸ πρωτότυπο κεί-

μενο. Μάλιστα για την αποφυγή ἀδοκίμων μεταφράσεων ὀρίζεται σαφῶς ὅτι θὰ χρησιμοποιεῖται μόνον ἡ νεοελληνικὴ ἀπόδοση ἀπὸ τὸ Ἐκλογάδιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ὁ σκοπὸς αὐτῆς τῆς καινοτομίας εἶναι ἡ καλύτερη κατανόηση τῶν Ἱερῶν Ἀναγνωσμάτων ἀπὸ τοὺς πιστοὺς, δεδομένου ὅτι ἡ κατανόηση ἀπὸ τὸ πρωτότυπο δὲν εἶναι εὐκόλη γιὰ ὅλους. Εἶναι φυσικὸ νὰ ὑπάρξουν ἀντίθετες ἀπόψεις ὡς πρὸς τὸ μέτρο αὐτό. Ἐλλωστε κάθε νέα ἰδέα στὴν ἀρχὴ συναντᾷ ἀντιδράσεις. Πιστεύουμε ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ καλοπροαίρετος διάλογος γιὰ τὸ ζήτημα, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῆς ἀπηχίσεως ποὺ θὰ ἔχει ἡ καινοτομία αὐτὴ στὶς

ἐνορίες τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Εἶναι γεγονὸς ὅτι οὐδεὶς ἐκκλησιαστικὸς ταγὸς διανοεῖται τὴν κατάργηση τῆς ἀναγνώσεως ἀπὸ τὸ πρωτότυπο γιὰ λόγους θεολογικούς, ἱστορικούς καὶ παιδευτικούς. Οὔτε τὸ Ὁρθόδοξο ποιμνιο ζήτησε ποτὲ κάτι τέτοιο, παρὰ τὴν ἀπομάκρυνση τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ μας συστήματος ἀπὸ τὶς παλαιότερες καὶ λογιώτερες μορφές τῆς γλώσσας μας. Τὸ ζητούμενο εἶναι νὰ μπορέσουμε μὲ τὴν προσθήκη τῆς νεοελληνικῆς ἀποδόσεως νὰ βοηθήσουμε τὸν εὐσεβῆ λαὸ μας νὰ καταλάβῃ καλύτερα τὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ.

Κ.Χ.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**Οι εργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. μηνὸς Αὐγούστου**

Συνήλθε τὴν Τετάρτη 25 Αὐγούστου 2004, ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 147ης Συνοδικῆς Περιόδου ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου στὴν πρώτη Συνεδρίασή της γιὰ τὸ μῆνα Αὐγούστο.

Κατὰ τὴν ἔναρξη τῆς Συνεδριάσεως ὁ Μακαριώτατος ἐνημέρωσε τὴν Διαρκὴ Ἱερὰ Σύνοδο (ΔΙΣ) γιὰ τὴν συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴ διοργάνωση τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων μὲ τὴν διάθεση χορωδίας ποῦ ἔψαλε τὸν Ὀλυμπιακὸ Ὑμνο στὴν Τελετὴ Ἐναρξης καὶ τὴν τοποθέτηση ἀξιόλογων Κληρικῶν στὸ Ὀλυμπιακὸ Χωριὸ γιὰ τὶς ποιμαντικὲς ἀνάγκες τῶν ἀθλητῶν.

Στὴ συνέχεια ἐνημέρωσε τὴ ΔΙΣ γιὰ τὴν ἀπὸ 19.8.2004 παραίτηση, γιὰ λόγους ὑγείας, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονυσίου. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔκανε ὁμοφώνως ἀποδεκτὴ τὴν παραίτηση τοῦ ὡς ἄνω Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Ἐπίσης ἀπεφασίσθη ἡ ἐνεργοποίηση τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη γιὰ τὴν ἐξέταση ἀπὸ εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ Ἱατρῶν, Καθηγητῶν Πανεπιστημίου, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς ἐξ ἐπόψεως ὑγείας δυνατότητος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Θεοκλήτου νὰ ἀσκεῖ τὰ καθήκοντά του.

Στὴ συνέχεια ἡ ΔΙΣ ἀποφάσισε τὴ συμμετοχὴ τῆς Ἐκκλησίας μας:

α) Στὴν Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς CCME (Ἐπιτροπὴ Ἐκκλησιῶν γιὰ τοὺς Μετανάστες στὴν Εὐρώπη) Βρυξέλλες, 3-4 Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ..

β) Στὴν Ὁμάδα Διαβουλευσεῶν μεταξὺ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκκλησιῶν γιὰ τοὺς Μετανάστες στὴν Εὐρώπη καὶ τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (Βρυξέλλες, 15-16 Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ.).

γ) Στὴν Διάσκεψη τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἐκκλησιῶν γιὰ τοὺς Μετανάστες στὴν Εὐρώπη μὲ θέμα: *Ζητήματα Μεταναστεύσεως καὶ Προσφυγιᾶς εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μεσογείου* (Λισσαβῶνα 9-12 Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ.).

δ) Στὴν Ἐπιτροπὴ τοῦ ΠΣΕ γιὰ τὴν Παγκόσμια Ἱεραποστολὴ καὶ τὸν Εὐαγγελισμό (Κούβα 28/9-6/10 ἐ.ἔ.).

ε) Στὴν συνεδρία τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (Πράγα, 24-26 Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ.).

Ἐπίσης, ἐνέκρινε τὴν καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος τρίτου τέκνου σὲ 30 νέες οἰκογένειες τῆς Θράκης.

Τέλος, ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος συνεζήτησε καὶ ἐνέκρινε τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

(25.8.2004)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Οι εργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. μηνὸς Σεπτεμβρίου

Συνήλθε ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου, ἀπὸ 1ης ἕως 3ης Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ., ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς 148ης Συνοδικῆς Περιόδου μὲ τὴν ἐξῆς σύνθεση:

Πρόεδρος: Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χριστόδουλος.

Ἱερὰ Σύνοδος τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Μ.Κ.Ο. «Ἀλληλεγγύη»

Ὁρθόδοξος Αὐτοκέφαλος
Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας

Μέλη:

1. Ὁ Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων,
2. Ὁ Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος,
3. Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εὐσέβιος,
4. Ὁ Καστορίας κ. Σεραφεῖμ,
5. Ὁ Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἐορδαίας κ. Θεόκλητος,
6. Ὁ Κασσανδρείας κ. Νικόδημος,
7. Ὁ Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωρόθεος,
8. Ὁ Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος,
9. Ὁ Νέας Σμύρνης κ. Συμεών,
10. Ὁ Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Νεκτάριος,
11. Ὁ Γλυφάδας κ. Παῦλος,
12. Ὁ Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων κ. Ἐπιφάνιος.

Ἀρχιγραμματεὺς: Ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Σκλήφας.

Στὴν ἀρχὴ τελέσθηκε ἡ εἰδικὴ Ἱερῇ Ἀκολουθία ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ στὴ συνέχεια ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος καλωσόρισε τὰ νέα Μέλη τῆς Δ.Ι.Σ., εὐχήθηκε εὐόδωση τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου σὲ πνεῦμα ἀγάπης καὶ συνεργασίας καὶ τόνισε τὶς βασικὲς ἀρχές ποὺ διέπουν τὴ λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ Συστήματος, ὅπως εἶναι ἡ ἐλεύθερη ἔκφραση τῶν ἀπόψεων τῶν Μελῶν, ἡ ὁποία βεβαίως πρέπει νὰ διακρίνεται γιὰ τὴν εὐπρέπειά της.

Κατόπιν ἀντιφώνησε ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Διάρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸν Μακαριώτατο διαβεβαίωσε γιὰ τὴν ἐπιθυμία ὅλων τῶν Μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νὰ ἐργασθοῦν μὲ πνεῦμα ὁμόνοιας καὶ ἀγάπης γιὰ τὴν καλύτερη ἀντιμετώπιση τῶν Ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων.

Α'

Μετὰ τὴν ἐπικύρωση τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προηγουμένης Συνόδου ὡς σήμερα, συγκροτήθηκαν τὰ Συνοδικὰ Δικαστήρια σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ Νόμου 5383/1932 «*Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν διαδικασίας*». Στὴ συνέχεια διορίσθηκαν οἱ Σεβασμιώτατοι Συνοδικοὶ Σύνδεσμοι - Μέλη τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν κατὰ τὶς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Νόμου 590/1977, καθὼς καὶ τὰ Συνοδικὰ Μέλη στὰ Διοικητικὰ Συμβούλια Ἀποστολικῆς Διακονίας, Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε., Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἱερᾶς Συνό-

δου καὶ Ὑποεπιτροπῆς «*Διπτύχων*». Ἐπίσης ἐγίνε ἡ συγκρότησις τοῦ Α.Υ.Σ.Ε. καὶ τῶν λοιπῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων.

Β'

Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐνημερώθηκε:

– Ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο γιὰ τὰ ἐκκρεμοῦντα θέματα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἀσχοληθεῖ καὶ ἡ νέα Δ.Ι.Σ.

– Γιὰ τὶς ἀπαντητικὲς Ἐπιστολὲς τοῦ Προέδρου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας κ. Τάσσου Παπαδόπουλου, τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐξωτερικῶν κ. Ἰωάννη Βαληνάκη, τοῦ Προέδρου τῆς C.O.M.E.C.E. καὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Σλοβακίας, στὴν διαμαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὴν μὴ ἀναφορὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ στὸ προοίμιο τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος. Οἱ ἀπαντῶντες συμμερίζονται τὴν ἀνησυχία καὶ ἀγωνία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὴν μὴ ἀναφορὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ ὡς θεμελίου τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Πολιτισμοῦ στὸ προοίμιο τοῦ πρὸς ψήφιση Εὐρωπαϊκοῦ Συντάγματος.

– Γιὰ τὸ τραγικὸ θέμα τῆς ὁμηρίας μικρῶν παιδιῶν, συγγενῶν τους καὶ διδασκάλων σὲ σχολεῖο τῆς Ρωσίας καὶ ἀποφασίστηκε νὰ σταλεῖ ἐγγραφο συμπαραστάσεως στὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη Μόσχας κ. Ἀλέξιο καὶ τὸν Πρόεδρο τῆς Ρωσίας κ. Βλαντιμίρ Πούτιν. Ἐπίσης ἀποφασίστηκε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέσῳ τῆς Μ.Κ.Ο. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ, σὲ συνεργασία μὲ τὶς ἀρμόδιες Ὑπηρεσίες τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, νὰ ἀνοικοδομήσει τὸ κατεστραμμένο Σχολεῖο στὴ Βόρεια Ὄσσετία καὶ νὰ ἀνεγείρει στὸν τόπο τῆς τραγωδίας Ἱερὸ Ναὸ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ, προστάτου τῶν παιδιῶν.

– Ἀπὸ τὴν ἔκθεση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωροθέου σχετικὰ μὲ τὴν ἐκπροσώπηση τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας μας στὶς ἐορταστικὲς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ Ἱερᾷ Μνήμῃ τῶν Ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου στὴν ἱστορικὴ πόλη Μπαρδεϊὸβ τῆς Σλοβακίας.

– Ἀπὸ τὴν ἀναφορὰ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Γκάνας κ. Παντελεήμονος σχετικὰ μὲ τὴν παράδοση στὸ Νοσοκομεῖο τῆς Γκάνας τῶν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀποσταλέντων ἀναλωσίμων ἰατρικῶν ὑλικῶν.

– Γιὰ τὸ πλούσιο ἔργο τῆς Μὴ Κυβερνητικῆς Ὄργανωσης ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ἀπὸ 1.7.2004 ἕως 31.8.2004 τὸ ὁποῖο συνίσταται σὲ ἔργα φιλοξενίας, ἀποστολῆς φαρμάκων, εἰδῶν ρουχισμοῦ, τροφίμων, κλινῶν σὲ Μητροπόλεις, Κατασκηνώσεις, Προσκυνήματα, παροχὴ ὑποτροφίῶν σὲ ἀλλοδαποὺς φοιτητὲς γιὰ τὴν ἐκμάθηση τῆς

ἐλληνικῆς γλώσσας, διοργάνωση ἐκπαιδευτικῶν ἐκδρομῶν κ.λπ.

– Ἀπὸ τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελο, Γενικὸ Διευθυντὴ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας γιὰ τὸ πολὺπλευρο ἔργο τοῦ Ἱεραποστολικοῦ αὐτοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸν προγραμματισμὸ τῶν δραστηριοτήτων του γιὰ τὸ μέλλον.

– Ἀπὸ τὴν ἀναφορὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσοστόμου, σχετικὰ μὲ τὴ διαμονὴ καὶ φιλοξενία τῶν σχολαζόντων Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν πρ. Χαλκίδος κ. Χρυσοστόμου καὶ πρ. Κυθῶρων κ. Ἰακώβου.

– Ἀπὸ ἐπιστολὴ τοῦ Προέδρου τῆς Παλαιστίνης κ. Γιασὲρ Ἀραφὰτ γιὰ τὴν κατάσταση στὴν Παλαιστίνη.

– Γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ τὶς ἐνέργειες οἱ ὁποῖες ἐγίναν.

Γ'

Ἡ Δ.Ι.Σ. ἀποφάσισε:

– Νὰ συνοδεύσουν τὸν Μακαριώτατο στὶς Ἐκδηλώσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καστορίας γιὰ τὰ 100 χρόνια ἀπὸ τὸν ἡρωϊκὸ θάνατο τοῦ Παύλου Μελά (15-17 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ.) οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων, Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος.

– Νὰ συμμετάσχει ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος:

α) Στὴν ἐτήσια 8η συνάντηση τοῦ Δικτύου «*Amman Process*» τῆς Διεκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τοὺς Μετανάστες στὴν Εὐρώπη, (Λισσαβώνα 9-12 ἐ.ἔ.).

β) Στὸ Συνέδριο τῶν Βενεδικτίνων Μοναχῶν μὲ θέμα: «*Παγκοσμιοποίηση: φαινόμενα - εὐκαιρίες - προκλήσεις*» (Ρώμη 20-29 Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ.).

γ) Στὶς ἐτήσιες ἐργασίες συναντήσεων καὶ διαβουλεύσεων τῶν Μὴ Κυβερνητικῶν Ὄργανώσεων γιὰ τοὺς Πρόσφυγες (Γενεύη 28/9 ἕως 1/10 ἐ.ἔ.).

– Νὰ ἐκπροσωπήσουν τὴν Ἱερά Σύνοδο:

α) Οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωρόθεος καὶ Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Νεκτᾶριος καθὼς καὶ ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδριτῆς κ. Προκόπιος Πετριδῆς, στὴν τελετὴ Ἐγκαινίων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Τριάδος (21-26 Νοεμβρίου ἐ.ἔ.) στὴ Γεωργία, κατόπιν προσκλήσεως πρὸς τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Γεωργίας κ. Ἡλία.

β) Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καισαριανῆς,

Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ στὸ διοργανούμενο Συμπόσιο στὸ Βόλο μὲ θέμα: «*Ἡ Ἁγία Γραφή στὴν Ὀρθόδοξη Παράδοση*», κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος καὶ Ἄλμουρου κ. Ἰγνατίου.

– Νὰ συναντηθεῖ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γλυφάδας κ. Παῦλος μὲ τὸν Ὑπουργὸ Δικαιοσύνης κ. Ἀναστάσιο Παπαληγούρα γιὰ νὰ συζητήσῃ μαζί του θέματα ποὺ ἀφοροῦν στὴν Διακονία τῶν Κληρικῶν στὶς Φυλακές.

– Νὰ ἐπιχορηγήσῃ οἰκονομικὰ τὸ Ἑλληνικὸ Σχολεῖο στὴ Λιθουανία γιὰ τὴν ἐκμάθηση τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας.

– Νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐαρέσκειά Της στὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεο, Πρόεδρο τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, τὸν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδριτῆ κ. Παῦλο Ἰωάννου, Γραμματέα τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς καὶ τὸν κ. Ἡλία Λιαμῆ, Πρόεδρο τῆς Ὑποεπιτροπῆς Καλλιτεχνικῶν Ἐκδηλώσεων, καθὼς καὶ σὲ ὅλα τὰ μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν αὐτῶν γιὰ τὸ ἔργο τους σχετικὰ μὲ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες.

– Νὰ διατηρήσῃ σὲ ἰσχύ τὴν λειτουργία τῆς Ὑποεπιτροπῆς Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων μὲ σκοπὸ τὴν διαρκῆ συμπαράσταση τῆς Ἐκκλησίας μας στοὺς Ἑλληνες ἀθλητές.

– Νὰ τιμῆσῃ τοὺς διακριθέντες Ἑλληνες τῶν Ὀλυμπιακῶν καὶ Παραολυμπιακῶν Ἀγώνων καθὼς καὶ τοὺς Ἱερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οἱ ὁποῖοι προσέφεραν Λειτουργικὴ καὶ Ποιμαντικὴ Διακονία στὸ πλαίσιο τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, στὸ Ὀλυμπιακὸ Χωριό.

Δ'

Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐνέκρινε τὶς ἐξῆς νέες Ἀκολουθίες:

– Παρακλητικὸ Κανόνα στὸν Ἅγιο Γρηγόριο τὸν Θεολόγο, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

– Παρακλητικὸ Κανόνα στὸν Ἅγιο Μεγαλομάρτυρα Χριστοφόρο, Πολιοῦχο Ἀγρινίου.

– Παρακλητικὸ Κανόνα στὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο τὴν ἐπονομαζομένη «*Βύσσιανη*» Σερρών.

– Ἀσματικὴ Ἀκολουθία στὸν Ἅγιο Νεομάρτυρα Γεώργιο τὸν ἐκ Ραψάνης.

– Ἀσματικὴ Ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου Καλλίστου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

– Ἀσματικὴ Ἀκολουθία τῶν ἑνδεκα Αἰγινητῶν Ἁγίων.

Ε'

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀσχολήθηκε ἐπίσης καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου)

Συμμετοχή τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σὲ Πανευρωπαϊκὸ Συνέδριο στὴ Γερμανία

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀποφάσισε νὰ λάβει μέρος στὸ 4ο Πανευρωπαϊκὸ Συνέδριο γιὰ Προσκυνηματικὰ Ταξίδια καὶ Ἱερὰ Προσκυνήματα, μετὰ ἀπὸ σχετικὴ πρόσκληση ποὺ ἀπηύθυνε πρὸς Αὐτὴν ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία. Τὸ Συνέδριο θὰ γίνῃ ἀπὸ 20 ἕως 25 Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ. στὸ Kavelaer τῆς Γερμανίας (Γερμανολλανδικὰ σύνορα) καὶ θὰ ἔχει ὡς γενικὸ θέμα προβληματισμοῦ: «*Ἡ Οἰκουμενικότης τῆς Ἀγιότητος: Προσκυνήματα κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς 3ης χιλιετίας*».

Τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐκπροσωπήσῃ ὁ Γραμματεὺς τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ Εἰδικῶν Ποιμαντικῶν Θεμάτων καὶ Καταστάσεων καὶ Εἰδικὸς Συνεργάτης στὴν Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Παρακολουθήσεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Σπυρίδων Κατραμάδος.

Ἐπιπροσθέτως πληροφορηθήκαμε ἀπὸ τὴν Γαλλικὴ Ἐκκλησιαστικὴ ἐφημερίδα *La Croix* τῆς 27ης Αὐγούστου 2004, ὅτι ὁ Πάπας Ἰωάννης Παῦλος ὁ Β', ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς διοργανώσεως στὴν Κολωνία τῆς Γερμανίας τῆς 20ῆς Παγκόσμιας Ἡμέρας τῆς Νεολαίας, ἀπηύθυνε μήνυμα πρὸς τοὺς ἐκεῖ συνέδρους νέους, στὸ ὁποῖον τοὺς «*κάλεσε νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὶς ἐφήμερες μόδες*», ὅπως καὶ ἀπὸ τὴν ἔλξη τῶν χρημάτων καὶ τὶς νεοεμφανιζόμενες θρησκείες.

Μ.Κ.Ο. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Ἀνθρωπιστικὴ ἀποστολὴ στὸ Μπεςλάν

Ἀνθρωπιστικὴ βοήθεια γιὰ τὴν ἀνακούφιση τῶν τραυματιῶν τῆς τρομοκρατικῆς ἐπίθεσης στὸ σχολικὸ συγκρότημα τῆς πόλης Μπεςλάν στὴ Βόρεια Ὀσετία μετέφερε χθὲς κλιμάκιο τῆς Μ.Κ.Ο. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «*Ἀλληλεγγύη*» σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ὑπηρεσία Διεθνούς Ἀναπτυξιακῆς Συνεργασίας (ΥΔΑΣ) τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν. Ἡ βοήθεια, ποὺ περιελάμβανε ἱατροφαρμακευτικὸ ὑλικό, κλινοσκεπάσματα καὶ σχολικὰ εἶδη παραδόθηκε σὲ ἐκπροσώπους τοῦ Ρωσικοῦ Ὑπουργείου Διαχείρισης Κρίσεων στὸ ἀεροδρόμιο τοῦ Βλαδικαφκάζ.

Ἐπικεφαλῆς τῆς ἀποστολῆς ἦταν ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ΥΔΑΣ κ. Σπ. Ξανθόπουλος καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς «*Ἀλληλεγγύης*» κ. Δημήτρης Φουρλεμάδης. Ὁ κ. Φουρλεμάδης ἐπισκέφθηκε τὸ σχολικὸ συγκρότημα, τὸ Νοσοκομεῖο τῆς πόλης στὸ ὁποῖο νοσηλεύονται οἱ τραυματίες, καθὼς καὶ τὴν οἰκογένεια τοῦ Ἑλληνα καθηγητῆ Ἰωάννη Κανί-

δη, ὁ ὁποῖος ἔχασε τὴ ζωὴ του κατὰ τὴν τρομοκρατικὴ ἐπίθεση, μεταφέροντας πρὸς ὅλους τὶς εὐχές καὶ τὴν ἔμπρακτὴ ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ συμπαράσταση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου.

Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ἡ «*Ἀλληλεγγύη*», σὲ στενὴ συνεργασία μὲ τὴν Ὑπηρεσία Διεθνούς Ἀναπτυξιακῆς Συνεργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν καὶ μὲ τὴν ὑποστήριξή της, θὰ προβεῖ στὴν ἄμεση ἀποκατάσταση τῶν ζημιῶν ποὺ προκλήθησαν στὸ σχολικὸ συγκρότημα. Ἐπιπλέον ἡ «*Ἀλληλεγγύη*» θὰ προβεῖ στὴν ἀνοικοδόμησι ναιδρίου τὸ ὁποῖο θὰ τιμᾶται στὴ μνήμη τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ, Προστάτου τῶν παιδιῶν, σὲ ἀνάμνηση τῶν ἀθῶων θυμάτων τῆς τρομοκρατικῆς ἐπίθεσης.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος, μόλις πληροφορήθηκε τὴν τραγικὴ ἀπώλεια τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς Κυροῦ Πέτρου, ἀπέστειλε τὸ κάτωθι συλλυπητήριον τηλεγράφημα πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας:

«*Συντετριμμένοι ἐπληροφορήθημεν τὸ τραγικὸν δυστύχημα καὶ τὴν ἀδόκητον ἐκδημίαν τοῦ πεφιλημένου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς Κυροῦ Πέτρου, καθὼς καὶ τῶν συνοδευόντων Αὐτὸν διακεκριμένων ἱεραρχῶν, λοιπῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ θρόνου. Ὁ Μακαριστὸς καὶ προσφιλὴς μου ἀδελφὸς Πατριάρχης, κεκοσμημένος διὰ πολλῶν ἀρετῶν καὶ ἱκανότητων, ἀνεζωογόνησε διὰ συντόνων προσπαθειῶν τὸ παλαίφατον Πατριαρχεῖον καὶ ἐν συνένεσει καὶ ἀγαθωσύνη ἐποίμανε τοὺς ἐν Ἀφρικῇ Ὀρθόδοξους ἐπιδείξας ἰδιαιτέραν ἀγάπην διὰ τὴν ἱεραποστολὴν καὶ πολλὴν στοργὴν πρὸς τὸ Ἀφρικανικὸν ποίμνιον. Ἐν συνοχῇ καρδίας συλλυπούμεθα Σεβασμίαν Ἱεραρχίαν Ἀλεξανδρινοῦ Θρόνου καὶ εὐχόμεθα ἐκ βαθέων, ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς, ὃν εἰλικρινῶς ἠγάπησε καὶ δικόνησε, τάξη Αὐτὸν καὶ τοὺς συνοδεύοντας Αὐτὸν ἐν σκηναῖς δικαίων καὶ παρακαλέσῃ ἐκλεκτὰς οἰκογενείας, θεοφιλεῖς συνεργάτας καὶ προσφιλεῖ Ὀρθόδοξον λαὸν τῆς Ἀφρικῆς. Ὁλοψύχως συμμετέχοντες εἰς βαρῦτατον πένθος, μόλις ἐτελέσαμεν τρισάγιον ἐν παρεκκλησίῳ Ἀρχιεπισκοπῆς, αὔριον δὲ τελέσωμεν ἐπισήμως ἐν τῷ καθεδρικῷ Ναῶ Τιράνων. Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν».*

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Ἀθήνησι τῆ 12ῃ Ἰουλίου 2004

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Τελεσιδίκος, ὀριστική καὶ ἀμετάκλητος ἀπόφασις τῶν Συνοδικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων

Κατόπιν τῆς ἀπὸ 7.12.1988 ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου περὶ κοινοποιήσεως ὑμῖν τῶν ἐκάστοτε τελεσιδικῶν, ὀριστικῶν καὶ ἀμετακλήτων ἀποφάσεων τῶν Συνοδικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, γνωστοποιούμεν ὑμῖν ὅτι:

1) Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/2004 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοῦς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπεβλήθη, ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι, εἰς τὸν Ἱεροδιάκονον Καλλίστρατον Τσαγγαδᾶν, κατὰ κόσμον Ζήσην τοῦ Ἀθανασίου, Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν, ἡ ποινὴ τῆς καθαιρέσεως ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

2) Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 3/2004 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοῦς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπεβλήθη, ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι, εἰς τὸν Πρεσβύτερον Ἀθανάσιον Κοσιτζῆν τοῦ Δημητρίου, Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερβίων καὶ Κοζάνης, ἡ ποινὴ τῆς καθαιρέσεως ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

3) Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 3/2004 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοῦς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπεβλήθη, ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι, εἰς τὸν Ἱεροδιάκονον Ἰάκωβον Δημόπουλον, κατὰ κόσμον Ἰωάννην τοῦ Ἀνδρέου, Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας, ἡ ποινὴ τῆς καθαιρέσεως ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς Ἱερωσύνης ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

4) Δυνάμει τοῦ ἀπὸ 12.5.2004 Προεδρικοῦ Διατάγματος ἐκδοθέντος κατόπιν προτάσεως τῆς Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κας Μαριέττας Γιαννάκου καὶ δημοσιευθέντος εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Νομικῶν Προσώπων ἀριθμ. 115/13.5.2004) ἀφέθη διὰ χάριτος τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἐπιβληθείσης, ἐπὶ κανονικοῖς ἀδικήμασι, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. 3/2002 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχοῦς Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ποινῆς τῆς πενταετοῦς ἀργίας ἀπὸ πάσης Ἱεροπραξίας, εἰς τὸν πρεσβύτερον Μιχαὴλ Πατσιάδην τοῦ Γεωργίου, κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς.

Αἱ ἄνωτέρω δικαστικαὶ ἀποφάσεις κατέστησαν τελεσιδικοί, ὀριστικαὶ καὶ ἀμετάκλητοι, συνωδὰ ταῖς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 151 τοῦ Νόμου 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν διαδικασίας», ὡς τίθενται καὶ ἰσχύουσι κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 29 παράγρ. 2 καὶ 59 παράγρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «*Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*».

2. Τὰς υποχρεώσεις τῆς Ποιμενοῦσης Ἐκκλησίας τὰς ἀπορροεῦσας ἐκ τῶν Εὐαγγελικῶν Ἐπιταγῶν, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα.

3. Τὰς ὑφισταμένας Κοινωνικὰς καὶ πνευματικὰς ἀνάγκας τῆς Ἑνορίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Ἀπολπαίνης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης.

4. Τὴν ἀπὸ 17.4.2004 Πράξιν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 403/17.4.2004 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λευκάδος καὶ Ἰθάκης κ. Νικηφόρου.

5. Τὴν ἀπὸ 10.5.2004 Γνωμᾶτευσιν τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

6. Τὴν ἀπὸ 9.6.2004 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

Συνιστᾶ εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Ἀθανασίου Ἀπολπαίνης Λευκάδος Ἐκκλησιαστικὸν Ἴδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «**ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΠΟΛΠΑΙΝΗΣ "ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΟΔΗΓΗΤΡΙΑ" ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ**», τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργεῖ ὡς ἐξηρητημένη Ὑπηρεσία τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Ἀπολπαίνης καὶ θὰ ἐδρεύει εἰς τὸ Δημοτικὸν Διαμέρισμα Ἀπολπαίνης Λευκάδος. Ἡ ὀργάνωσις, διοικήσις, διαχείρισις καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος τούτου θὰ διέπεται ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Ἄρθρον 1

Τίτλος - Ἔδρα

Στὴν Ἑνορία τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Ἀπολπαίνης Λευκάδος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτεία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ταύτης, συνίσταται Ἐκκλησιαστικὸ Ἴδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «**ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΠΟΛΠΑΙΝΗΣ "ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΟΔΗΓΗΤΡΙΑ" ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ**», ὡς ἐξηρητημένη Ὑπηρεσία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα, τὸ ὁποῖο θὰ διέπεται ἀπὸ τὸν παρόντα Κανονισμό. Ἔδρα τοῦ Ἰδρύματος τούτου εἶναι ἡ Ἀπόλπαινα, δημοτικὸ διαμέρισμα τῆς πόλεως Λευκάδος. Τὸ Ἴδρυμα θὰ στεγαστεῖ σὲ κτίριο, τὸ ὁποῖο θὰ ἀνοικοδομηθεῖ σὲ χῶρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Ἀπολπαίνης Λευκάδος.

Σύστασις Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΠΟΛΠΑΙΝΗΣ "ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΟΔΗΓΗΤΡΙΑ" ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ»

Ἄρθρον 2

Σκοποὶ

Σκοποὶ τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

1. Ἡ ἀνέγερση κτιρίου προκειμένου νὰ στεγαστοῦν ὅλες οἱ δραστηριότητες τῆς Ἐνορίας.
2. Ἀποκατάσταση τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Ὁδηγήτριας, Ἀπολπαίνης Λευκάδος (Μνημεῖο τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς).
3. Ἡ συμμετοχὴ τοῦ ποιμνίου στὴν πνευματικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας μὲ κέντρο τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ἐνορίας.
4. Ἡ πραγματοποίηση ὁμιλιῶν, ἐνοριακῶν συνάξεων ἰδιαίτερα τῶν νέων μας καὶ ἡ σωστὴ ἀξιοποίηση τοῦ ἐλεύθερου χρόνου τους (ψυχαγωγία, ἐνοριακὴ Βιβλιοθήκη, χορευτικὸ, ἐκδρομές, ὁμιλίες, κ.ἄ.)
5. Ἡ σύσταση ἐθελοντικῆς ομάδος αἰμοδοσίας γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση ἐκτάκτων περιστατικῶν καὶ ἡ δημιουργία Τράπεζας Αἵματος γιὰ τοὺς ἐνορίτες.
6. Ἡ στήριξη φιλανθρωπικῶν, κοινωνικῶν καὶ ἄλλων πρωτοβουλιῶν τῆς Ἐνορίας καὶ ἡ σύσταση ἐνοριακοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου, γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση ἐκτάκτων περιστατικῶν.
7. Ὅποιαδήποτε ἄλλη ἐνέργεια ἤθελε ἀποφασίσει τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἰδρύματος.

Ἄρθρον 3

Ὁργάνωση – Διοίκηση – Διοικητικὸ Συμβούλιο

1. Τὸ Ἴδρυμα τελεῖ ὑπὸ τὴν πνευματικὴ ἐποπτεία καὶ τὸν ἔλεγχο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης καὶ διοικεῖται ἀπὸ πενταμελὲς Διοικητικὸ Συμβούλιο, ποὺ ἀπαρτίζεται ἀπὸ:
 - α. Τὸν ἐκάστοτε ἐφημέριο τῆς Ἐνορίας, ὡς Πρόεδρο.
 - β. Ἐνα μέλος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐνορίας.
 - γ. Τρία μέλη ἀπὸ τοὺς πιστοὺς τῆς Ἐνορίας κατὰ πρότιμῃσιν νεαρὰ σὲ ἡλικία ἄτομα τοῦ ἐνοριακοῦ ἔργου.
2. Τὰ ὡς ἄνω τέσσερα τακτικὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διορίζονται, γιὰ μιὰ τριαετία, ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Λευκάδος καὶ Ἰθάκης, ὕστερα ἀπὸ ἐγγραφή πρόταση τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου. Οἱ διορισθέντες δύνανται νὰ ἐπαναδιορισθοῦν.

3. Μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ποὺ δὲν ἀνταποκρίνονται στὰ καθήκοντά τους ἢ προβαίνουν σὲ ἐνέργειες, οἱ ὁποῖες ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ἰδρύματος, παύονται καὶ ἀντικαθίστανται ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη, ὕστερα ἀπὸ σχετικὴ εἰσήγηση τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος.

4. Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἰδρύματος συγκροτεῖται σὲ σῶμα κατὰ τὴν πρώτη συνεδριάση του καὶ ἐκλέγει τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Ταμία. Τὸ ἀξίωμα τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικὸ καὶ ἄμισθο.

5. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου:

α) ἔχει τὴν εὐθύνη ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Ἰδρύματος καὶ συντονίζει τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου πρὸς ὑλοποίηση τῶν σκοπῶν αὐτοῦ,

β) ἐκπροσωπεῖ τὸ Ἴδρυμα ἐνώπιον κάθε Διοικητικῆς Δικαστικῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ ὁποιασδήποτε ἄλλης Ἀρχῆς καὶ σὲ ὅλες του τίς σχέσεις μὲ ἄλλα Ἰδρύματα, Ὄργανισμοὺς, νομικὰ καὶ φυσικὰ πρόσωπα,

γ) λαμβάνει γνῶση ὅλων τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων τοῦ Ἰδρύματος, συνυπογράφει μὲ τὸν Ταμία τὰ οικονομικῆς φύσεως ἐγγραφα,

δ) συγκαλεῖ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο σὲ συνεδριάσεις, διευθύνει τίς συζητήσεις καὶ συνυπογράφει μὲ τὸν Γραμματέα τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων.

6. Ὁ Γραμματέας τηρεῖ τὸ βιβλίον Πρωτοκόλλου, συντάσσει ὅλη τὴν ἀλληλογραφία τοῦ Ἰδρύματος καὶ τὴν ὁποία συνυπογράφει μὲ αὐτόν. Ἐπίσης τηρεῖ τὸ βιβλίον Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο τὰ ἐν λόγῳ πρακτικὰ τὰ ὁποῖα συντάσσει καὶ φυλάσσει τὴν σφραγίδα τοῦ Ἰδρύματος.

7. Ὁ Ταμίας τηρεῖ τὸ Βιβλίον Ταμείου καθὼς καὶ τὰ Διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεων, τὰ ὁποῖα συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο, εἰσπράτει μὲ διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεων, κάθε ἔσοδο τοῦ Ἰδρύματος, διενεργεῖ τίς πληρωμὲς ποὺ ἀποφάσισε τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο βάσει διπλοτύπων Ἐνταλμάτων Πληρωμῶν, τὰ ὁποῖα ἐπίσης συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο, ὅπως ἄλλωστε καὶ ὅλα τὰ οικονομικῆς φύσεως ἐγγραφα, εὐθύνεται γιὰ τὴν φύλαξη τῶν χρημάτων, διενεργεῖ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις χρημάτων κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ γενικὰ διαχειρίζεται τὴν περιουσία τοῦ Ἰδρύματος. Ἐπίσης τηρεῖ τὸ Βιβλίον Κτηματολογίου καὶ τὸ Βιβλίον Ὑλικῶν.

Ἄρθρον 4

Ἀρμοδιότητες τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο:

1. Συνέρχεται τακτικά, κατὰ μῆνα, καὶ ἐκτάκτως ὅταν παρίσταται ἀνάγκη ὕστερα ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Προέδρου. Εὐρίσκεται δὲ σὲ ἀπαρτία, ὅταν παρίσταται ὅπως-δήποτε ὁ Πρόεδρος καὶ δύο ἀπὸ τὰ μέλη του, οἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν. Σὲ περίπτωση ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

2. Ἔχει ἀκόμη τὶς ἀκόλουθες ἀρμοδιότητες:

α) ἀποφασίζει γιὰ κάθε θέμα ποῦ ἀφορᾶ στὴν ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος,

β) συνεργάζεται μὲ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης, μὲ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγ. Ἀθανασίου Ἀπολπαίνης Λευκάδος, μὲ διαφόρους πολιτιστικούς, ἐπιστημονικούς καὶ φιλανθρωπικούς συλλόγους, καθὼς καὶ μὲ τὴν τοπικὴ αὐτοδιοίκηση καὶ τοὺς τοπικοὺς φορεῖς γιὰ τὴν προαγωγή καὶ ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος,

γ) μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἐξεύρεση οἰκονομικῶν πόρων καὶ γιὰ τὴν ὀρθή, ὁμαλὴ καὶ ἀπρόσκοπτη λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος,

δ) καταρτίζει τὸν ἐτήσιο Προϋπολογισμό καὶ Ἀπολογισμό, τοὺς ὁποίους καὶ ὑποβάλλει γιὰ ἐγκριση στὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο,

ε) ἀποφασίζει γιὰ κάθε ἄλλο θέμα, τὸ ὁποῖο δὲν προβλέπεται στὸν παρόντα Κανονισμό.

3. Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο δύναται, σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Ἀπολπαίνης Λευκάδος, νὰ ἀποφασίζει τὴν σύσταση Τομέων ἢ Τμημάτων Διακονίας, νὰ καθορίζει τὶς ἀρμοδιότητές τους καὶ νὰ διορίζει τοὺς ὑπευθύνους καὶ τὸ προσωπικὸ τούτων, ἐκτιμώντας τὸ ἦθος, τὴν πνευματικὴ κατάρτιση καὶ τὴν προσφορά τους πρὸς τὴν Ἑνορία.

Ἄρθρον 5

Τηρούμενα Βιβλία

Τὸ Ἰδρυμα ἔχει ἰδία διαχείριση, τηρεῖ δὲ μὲ τὴν μέριμνα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τὰ Διαχειριστικὰ αὐτοῦ Βιβλία, σύμφωνα μὲ τὸ σύστημα τήρησης τῶν λογιστικῶν Βιβλίων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων, θε-

ωρημένα γιὰ κάθε νόμιμη χρῆση ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Λευκάδος καὶ Ἰθάκης, ἦτοι:

1. Βιβλίον Πρωτοκόλλου,
2. Βιβλίον Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου,
3. Βιβλίον Ταμείου καὶ Διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεως καὶ Ἐντάλματα Πληρωμῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐκτελεστέα ἐφ' ὅσον φέρουν τὴν ὑπογραφή τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ταμία,
4. Βιβλίον Κτηματολογίου, στὸ ὁποῖο καταγράφεται ὅλη ἡ ἀκίνητη περιουσία,
5. Βιβλίον Ὑλικοῦ, στὸ ὁποῖο καταγράφεται ὅλη ἡ κίνητη περιουσία τοῦ Ἰδρύματος.

Ἄρθρον 6

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

1. Ἐτήσια ἐπιχορήγηση τῆς Ἑνορίας (Ἁγ. Ἀθανασίου Ἀπολπαίνης Λευκάδος).
2. Πρόσοδοι ἀπὸ τὴν πραγματοποίηση διαφόρων ἐκδηλώσεων, λαχειοφόρων ἀγορῶν, ἐράνων νόμιμα διενεργουμένων, ἐκθέσεων καὶ ἄλλων ἐκδηλώσεων.
3. Διάφορες δωρεές.
4. Εἰσφορὲς σὲ χρῆμα ἢ σὲ εἶδος, φίλων τοῦ Ἰδρύματος.
5. Κρατικὲς ἐπιχορηγήσεις ἐκ μέρους τῆς Νομαρχιακῆς ἢ Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης, Ὄργανισμῶν καὶ ἄλλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἐπιχορηγήσεις ἐκ μέρους φυσικῶν προσώπων καὶ κάθε νόμιμη ἐπιχορήγηση.
6. Κάθε ἔσοδο ποῦ προέρχεται ἀπὸ κάθε νόμιμη πηγή καὶ δραστηριότητα τοῦ Ἰδρύματος.

Ἄρθρον 7

Διάθεση Πόρων τοῦ Ἰδρύματος

- A. Οἱ ἀνωτέρω πόροι διατίθενται μὲ ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ.:
1. Γιὰ τὴν ἀνέγερση κτιρίου τοῦ Ἰδρύματος.
 2. Γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ ἱστορικοῦ Μοναστηριοῦ τῆς Παναγίας Ὁδηγήτριας Ἀπολπαίνης Λευκάδος (σύσταση Ἑρανικῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό).
 3. Γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ ἀπαιτουμένου ἐξοπλισμοῦ.

4. Για τὴν ἀγορὰ βιβλίων τῆς δανειστικῆς βιβλιοθήκης.
5. Για τὴ λειτουργία Κατηχητικῶν Σχολείων.
6. Για τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἐξόδων λειτουργίας (θέρμανση, ἠλεκτρισμός, τηλέφωνο, γραφικὴ ὕλη κ.ἄ.)
7. Για τὴ φιλοξενία ὁμιλητῶν, χορωδιῶν ἢ νέων.
8. Για τὴ διοργάνωση ἐκδηλώσεων, ἐκδρομῶν ψυχαγωγίας, φιλικῶν συναντήσεων μὲ μέλη τῆς ἐνορίας κ.ἄ.
9. Για τὴν ἀγορὰ μουσικῶν καὶ ἀθλητικῶν ὀργάνων, ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν καὶ ἄλλων μέσων, ποὺ θὰ διευκολύνουν τὶς δραστηριότητες.
10. Για τὴν ἐκτύπωση διαφόρων ἀπαραίτητων ἐντύπων σχετικῶν μὲ τὴν λειτουργία του.
11. Για τὴν καθαριότητα καὶ συντήρηση τῶν χώρων.
12. Για τὴν συμμετοχὴ σὲ προγράμματα ποὺ ἄπτονται τῶν σκοπῶν του.
13. Για τὴν κάλυψη κάθε ἀνάγκης, πρὸς ἐπιτέλεση τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος.

Β. Τὸ τυχὸν χρηματικὸ πλεόνασμα ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ του διαχείριση, τὸ ὁποῖο ὑπερβαίνει τὸ ποσὸ περὶ τοῦ ὁποῖου ἀποφασίζει τὸ Δ.Σ., κατατίθεται σὲ λογαριασμὸ Τραπεζῆς στὸ ὄνομα τοῦ Ἰδρύματος.

Ἄρθρον 8

Δωρητές – Εὐεργέτες

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἰδρύματος, μὲ ἀπόφασή του, μπορεῖ νὰ ἀνακηρύξει Δωρητές καὶ Εὐεργέτες εἴτε ἐν ζωῇ εἴτε μετὰ θάνατον.

Ἄρθρον 9

Σφραγίδα

Τὸ Ἰδρυμα φέρει στρογγυλὴ σφραγίδα μὲ τὸν τίτλο σὲ δύο σειρές: «*ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ – ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΟΔΗΓΗΤΡΙΑ ΑΠΟΛΠΑΙΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ*», καὶ στὸ κέντρο ἢ εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Ὁδηγήτριας.

Ἄρθρον 10

Τελικὲς Διατάξεις

Τὸ παρὸν Ἰδρυμα καταργεῖται μὲ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατόπιν αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ἐγκρινομένης ἀπαραιτήτως ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ὅταν δὲν ἐκπληρῶνει τὶς ἐκκλησιολογικὲς αὐτοῦ προϋποθέσεις καὶ τὴν ἀποστολὴ του, ὅταν παρεκκλίνει τοῦ σκοποῦ του ἢ καταστῆι ἀνέφικτη ἢ λειτουργία του. Σὲ κάθε περίπτωσι κατάρτησης τοῦ Ἰδρύματος, κάθε κινητὸ ἢ ἀκίνητο περιουσιακὸ αὐτοῦ στοιχεῖο, καθὼς καὶ κάθε δικαίωμα καὶ ἀξίωση αὐτοῦ περιέρχεται στὸ Νομικὸ Πρόσωπο τῆς Ἐνορίας Ἁγίου Ἀθανασίου Ἀπολπαίνης Λευκάδος.

Ἄρθρον 11

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, στὸ ἐπίσημο δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ στὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Κάθε τροποποίηση αὐτοῦ γίνεται μὲ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, κατόπιν αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος, ἐγκρινομένης ἀπαραιτήτως ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καὶ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 12

Ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Ἀπολπαίνης Λευκάδος, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθεῖ.

Ἀθήνα 9 Ἰουνίου 2004

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΓΑΡΩΝ ΚΑΙ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΠΡΑΞΙΣ ΚΑΘΙΕΡΩΣΕΩΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΓΟΡΓΟΕΠΗΚΟΟΥ ΜΑΝΔΡΑΣ

**Ἐσωτερικός Κανονισμός τῆς
«ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟ-
ΝΗΣ ΓΟΡΓΟΕΠΗΚΟΟΥ ΜΑΝ-
ΔΡΑΣ» τῆς Ἱερᾶς Μητροπό-
λεως Μεγάρων καὶ Σαλαμί-
νος**

Τῇ προτάσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος, σεπτῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐγκρίσει, ἐπινεύσει δὲ τῆς Πολιτείας, ἰδρῦθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 506 Βασιλικοῦ Διατάγματος τῆς 12ης Αὐγούστου 1972, δημοσιευθέντος ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, τεύχει πρώτῳ, ἀριθμῷ φύλλου 148 τῆς 28ης Αὐγούστου 1972 ἡ Ἱερὰ Γυναικεία Κοινοβιακὴ Μονὴ Ὑπεραγίας Θεοτόκου Γοργοεπηκόου Μάνδρας.

Ἡ κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, τὰς Ἱερὰς Παραδόσεις καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Τυπικὸν καθιέρωσις τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς καὶ τοῦ Ἱεροῦ αὐτῆς Ναοῦ ἐγένετο ὑφ' ἡμῶν τῇ 7ῃ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1974.

Ἡ Ἱερὰ αὕτη Μονὴ ἔσσειται ἀκατάργητος Ἐκκλησιαστικῶς καὶ ἀναπαλλοτρίωτος.

Ἡ παρούσα ἡμῶν πράξις ἐκδίδεται συνωδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 39/1972 Κανονισμοῦ «περὶ τῶν Ἑλλάδι Ὀρθοδόξων Ἱερῶν Μονῶν καὶ τῶν Ἡσυχαστηρίων», εἰς τέσσαρα ὅμοια ἀντίτυπα, δημοσιευθήσεται δὲ εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἐν Μεγάροις τῇ 9ῃ Φεβρουαρίου 1990

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Ὁ Μεγάρων καὶ Σαλαμίνας Βαρθολομαῖος

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Ἱδρυσις - Σκοπὸς

Ἄρθρον 1

Ἱδρυσις

Ἡ Ἱερὰ καὶ σεβασμία Γυναικεία Μονὴ Ὑπεραγίας Θεοτόκου Γοργοεπηκόου εἰς τοποθεσίαν Κιάφα - Λεκάνεζα - Μαλιαζέζα Μάνδρας Ἀττικῆς, ὑπαγομένη εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Μεγάρων καὶ Σαλαμίνας, ἰδρῦθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 506 Βασιλικοῦ Διατάγματος τῆς 12ης Αὐγούστου 1972, δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 148 ΦΕΚ (Τεύχος Α/28-8-72), καὶ εἶναι Κοινόβιος κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἄρθρον 2

Σκοπὸς

Σκοπὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι ὁ ἀγιασμός καὶ ἡ ἐν Χριστῷ τελείωσις τῶν ἐν αὐτῇ μοναζουσῶν μέσῳ τῆς ἀκριβοῦς μοναχικῆς πολιτείας ὅπως τὴν διέγραψαν οἱ Ἅγιοι Πατέρες εἰς τοὺς θεοπνεύστους καὶ αἰώνιου κύρους μοναστικούς κα-

νονισμούς αὐτῶν καὶ κατωχύρωσαν ἐκκλησιαστικῶς αἱ Ἅγιοι Σύνοδοι μὲ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς καὶ ἀμεταθέτους Κανόνας των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Δικαιοδοσία Μητροπολίτου

Ἄρθρον 3

Ἡ Ἱερά Μονή ἀνήκει εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιφέρειαν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Μεγάρων καὶ Σαλαμίνας καὶ τελεῖ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν καὶ προστασίαν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

Ὁ Ἐπίσκοπος, τὸ ὄρατόν σημεῖον τῆς ὀργανικῆς ἐνότητος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ Ἀδελφότης ὀφείλει νὰ ἀποδίδῃ τὴν πρὸς τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ ἀρμόζουσαν τιμὴν καὶ τὸν προσήκοντα σεβασμόν, ἔχει συμφώνως τοῖς ἱεροῖς Κανόσι καὶ τῷ Καταστατικῷ Χάρτῃ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὰς κάτωθι δικαιοδοσίας:

α. Μνημονεύεται ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις καὶ λοιπαῖς ἀγιαστικαῖς πράξεσι, αἱ ὁποῖαι τελοῦνται ἐν ὀνόματι Αὐτοῦ, συμφώνως τῇ κανονικῇ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τάξει.

β. Ἐπικυροῖ τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐκάστοτε νέας Ἠγουμένης καὶ ἐγκαθιδρύει αὐτὴν δι' εἰδικῆς ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς.

γ. Ἐγκρίνει τὴν περὶ κουρᾶς τῶν δοκίμων ἀπόφασιν τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου καὶ τελεῖ αὐτάς.

δ. Ἐγκρίνει τὸν διορισμὸν τοῦ ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς ἀδελφότητος ἱερέως διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν ἐφημεριακῶν καθηκόντων ὡς καὶ τοῦ ὑπὸ τῆς ἰδίας Συνάξεως ὑποδεικνυομένου πνευματικοῦ αὐτῆς.

ε. Ἀσκεῖ πειθαρχικὸν ἔλεγχον συμφώνως πρὸς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἀρμόδιον Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον.

στ. Ἐλέγχει τὴν νομιμότητα τῆς οἰκονομικῆς διαχείρισεως τῆς Ἱεράς Μονῆς.

ζ. Μερिमᾶ διὰ τὴν κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς Κανόνας λειτουργίαν τῆς Ἱεράς Μονῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

Διοίσεις

Ἄρθρον 4

Συγκρότησις τῆς Μοναστηριακῆς Ἀρχῆς

Ἡ Μοναστηριακὴ Ἀρχὴ τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν Κοινοβίου συγκροτεῖται κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν:

α. ἀπὸ τὴν Ἠγουμένην

β. ἀπὸ τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον

γ. ἀπὸ τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος.

Συγκεκριμένως ἡ διοίσεις κατὰ μὲν τὸ πνευματικὸν μέρος εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς τὴν Ἠγουμένην κατὰ δὲ τὸ διοικητικόν, διαχειριστικόν κ.λπ. εἰς α. τὴν Ἠγουμένην, β. τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον καὶ γ. τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος.

Ἄρθρον 5

Ἠγουμένη

Ἡ Ἠγουμένη, ὡς κεφαλὴ τῆς Ἀδελφότητος, δέον ὅπως συγκεντρώνη τὰς βασικὰς ἀρετὰς τῆς ἀγάπης, τῆς μακροθυμίας καὶ τῆς διακρίσεως, ἔχη ἀποκτήσει διὰ τῆς πολυχρονίου βιοτῆς καὶ ἀσκήσεως αὐτῆς ὡς ὑποτακτικῆς ὅλην τὴν ἐπιστήμην τῆς μοναχικῆς πολιτείας, ὡς αὕτη ἐκφράζεται ὑπὸ τῆς αἰωνοβίου ἀγιορειτικῆς παραδόσεως, προσέτι δὲ διακρίνεται διὰ τὸ ὀρθόδοξον ἦθος καὶ τὴν διοικητικὴν ἰκανότητα καὶ διαθέτη γνῶσιν τῶν ἱερῶν Κανόνων.

1. Καθήκοντα καὶ δικαιοδοσία Ἠγουμένης

α. Ἡ Ἠγουμένη, ὡς πνευματικὴ μήτηρ, ἔχει τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς. Ἐπιβλέπει «ἀγρύπνω ὄμματι» ἐπὶ τῆς ψυχικῆς αὐτῶν καταστάσεως, νοθετοῦσα, στηρίζουσα καὶ καθοδηγοῦσα αὐτάς διὰ τῆς διδαχῆς καὶ τῆς ἀξιωματικῆς αὐτῆς πολιτείας. Προλαμβάνει πᾶσαν ἐκτροπὴν καὶ ἐλέγχει πᾶσαν παράβασιν, συμπάσχουσα ἐν ἀγάπῃ μετὰ τῶν τυχόν παρεκτρεπομένων ἀδελφῶν καὶ γενικῶς μετέρχεται πᾶν μέσον συντεῖνον εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν μὀρφωσιν αὐτῶν.

β. Συγκαλεῖ πρὸς πνευματικὴν οἰκοδομὴν τὴν Σύναξιν τῆς ἀδελφότητος εἰς τακτὰ χρονικὰ διαστήματα ὀριζόμενα ὑπ' αὐτῆς.

γ. Προῖσταται τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν καὶ πρωτοστα-

τεῖ εἰς τὴν ἀγρυπνίαν, εἰς τὴν νηστείαν, εἰς τὴν σιωπὴν καὶ εἰς πᾶσαν σωματικὴν ἄσκησιν.

δ. Ἐποπτεῦει ἐπὶ τῆς τάξεως καὶ τῆς εὐρύθμου λειτουργίας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς συμφώνως πρὸς τοὺς ἱεροὺς Κανόνας, τοὺς κοινοβιακοὺς θεσμοὺς καὶ τὰς ἐπιταγὰς τοῦ παρόντος Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ.

ε. Προτείνει εἰς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τὴν πρόσληψιν δοκίμων καὶ τὴν κουρὰν ρασοευχῆς καθὼς καὶ τὴν κουρὰν εἰς μικροσχήμους καὶ μεγαλοσχήμους τῶν ὠρίμων πρὸς τοῦτο μοναζουσῶν.

στ. Προεδρεύει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀελφότητος, ἀμφοτέρων συγκαλουμένων ὡς ἀναφέρουν τὰ οἰκεία ἄρθρα.

ζ. Ὅριζει ἐγγράφως τὴν ἀντικαταστάτιν αὐτῆς κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀπουσίας ἢ ἀσθενείας αὐτῆς. Τοιαύτης μὴ ὀριζομένης, ὡς ἀντικαταστάτις ἀναλαμβάνει ἢ προταθεῖσα ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τῶν μικροσχήμων καὶ μεγαλοσχήμων μοναζουσῶν.

η. Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἱερὰν Μονὴν ἐνώπιον διοικητικῶν, ἐκκλησιαστικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ πάσης ἄλλης ἀρχῆς καὶ παντὸς ἐν γένει φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, κωλυομένης δὲ δι' οἰονδήποτε λόγον ἀναπληροῦται ὑπὸ ἀδελφῆς ὀριζομένης ὑπ' αὐτῆς ἢ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, τῆς ἀναπληρώσεως ταύτης ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

θ. Ὑπογράφει πάντα τὰ ἔγγραφα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ι. Χορηγεῖ εἰς τὰς ἀδελφὰς ἄδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μέχρις εἴκοσιν ἡμερῶν.

ια. Ὅριζει τὸ διαιτολόγιον καὶ, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, τὰ ἐτήσια διακονήματα τῶν μοναζουσῶν.

ιβ. Εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς δύναται ὅπως λάβῃ τὴν γνώμην ἢ συμβουλευθῆ διὰ πᾶν ζήτημα ἢ θέμα οἰονδήποτε μοναχῆ κρίνει κατάλληλον ὡς ἔχουσα τὴν σύνεσιν, τὴν ὠριμότητα, τὴν κρίσιν ἢ τὰς ἀπαιτήτους γνώσεις διὰ τὸ ἐν λόγω ζήτημα, ἀνεξαρτήτως ἱεραρχικῆς σειρᾶς.

2. Ἐκλογή Ἡγουμένης

Μετὰ τὴν καθ' οἰονδήποτε τρόπον κένωσιν τῆς θέσεως τῆς Ἡγουμένης ὡς τοποτηρήτρια ἀναλαμβάνει ἀμέσως καὶ αὐτοδικαίως ἢ ἀρχαιοτέρα ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, τὸ ὅποιον συγκαλεῖται ὑπ' αὐτῆς καὶ ἀναφέρει γραπτῶς εἰς τὸν οἰκείον Ἐπίσκοπον τὴν τε χρεῖαν τῆς θέσεως τῆς Ἡγουμένης καὶ τὴν πρὸς

ἀνάδειξιν τῆς διαδόχου αὐτῆς ἡμέραν διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς.

Ἀκολουθῶς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ρυθμίζει τὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς νέας Ἡγουμένης ὡς ἐξῆς:

α. Τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς κενώσεως τῆς θέσεως συγκαλεῖ τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος πρὸς γνωστοποίησιν τοῦ περιεχομένου τῆς τυχόν γραπτῆς διαθήκης τῆς κοιμηθείσης ἢ παραιτηθείσης Ἡγουμένης διὰ τὴν ἐνδεχομένην ὑπόδειξιν μιᾶς ἢ περισσοτέρων ἀδελφῶν πρὸς διαδοχὴν αὐτῆς. Ἐπίσης ἀναγγέλλει ἐγγράφως τὴν ἡμέραν διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς.

β. Ἡ ἐκλογή διεξάγεται ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κενώσεως τῆς θέσεως τῆς Ἡγουμένης καὶ ἀνακοινοῦται αὕτη ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου πρὸ ἐπτὰ τουλάχιστον ἀκεραίων ἡμερῶν.

γ. Τὰ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς ρυθμίζει τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Τοποτηρητρίας.

Ἄν δι' οἰονδήποτε λόγον δὲν ὑπάρχει Ἡγουμενοσυμβούλιον, τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἀποτελοῦσιν τὰ τρία προηγούμενα τῆ τάξει μέλη τῆς Ἀδελφότητος ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρώτου ἐξ αὐτῶν, τὸ ὅποιον καὶ ἀσκεῖ αὐτοδικαίως καθήκοντα τοποτηρητρίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, ἐλλείψει Ἡγουμενοσυμβουλίου, φροντίζει καὶ διὰ τὴν σύγκλησιν τῆς Ἀδελφότητος συμφώνως πρὸς τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου τούτου.

δ. Τῆς ἐκλογῆς προηγεῖται τριήμερος νηστεία καὶ προσευχή, ὥστε διὰ τοῦ φωτισμοῦ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ ἀναδεικνύηται ἢ πλέον κατάλληλος διὰ τὴν ὑψίστην ταύτην ἐν τῇ Μονῇ διακονίαν.

ε. Δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι ἔχουσι:

I) Αἱ τυχόν διὰ γραπτῆς διαθήκης ὑποδεικνυόμενοι ὑπὸ τῆς κοιμηθείσης ἢ παραιτηθείσης Ἡγουμένης, τῆς ὑποδείξεως μὴ οὔσης δεσμευτικῆς διὰ τὴν ἀδελφότητα.

II) Ἐπίσης πᾶσαι αἱ ἔχουσαι συμπληρώσει τουλάχιστον πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς των εἰς τὸ Μοναχολόγιον καὶ τῆς συνεχοῦς ἐγκαταβιώσεώς των ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ.

στ. Οὐδεμία ἀδελφὴ ἐπιτρέπεται νὰ θέτῃ ὑποψηφιότητα Ἡγουμένης ἢ νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν ἐκλογὴν αὐτῆς.

Ἡ ἐκλογή τῆς Ἡγουμένης δέον νὰ προέρχεται ἐκ τῆς πρωτοβουλίας καὶ ἐλευθέρως κρίσεως τῶν ἀδελφῶν συμβουλευομένων ἀλλήλας καὶ προπάντων ζητουσῶν διὰ προσευχῆς τὸν παρὰ Κυρίου φωτισμόν.

ζ. Δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἔχουν ἅπασαι αἱ ἐγγεγραμμένα εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Μονῆς ἀδελφαί (ρασοφόροι, μικρόσχημοι καὶ μεγάλοςχημοι).

η. Ἡ ἐκλογή διεξάγεται μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας Λειτουργίας διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἐνθα παραμένουσι μόνον αἱ ἔχουσαι δικαίωμα ψήφου ἀδελφαί. Μετὰ ταῦτα κλείονται αἱ θύραι τοῦ ναοῦ καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς ἐλέγχεται κατὰ πρῶτον ἡ ὑπαρξὶς ἀπαρτίας.

θ. Ἡ Ἀδελφότης εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτία παρουσῶν τῶν 4/5 τῶν δικαιουμένων ψήφου ἀδελφῶν. Μὴ ἐπιτευχθείσης τῆς ὡς ἄνω ἀπαρτίας ἡ ἐκλογή διεξάγεται μετὰ τριήμερον, ἐὰν παρίστανται τὸ ἥμισυ σὺν ἓνα τῶν ἀδελφῶν.

ι. Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐκάστη ἀδελφὴ προσέρχεται κατὰ ἱεραρχικὴν σειρὰν ἀρχομένην ἀπὸ τῶν νεωτέρων καὶ λαμβάνει παρὰ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ψηφοδέλτιον ἀναγράφον τὰ ὀνόματα τῶν ἐκλογίμων. Ἐπειτα ἀποσυρομένη σημειοῖ διὰ σταυροῦ ἐν μόνον ὄνομα. Ἄν ἔχῃσι σημειωθεῖ διὰ σταυροῦ πλείονα ὀνόματα τὸ ψηφοδέλτιον θεωρεῖται ἄκυρον. Ἀκολουθῶς ρίπτει τὸ ψηφοδέλτιον ἐντὸς ἐσφραγισμένης ἐνώπιον τῆς Ἀδελφότητος ψηφοδόχου καὶ ὑπογράφει εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καταρτισθέντα κατάλογον τῶν ἐκλογέων. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας ἡ ψηφοδόχος ἀποσφραγίζεται καὶ καταμετροῦνται αἱ ψήφοι ἐνώπιον τῆς Ἀδελφότητος.

ια. Ἡ λαβοῦσα τὸ ἥμισυ σὺν μία τῶν ψήφων ἐκλέγεται Ἡγουμένη. Μὴ ἐπιτευχθείσης τῆς ἀπολύτου ταύτης πλειοψηφίας, ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία μετὰ τῶν δύο λαβουσῶν τὰς περισσοτέρας ψήφους. Ἐπὶ ἰσοψηφίας τίθεται κληρὸς. Ἀκολουθῶς ἡ τοποτηρήτρια ἀναγγέλλει εἰς τὴν Ἀδελφότητα τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς.

ιβ. Ἐν περιπτώσει ὑποβολῆς ἐνστάσεων κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς αὗται ἐκδικάζονται εὐθύς ἀμέσως μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἀναγγελία ἀπὸ τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος καὶ γίνονται δεκταὶ μόνον ἐὰν συγκεντρώσῃσι τὴν πλειοψηφίαν τῶν 4/5 τῶν παρόντων μελῶν. Ἐὰν ἡ ἐκλογή ἀκυρωθῇ καὶ δὲν συντρέχουσιν ἄλλοι λόγοι, διεξάγεται εὐθύς νέα ψηφοφορία.

ιγ. Ἐπὶ παντὸς ἀπροβλέπτου κατὰ τὴν ὅλην διαδικασίαν τῆς ψηφοφορίας ἀποφασίζει τελεσιδίκως κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος.

ιδ. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ὅλης διαδικασίας τῆς ἐκλογῆς συντάσσεται Πρακτικόν, ὅπερ ὑπογράφεται παρὰ πάν-

των τῶν παραστάντων μελῶν τῆς Ἀδελφότητος. Ἄν τινὲς τῶν μελῶν ἀρνηθῶσι ὅπως ὑπογράψωσι, γίνεται σχετικὴ μνεία τῆς ἀρνήσεως ἐν τῷ Πρακτικῷ, ὅπερ καθίσταται ἔγκυρον διὰ τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ παρὰ τῶν λοιπῶν μελῶν, αἱ δὲ ἀρνούμεναι ὅπως ὑπογράψωσι ὑπέχουσι πειθαρχικὰς εὐθύνας. Εὐθύς μετὰ τὴν ὑπογραφήν τοῦ Πρακτικοῦ καὶ τὴν σχετικὴν εὐχαριστήριον προσευχὴν ἡ Ἡγουμένη ἀναλαμβάνει ἐγκύρως τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς.

ιε. Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ὑποβάλλει ἔγγραφον εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον, δι' οὗ ἀναγγέλλεται ἡ ἐκλογή νέας Ἡγουμένης καὶ ἐκζητοῦνται αἱ εὐλογαί Αὐτοῦ, ὁ δὲ Ἐπίσκοπος, ἐὰν εὐδοκῇ, προβαίνει περαιτέρω δι' εἰδικῆς τελετῆς ἐν ἡμέρᾳ ὀριζομένη ὑπ' Αὐτοῦ, εἰς ἐγκατάστασιν τῆς νέας Ἡγουμένης.

ιστ. Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκλεχθεῖσα Ἡγουμένη εἶναι ἰσόβιος.

3. Χηρεία τῆς θέσεως τῆς Ἡγουμένης

Ἡ θέσις τῆς Ἡγουμένης χηρεύει:

α. Ἐνεκα θανάτου,

β. ἔνεκα παραιτήσεως ἡ ὁποία γίνεται δεκτὴ διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν 4/5 τῆς Ἀδελφότητος καὶ

γ. ἔνεκα παύσεως, ἡ ὁποία χωρεῖ εἰς τὰς ἐξῆς περιπτώσεις:

I) Ἐὰν αὕτη περιπέση εἰς αἴρεσιν ἢ διαπράξη βαρῆα ἠθικὰ ἢ κανονικὰ παραπτώματα.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὕτην παραπέμπεται εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην καὶ ἐκπίπτει αὐτομάτως ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς εὐθύς ὡς καταδικασθῇ τελεσιδίκως ὑπὸ τῶν κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας ἀρμοδίων Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων εἰς ποινὴν μείζονα τῆς τριετοῦς ἀργίας ἀπὸ τῶν καθηκόντων αὐτῆς.

II) Ἐὰν αὕτη ἀποδειχθῇ ἀνεπαρκῆς ἢ ἀδιάφορος διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἢ παραχαράττη τὴν ἀκρίβειαν τοῦ μοναχικοῦ βίου ἢ παραβιάζῃ καὶ ἀθετῇ συστηματικῶς καὶ ἠθελημένως τὸν παρόντα ἐσωτερικὸν κανονισμόν ἢ ἀποδεδειγμένως καταδολιευθῇ τὴν περιουσίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, τότε δὲν θὰ ἐξανίστανται πᾶσαι αἱ ἀδελφαὶ ἀλλὰ αἱ πρεσβύτεροι τῇ τάξει θὰ ὑπενθυμίζουσι εἰς αὐτὴν ἠπίως καὶ μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ τὸ σφάλμα αὐτῆς καὶ θὰ ὑποβοηθῶσι ταύτην εἰς διόρθωσιν οὐχὶ ἄπαξ ἀλλὰ πολλάκις. Καὶ μόνον ἐὰν τελικῶς ἐμμένῃ εἰς τὸ σφάλμα, τὸ Ἡγουμενο-

συμβούλιον ἐπιλαμβάνεται τοῦ θέματος ἀρχικῶς διὰ δύο γραπτῶν συστάσεων αἱ ὁποῖαι θὰ ἀπέχουσι ἀλλήλων τουλάχιστον κατὰ τρίμηνον, εἰς τὴν συνέχειαν δὲ, μὴ ἐπιτευχθείσης τῆς διορθώσεως, συγκαλεῖ δι' ἐγγράφου εἰδοποιήσεως τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος ὡς μόνην ἀρμοδίαν διὰ τὰ περαιτέρω.

III) Ἐὰν αὕτη περιπέση εἰς νόσον βαρεῖαν ἅμα καὶ ἀνίατον ἢ δι' οἰονδήποτε ἄλλον σοβαρὸν λόγον καθίστανται ταύτην ἀνεπαρκῆ εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς, τότε καὶ πάλιν συγκαλεῖται ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἵνα ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τῆς παύσεως ταύτης.

Ἄρθρον 6

Ἡγουμενοσυμβούλιον

1. Συγκρότησις Ἡγουμενοσυμβουλίου

α. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, εἶναι τὸ ἀνώτερον διοικητικὸν ὄργανον τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου, τὸ ὁποῖον προεδρεύεται ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης ἢ τῆς νομίμου ἀναπληρωτῆρας αὐτῆς. Τοῦτο εἶναι τριμελὲς (Ἡγουμένη καὶ δύο μέλη), ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος δὲν εἶναι ἀνώτερος τῶν εἴκοσι καὶ πενταμελὲς (Ἡγουμένη καὶ τέσσαρα μέλη), ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τούτων εἶναι μεῖζων τῶν εἴκοσι.

β. Τὰ μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ὡς ἐμπειστευμένα τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τοῦ Κοινοβίου, δεόν ὅπως χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὴν ἀκρίβειαν καὶ συνέπειαν τῆς μοναχικῆς ζωῆς, τὸ ταπεινὸν φρόνημα, τὸ ὀρθόδοξον ἦθος, τὴν διοικητικὴν ἰκανότητα καὶ τὸ πνεῦμα συνεργασίας.

γ. Διὰ τὰ συζητούμενα ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου θέματα τηροῦνται ὑπὸ τῆς Γραμματέως λεπτομερῆ πρακτικά, εἰς ἃ ἀναφέρονται αἱ ἀναπτυσσόμεναι γνώμαι πλειοψηφίας καὶ μειοψηφίας, αἱ τυχὸν διαφωνία ἠτιολογημένως καὶ αἱ λαμβανόμεναι τελικῶς ἐφ' ἐκάστου ζητήματος ἀποφάσεις παρὰ τῆς πλειοψηφίας τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συνεδριάσεων ἅπαντα τὰ μέλη ὑποχρεοῦνται ὅπως συμπεριφέρωνται ἔναντι ἀλλήλων μετὰ συστολῆς καὶ νὰ δεικνύωσι πνεῦμα συνεργασίας καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὴν Πρόεδρον. Αἱ τυχὸν διαφωνοῦσαι ἀδελφαὶ δεόν ὅπως μετὰ σεμνότητος καὶ εὐπροσηγορίας διατυπώνωσιν τὴν τυχὸν ἀντίθετον γνώμην αὐτῶν ἐπὶ τινος ζητήματος, ἐκθέτουσαι

ταύτην σαφῶς καὶ τεκμηριωμένως, ἀφοῦ πρῶτον ζητήσουσιν τὴν ἄδειαν τῆς Προέδρου τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου διὰ νὰ λάβωσιν τὸν λόγον. Αἱ διαφωνοῦσαι εἰς τὰς λαμβανομένας ἀποφάσεις δὲν δικαιοῦνται νὰ ἀρνηθῶσιν ὑπογραφήν, μόνον δικαίωμα ἔχουσι νὰ καταχωρήσωσιν τὴν ἑαυτῶν γνώμην ἐν τῷ πρακτικῷ.

δ. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον συγκαλεῖται τακτικῶς μὲν ἅπαξ τοῦ μηνός, ἐκτάκτως δὲ εἴτε ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης ἢ τῆς ἀντικαταστάτιδος αὐτῆς εἴτε ὑπὸ τῆς τοποτητριας εἴτε ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τῶν μελῶν του.

ε. Εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ὅταν παρίστανται ἐπὶ τριμελοῦς τὰ δύο μέλη του καὶ ἐπὶ πενταμελοῦς τὰ τρία μέλη του.

στ. Ἐν ἡ περιπτώσει τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον πρόκειται νὰ ἀποφασίσῃ διὰ προσωπικὴν ὑπόθεσιν μέλους αὐτοῦ ἢ καὶ αὐτῆς τῆς Προέδρου - Ἡγουμένης, τότε ἢ δι' ἣν θὰ ληφθῆ ἡ ἀπόφασις δὲν μετέχει τῆς συνεδρίας τουλάχιστον κατὰ τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτῆς μέρος, ἀλλ' ἀντικαθίσταται ὑπὸ ἀναπληρωτῆρας ὡς ἐὰν ἦτο ἀποῦσα.

ζ. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν. Ἐπὶ ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τῆς Ἡγουμένης. Ἐπὶ ἀτομικῶν πνευματικῶν θεμάτων χωρεῖ ἀρνησικυρία τῆς Ἡγουμένης.

η. Ἀναπλήρωσις μέλους τινὸς τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου χωρεῖ ἔνεκα θανάτου, παραιτήσεως, παύσεως ἢ μακρᾶς ἀπουσίας αὐτοῦ.

θ. Ἡ θητεία τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου εἶναι πενταετής, ἀρχομένη ἀπὸ τὴν λῆξιν τῆς θητείας τοῦ προηγουμένου Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ λήγουσα τὸ ἀντίστοιχον χρονικὸν διάστημα. Ἡ ἐπανεκλογή αὐτῶν ἐπιτρέπεται ἀπεριορίστως.

2. Ἐκλογή Ἡγουμενοσυμβουλίου

α. Ἡ ἐκλογή τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου γίνεται ἀνὰ πενταετίαν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ λῆξις τῆς θητείας τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου συμπέσῃ μετὰ τὴν χρεῖαν τῆς Ἡγουμένης, τότε παρατείνεται ἡ θητεία του μέχρι τῆς ἐκλογῆς νέας Ἡγουμένης.

β. Ἡ ἐκλογή διεξάγεται ἐντὸς τῆς τελευταίας ἐβδομάδος πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας τοῦ προηγουμένου Ἡγουμενοσυμβουλίου.

γ. Τὰ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς ρυθμίζει Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῆς Ἡγουμένης ὡς

προέδρου καὶ τῶν μελῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Ἑγουμενοσυμβουλίου. Ἐλλείψει προηγούμενου Ἑγουμενοσυμβουλίου, τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἀποτελοῦσιν ἡ Ἑγούμενη καὶ τὰ δύο ἀρχαιότερα μέλη τῆς ἀδελφότητος, ὅπως ἀκριβῶς καὶ κατὰ τὴν ἐκλογὴν Ἑγούμενης.

δ. Δικαίωμα ἐκλέγεσθαι ἔχουσιν αἱ ἀδελφαὶ αἱ συμπληρώσασαι πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς των εἰς τὸ Μοναχολόγιον καὶ ἀπὸ τῆς συνεχοῦς ἐγκαταβιώσεώς των εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν.

ε. Κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογῆς ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς συνταχθέντος ψηφοδελτίου, ἀναγράφοντος τὰ ὀνόματα τῶν ὑποψηφίων, σημειοῦνται δύο (2) σταυροὶ ἐπὶ τριμελοῦς Ἑγουμενοσυμβουλίου καὶ τέσσαρες (4) σταυροὶ ἐπὶ πενταμελοῦς.

στ. Ἐπὶ πάσης ἰσοψηφίας τίθεται κλῆρος.

ζ. Αἱ δύο πρῶται ἐπιλαχοῦσαι ὀρίζονται ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου καὶ μὲ τὴν αὐτὴν διάρκειαν θητείας.

η. Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ διαδικαστικὰ θέματα (δικαίωμα ψήφου, ἐνστάσεις, πρακτικά, κ.λπ.) ἀκολουθεῖται ἡ τάξις ἢ τηρουμένη εἰς τὴν ἐκλογὴν Ἑγούμενης.

θ. Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς ἡ Ἑγούμενη ὑποβάλλει ἐγγραφον εἰς τὸν οἰκειὸν Ἐπίσκοπον, δι' οὗ γνωστοποιοῦνται τὰ μέλη τοῦ ἀναδειχθέντος Ἑγουμενοσυμβουλίου καὶ ἐκζητοῦνται αἱ εὐλογαὶ καὶ ἡ ἐγκρισὶς Αὐτοῦ, ἣτις παρέχεται γραπτῶς.

ι. Κατὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν μέλος τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου ἀποθάνῃ, παραιτηθῇ ἢ παυθῇ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ πρώτου κατὰ σειρὰν ἀναπληρωματικοῦ. Μὴ ὑπαρχόντων ἀναπληρωματικῶν μελῶν διεξάγεται ἐκλογὴ πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου.

ια. Ἄμα τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων του τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον συνερχόμενον εἰς πρώτην συνεδρίαν ὀρίζει ἐκ τῶν μελῶν του, ἐκτὸς τῆς Ἑγούμενης, μίαν ὡς Γραμματέα καὶ μίαν ὡς Ταμίαν.

3. Κένωσις θέσεως Ἑγουμενοσυμβουλίου

α. Κένωσις θέσεως τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου γίνεται ἔνεκα θανάτου, παραιτήσεως ἢ παύσεως μέλους τινὸς αὐτοῦ.

β. Μέλος τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου παύεται ὅταν ἀπουσιάσῃ ἀδικαιολογητῶς ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς συνάξεις ἢ παρακωλύῃ καθ' οἷονδῆποτε τρόπον τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ.

β. Μέλος τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου παύεται ὅταν ἀπουσιάσῃ ἀδικαιολογητῶς ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς συνάξεις ἢ παρακωλύῃ καθ' οἷονδῆποτε τρόπον τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ.

γ. Ἡ παῦσις ἢ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεως κρίνονται ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου.

4. Καθήκοντα καὶ δικαιοδοσίαι Ἑγουμενοσυμβουλίου

α. Τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον, προεδρευόμενον ὑπὸ τῆς Ἑγούμενης, ἀσκεῖ τὴν διοίκησιν τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου κατὰ πάντας τοὺς λοιποὺς –πλὴν τοῦ πνευματικοῦ– τομεῖς, ἐξαιρέσει μόνον τῶν ζητημάτων ἐκείνων ἅτινα ρητῶς διὰ τοῦ παρόντος ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Ἀδελφότητος.

β. Ἀποδέχεται ἢ ἀποποιεῖται δωρεὰς ἢ κληρονομίας, συνάπτει δάνεια, προβαίνει εἰς ἀγορὰς καὶ πωλήσεις ἀκινήτων οἰασθῆποτε ἀξίας, ἀποφασίζει διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν οἰκοδομικῶν συγκροτημάτων, διαχειρίζεται πᾶσαν κινήτην καὶ ἀκίνητον περιουσίαν τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου, μεριμνᾷ διὰ τὴν προμήθειαν πάντων τῶν ἀναγκαίων ἐφοδίων, ἐν γένει δὲ ἐνεργεῖ καὶ φροντίζει διὰ πᾶν ἕτερον θέμα μὴ ρητῶς ἀναφερόμενον ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ συντελοῦν εἰς τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τοῦ Κοινοβίου. Προσέτι μεριμνᾷ δι' ὅλας τὰς ἀτομικὰς ἀνάγκας τῶν ἀδελφῶν, ὡς καὶ διὰ τὴν ἰατροφαρμακευτικὴν περίθαλψιν αὐτῶν.

γ. Ἐξουσιοδοτεῖ τὴν Ἑγούμενην ἢ ἄλλο μέλος τῆς ἀδελφότητος διὰ τὴν ὑπογραφήν τῶν συμβάσεων καὶ ὑπογράφει πᾶν διοικητικῆς φύσεως ἐγγραφον ἐξερχόμενον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

δ. Συγκαλεῖ τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος ἅπαξ τοῦ ἔτους, τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Ἰανουαρίου, ἢ ὡσάκις προκύπτουν διάφορα θέματα, ἵνα ζητήσῃ συμβουλευτικῶς τὴν γνώμην αὐτῆς. Ἡ σύγκλησις τῆς Ἀδελφότητος εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον ἐφ' ὅσον ζητηθῇ ἀπὸ τὴν πλειοψηφίαν τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος δι' ἐγγράφου, εἰς ὃ ἀναφέρονται οἱ λόγοι τῆς συγκλήσεως. Ἄν τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον δὲν συγκαλέσῃ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τοῦ ἐγγράφου τὴν Ἀδελφότητα, αὕτη συνέρχεται αὐτοδικαίως μερίμνη τῶν αἰτουμένων τὴν σύγκλησιν αὐτῆς.

ε. Συνεδριάζει ὡσάκις κληθῇ ὑπὸ τῆς Ἑγούμενης ἢ ἀξιόσωσι τὴν σύγκλησιν δύο ἀπὸ τὰ μέλη αὐτοῦ.

στ. Ἀποφασίζει περὶ προσλήψεως δοκίμων καὶ κουρᾶς ἀδελφῶν τῇ εἰσηγήσει τῆς Ἑγούμενης.

ζ. Ἐπιστατεῖ τῶν ἀρμοδίων διακονητῶν διὰ τὴν ἀσφαλῆ διαφύλαξιν τῶν ἁγίων λειψάνων, ἱερῶν σκευῶν καὶ τῶν τυχόν τιμαλφῶν, παλαιῶν χειρογράφων καὶ ἄλλων πολυτίμων ἀντικειμένων, ἂν ὑπάρχωσι, ἅτινα εἶναι καταχωρημένα εἰς εἰδικὸν κατάλογον.

η. Παρέχει εἰς τὰς ἀδελφὰς ἄδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς πέραν τῶν εἴκοσι (20) ἡμερῶν.

θ. Συντάσσει τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμὸν καὶ Ἀπολογισμὸν καὶ ὑποβάλλει αὐτοὺς εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον.

ι. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἢ Ἡγουμένη, ἢ Γραμματεὺς καὶ ἢ Ταμίας κρατοῦν τὰ κλειδιά τοῦ Ταμείου, ἐν τῷ ὁποίῳ φυλάσσονται ὑπ' εὐθύνη των τὰ χρήματα, τὰ τυχόν τιμαλφῆ, χρεώγραφα, ὁμόλογα, συμβόλαια κ.τ.ῶ.

5. Καθήκοντα Γραμματέως

α. Ἡ Γραμματεὺς διεξάγει τὴν πάσης φύσεως ἀλληλογραφίαν καὶ συντάσσει τὰ πρακτικὰ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

β. Τηρεῖ τὰ βιβλία Εἰσερχομένων καὶ Ἐξερχομένων Ἐγγράφων (Πρωτόκολλον), Πρακτικῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, Πρακτικῶν τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, Ὑλικοῦ (Κινητῆς Περιουσίας), τὸ Μοναχολόγιον, τὸ Βιβλίον Ἐγγραφῆς Δοκίμων, τὸ Κτηματολόγιον καὶ τὸν Κατάλογον Ἁγίων Λειψάνων, Κειμηλίων καὶ Πολυτίμων Ἀντικειμένων.

γ. Φυλάσσει τὸ ἀρχεῖον τῆς Μονῆς καὶ τὴν σφραγίδα αὐτῆς.

6. Καθήκοντα Ταμίου

α. Ἡ Ταμίας διενεργεῖ εἰσπράξεις καὶ πληρωμὰς δι' ἐνσφραγίστων καὶ ἐπικυρωμένων ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου γραμματίων, προσυπογραφομένων ὑπὸ τε τῆς Ἡγουμένης καὶ τῆς Γραμματέως. Ὡσαύτως ἐνεργεῖ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου ἀναλήψεις χρημάτων παρὰ Τραπεζῶν καὶ οἰωνδήποτε ἄλλων πιστωτικῶν ὀργανισμῶν ἀνεξαιρέτως.

β. Τηρεῖ τὰ βιβλία Ταμείου καὶ Καθολικοῦ Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων.

Ἄρθρον 7 Τηρούμενα βιβλία

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τηροῦνται μερίμνη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τὰ κάτωθι βιβλία:

- α. Βιβλίον Πρακτικῶν Ἡγουμενοσυμβουλίου.
- β. Βιβλίον Πρακτικῶν Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.
- γ. Βιβλίον Εἰσερχομένων καὶ Ἐξερχομένων Ἐγγράφων (Πρωτόκολλον).
- δ. Μοναχολόγιον.
- ε. Βιβλίον Ἐγγραφῆς Δοκίμων.
- στ. Κτηματολόγιον.
- ζ. Βιβλίον Ὑλικοῦ (Κινητῆς Περιουσίας).
- η. Βιβλίον Ταμείου.
- θ. Καθολικὸν Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων.
- ι. Κατάλογος Ἁγίων Λειψάνων, Κειμηλίων καὶ Πολυτίμων Ἀντικειμένων.

Ἄρθρον 8 Σφραγίς

Ἡ σφραγίς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι κυκλική, φέρουσα εἰς τὸ κέντρον αὐτῆς τὴν μορφήν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου βρεφοκρατούσης (Γοργοεπηκόου) καὶ κύκλωθεν τὴν ἐπωνυμίαν: ΙΕΡΑ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΓΟΡΓΟΕΠΗΚΟΟΥ - ΜΑΝΔΡΑ ΑΤΤΙΚΗΣ.

Ἄρθρον Ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος

α. Ἡ Σύναξις (Ὁλομέλεια) τῆς Ἀδελφότητος, ἀποτελοῦσα τὸ ἀνώτατον διοικητικὸν ὄργανον τῆς Μονῆς, ἀπαρτίζεται ἐκ πάντων τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ Μοναχολόγιον αὐτῆς ἀδελφῶν. Εἰς τὸ Μοναχολόγιον ἐγγράφονται αἱ ρασοφόροι, αἱ μικρόσχημοι καὶ αἱ μεγάλοςχημοι ἀδελφαί.

β. Συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ παρόντι Ἐσωτερικῶν Κανονισμῶ ἄλλως προβλεπομένων περιπτώσεων, τακτικῶς μὲν ἅπαξ τοῦ ἔτους κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Ἰανουαρίου, πρὸς ἐνημέρωσιν τῆς Ἀδελφότητος ἐπὶ τῆς ἐν γένει πορείας τῆς Μονῆς, τὸν ἀπολογισμὸν διὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἐκτάκτως δὲ πρὸς ἀντιμετώπισιν λίαν σοβαρῶν θεμάτων τῆς

Μονῆς, τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ προηγουμένου ἔτους καὶ τὴν ἀνάθεσιν τῶν διακονημάτων διὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἐκτάκτως δὲ πρὸς ἀντιμετώπισιν λίαν σοβαρῶν θεμάτων τῆς Μονῆς καὶ πρὸς τροποποίησιν τοῦ παρόντος Ἑσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἢ διὰ πᾶσαν εἰδικὴν περίπτωσιν μὴ προβλεπομένην ὑπ' αὐτοῦ.

γ. Εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν 2/3 τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων δι' ἃς ἄλλως ὀρίζεται ἐν τῷ παρόντι Ἑσωτερικῷ Κανονισμῷ. Μὴ ἐπιτευχθείσης τῆς ὡς ἄνω ἀπαρτίας τῶν 2/3 ἡ Σύναξις συνέρχεται πάλιν εἰς ὀριζομένην νέαν ἡμερομηνίαν, ἐφ' ὅσον παρίστανται τὸ ἡμισυ σὺν ἓνα τῶν ἀδελφῶν.

δ. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων δι' ἃς ἄλλως ὀρίζεται ἐν τῷ παρόντι Ἑσωτερικῷ Κανονισμῷ. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ἐπὶ μὲν φανερῆς ψηφοφορίας ὑπερισχέει ἡ ψῆφος τῆς προέδρου ἐπὶ δὲ μυστικῆς ψηφοφορίας τίθεται κληρὸς.

ε. Τῶν Συνάξεων τηροῦνται πρακτικά, ὑπογραφόμενα παρὰ πάντων τῶν παρουσῶν ἀδελφῶν.

στ. Ἐπαξ τῆς ἐβδομάδος ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης ἢ, κωλυομένης αὐτῆς, ὑπὸ τῆς ἀντικαταστάτιδος τῆς, δέον ὅπως συγκαλεῖται ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν δοκίμων, πρὸς συζήτησιν πνευματικῶν θεμάτων διὰ τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν πνευματικὴν οἰκοδομὴν τῶν ἀδελφῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Τὸ Σῶμα τῆς Ἀδελφότητος

Ἄρθρον 10

Συγκρότησις

α. Ἡ Ἀδελφότης συγκροτεῖται ἐκ πάντων τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Μονῆς ἀδελφῶν καὶ συνεχῶς ἐγκαταβιούντων ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ.

β. Ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος τῶν ἀδελφῶν καθορίζεται ἀπὸ τὴν προτεραιότητα ἐγγραφῆς των εἰς τὸ Μοναχολόγιον.

Ἄρθρον 11

Κοινοβίασις

α. Ἡ συγκαταρίθμησις τῶν προσερχομένων μετὰ τῶν

ἀδελφῶν τῆς Μονῆς γίνεται κατόπιν προσεκτικῆς δοκιμασίας, πρὸς διαπίστωσιν τῆς γνησίας διαθέσεως καὶ τοῦ ἐνθέου ζήλου αὐτῶν διὰ τὴν μοναχικὴν ζωὴν.

β. Ἡ εἴσοδος δοκίμου εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν γίνεται κατόπιν ὑποβολῆς ἐγγράφου αἰτήσεως αὐτῆς πρὸς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

γ. Ἡ διάρκεια τῆς δοκιμασίας ὀρίζεται εἰς τρία ἔτη, συμφώνως πρὸς τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς Κανόνας. Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ὅμως δύναται νὰ συντηθῇ ἢ καὶ νὰ ἐκταθῇ αὕτη τῇ εἰσηγήσει τῆς Ἡγουμένης καὶ ἀποδοχῇ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

δ. Πρὸ τῆς κουρᾶς ἡ δόκιμος ἀδελφὴ ὀφείλει νὰ διακανόνισῃ τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν τῆς καὶ νὰ ἀποδεσμευθῇ ταύτης.

ε. Ἀποκλείεται ἢ κατὰ τύπους μόνον ἐγγραφῇ εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Μονῆς. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αἰωνίου καὶ ἀκαταλύτου δεσμοῦ μεταξὺ Γέροντος καὶ ὑποτακτικοῦ, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται μετὰ πεμψις, μετεγγραφή ἢ ἀπόσπασις ἀδελφῆς εἰς ἐτέραν Ἱερὰν Μονὴν ἀνευ τῆς ἀβιάστου καὶ μοναδικῶς ὑπευθύνου γνώμης καὶ συγκαταθέσεως τῆς Ἡγουμένης, ὡς τοῦτο ρητῶς ὀρίζεται παρὰ τῶν Ἱερῶν Κανόνων.

στ. Ἡ εἰσδοχὴ μοναχῶν ἐξ ἄλλων Ἱερῶν Μονῶν ἀποκλείεται, πλην ἐκτάκτων περιπτώσεων περὶ ὧν ἀποφασίζει τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῇ εἰσηγήσει τῆς Ἡγουμένης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Τάξεις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

Ἄρθρον 12

Λατρεία

α. Εἰς τὸ Κοινόβιον ἀκολουθεῖται λειτουργικὸν πρόγραμμα ἐμπνευσμένον ἀπὸ τὸ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει τηρούμενον, τὸ ὁποῖον ἔχουν καθαγιάσει ἢ ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας ζωῆ καὶ ἄσκησις τῶν ἁγίων ἀνδρῶν.

β. Αἱ ἀκολουθίαι θὰ ἀναγινώσκονται καὶ θὰ ψάλλονται εὐκρινῶς, θὰ τελοῦνται δὲ εὐτάκτως καὶ κατὰ τὸ ἀγιορειτικὸν τυπικόν. Γενικῶς θὰ καταβάλλεται φροντίς διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν τελειότεραν διεξαγωγὴν αὐτῶν.

γ. Ἀγρυπνίαι τελοῦται κατὰ τὰς Δεσποτικὰς καὶ Θεομητορικὰς ἑορτὰς ὡς καὶ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ ὀριζομένας ἑορτὰς ἁγίων.

δ. Ἡ ἀρχιτεκτονική, αἱ ἱεραὶ εἰκόνες, τὰ ἀντικείμενα τῆς λατρείας, τὰ ἱερά ἄμφια, τὸ μουσικὸν ὕφος καὶ πᾶν τὸ ἔχον σχέσιν μετὰ τὴν θεϊαν λατρείαν ὀφείλει νὰ ἔχη ὡς πρότυπον τὴν ἐν γένει βυζαντινὴν καὶ εἰδικώτερον τὴν ἀγιορειτικὴν παράδοσιν.

Ἄρθρον 13 Τράπεζα

α. Ὁ χῶρος τῆς τραπέζης θεωρεῖται ἱερός, ὡς ὁ ναός, διότι πάντα τὰ τοῦ μοναχοῦ ἀποβλέπουσιν εἰς τὸν σκοπὸν τῆς κατὰ Χριστὸν τελειώσεώς του. Διὰ τοῦτο ὀφείλουσι νὰ συμμετέχωσιν ἐν αὐτῇ πᾶσαι αἱ ἀδελφαὶ τρώγουσαι ἐν σιωπῇ καὶ παρακολουθοῦσαι τὴν ἀνάγνωσιν.

β. Γενικῶς ἀποκλείεται ἡ κρεωφαγία. Εἰς τὴν τράπεζαν ἐκάστην Δευτέραν, Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν (πλὴν τῶν καταλυσίμων ἡμερῶν) δὲν παρατίθεται ἔλαιον καὶ οἶνος, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχωσι λόγοι ὑγείας διὰ τινὰς ἀδελφάς, αὐστηρῶς ἐξεταζομένης τῆς περιπτώσεως ἐκάστης ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης.

Ἄρθρον 14 Πνευματικὰ καθήκοντα τῶν ἀδελφῶν

α. Ἡ καθημερινὴ ζωὴ τῶν ἀδελφῶν διεξάγεται πάντοτε ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ὑπὸ τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ τῆς μακραιωνος μοναστικῆς παραδόσεως τεθεσπισμένων κανόνων καὶ διατάξεων ἐν φόβῳ Θεοῦ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν ἀλληλοσεβασμῷ καὶ ἐν πνεύματι ἐνότητος καὶ φιλαδελφίας.

β. Εἰς τὰς μεταξὺ των σχέσεις αἱ ἀδελφαὶ τηροῦσι μετὰ σχολαστικότητος τὴν ἱεραρχίαν. Αἱ μικρότερα ὑπακούουσιν καὶ σέβονται τὰς μεγαλυτέρας, αἱ δὲ μεγαλύτεραι ἀγαπῶσιν καὶ συμπαρίστανται θετικῶς εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τῶν μικροτέρων.

γ. Εἰς τὰς συζητήσεις θὰ ἀποφεύγεται τόσον ἡ κατὰ κρισις, ἡ κρίσις καὶ ὁ ἀπλοῦς ἀκόμη σχολιασμός ἢ ψιθυρισμός, ὅσον καὶ ὁ ἔπαινος.

δ. Οἷονδὴποτε σφάλμα ἀδελφῆς πρέπει νὰ γίνται ἀφορμὴ περισσοτέρας προσεγγίσεως καὶ συμπαραστάσεως ἀπ' ὅτι ἡ ἀρετὴ τῆς, ὅπως μᾶς διδάκουν οἱ ἅγιοι Πατέρες: «Ἀπλωσον τὸν χιτῶνα σου ἐπὶ τὸν πταίοντα καὶ σκέπασον αὐτόν. Καὶ ἐὰν μὴ δύνῃ ἐφ' ἑαυτὸν ἐπιθίνα

τὰ πταίσματα καὶ δέξασθαι τὴν παιδείαν καὶ τὴν αἰσχύνην ἀντ' αὐτοῦ, κἄν ὑπόμεινον, καὶ αὐτὸν μὴ κατασχύνῃς» (Ἀββᾶ Ἰσαάκ τοῦ Σύρου, Ἀσκητικά, Λόγος ΝΗ').

ε. Ἡ ἀδελφὴ ὀφείλει πρῶτιστως —ἐκτὸς μόνον εἰς περίπτωσιν ἀσθενείας, ἢ ὑπαρξίς τῆς ὁποίας ἐλέγχεται μετὰ σχολαστικότητος ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης— νὰ συμμετέχη εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας καὶ νὰ φροντίζῃ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν νὰ κατανοῇ τὰ νοήματα τῶν ψαλλομένων καὶ ἀναγινωσκομένων, διότι οὕτω θὰ δυνηθῇ, διὰ τῆς πολυχρονίου ἐντρυφήσεώς της εἰς αὐτά, νὰ ἀποκτήσῃ «νοῦν Χριστοῦ». Ὁ Ναὸς εἶναι διὰ τὴν ἀδελφὴν «πύλη τοῦ Οὐρανοῦ», διὰ τῆς ὁποίας ἐπικοινωνεῖ μετὰ τὴν θριαμβεύουσαν ἐν οὐρανοῖς Ἐκκλησίαν ὡς «ἡγορασμένη ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ τῷ Θεῷ καὶ τῷ Ἀρνίῳ» (Ἀποκ. ιδ',).

στ. Εἰς πάσας τὰς ἱεράς ἀκολουθίας, ὡς καὶ ἐν τῇ τραπέζῃ, αἱ μοναχαὶ φέρουσι ράσον καὶ κουκούλιον, εἰς ὅσας δὲ ἐκ τῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων προβλέπει ἡ μοναχικὴ παράδοσις φέρουσιν καὶ τὸ μέγα σχῆμα.

ζ. Ἐκάστη ἀδελφὴ ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ καθημερινῶς τὸν ἀτομικὸν της κανόνα, ὁ ὁποῖος διὰ μὲν τὴν μεγαλόσχημον ἀποτελεῖται ἀπὸ δώδεκα (12) κομβοσχοῖνια τῶν ἑκατὸν (100) κόμβων, καὶ ἀπὸ ἑκατὸν εἴκοσι (120) μεγάλας μετανοίας, διὰ δὲ τὴν μικρόσχημον καὶ τὴν ρασοφόρον ἀπὸ ἑξ (6) κομβοσχοῖνια τῶν ἑκατὸν (100) κόμβων καὶ ἀπὸ ἐξήκοντα (60) μεγάλας μετανοίας.

η. Εἰς τὴν καθημερινὴν ἀτομικὴν προσευχὴν συμπεριλαμβάνονται ἀπαραιτήτως οἱ «Χαιρετισμοὶ» τῆς Κυρίας Θεοτόκου καὶ ἡ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ μονολόγιστος «εὐχή», διὰ τὴν συστηματικὴν καλλιέργειαν τῆς ὁποίας ἐκάστη ἀδελφὴ θὰ συνεργάζεται μετὰ τῆς Ἡγουμένης. Εἰς τοῦτο ἡ ἀδελφὴ θὰ βοηθηθῇ μεγάλως καὶ ἀπὸ τὴν σιωπὴν, τὴν ὁποίαν θὰ ἀσκῇ, οἷανδὴποτε ἐργασίαν ἢ διακόνημα καὶ ἂν ἐκτελῇ.

θ. Αἱ ἀδελφαὶ θὰ ἀποφεύγουσιν αὐστηρῶς τὰς πολυτελεῖς ἐνδυμασίας. Ἡ μοναχὴ πρέπει νὰ εἶναι ἀπέριτος καὶ ταπεινὴ εἰς τὴν ὄλην τῆς ἐμφάνισιν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν ἀββᾶν Ἡσαΐαν «εὐκόσμησις σώματος, ψυχῆς ἐστὶ καταστροφὴ» (Λόγος ΚΘ'). Ἡ αὐτὴ θεμελιώδης ἀρχὴ ἰσχύει καὶ διὰ τὸ κελλίον, τὰ ἀπαραίτητα ἀτομικὰ εἶδη καὶ τὴν ἐν γένει σωματικὴν δίαιταν τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς. Μόνον διὰ τὰ ἱερά ἄμφια, τὰ ἱερά ἀντικείμενα καὶ πᾶν ὅ,τι χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ναῷ θὰ καταβάλλεται ἡ δεοῦσα φροντίς καὶ ἐπιμέλεια ἢ ἀρμόζουσα εἰς τὰ τῆς θείας λατρείας.

ι. Μία ἐκ τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τῆς μοναχικῆς ζωῆς εἶναι ἡ ἀκτημοσύνη. Κατὰ συνέπειαν τὸ κελλίον, τὸ ἐνδύμα, τὰ ὑποδήματα καὶ ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ ἀτομικὰ εἶδη τῆς μοναχῆς δὲν εἶναι ἰδικὰ τῆς. Ἄπλως τῆς παραχωροῦνται ἀπὸ τὴν Μονὴν διὰ νὰ τὴν ἐξυπηρετῶσιν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιγείου ζωῆς τῆς. Διὰ τοῦτο τὰ χρησιμοποιοεῖ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ προσοχῆς, γνωρίζουσα ὅτι ἡ ἐξ ἀμελείας καὶ κακῆς χρήσεως καταστροφῆς τῶν εἶναι ἱεροσυλία.

ια. Αἱ ὑποτακτικαὶ θὰ ὑπακούουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰς ἐντολὰς τῆς Ἡγουμένης, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἀναφέρουσι λεπτομερῶς καὶ ἐπακριβῶς πάντα τὰ κρύφια τοῦ ναὸς καὶ τῆς καρδίας τῶν διὰ τῆς παραδεδομένης μοναχικῆς ἐξαγορεύσεως. Ἐνώπιον αὐτῆς καὶ μόνον θὰ ἐξαγορεύονται, ἐνῶ μυστηριακῶς θὰ ἐξομολογοῦνται εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος ὀριζόμενον Πνευματικόν.

Ἄρθρον 15

Διακονήματα - Ἐργόχειρα

α. Ἐὰν πρῶτιστον καθήκον τῆς μοναχῆς εἶναι ἡ λατρεία καὶ ἡ προσευχή, δεύτερον ὅμοιον πρὸς αὐτὸ εἶναι ἡ ἐργασία. «Ἐπεὶ», λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος, «διπλοῦς ὁ ἄνθρωπος, διπλοῦν εἶναι προσήκει καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς σπούδασμα, πόνους τε σώματος καὶ ψυχῆς ἀσκήμασι κατορθούμενον» (Ἀσκητικαὶ Διατάξεις, Δ', 3). Κατὰ συνέπειαν πᾶσαι αἱ ἀδελφαὶ θὰ ἐργάζονται, ἐκάστη κατὰ τὸ μέτρο τῶν δυνάμεων τῆς, ἐκτελοῦσαι μετὰ ζήλου καὶ ἐπιμελείας καὶ τὰ εὐτελέστερα τῶν ἔργων μετὰ τὴν σκέψιν ὅτι πᾶσα ἐν τῇ Μονῇ ἐργασία εἶναι προσφορά πρὸς τὸν Θεόν.

β. Εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ἀδελφῶν περιλαμβάνονται κατὰ πρῶτον λόγον τὰ ἀνέκαθεν κεκανονισμένα μοναστηριακὰ διακονήματα (ἀρχοντάρης, οἰκονόμος, δοχειάρης, μάγειρος, ἐκκλησιαστικός, κηπουρὸς κ.λπ.).

γ. Ἡ ἀνάθεσις τῶν διακονημάτων γίνεται κατὰ τὴν τακτικὴν Σύναξιν τοῦ Ἰανουαρίου (ὄρα ἄρθρον 9 (β) παρόντος Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ). Εἰς τὴν διακριτικὴν δὲ δικαιοδοσίαν τῆς Ἡγουμένης ἐναπόκειται ἡ τυχὸν ἐπιβαλλομένη δι' οἰονδήποτε λόγον ἀλλαγὴ διακονήματα ἀδελφῆς τινος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 16

Πειθαρχικὸς ἔλεγχος

α. Ὁ πειθαρχικὸς ἔλεγχος ἀσκεῖται κατὰ πρῶτον λόγον καὶ ἐν παντὶ ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης, ἥτις καὶ ἐπιβάλλει τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων προβλεπόμενα ἐπιτίμια μετὰ διακρίσεως καὶ ἀγάπης, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν διόρθωσιν τῆς σφαλלוῦσης ἀδελφῆς.

β. Εἰς περίπτωσιν ὑποτροπῆς ἢ βαρυτέρου τυχόν παραπτώματος, τὸν πειθαρχικὸν ἔλεγχον ἀσκεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

γ. Ἐὰν δέ, ὁ μὴ γένοιτο, συμβῇ παράπτωμα ἐπισύρον καὶ κανονικὰς κυρώσεις ἢ ἀπειλοῦν τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τῆς Μονῆς, τότε ἐπιλαμβάνεται τοῦ θέματος ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος.

Ἄρθρον 17

Περὶ τοῦ Ἐφημερίου καὶ τοῦ Πνευματικοῦ

α. Ὁ Ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου ὑποδεικνύεται ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος καὶ ὁ διορισμὸς αὐτοῦ ἐγκρίνεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν ἐφημεριακῶν καθηκόντων ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ.

Οὗτος παραμένει πάντοτε εἰς εἰδικὸν οἶκημα εὐρισκόμενον ἐκτὸς τοῦ χώρου διαμονῆς τῶν μοναχῶν καὶ οὐδεμίαν ἀνάμειξιν ἐπιτρέπεται νὰ ἔχη εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου.

β. Ὁ Πνευματικὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἐπιλέγεται ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, τῆς ἐπιλογῆς ταύτης ἐπικυρουμένης παρὰ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου. Οὗτος δύναται νὰ εἶναι καὶ ὁ Ἐφημέριος τῆς Μονῆς ἢ ἄλλος ἱερεὺς, δεόν δὲ ὅπως εἶναι τὸ αὐτὸν πρόσωπον δι' ὅλην τὴν Ἀδελφότητα.

Τὰ περὶ τῆς διαμονῆς καὶ ἀναμειξεως αὐτοῦ ἰσχύουσιν ὅπως ἀκριβῶς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Ἐφημερίου.

Ἄρθρον 18

Φιλοξενία

α. Οἱ ἐπισκέπται τυγχάνουσι τῆς κατὰ τὸ δυνατόν καλύτερας ὑποδοχῆς καὶ φιλοξενίας. Τὴν διακονίαν ταύτην ἐπιτελεῖ κατάλληλος ἀδελφή, ἢ «ἀρχοντάρισσα», μετὰ προσηνείας, συνέσεως καὶ σοβαρότητος.

β. Μετὰ τῶν ἐπισκεπτῶν ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν καὶ συνομιλίαν, πλὴν τῆς ἀρχονταρίσεως, ἡ Ἡγουμένη καὶ ὑπὸ ταύτης ἔχουσαι εἰδικὴν εὐλογίαν ἀδελφαί.

γ. Οἱ ἐπισκέπται κατ' ἀρχὴν γίνονται δεκτοὶ εἰς μίαν ἐπίσκεψιν. Διὰ τὴν παραμονὴν γνωστῶν προσώπων ἐπὶ περισσοτέρας ἡμέρας καὶ μέχρι μιᾶς ἑβδομάδος ἀποφασίζει ἡ Ἡγουμένη, διὰ μεγαλύτερον δὲ χρονικὸν διάστημα τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'
Οἰκονομικά

Ἄρθρον 19
Πρόσοδοι

Πρόσοδοι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι:

- α. Αἱ ἐκ τοῦ κηροῦ τῆς ἐκκλησίας προερχόμενοι.
- β. Αἱ ἐκ τοῦ ἐργοχείρου τῶν ἀδελφῶν.
- γ. Αἱ πάσης φύσεως δωρεαί, εἰσφοραί, κληρονομία.
- δ. Ἐξ ἐκμεταλλεύσεως τῆς τυχόν περιουσίας τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου.
- ε. Πᾶν ἄλλον ἔσοδον ἐκ χρηστῆς καὶ νομίμου πηγῆς.

Ἄρθρον 20
Διάθεσις προσόδων

Αἱ πρόσοδοι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διατίθενται:

- α. Διὰ τὰς πάσης φύσεως ἀνάγκας τῶν ἀδελφῶν (διατροφήν, ἐνδυμασίαν, ἰατροφαρμακευτικὴν περίθαλψιν κ.τ.ῶ.).
 - β. Διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων.
 - γ. Διὰ τὴν προμήθειαν καὶ συντήρησιν πάντων τῶν συντελούντων εἰς τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τῆς Μονῆς.
 - δ. Διὰ τὴν ἔκδοσιν φυλλαδίων πρὸς δωρεὰν διανομὴν.
 - ε. Διὰ τὴν φιλοξενίαν προσκυνητῶν.
 - στ. Δι' ἐλεημοσύνην καὶ ἄλλας ἐκδηλώσεις ἀγάπης.
- Διὰ πᾶσαν δαπάνην μὴ περιλαμβανομένην μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω ἀποφασίζει τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'
Γενικαὶ Διατάξεις

Ἄρθρον 21

Πᾶν θέμα μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος Ἑσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

Ἄρθρον 22

Ἡ τυχὸν ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιληθσομένη τροποποίησις τοῦ παρόντος Ἑσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἀποφασίζεται ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, εὐρισκομένης ἐν ἀπαρτίᾳ, ἐὰν παρίστανται τὰ 4/5 τῶν μελῶν αὐτῆς, τῆς ἀποφάσεως λαμβανομένης διὰ πλειοψηφίας τῶν 2/3 τῶν παρόντων. Τῆς ὡς ἄνω ἀπαρτίας μὴ ἐπιτυγχανομένης ἐφαρμόζονται τὰ διαλαμβανόμενα ἐν ἄρθρῳ 9 (γ) τοῦ παρόντος Ἑσωτερικοῦ Κανονισμοῦ.

Ὁ παρῶν Ἑσωτερικὸς Κανονισμὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Γοργοεπηκόου Μάνδρας Ἀττικῆς ἐψηφίσθη καὶ ἐνεκρίθη κατ' ἄρθρον καὶ ἐν συνόλῳ ἐν τῇ Συνάξει τῆς Ἀδελφότητος τῇ 19ῃ Σεπτεμβρίου 2001 ἀποτελουμένης ἐκ δέκα τριῶν ἀδελφῶν Μοναζουσῶν ἐκ τῶν ἐν τῷ Μοναχολογίῳ ἐγγεγραμμένων καὶ ἔχουσῶν δικαίωμα ψήφου.

Τὰ μέλη τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος

Χριστονύμφη Δημητριάδου Μοναχή, Καθηγουμένη
Ἄγνη Μωνᾶ, Μοναχή
Χριστοδούλη Ἀναπλιώτου, Μοναχή
Θέκλα Βλάχου, Μοναχή
Ξένη Δημητρούλη, Μοναχή
Νεκταρία Ρήγου, Μοναχή
Συγκλητικὴ Μίχα, Μοναχή
Εὐφροσύνη Καλύβα, Μοναχή
Φιλοθέη Καλύβα, Μοναχή
Εὐπραξία Δούκα, Μοναχή
Φεβρωνία Καλαμπόκη, Μοναχή
Νυμφοδώρα Οἰκονόμου, Μοναχή
Ἰσιδώρα Θερμογιάννη, Μοναχή

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΑΝΑΡΙΟΦΕΡΣΑΛΩΝ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ**

Ἄριθμ. Πρωτ. 245

Ἐν Καρδίτῃ τῇ 12ῃ Μαρτίου 2004

ΠΡΑΞΙΣ 43

«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων»

Τὸ περὶ ἡμᾶς Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος & Φαναριοφερσάλων ἔχον ὑπ' ὄψιν:

α. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ν. 590/1977 *Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*.

β. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου *Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν*.

γ. Τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων.

δ. Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Ν. 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίας Ἐπενδύσεις, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς Ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίξεως.

ε. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1243/806/28-04/2004 ἐγκύκλιον σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος *Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερᾶς Μητροπόλεις*.

Ὅριζει τὰ κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος & Φαναριοφερσάλων.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος & Φαναριοφερσάλων.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος & Φαναριοφερσάλων.

4. Ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεση. Ἐπιπλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ, δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ σὲ ἕτερα πρόσωπα, ἰδιώτας Μηχανικούς, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μὲ σύμβαση ὀρισμένου ἔργου ἢ ὀρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καλυφθοῦν ἀπὸ τὴν Τεχνικὴ Ὑπηρεσία.

5. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸν Συμβούλιον τῆς οἰκείας Νομαρχίας, τὸ ὁποῖον γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεση ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακυψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπὶ αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογή τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων διέπει τὶς καταρτιθεσόμενες Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἐννοια ἰσχύος τῶν διατάξεών του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωνίαί αἰτνες τυχὸν νὰ προκύψουν, ἐπιλύονται ἀπὸ τὰ ἀρμόδια Δικαστήρια, μὲ βάσιν τὴν καθ' ὕλην καὶ τόπον ἀρμοδιότητα, ὅπως αὕτη ὀρίζεται ἀπὸ τὸ ΚΠΑ μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς Προδικασίας, ὅπως αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ἀποφαινομένου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμης τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου.

8. Ἡ σύνταξις μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δὲ θεώρησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτῆς.

9. Γιά τὴν δημοπράτηση τῶν ἔργων, οἱ συνταχθεῖσες μελέτες ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένη Ἀρχὴ δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, τὸ ὁποῖο ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴ διακήρυξη.

10. Σὲ περιπτώσεις ἀδυναμίας τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας νὰ συντάξει καὶ νὰ ἐκπονήσει τὶς σχετικὲς Μελέτες, δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν σὲ εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικοῦ, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς. Αἱ μελέτες, ποῦ

συντάσσονται ἀπὸ τρίτους, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένη Ἀρχή.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων στὴν Ἱερὰ Μητρόπολιν Θεσσαλιώτιδος & Φαναριοφερσάλων καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχή, εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος & Φαναριοφερσάλων.

2. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ποῦ στελεχώνεται ἀπὸ τοὺς Μηχανικούς:

α. Κων/νον Μιχαλάκην Ἀρχιτέκτονα Μηχανικὸν

β. Στέφανον Γιαννέλον Πολιτικὸν Μηχανικὸν τοῦ πρώτου ὀριζόμενου ὡς Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη νὰ δημοσιευθῇ στὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Καρδίτῃ τῇ 12ῃ Μαρτίου 2004

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΛΜΥΡΟΥ**ΠΡΑΞΙΣ 1****«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ».**

Τὸ περὶ ἡμᾶς Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος ἔχον ὑπ' ὄψει:

α. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 *Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*.

β. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 8/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου *Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν*.

γ. Τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων.

δ. Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμον 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίας Ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίξεως.

ε. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1243/806/28-04/2004 ἐγκύκλιον σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου *Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις*.

Ὅριζει τὰ ὡς κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ.

3. Ὡς ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν. Ἐπιπλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ, δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ εἰς ἕτερα πρόσωπα, Ἰδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ συμβάσεως ὠρισμένου ἔργου ἢ ὠρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

4. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸν Συμβούλιον τῆς οἰκείας Νομαρχίας, τὸ ὁποῖον γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακυψασῶν διαφορῶν καὶ τῶν προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

5. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων διέπει τὰς καταρτισθησομένας Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἰσχύος τῶν διατάξεών του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

6. Διαφωναίαι, αἵτινες τυχόν νὰ προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια Δικαστήρια, μὲ βάσιν τὴν καθ' ὑλὴν καὶ τόπον ἀρμοδιότητα, ὅπως αὕτη ὀρίζεται ἀπὸ τὸ ΚΠΑ μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς Προδικασίας, ὅπως αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ

Νόμου 1418/1984 και τοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμης τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου.

7. Ἡ σύνταξις μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δὲ θεωρησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτῆς.

8. Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων, αἱ συνταχθεῖσαι μελέται ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν διακήρυξιν.

9. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νὰ συντάξῃ καὶ νὰ ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς Μελέτας, δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς. Αἱ μελέται, αἱ ὁποῖαι συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένην Ἀρχήν.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Δημητριάδος καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος.

2. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία. Εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἡ ὁποία στελεχώνεται ἐκ τῶν Μηχανικῶν:

α. κ. Ἑλένη Γαλλῆ-Προγκίδου

β. κ. Νικόλαο Πιτερὸ

γ. κ. Μιχαὴλ Θεοδοσίου

τοῦ πρώτου ὀριζόμενου ὡς Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

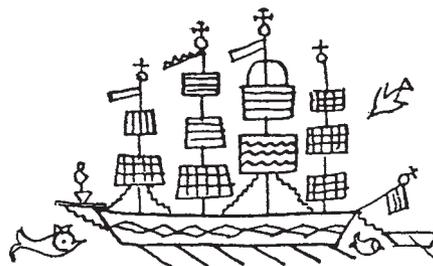
Ἡ παροῦσα πράξις νὰ δημοσιευθῇ στὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Βόλῳ τῇ 15ῃ Μαρτίου 2004

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

† Ο ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΛΜΥΡΟΥ ΙΓΝΑΤΙΟΣ

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΥΔΡΑΣ, ΣΠΕΤΣΩΝ, ΑΙΓΙΝΗΣ,
ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ**

ΠΡΑΞΙΣ 17/2004

«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν, Αἰγίνης, Ἑρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας».

Τὸ περὶ ἡμᾶς Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν, Αἰγίνης, Ἑρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτοῦ ἔχον ὑπ' ὄψει:

α. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «*Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*».

β. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 08/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «*Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν*».

γ. Τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἔργων.

δ. Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὰ προβλέπωνται ἀπὸ τὸν Νόμον 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὅποια χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίους Ἐπενδύσεις καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίξεως.

ε. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1243/806/28-04-2004 ἐγκύκλιον σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «*Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις*».

Ὅρίζει τὰ κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν, Αἰγίνης, Ἑρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985 ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν, Αἰγίνης, Ἑρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας.

3. Ὡς διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν, Αἰγίνης, Ἑρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας.

4. Ὡς ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὅποια ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν. Ἐπὶ πλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ, δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ εἰς ἕτερα πρόσωπα, ιδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ συμβάσεως ὠρισμένου ἔργου ἢ ὠρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν, αἱ ὅποια δὲν δύνανται νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

5. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸν Συμβούλιο τῆς οἰκίας Νομαρχίας, τὸ ὅποιο γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακουψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων

διέπει τὰς καταρτισθησομένας Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἰσχύος τῶν διατάξεων του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωνία, αἰτινες τυχὸν θὰ προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια Δικαστήρια, μὲ βάσιν τὴν καθ' ὕλην καὶ τόπον ἀρμοδιότητα, ὅπως αὐτὴ ὀρίζεται ἀπὸ τὸ Κ.Π.Α., μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς Προδικασίας, ὅπως αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ἀποφαινόμενου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμης τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ σύνταξις μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δὲ θεώρησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτῆς.

9. Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων αἱ συνταχθεῖσαι μελέται ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν Διακήρυξιν.

10. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νὰ συντάξῃ καὶ νὰ ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς Μελέτας, δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, καὶ μετὰ εἰσήγησιν τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου. Αἱ μελέται, αἱ ὁποῖαι συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένην Ἀρχήν.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Ὑδρας, Σπετσῶν, Αἰγίνης, Ἐρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν, Αἰγίνης, Ἐρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας.

2. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Μητροπόλεως, ἡ ὁποία στελεχώνεται ἐκ τῶν:

- α. κ. Πιπερόγλου Στεφάνου, Ἀρχιτέκτονος Μηχανικοῦ
- β. κ. Κουλικούρδη Γεωργίου, Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ
- γ. κ. Κοκκόρη Εἰρήνης, Τεχνολόγου-Σχεδιαστρίας τοῦ πρώτου ὀριζομένου ὡς Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

ΤΕΧΝΙΚΗ ὙΠΗΡΕΣΙΑ ἹΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΥΔΡΑΣ, ΣΠΕΤΣΩΝ, ΑΙΓΙΝΗΣ

ΕΡΜΙΟΝΙΔΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ

• Ἀρμοδιότητες Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας

Ἐκπονεῖ τὶς μελέτες τῶν τεχνικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἔργων, παρακολουθεῖ, ἐλέγχει καὶ ἐγκρίνει μελέτες ποὺ ἐκπονοῦν ἰδιῶτες Μηχανικοὶ γιὰ τὰ ἔργα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐπιβλέπει καὶ ἐλέγχει κατασκευές, ἐπισκευές καὶ συντηρήσεις τῶν ἔργων Αὐτῆς ποὺ ἐκτελοῦνται, εἴτε μὲ Ἀνάδοχο, εἴτε μὲ Αὐτεπιστασία, σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ Καν. 55/1974 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὶς συμπληρωματικὰς τῶν ἀντιστοίχων Νόμων 716/1977 καὶ 1418/1984 μετὰ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν Προεδρικῶν Διαταγμάτων καὶ τῶν συμπληρωματικῶν καὶ τροποποιητικῶν αὐτῶν Νόμων, ὅπως ἰσχύουν ἕως σήμερα.

• Τμῆμα Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας

A1. Σχεδιασμοῦ, Ἐκπόνησης, Παρακολούθησης Μελετῶν καὶ Προδιαγραφῶν

Τὸ τμῆμα ἀσχολεῖται μὲ τὸ σχεδιασμό, ἐκπόνηση ἢ προκήρυξη, ἐπίβλεψη καὶ παραλαβὴ μελετῶν, καθὼς καὶ τὴν σύνταξιν προδιαγραφῶν γιὰ τὰ ἔργα (τεχνικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ) ποὺ πρόκειται νὰ ἐκτελεσθοῦν ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη.

Συνοπτικὰ οἱ ἀρμοδιότητες τοῦ τμήματος περιγράφονται ὡς ἑξῆς:

- Ἐκπόνηση προτάσεων προγραμμάτων ἔργων καὶ μελετῶν.
- Ἐκπόνηση μελετῶν καὶ προδιαγραφῶν μελετῶν.
- Διαδικασίαι πρόσκλησης ἐκδήλωσης ἐνδιαφέροντος γιὰ ἀνάθεση μελετῶν.
- Ἀξιολόγησις, ἐπιλογὴ μελετητῶν.
- Ἐλεγχος, ἐπίβλεψη, διασφάλισις τῆς ποιότητος τῶν συντασσομένων μελετῶν καὶ τήρησις τοῦ συμβατικοῦ χρονοδιαγράμματος.
- Παραλαβὴ μελετῶν.
- Σύνταξις τεχνικῶν δελτίων ἔργων.
- Σύνταξις μηνιαίων δελτίων παρακολούθησης.
- Σύνταξις τριμηνιαίων δελτίων παρακολούθησης.
- Σύνταξις ἐκθέσεων παρακολούθησης καὶ ἀξιολόγησης ἔργων.
- Παρακολούθησις καὶ καταγραφὴ τῆς κατάστασις τῶν Ἀκινήτων.

A2. Τμήμα Δημοπρατήσεων, Συντηρήσεων και Έπιβλέψεων Έργων

Το τμήμα ασχολείται με την Δημοπράτηση και παρακολούθηση, τεχνική υποστήριξη, επίβλεψη και έλεγχο των έργων και συντηρήσεων (τεχνικών και καλλιτεχνικών), που υλοποιούνται από την Ίερά Μητρόπολη.

Η κατασκευή των έργων δυνατόν να γίνεται, είτε με έπιλογή Άναδόχου (Δημοπράτηση), είτε με Αύτεπιστασία.

Συνοπτικά το παραπάνω τμήμα έχει τις έξης άρμοδιότητες:

A. Οργάνωση Έργολαβίας - Δημοπρασίας - Έπιλογή Άναδόχου

- Έλεγχος ποσοτήτων προμετρήσεων υλικών και εργασιών.
- Έλεγχος και αναπροσαρμογή άρθρων και αναλυτικών τιμολογίων.
- Έλεγχος και αναπροσαρμογή των προϋπολογισμών κατασκευής.
- Σύνταξη Τευχών Δημοπράτησης.
- Διαδικασία Δημοπράτησης Έργων.
- Άξιολόγησις Άναδόχου. Άξιολόγησις ύφισταμένου εργατικού δυναμικού. Άξιολόγησις επί μέρους Ύπεργολάβων στην περίπτωση Αύτεπιστασίας.
- Σύνταξη Συμβάσεων - Συμφωνητικών.
- Παραλαβή και έλεγχος έγγυητικών έπιστολών.
- Προετοιμασία Έργοταξίου (Χάραξη, όριοθέτηση, δειγματοληπτικές τομές, κ.λπ.).
- Έγκατάσταση και ένημέρωση Άναδόχου ή Ύπεργολάβων (Αύτεπιστασία).
- Έρευνα και πρόσληψη επί πλέον εργατικού δυναμικού.
- Άξιολόγηση ύφισταμένου μηχανολογικού έξοπλισμού.
- Έρευνα αγοράς και προμήθεια του επί πλέον απαιτούμενου έξοπλισμού.
- Έξασφάλιση αναγκαίων πιστώσεων (Αύτεπιστασία).

B. Έγκατάσταση και προετοιμασία έργοταξίου

- Έλεγχος άναδόχου για έξασφάλιση των άπαραιτήτων άδειών, έγκρίσεων, άναγγελιών από τις άρμόδιες ύπηρεσίες.
- Έλεγχος και έγκριση Χρονοδιαγράμματος - Οργανογράμματος Άναδόχου.
- Μελέτη και σύνταξη Χρονοδιαγράμματος - Οργανογράμματος στα έργα που έκτελούνται με Αύτεπιστασία.

- Έλεγχος ποιότητας και πιστότητας υλικών, έργαστηριακοί έλεγχοι.
- Έλεγχος πηγών λήψεως υλικών.
- Έλεγχος στελέχωσης και τεχνικής κατάρτισης συνεργείων κατασκευής.
- Έλεγχος μέτρων άσφαλείας και φύλαξης έργοταξίου.
- Καθορισμός διακίνησης και άποθήκευσης υλικών και μηχανημάτων.
- Μελέτη και καθορισμός ύφισταμένων πηγών ένεργείας για έργοταξιακή χρήση.
- Έγκριση Μελέτης Άναδόχου για την έγκατάσταση ειδικού μηχανολογικού έξοπλισμού.

- Στην περίπτωση εκτέλεσης έργου με Αύτεπιστασία
- Έξασφάλιση των άπαραιτήτων άδειών, έγκρίσεων, άναγγελιών από άρμόδιες ύπηρεσίες.
- Άναλυτική παρουσίαση και έπεξήγηση της διαδικασίας παραγωγής του έργου στους έμπλεκόμενους.
- Καθορισμός του μηχανισμού παραγγελίας, διακίνησης και άποθήκευσης υλικών και μέσωσιν κατασκευής.
- Θέσπιση μέτρων άσφαλείας και φύλαξη έργοταξίου.
- Μελέτη και καθορισμός ύφισταμένων πηγών ένεργείας για έργοταξιακή χρήση.
- Έπιμέρους μελέτες για την έγκατάσταση ειδικού μηχανολογικού έξοπλισμού.
- Έπιμερισμός εργασιών και στελέχωση με τα αντίστοιχα συνεργεία κατασκευής.
- Έξασφάλιση και τακτοποίηση των καταλυμάτων του εργατικού δυναμικού.
- Καθορισμός ήμερησίου προγράμματος διαβίωσης εργατών.

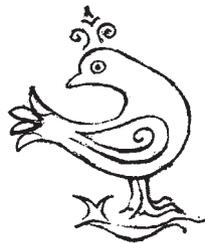
Γ. Ανάπτυξη εργασιών κατασκευής

- Γνωμοδότηση έπιμερισμού εργασιών και στελέχωσης των αντίστοιχων συνεργείων κατασκευής.
- Έπίβλεψη των εκτελούμενων εργασιών (καθημερινή).
- Έπιμέτρηση των εκτελούμενων εργασιών (καθημερινή).
- Σύνταξη καθημερινού αναλυτικού ήμερολογίου παρακολούθησης εργασιών.
- Σύνταξη έβδομαδιαίου φύλλου άναφοράς προόδου εργασιών.
- Ηλεκτρονική παρακολούθηση και έπεξεργασία της προόδου εργασιών και κοστολογίων (Project Management).
- Οργάνωση βασικών πληροφοριών έργου.

- Ἐπεξεργασία βασικῶν πληροφοριῶν ἔργου.
 - Ἀνάπτυξη ἐργασιῶν ἔργου.
 - Ὁργάνωση διάρκειας καὶ συσχετίσεως ἐργασιῶν.
 - Προσθήκες ἐργασίας στὰ διαγράμματα Gant (πληροφορίες Χρόνου) καὶ Pert (πληροφορίες συσχέτισης ἐργασιῶν).
 - Ἐξέταση ἐπιπέδων λεπτομέρειας.
 - Ὁργάνωση βασικῶν ἡμερολογίων ἔργου ἀπὸ ἀποψη πόρων.
 - Ἐξέταση κόστους.
 - Διευθέτηση περιορισμῶν χρόνου.
 - Διευθέτηση ἀνταγωνισμῶν πόρων.
 - Προγραμματισμὸς καὶ κόστος.
 - Ἐπεξεργασία παρακολούθησης ἐργασιῶν μὲ τὰ διαγράμματα Gant καὶ Pert.
 - Ἐλεγχος προόδου ἐργασιῶν.
 - Ἐπισκόπηση τῆς διαδικασίας ἐλέγχου.
 - Ἀλλαγή τῆς διάρκειας ἐργασιῶν, ἀπαλοιφή καθυστερήσεων.
 - Εὕρεση καὶ ἀλλαγή τῶν περιορισμῶν ἐργασίας.
 - Ἀναπρογραμματισμὸς ἐργασιῶν ποὺ ἔχουν καθυστερήσει.
 - Σύγκριση τρέχοντος χρονοδιαγράμματος μὲ τὸ πλάνο ἀναφορᾶς καὶ ἐμφάνιση ἐνδιάμεσου πλάνου.
 - Ἐξειδίκευση τῆς ἀναφορᾶς ἐργασίας - Γραφήματα.
 - Σχεδιαστικὴ ὑποστήριξη ἐπεξήγησης κατασκευαστικῶν λεπτομερειῶν.
 - Ἀντιμετώπιση παρεκκλίσεων ἀπὸ τὴν μελέτη σὲ συνεργασία μὲ τοὺς ἐπιβλέποντες μελετητὲς.
 - Ἐρευνα ἀγορᾶς γιὰ τὴν βελτιστοποίηση ὑλικῶν καὶ τεχνικῶν κατασκευῆς.
 - Καθορισμὸς Νέων Ἔργασιῶν καὶ Νέων Τιμῶν Μονάδος.
 - Ἐλεγχος καὶ ἔγκριση Ἀναλυτικῶν Ἐπιμετρήσεων Ἀναδόχου.
 - Ἐλεγχος καὶ ἔγκριση Π.Π.Α.Ε. Ἀναδόχου.
 - Ἐλεγχος καὶ ἔγκριση Ἀνακεφαλαιωτικῶν Πινάκων Ἀναδόχου.
 - Ἐλεγχος καὶ ἔγκριση Πιστοποιήσεων Ἀναδόχου.
 - Ἀναπροσαρμογὴ χρονοδιαγράμματος καὶ ὀργανογράμματος.
 - Μελέτη, σύνταξη καὶ ἔγκριση Συμπληρωματικῶν Συμβάσεων μὲ τὸν Ἀνάδοχο.
 - Τμηματικὴ παραλαβὴ ὀλοκληρωμένων φάσεων τοῦ ἔργου.
 - Προσωρινὴ παραλαβὴ τοῦ ἔργου.
 - Ὀριστικὴ παραλαβὴ τοῦ ἔργου.
- Ἡ Διεύθυνση τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας ἀσκεῖται ἀπὸ στέλεχος μὲ τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα τὰ ἀπαιτούμενα ἀπὸ τὶς κείμενες διατάξεις περὶ Δημοσίων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐπιπλέον ἔχοντα: Δίπλωμα Μηχανικοῦ Α.Ε.Ι. μὲ 10ετῆ ἀποδεδειγμένη ἐμπειρία σὲ μελέτες καὶ προβλέψεις τεχνικῶν ἔργων, ἄρτια γνώση μιᾶς ξένης γλώσσας κατὰ προτίμηση τῆς Ἀγγλικῆς καὶ ἄρτια γνώση χρήσης καὶ προγραμμάτων ἠλεκτρονικοῦ ὑπολογιστῆ.
- Ἡ παρούσα πράξις νὰ δημοσιευθῆ εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ὑδρᾳ τῆ 6η-4-2004

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου
Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης
ΕΦΡΑΙΜ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΠΡΑΞΙΣ 54

«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς».

Τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο ἀφοῦ ἔλαβε ὑπ' ὄψη του:

α) Τὶς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ν. 590/1977 «*Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*»,

β) Τὶς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8/1979 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «*Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν*», καθὼς καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 55/74 Κανονισμοῦ «*Περὶ μελέτης καὶ ἐκτελέσεως ἀπάντων τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων*»,

γ) Τὴν ἀνάγκη ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη, γιὰ τὴν ἐκτέλεση τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἔργων καὶ

δ) Τὴν ἀνάγκη καθορισμοῦ τῶν Ὁργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμο 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993 γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὶς Δημόσιες ἐπενδύσεις καὶ τὶς ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στήριξης.

ε) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1243/806/28-04-2004, ἐγκύκλιο σημεῖωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «*Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις*».

Ὅριζει τὰ ἑξῆς:

1. Ὡς ἀναθέτουσα Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ Π.Δ. 23/1993 ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

2. Ὡς προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985 ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

4. Ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεση. Ἐπιπλέον καθήκοντα ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ μποροῦν νὰ ἀνατεθοῦν καὶ σὲ ἄλλα πρόσωπα, ἰδιῶτες μηχανικούς, οἵτινες μποροῦν νὰ προσληφθοῦν ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη, μὲ σύμβαση ὀρισμένου ἔργου ἢ ὀρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψη τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν οἱ ὁποῖες δὲν μποροῦν νὰ καλυφθοῦν ἀπὸ τὴν Τεχνικὴ Ὑπηρεσία.

5. Ὡς Τεχνικὸ Συμβούλιο, κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται τὸ τεχνικὸ Συμβούλιο τῆς οἰκίας Νομαρχίας, ἡ ὁποῖα γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεση ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακυψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων διέπει τὶς καταρτισθόμενες συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἔννοια ἰσχύος τῶν διατάξεών του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωνίες, οἱ ὁποῖες μπορεῖ νὰ προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια δι-

καστήρια, με βάση την καθ' ύλη και κατά τόπο αρμοδιότητα, όπως αυτή ορίζεται από το Κ.Π.Α., μετά την εξάντληση της Προδικασίας, όπως αυτή προβλέπεται δια του Νόμου 1418/1984 και του Π.Δ. 609/1985, αποφαينوμένου, επί των αιτήσεων θεραπείας, του Μητροπολιτικού Συμβουλίου, μετά γνώμης του Τεχνικού Συμβουλίου της Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ σύνταξη μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεση ἔργων, πραγματοποιεῖται ἀπὸ τὴν Τεχνικὴ ὑπηρεσία, ἡ δὲ θεώρησή τους, ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου της.

9. Γιὰ τὴ δημοπράτηση τῶν ἔργων, οἱ μελέτες ποὺ συντάσσονται, ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένη Ἀρχή, δηλαδή τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, τὸ ὁποῖο ἐγκρίνει καὶ τὴ σχετικὴ διακήρυξη.

10. Σὲ περίπτωσι, κατὰ τὴν ὁποία ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νὰ συντάξει καὶ νὰ ἐκπονήσει τὶς σχετικὲς μελέτες, μπορεῖ νὰ ἀνατεθεῖ ἡ ἐκπόνησή τους σὲ εἰδικὸ, ἔμπειρο ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεση ἔργου, μηχανικὸ, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης ἀρχῆς καὶ μετὰ ἀπὸ εἰσήγησι τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου. Οἱ μελέτες, οἱ ὁ-

ποῖες θὰ συντάσσονται ἀπὸ τρίτους, θὰ θεωροῦνται ἀπὸ τὴν Τεχνικὴ Ὑπηρεσία καὶ θὰ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένη Ἀρχή.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσι τῆς Τεχνικῆς ὑπηρεσίας γιὰ τὴν ἐκτέλεσι Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Ἀττικῆς καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο θὰ ὀρίζει καὶ τὸν Προϊστάμενο τῆς ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα ὑπηρεσία.

2. Ἡ Διευθύνουσα ὑπηρεσία εἶναι ἡ Τεχνικὴ ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἀποτελούμενη ἀπὸ 3 μηχανικούς, διοριζόμενους, ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τριετὴ θητεία, δυναμένη νὰ ἀνανεωθεῖ.

Ἡ παρούσα πράξις νὰ δημοσιευθεῖ στὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Κηφισιά 8-4-2004

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
† Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ

ΠΡΑΞΙΣ 1430

«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας»

Τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας, ἔχον ὑπ' ὄψει:

α. Τὶς σχετικὲς διατάξεις τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»

β. Τὶς σχετικὲς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν»

γ. Τὴν ἀνάγκη καθορισμοῦ τῶν Ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως ταῦτα προβλέπονται ἀπὸ τὸν 1418/1984, τὸ Π.Δ. 23/1993, διὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ποὺ χρηματοδοτοῦνται, ἀπὸ τὶς Δημόσιες Ἐπενδύσεις καθὼς καὶ ἀπὸ τὶς Ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στήριξης.

ε. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1243/806/28/04/2004 ἐγκύκλιον σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις».

Ὅριζει τὰ ὡς κάτωθι

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

4. Ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεση. Ἐπιπλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ, δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ σὲ τρίτα πρόσωπα, ιδιώτας Μηχανικούς, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ προσληφθοῦν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μὲ σύμβαση ὀρισμένου ἔργου ἢ ὀρισμένου χρόνου, διὰ τὴν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ καλυφθοῦν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

5. Ὡς Τεχνικὸ Συμβούλιο, κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸ Συμβούλιο τῆς οἰκείας Νομαρχίας, τὸ ὁποῖο γνωματεύει, εισηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεση ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακυψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπὶ αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων διέπει τὶς καταρτιθισόμενες Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἔννοια ἰσχύος τῶν διατάξεων του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωνία, αἰτίνες τυχόν προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια Δικαστήρια, μὲ βάση τὴν καθ' ἕλη καὶ τόπο ἀρμοδιότητα, ὅπως αὐτὴ ὀρίζεται ἀπὸ τὸ Κ.Π.Δ., μετὰ τὴν ἐξάντληση τῆς Προδικασίας, ὅπως αὐτὴ προβλέπεται διὰ τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ἀποφαινομένου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμης τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου.

8. Ἡ σύνταξη μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεση ἔργων, πραγματοποιεῖται ἀπὸ τὴν Τεχνικὴ Ὑπηρεσία, ἡ δὲ θεώρηση αὐτῶν ἀπὸ τὸν Προϊστάμενο αὐτῆς.

9. Διὰ τὴν δημοπράτηση τῶν ἔργων, οἱ συνταχθεῖσες μελέτες, ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένη Ἀρχὴ δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, τὸ ὁποῖο ἐγκρίνει καὶ τὴν Προϊσταμένη Ἀρχὴ δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, τὸ ὁποῖο ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴ διακήρυξη.

10. Εἰς περίπτωσι, κατὰ τὴν ὁποία ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νὰ συντάξει καὶ νὰ ἐκπονήσει τὶς σχετικὲς Μελέτες, δύναται νὰ ἀνατεθεῖ ἡ ἐκπόνησι αὐτῶν σὲ εἰδικὸ ἔμπειρο ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσι ἔργου Μηχανικὸ, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς. Οἱ μελέτες οἱ ὁποῖες συντάσσονται ἀπὸ τρίτους, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένη Ἀρχή.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσι Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσι Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων στὴν Ἱερὰ Μητροπολι Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχή, εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας.

2. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἡ ὁποία στελεχώνεται ἀπὸ τοὺς Μηχανικοὺς:

α. κ. Στέφανο Ἀναστασόπουλο – Πολιτικὸ Μηχανικὸ, κάτοικο Ἀθηνῶν

Δωριέων 1 καὶ Νίκης Τ.Κ. 151 23 Νέα Φιλοθέη-Ἀμαρούσιο

(μὲ ἔμπειρία στὰ Δημόσια Ἔργα, σὲ ἰδιωτικὰ ἔργα, σὲ τεχνικὲς μελέτες, στὴ διαχείρισι οἰκονομοτεχνικῶν δεδομένων), διὰ τὴν θέσι τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Τεχνικοῦ Τμήματος.

β. κ. Κων/νο Χριστοδούλου-Ἀρχιτέκτονα (ἀπασχολούμενο στὴν Ἐφορεία Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων τοῦ ΥΠΠΟ στὴν Πάτρα, μὲ σημαντικὴ ἔμπειρία).

Τοῦ πρώτου ὀριζομένου ὡς προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

Ἡ παρούσα πράξι νὰ δημοσιευθεῖ στὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Αἰγίῳ τῇ 13ῃ Ἀπριλίου 2004

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ Μ.Σ.
† Ο ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΒΕΡΟΙΑΣ, ΝΑΟΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΜΠΑΝΙΑΣ**ΠΡΑΞΙΣ 3****«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας»**

Τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως κατὰ τὴν Συνεδρίαν αὐτοῦ τῆς 10 Μαΐου 2004,

ἔχοντας ὑπ' ὄψη:

Α. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «*περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*».

Β. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 8/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «*περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν*».

Γ. Τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων.

Δ. Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὁργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὸ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμο 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν Ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίους Ἐπενδύσεις, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς Ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίξεως καὶ ἄλλων συναφῶν Ἐπενδύσεων.

Ε. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1243/806/28-04-2004 ἐγκύκλιο σημεῖωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «*Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις*».

Ἀποφασίζει τὴ σύστασιν Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας Ναούσης καὶ Καμπανίας καὶ ὀρίζει τὰ κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας.

4. Ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν. Ἐπὶ πλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ, δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ εἰς ἕτερα πρόσωπα, ἰδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ συμβάσεως ὠρισμένου ἔργου ἢ ὠρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν αἱ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ καλυφθοῦν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

5. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸ Συμβούλιο τῆς οἰκίας Νομαρχίας, τὸ ὁποῖον γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακουψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων

διέπει τὰς καταρτιθισομένας Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἰσχύος τῶν διατάξεων του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωνία, αἰτινες τυχὸν νὰ προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια Δικαστήρια, μὲ βάσιν τὴν καθ' ὕλην καὶ τόπον ἀρμοδιότητα, ὅπως αὕτη ὀρίζεται ἀπὸ τὸ Κ.Π.Α., μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς Προδικασίας, ὅπως αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ἀποφαινομένου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμης τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ σύνταξις Μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δὲ θεώρησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτῆς.

9. Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων, αἱ συνταχθεῖσαι μελέται, ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν διακήρυξιν.

10. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νὰ συντάξῃ καὶ νὰ ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς Μελέτας, δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, καὶ μετὰ εἰσήγησιν τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου. Αἱ Μελέται, αἱ ὁποῖαι συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Βέροιας, Ναούσης καὶ Καμπανίας καθορίζεται ὡς κάτωθι:

α. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βέροιας, Ναούσης καὶ Καμπανίας

β. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρε-

σία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βέροιας, Ναούσης καὶ Καμπανίας, ἡ ὁποία στελεχώνεται ὑπὸ ἑνὸς Μηχανικοῦ ὡς προϊσταμένου, καὶ ἑνὸς ἑτέρου Μηχανικοῦ. Ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἐνεργεῖ καὶ ὡς ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

γ. Τὸ Τεχνικὸ Συμβούλιον ἀποτελεῖται ἀπὸ πέντε μέλη ὀριζομένων μὲ Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

Οἱ Ἀρμοδιότητες τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βέροιας, Ναούσης καὶ Καμπανίας εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Ἐκπονεῖ τὶς μελέτες τῶν τεχνικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἔργων, παρακολουθεῖ, ἐλέγχει καὶ ἐγκρίνει τὶς μελέτες ποὺ ἐκπονοῦν ἰδιῶτες μηχανικοὶ γιὰ τὰ ἔργα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐπιβλέπει καὶ ἐλέγχει τὶς κατασκευές, ἐπισκευές καὶ συντηρήσεις τῶν ἔργων αὐτῆς ποὺ ἐκτελοῦνται εἴτε μὲ Ἀνάδοχο εἴτε μὲ Αὐτεπιστασία, σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ 55/1974 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὶς συμπληρωματικὰς τῶν ἀντιστοιχῶν Νόμων 716/1977 καὶ 1418/1984 μετὰ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν Προεδρικῶν Διαταγμάτων καὶ τῶν συμπληρωματικῶν καὶ τροποποιητικῶν αὐτῶν Νόμων ὅπως ἰσχύουν σήμερα.

Ἡ Διεύθυνση τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας ἀσκεῖται ἀπὸ στέλεχος μὲ τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα τὰ ἀπαιτούμενα ἀπὸ τὶς κείμενες διατάξεις περὶ Δημοσίων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐπὶ πλέον ἔχοντα: Δίπλωμα Μηχανικοῦ ΑΕΙ μὲ ἐμπειρία σὲ μελέτες καὶ ἐπιβλέψεις τεχνικῶν ἔργων, ἄρτια γνώση χρήσης Η/Υ.

11. Ἡ παροῦσα πράξις νὰ δημοσιευθεῖ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Βέροια 10 Μαΐου 2004

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Μ.Σ.

† Ὁ Βεροίας καὶ Ναούσης ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΗΛΕΙΑΣ

ΠΡΑΞΙΣ 5η/2004

«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας»

Τὸ περὶ ἡμᾶς Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας ἔχον ὑπ' ὄψει:

α. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,

β. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 8/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν»,

γ. Τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων,

δ. Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμον 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίους Ἐπενδύσεις καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίξεως,

ε. Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 1243/806/28-04/2004 ἐγκύκλιον σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις».

Ὅρίζει τὰ κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας.

4. Ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν. Ἐπιπλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ, δύναται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ εἰς ἕτερα πρόσωπα, Ἰδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύναται νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

5. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Τεχνικὸ Συμβούλιο τῆς οἰκίας Νομαρχίας, τὸ ὁποῖον γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακουψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων διέπει τὰς καταρτισθησομένως Συμβάσεις ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἰσχύος τῶν διατάξεώς των, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωνίαι, αἵτινες τυχόν θὰ προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια δικαστήρια, μὲ βάσιν τὴν καθ' ὑλὴν καὶ τόπον ἀρμοδιότητα, ὅπως αὕτη ὀρίζεται ἀπὸ τὸ Κ.Π.Α. μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς Προδικασίας, ὅπως αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ

Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ἀποφαινόμενου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμης τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ σύνταξις μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δὲ θεώρησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτῆς.

9. Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων, αἱ συνταχθεῖσαι μελέται, ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν διακήρυξιν.

10. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νὰ συντάξῃ καὶ νὰ ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς Μελέτας, δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς. Αἱ μελέται, αἱ ὁποῖαι συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένην Ἀρχήν.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν

ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Ἡλείας καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας.

2. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἡ ὁποία στελεχώνεται ἐκ τῶν Μηχανικῶν:

α. κ. Ἰφιγένειας Σκαμνάκη - Λολοπούλου, Ἀρχιτέκτονος

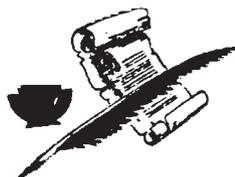
β. κ. Δημητρίου Ρούμπα, Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ, τῆς πρώτης ὀριζομένης ὡς Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

Ἡ παροῦσα πράξις νὰ δημοσιευθεῖ εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πύργῳ τῇ 7ῃ Ἰουνίου 2004

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

† Ὁ Ἡλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΣΙΣΑΝΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ ὑπ' ἀριθ. 520/2004

«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης»

Ἐν Σιατίστη καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης, σήμερον τὴν 16ην Ἰουνίου 2004, ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 6:30 μ.μ. συνήλθεν εἰς συνεδρίασιν τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον συγκείμενον ἐκ των κάτωθι: 1) Σεβ/του Μητροπολίτου Σισανίου καὶ Σιατίστης κ.κ. Ἀντωνίου, Προέδρου, 2) Αἰδεσ. Στεργίου Μπαχτσιαβάνου, Ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου Σιατίστης 3) κ. Γλυκερίας Νταβατζῆ-Παπαδιώτη, Προϊσταμένης Δ.Ο.Υ. Σιατίστης, 4) κ. Γεωργίου Κακάλη, Δικηγόρου, 5) κ. Ἀντωνίου Ἀργυροπούλου, Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβούλου, χρέη δὲ Γραμματέως ἐκτελοῦντος τοῦ κ. Ζήση Γούτα, καθ' ἣν συνεζητήθησαν τὰ κάτωθι θέματα:

1) Ἔχον ὑπ' ὄψει:

α) Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «*Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*».

β) Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 8/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «*Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν*».

γ) Τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων.

δ) Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμον 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίους Ἐπενδύσεις καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίξεως.

Ὅρίζει τὰ κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/85 ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης.

4. Ὡς ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν. Ἐπιπλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ, δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ εἰς ἕτερα πρόσωπα, Ἰδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ συμβάσεως ὠρισμένου ἔργου ἢ ὠρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

5. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸν Συμβούλιον τῆς οἰκίας Νομαρχίας τὸ ὁποῖον γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ τῶν

τυχόν ἀνακυψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων διέπει τὰς καταρτισθησομένας Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ἰσχύος τῶν διατάξεων του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωνία, αἰτινες τυχόν νὰ προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια Δικαστήρια, μὲ βάσιν τὴν καθ' ὕλην καὶ τόπον ἀρμοδιότητα, ὅπως αὕτη ὀρίζεται ἀπὸ ὁ Κ.Π.Α., μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς Προδικασίας, ὅπως αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ἀποφενομένου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμης τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου.

8. Ἡ σύνταξις μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δὲ θεώρησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτῆς.

9. Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων, αἱ συνταχθεῖσαι μελέται, ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν διακήρυξιν.

10. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νὰ συντάξῃ καὶ νὰ ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς Μελέτας, δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς. Αἱ μελέται, αἱ ὁποῖαι συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένην Ἀρχήν.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Σισανίου καὶ Σιατίστης καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης.

2. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἡ ὁποία στελεχώνεται ἐκ τῶν Μηχανικῶν:

α. κ. Τράχου Ἀθανασίου

β. κ. Τσιαοῦση Παναγιώτου

τοῦ πρώτου ὀριζόμενου ὡς Προϊσταμένου τῆς ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

Ἡ παροῦσα συντάσσεται, εἰς ἀντικατάστασιν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 519/2004 παραγρ. 1, Πράξεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Τὰ μέλη

Αἰδῆσ. Στέργιος Μπαχτσιαβάνος

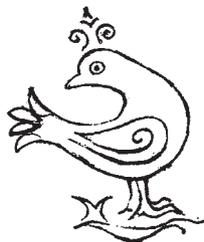
Γλυκερία Νταβαντζή-Παπαδιώτη

Κάκαλης Γεώργιος

Ἀργυρόπουλος Ἀντώνιος

Ὁ Γραμματεὺς

Ζήσης Γούτας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας»**

Τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας λαβὼν ὑπ' ὄψιν:

Α. Τὸ ὑπ' ἀριθ. Πρ. 1243/28-4-2004 ἐγκύκλιον Σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις»,

Β. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,

Γ. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν».

Δ. Τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων.

Ε. Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμον 1418/1984, τὸ Π.Δ. 23/1993 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίας Ἐπενδύσεις καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίξεως.

Ὅριζει τὰ ὡς κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν & Λεβαδείας.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ.609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν & Λεβαδείας.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν & Λεβαδείας.

4. Ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν. Ἐπιπλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ, δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ εἰς ἕτερα πρόσωπα, Ἰδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ συμβάσεως ὠρισμένου ἔργου ἢ ὠρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

5. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸ Συμβούλιο τῆς οἰκίας Νομαρχίας τὸ ὁποῖο γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακουψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων διέπει τὰς καταρτισθησομένας Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἰσχύος τῶν διατάξεών του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωναί, αἵτινες τυχὸν προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια Δικαστήρια, μὲ βάσιν τὴν καθ' ἑλὴν καὶ τόπον ἀρμοδιότητα, ὅπως αὕτη ὀρίζεται ἀπὸ τὸ

Κ.Π.Α., μετά την ἐξάντλησιν τῆς Προδικασίας, ὅπως αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ἀποφαινόμενου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμην τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ σύνταξις μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δὲ θεωρήσις αὐτῶν ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς.

9. Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων, αἱ συνταχθεῖσαι μελέται ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν διακήρυξιν.

10. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νὰ συντάξῃ καὶ νὰ ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς Μελέτας, δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, καὶ μετὰ εἰσήγησιν τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου. Αἱ μελέται, αἱ ὁποῖαι συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένην Ἀρχήν.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Θηβῶν & Λεβαδείας καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν & Λεβαδείας.

2. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἡ ὁποία στελεχώνεται ἐκ δύο Μηχανικῶν, ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, τοῦ πρώτου ὀριζομένου ὡς Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Ἀρμοδιότητες Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας

Ἐκπονεῖ μελέτες τῶν τεχνικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἔργων, παρακολουθεῖ, ἐλέγχει καὶ ἐγκρίνει τὶς μελέτες ποὺ ἐκπονοῦν ἰδιῶτες Μηχανικοὶ γιὰ τὰ ἔργα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐπιβλέπει καὶ ἐλέγχει τὶς κατασκευές, ἐπισκευές καὶ συντηρήσεις τῶν ἔργων Αὐτῆς ποὺ ἐκτελοῦνται εἴτε μὲ Ἀνάδοχο εἴτε μὲ Αὐτεπιστασία, σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ Καν. 55/1974 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὶς συμπληρωματικὰς τῶν ἀντιστοίχων Νόμων 716/1977 καὶ 1418/1984 μετὰ τῶν

ἐκτελεστικῶν τούς Προεδρικῶν Διαταγμάτων καὶ τῶν συμπληρωματικῶν καὶ τροποποιητικῶν αὐτῶν Νόμων ὅπως ἰσχύουν ἕως σήμερα.

Τμήματα Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας

A1. Τμῆμα Σχεδιασμοῦ, Ἐκπόνησης, Παρακολούθησης Μελετῶν καὶ Προδιαγραφῶν.

Τὸ τμῆμα ἀσχολεῖται μὲ τὸν σχεδιασμὸ, ἐκπόνηση ἢ προκήρυξη, ἐπίβλεψη καὶ παραλαβὴ μελετῶν καθὼς καὶ τὴ σύνταξη προδιαγραφῶν γιὰ τὰ ἔργα (τεχνικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ) ποὺ πρόκειται νὰ ἐκτελεσθοῦν ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη.

Συνοπτικὰ οἱ ἀρμοδιότητες τοῦ τμήματος περιγράφονται ὡς ἑξῆς:

- Ἐκπόνηση προτάσεων προγραμμάτων, ἔργων καὶ μελετῶν.
- Ἐκπόνηση μελετῶν καὶ προδιαγραφῶν μελετῶν.
- Διαδικασίες πρόσκλησης ἐκδήλωσης ἐνδιαφέροντος γιὰ ἀνάθεση μελετῶν.
- Ἀξιολόγηση, ἐπιλογή μελετητῶν.
- Ἐλεγχος, Ἐπίβλεψη, διασφάλιση τῆς ποιότητας τῶν συντασσόμενων μελετῶν καὶ τήρησὴ τοῦ Συμβατικοῦ χρονοδιαγράμματος.
- Παραλαβὴ μελετῶν.
- Σύνταξη τεχνικῶν δελτίων ἔργων.
- Σύνταξη μηνιαίων δελτίων παρακολούθησης.
- Σύνταξη τριμηνιαίων δελτίων παρακολούθησης.
- Σύνταξη ἐκθέσεων παρακολούθησης καὶ ἀξιολόγησης ἔργων.
- Παρακολούθηση καὶ καταγραφή τῆς κατάστασης τῶν Ἀκινήτων.

A2. Τμῆμα Δημοπρατήσεων, Συντηρήσεων καὶ Ἐπιβλέψεων Ἔργων

Τὸ τμῆμα ἀσχολεῖται μὲ τὴν Δημοπράτηση καὶ παρακολούθηση, τεχνικὴ ὑποστήριξη, ἐπίβλεψη καὶ ἔλεγχος τῶν ἔργων καὶ συντηρήσεων (τεχνικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν) ποὺ ὑλοποιοῦνται ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη.

Ἡ κατασκευὴ τῶν ἔργων δυνατὸν νὰ γίνεταί μὲ ἐπιλογὴ Ἀναδόχου (Δημοπράτηση), εἴτε μὲ Αὐτεπιστασία.

Συνοπτικὰ τὸ παραπάνω τμῆμα ἔχει τὶς ἑξῆς ἀρμοδιότητες:

A. Ὁργάνωση Ἐργολαβίας-Δημοπρασίας-Ἐπιλογή Ἀναδόχου.

- Ἐλεγχος ποσοτήτων προμετρήσεων ὑλικῶν καὶ ἐργασιῶν.
- Ἐλεγχος καὶ ἀναπροσαρμογὴ ἄρθρων τῶν ἀναλυτικῶν τιμολογίων.
- Ἐλεγχος καὶ ἀναπροσαρμογὴ τῶν προϋπολογισμῶν κατασκευῆς.
- Σύνταξη Τευχῶν Δημοπράτησης.
- Διαδικασία Δημοπράτησης Ἔργων.
- Ἀξιολόγηση Ἀναδόχου. Ἀξιολόγηση ὑφισταμένου ἐργατικοῦ δυναμικοῦ. Ἀξιολόγηση ἐπιμέρους Ὑπεργολάβων στὴν περίπτωση Αὐτεπιστασίας.
- Σύνταξη Συμβάσεων-Συμφωνητικῶν.
- Παραλαβὴ καὶ ἔλεγχος ἐγγυητικῶν ἐπιστολῶν.
- Προετοιμασία Ἐργοταξίου (Χάραξη, ὀριοθέτηση, δειγματοληπτικές τομές κ.λπ.).
- Ἐγκατάσταση καὶ ἐνημέρωση Ἀναδόχου ἢ Ὑπεργολάβων (Αὐτεπιστασία).
- Ἐρευνα καὶ πρόσληψη ἐπὶ πλέον ἐργατικοῦ δυναμικοῦ.
- Ἀξιολόγηση ὑφισταμένου μηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ-Ἐρευνα ἀγορᾶς καὶ προμήθεια τοῦ ἐπὶ πλέον ἀπαιτούμενου ἐξοπλισμοῦ.
- Ἐξασφάλιση ἀναγκαίων πιστώσεων (Αὐτεπιστασία).

B. Ἐγκατάσταση καὶ προετοιμασία ἐργοταξίου.

- Ἐλεγχος Ἀναδόχου γιὰ ἐξασφάλιση τῶν ἀπαιτητῶν ἀδειῶν, ἐγκρίσεων, ἀναγγελιῶν ἀπὸ τὶς ἀρμόδιες ὑπηρεσίες.
- Ἐλεγχος καὶ ἐγκριση Χρονοδιαγράμματος-Ὁργανογράμματος Ἀναδόχου.
- Μελέτη καὶ σύνταξη Χρονοδιαγράμματος-Ὁργανογράμματος στὰ ἔργα ποὺ ἐκτελοῦνται μὲ Αὐτεπιστασία.
- Ἐλεγχος ποιότητας καὶ πιστότητας ὑλικῶν, ἐργαστηριακοὶ ἔλεγχοι.
- Ἐλεγχος πηγῶν λήψεων ὑλικῶν.
- Ἐλεγχος στελέχωσης καὶ τεχνικῆς κατάρτισης συνεργείων κατασκευῆς.
- Ἐλεγχος μέτρων ἀσφαλείας καὶ φύλαξης ἐργοταξίου.
- Καθορισμὸς διακίνησης καὶ ἀποθήκευσης ὑλικῶν καὶ μηχανημάτων.

- Μελέτη καὶ καθορισμὸς ὑφισταμένων πηγῶν ἐνεργείας γιὰ ἐργοταξιακὴ χρῆση.

- Ἐγκριση μελέτης Ἀναδόχου γιὰ τὴν ἐγκατάσταση εἰδικοῦ μηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ.

Στὴν Περίπτωση ἐκτέλεσης ἔργου μὲ Αὐτεπιστασία

- Ἐξασφάλιση τῶν ἀπαραίτητων ἀδειῶν, ἐγκρίσεων, ἀναγγελιῶν ἀπὸ τὶς ἀρμόδιες ὑπηρεσίες.
- Ἀναλυτικὴ παρουσίαση καὶ ἐπεξήγηση τῆς διαδικασίας παραγωγῆς τοῦ ἔργου στοὺς ἐμπλεκόμενους.
- Καθορισμὸς τοῦ μηχανισμοῦ παραγγελίας, διακίνησης καὶ ἀποθήκευσης ὑλικῶν καὶ μέσων κατασκευῆς.
- Θέσπιση μέτρων ἀσφαλείας καὶ φύλαξης ἐργοταξίου.
- Μελέτη καὶ καθορισμὸς ὑφισταμένων πηγῶν ἐνεργείας γιὰ ἐργοταξιακὴ χρῆση.
- Ἐπιμέρους μελέτες γιὰ τὴν ἐγκατάσταση εἰδικοῦ μηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ.
- Ἐπιμερισμὸς ἐργασιῶν καὶ στελέχωση μὲ τὰ ἀντίστοιχα συνεργεῖα κατασκευῆς.
- Ἐξασφάλιση καὶ τακτοποίηση τῶν καταλυμάτων τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ.
- Καθορισμὸς ἡμερησίου προγράμματος διαβίωσης ἐργατῶν.

Γ. Ἀνάπτυξη ἐργασιῶν κατασκευῆς.

- Γνωμοδότηση ἐπιμερισμοῦ ἐργασιῶν καὶ στελέχωσης τῶν ἀντίστοιχων συνεργείων κατασκευῆς.
- Ἐπίβλεψη τῶν ἐκτελούμενων ἐργασιῶν (καθημερινή).
- Ἐπιμέτρηση τῶν ἐκτελούμενων ἐργασιῶν (καθημερινή).
- Σύνταξη καθημερινοῦ ἀναλυτικοῦ ἡμερολογίου παρακολούθησης ἐργασιῶν.
- Σύνταξη ἐβδομαδιαίου φύλλου ἀναφορᾶς προόδου ἐργασιῶν.
- Ἡλεκτρονικὴ παρακολούθηση καὶ ἐπεξεργασία τῆς προόδου ἐργασιῶν καὶ κοστολογίων (Project Management).
- Ὁργάνωση βασικῶν πληροφοριῶν ἔργου.
- Ἐπεξεργασία βασικῶν πληροφοριῶν ἔργου.
- Ἀνάπτυξη ἐργασιῶν ἔργου.
- Ὁργάνωση διάρκειας καὶ συσχετίσεων ἐργασιῶν.
- Προσθῆκες ἐργασίας στὰ διαγράμματα Gant (πλη-

- ροφορίες χρόνου) και Pert (πληροφορίες συσχέτισης έργων).
- Ἐξέταση ἐπιπέδων λεπτομέρειας.
 - Ὁργάνωση βασικῶν ἡμερολογίων ἔργου ἀπὸ ἀποψη πόρων.
 - Ἐξέταση κόστους.
 - Διευθέτηση ἀνταγωνισμῶν πόρων.
 - Προγραμματισμὸς καὶ κόστος.
 - Ἐπεξεργασία παρακολούθηση ἔργων μὲ τὰ διαγράμματα Gant καὶ Pert.
 - Ἐλεγχος προόδου ἔργων.
 - Ἐπισκόπηση τῆς διαδικασίας ἐλέγχου.
 - Ἀλλαγή τῆς διάρκειας ἔργων, ἀπαλοιφή καθυστερήσεων.
 - Εὕρεση καὶ ἀλλαγή τῶν περιορισμῶν ἔργων.
 - Ἀναπρογραμματισμὸς ἔργων ποὺ ἔχουν καθυστερήσει.
 - Σύγκριση τρέχοντος χρονοδιαγράμματος μὲ τὸ πλάνο ἀναφορᾶς καὶ ἐμφάνιση ἐνδιάμεσου πλάνου.
 - Ἐξειδίκευση τῆς ἀναφορᾶς ἔργων-Γραφήματα.
 - Σχεδιαστικὴ ὑποστήριξη ἐπεξήγησης κατασκευαστικῶν λεπτομερειῶν.
 - Ἀντιμετώπιση παρεκκλίσεων ἀπὸ τὴν μελέτη σὲ συνεργασία μὲ τοὺς ἐπιβλέποντες μελετητές.
 - Ἐρευνα ἀγορᾶς γιὰ τὴν βελτιστοποίηση ὑλικῶν καὶ τεχνικῶν κατασκευῆς.
 - Καθορισμὸς Νέων Ἔργων καὶ Νέων Τιμῶν Μονάδος.

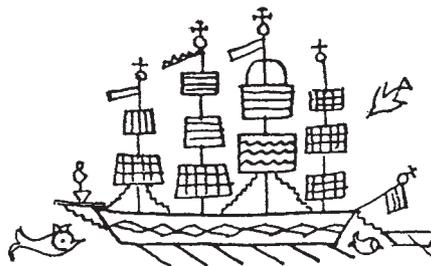
- Ἐλεγχος καὶ ἔγκριση Ἀναλυτικῶν Ἐπιμετρήσεων Ἀναδόχου.
- Ἐλεγχος καὶ ἔγκριση Π.Π.Α.Ε. Ἀναδόχου.
- Ἐλεγχος καὶ ἔγκριση Ἀνακεφαλαιωτικῶν Πινάκων Ἀναδόχου.
- Ἐλεγχος καὶ ἔγκριση Πιστοποιήσεων Ἀναδόχου.
- Ἀναπροσαρμογὴ χρονοδιαγράμματος καὶ ὀργανογράμματος.
- Μελέτη, σύνταξη, καὶ ἔγκριση Συμπληρωματικῶν Συμβάσεων μὲ τὸν Ἀνάδοχο.
- Τμηματικὴ παραλαβὴ ὀλοκληρωμένων φάσεων τοῦ ἔργου.
- Προσωρινὴ παραλαβὴ τοῦ ἔργου.
- Ὁριστικὴ παραλαβὴ τοῦ ἔργου.

Ἡ Διεύθυνση τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας ἀσκεῖται ἀπὸ στέλεχος μὲ τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα τὰ ἀπαιτούμενα ἀπὸ τὶς κείμενες διατάξεις περὶ Δημοσίων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐπιπλέον ἔχοντα: Δίπλωμα Μηχανικοῦ Α.Ε.Ι. μὲ 10ετὴ ἀποδεδειγμένη ἐμπειρία σὲ μελέτες καὶ ἐπιβλέψεις τεχνικῶν ἔργων, ἄρτια γνώση μιᾶς ξένης γλώσσας κατὰ προτίμηση τῆς Ἀγγλικῆς καὶ ἄρτια γνώση χρήσης καὶ προγραμμάτων ἠλεκτρονικοῦ ὑπολογιστή.

Ἐν Λεβαδεῖα τῇ 17ῃ Ἰουνίου 2004

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

† Ὁ Θεῶν & Λεβαδεῖας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ**ΠΡΑΞΙΣ 223****«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης»**

Τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης, ἔχον ὑπ' ὄψιν:

Α. Τις σχετικὲς διατάξεις τοῦ Ν. 590/1977 «*Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*».

Β. Τις σχετικὲς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ 8/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «*Περὶ Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν*».

Γ. Τὴν ἀνάγκη ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη, γιὰ τὴν ἐκτέλεση τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων.

Δ. Τὴν ἀνάγκη καθορισμοῦ τῶν Ὁργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Ν. 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993, γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς ἐκτέλεσης τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καθὼς καὶ ἀπὸ τὶς Ἐπενδύσεις τοῦ Γ Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στήριξης.

Ε. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1243/806/28-04-2004 ἐγκύκλιο σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «*Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις*».

Ὅρίζουμε τὰ κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχή, (κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ Π.Δ. 23/1993) ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης.

4. Ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν. Ἐπιπλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ μποροῦν νὰ ἀνατεθοῦν καὶ σὲ τρίτα πρόσωπα, ἰδιῶτες Μηχανικούς, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη, μὲ σύμβαση ὀρισμένου ἔργου ἢ ὀρισμένου χρόνου, γιὰ τὴν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καλυφθοῦν ἀπὸ τὴν Τεχνικὴ Ὑπηρεσία.

5. Ὡς Τεχνικὸ Συμβούλιο, κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸ Συμβούλιο τῆς οἰκίας Νομαρχίας τὸ ὁποῖο γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ τυχὸν ἀνακυψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων διέπει τὶς καταρτιθησόμενες Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἔννοια ἰσχύος τῶν διατάξεών του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Οἱ τυχὸν δυνάμενες νὰ προκύψουν διαφωνίες, ἐπιλύονται ἀπὸ τὰ ἀρμόδια δικαστήρια, μὲ βάση τὴν καθ' ὑλὴν καὶ τόπο ἀρμοδιότητα, ὅπως αὐτὴ ὀρίζει-

ται ἀπὸ τὸ Κ.Π.Α., μετὰ τὴν ἐξάντληση τῆς Προδικασίας, ὅπως αὐτὴ προβλέπεται ἀπὸ τὸν Ν. 1418/1984 καὶ τὸ Π.Δ. 609/1985, ἀποφαινόμενου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου μετὰ γνώμη τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης.

8. Ἡ σύνταξη μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεση ἔργων, πραγματοποιεῖται ἀπὸ τὴν Τεχνικὴ Ὑπηρεσία, ἡ δὲ θεώρηση αὐτῶν ἀπὸ τὸν Προϊστάμενο αὐτῆς.

9. Γιὰ τὴν δημοπράτηση τῶν ἔργων, οἱ συνταχθεῖσες μελέτες, ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένη Ἀρχὴ δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, τὸ ὁποῖο ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴ διακήρυξη.

10. Σὲ περίπτωσι ἀδυναμίας τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας νὰ συντάξει καὶ νὰ ἐκπονήσει τὶς σχετικὲς Μελέτες, δύναται νὰ ἀνατεθῆ ἡ ἐκπόνησι αὐτῶν σὲ εἰδικὸ ἔμπειρο ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσι ἔργου Μηχανικόν, μετὰ ἀπὸ ἀπόφασιν τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς. Οἱ μελέτες ποὺ συντάσσονται ἀπὸ τρίτους, θεωροῦνται ἀπὸ τὴν Τεχνικὴ Ὑπηρεσία καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν προϊσταμένη Ἀρχή.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσι Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας γιὰ τὴν ἐκτέλεσι Ἐκκλησιαστικῶν ἔργων στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Λευκάδος καὶ Ἰθάκης καθορίζονται ὡς κάτωθι:

1. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης.

2. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ποὺ στελεχώνεται ἀπὸ τοὺς Μηχανικούς:

- α. Ζωὴ Μικρώνη. Πολιτικὸ Μηχανικὸ καὶ
- β. Ἀπόστολο Ζαβιτσάνο. Πολιτικὸ Μηχανικὸ.

Τοῦ πρώτου ὀριζόμενου ὡς Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποῖα ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

Ἡ παρούσα πράξι νὰ δημοσιευθεῖ στὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Λευκάδα 26-8-2004

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΛΕΥΚΑΔΟΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ

Ἀρμοδιότητες Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας

Ἐκπονεῖ τὶς μελέτες τῶν τεχνικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἔργων, παρακολουθεῖ, ἐλέγχει καὶ ἐγκρίνει τὶς μελέτες ποὺ ἐκπονοῦν ἰδιῶτες Μηχανικοὶ γιὰ τὰ ἔργα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐπιβλέπει καὶ ἐλέγχει τὶς κατασκευές, ἐπισκευές καὶ συντηρήσεις ἔργων Αὐτῆς ποὺ ἐκτελοῦνται εἴτε μὲ Ἀνάδοχο εἴτε μὲ Αὐτεπιστασία, σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ Καν. 55/1974 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὶς συμπληρωματικὲς τῶν ἀντιστοίχων Νόμων 716/1977 καὶ 1418/1984 μετὰ τῶν ἐκτελεστικῶν τοὺς προεδρικῶν Διαταγμάτων καὶ τῶν συμπληρωματικῶν καὶ τροποποιητικῶν αὐτῶν Νόμων ὅπως ἰσχύουν ἕως σήμερα.

Τμήματα Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας

A1. Τμῆμα Σχεδιασμοῦ, Ἐκπόνησις, Παρακολούθησις Μελετῶν καὶ Προδιαγραφῶν

Τὸ τμῆμα ἀσχολεῖται μὲ τὸν σχεδιασμό, ἐκπόνησι ἢ προκήρυξι, ἐπίβλεψι καὶ παραλαβὴ μελετῶν καθὼς καὶ ἡ σύνταξι προδιαγραφῶν γιὰ τὰ ἔργα (τεχνικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ) ποὺ πρόκειται νὰ ἐκτελεσθοῦν ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη.

Συνοπτικὰ οἱ ἀρμοδιότητες τοῦ τμήματος περιγράφονται ὡς ἐξῆς:

- Ἐκπόνησι προτάσεων προγραμμάτων ἔργων καὶ μελετῶν.
- Ἐκπόνησι μελετῶν καὶ προδιαγραφῶν μελετῶν.
- Διαδικασίες πρόσκλησις ἐκδήλωσις ἐνδιαφέροντος γιὰ ἀνάθεσι μελετῶν.
- Ἀξιολόγησι, ἐπιλογὴ μελετῶν.
- Ἐλεγχος, ἐπίβλεψι, διασφάλισι τῆς ποιότητις τῶν συντασσόμενων μελετῶν καὶ τήρησι τοῦ συμβατικοῦ χρονοδιαγράμματος.
- Παραλαβὴ μελετῶν.
- Σύνταξι τεχνικῶν δελτίων ἔργων.
- Σύνταξι μηνιαίων δελτίων παρακολούθησις.
- Σύνταξι τριμηνιαίων δελτίων παρακολούθησις.
- Σύνταξι ἐκθέσεων παρακολούθησις καὶ ἀξιολόγησις ἔργων.
- Παρακολούθησι καὶ καταγραφὴ τῆς κατάστασις τῶν ἀκινήτων.

A2. Τμήμα Δημοπρατήσεων, Συντηρήσεων και Ἐπιβλέψεων Ἔργων

Τὸ τμήμα ἀσχολεῖται μὲ τὴν Δημοπράτηση καὶ παρακολούθηση, τεχνικὴ ὑποστήριξη, ἐπίβλεψη καὶ ἔλεγχος τῶν ἔργων καὶ συντηρήσεων (τεχνικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν) ποὺ ὑλοποιοῦνται ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Λευκάδος καὶ Ἰθάκης.

Ἡ κατασκευὴ τῶν ἔργων δυνατὸν νὰ γίνεται εἴτε μὲ ἐπιλογὴ Ἀναδόχου (Δημοπράτηση) εἴτε μὲ Αὐτεπιστασία.

Συνοπτικὰ τὸ παραπάνω τμήμα ἔχει τὶς ἐξῆς ἀρμοδιότητες:

A. Ὁργάνωση Ἐργολαβίας – Ἐπιλογὴ Ἀναδόχου

- Ἐλεγχος ποιότητων προμετρήσεων ὑλικῶν καὶ ἔργασιων.
- Ἐλεγχος καὶ ἀναπροσαρμογὴ ἄρθρων καὶ ἀναλυτικῶν τιμολογίων.
- Ἐλεγχος καὶ ἀναπροσαρμογὴ τῶν προϋπολογισμῶν κατασκευῆς.
- Σύνταξη τευχῶν Δημοπράτησης.
- Διαδικασία Δημοπράτησης Ἔργων.
- Ἀξιολόγηση Ἀναδόχου, Ἀξιολόγηση ὑφισταμένου ἐργατικοῦ δυναμικοῦ. Ἀξιολόγηση ἐπιμέρους Ὑπεργολάβων στὴν περίπτωση Αὐτεπιστασίας.
- Σύνταξη Συμβάσεων-Συμφωνητικῶν.
- Παραλαβὴ καὶ ἔλεγχος ἐγγυητικῶν ἐπιστολῶν.
- Προετοιμασία Ἐργοταξίου (Χάραξη, ὀριοθέτηση, δειγματοληπτικές τομές κ.λ.π.).
- Ἐγκατάσταση καὶ ἐνημέρωση Ἀναδόχου ἢ Ὑπεργολάβων (Αὐτεπιστασία).
- Ἐρευνα καὶ πρόσληψη ἐπὶ πλέον ἐργατικοῦ δυναμικοῦ.
- Ἀξιολόγηση ἀγορᾶς καὶ προμήθεια τοῦ ἐπιπλέον ἀπαιτούμενου ἐξοπλισμοῦ.

B. Ἐγκατάσταση καὶ προετοιμασία ἐργοταξίου

- Ἐλεγχος Ἀναδόχου γιὰ ἐξασφάλιση τῶν ἀπαραίτητων ἀδειῶν, ἐγκρίσεων, ἀναγγελιῶν ἀπὸ τὶς ἀρμόδιες ὑπηρεσίες.
- Ἐλεγχος καὶ ἐγκριση Χρονοδιαγράμματος-Ὁργανογράμματος Ἀναδόχου.
- Μελέτη καὶ σύνταξη Χρονοδιαγράμματος-Ὁργανογράμματος στὰ ἔργα ποὺ ἐκτελοῦνται μὲ Αὐτεπιστασία.

- Ἐλεγχος ποιότητας καὶ πιστότητας ὑλικῶν, ἐργαστηριακοὶ ἔλεγχοι.
- Ἐλεγχος πηγῶν λήψεως ὑλικῶν.
- Ἐλεγχος στελέχωσης καὶ Τεχνικῆς κατάρτισης συνεργείων κατασκευῆς.
- Ἐλεγχος μέτρων ἀσφαλείας καὶ φύλαξης ἐργοταξίου.
- Καθορισμὸς διακίνησης καὶ ἀποθήκευσης ὑλικῶν καὶ μηχανημάτων.
- Μελέτη καὶ καθορισμὸς ὑφισταμένων πηγῶν ἐνεργείας γιὰ ἐργοταξιακὴ χρῆση.
- Ἐγκριση μελέτης Ἀναδόχου γιὰ τὴν ἐγκατάσταση εἰδικοῦ μηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ.

Στὴν περίπτωση ἐκτέλεσης ἔργου μὲ Αὐτεπιστασία.

- Ἐξασφάλιση τῶν ἀπαραίτητων ἀδειῶν, ἐγκρίσεων, ἀναγγελιῶν ἀπὸ τὶς ἀρμόδιες ὑπηρεσίες.
- Ἀναλυτικὴ παρουσίαση καὶ ἐπεξήγηση τῆς διαδικασίας παραγωγῆς τοῦ ἔργου στοὺς ἐμπλεκόμενους.
- Καθορισμὸς τοῦ μηχανισμοῦ παραγγελίας, διακίνησης καὶ ἀποθήκευσης ὑλικῶν καὶ μέσων κατασκευῆς.
- Θέσπιση μέτρων ἀσφαλείας καὶ φύλαξης ἐργοταξίου.
- Μελέτη καὶ καθορισμὸς ὑφιστάμενων πηγῶν ἐνεργείας γιὰ ἐργοταξιακὴ χρῆση.
- Ἐπιμέρους μελέτες γιὰ τὴν ἐγκατάσταση εἰδικοῦ μηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ.
- Ἐπιμερισμὸς ἐργασιῶν καὶ στελέχωση μὲ τὰ ἀντίστοιχα συνεργεῖα κατασκευῆς.
- Ἐξασφάλιση καὶ τακτοποίηση τῶν καταλυμάτων τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ.
- Καθορισμὸς ἡμερήσιου προγράμματος διαβίωσης ἐργατῶν.

Γ. Ἀνάπτυξη ἐργασιῶν κατασκευῆς

- Γνωμοδότηση ἐπιμερισμοῦ ἐργασιῶν καὶ στελέχωσης τῶν ἀντίστοιχων συνεργείων κατασκευῆς.
- Ἐπίβλεψη τῶν ἐκτελούμενων ἐργασιῶν (καθημερινή).
- Ἐπιμέτρηση τῶν ἐκτελούμενων ἐργασιῶν (καθημερινή).
- Σύνταξη καθημερινοῦ ἀναλυτικοῦ ἡμερολογίου παρακολούθησης ἐργασιῶν.
- Σύνταξη ἐβδομαδιαίου φύλλου ἀναφορᾶς προόδου ἐργασιῶν.

- Ἡλεκτρονική παρακολούθηση καὶ ἐπεξεργασία τῆς προόδου ἐργασιῶν καὶ κοστολογίων (Project Management).
 - Ὁργάνωση βασικῶν πληροφοριῶν ἔργου.
 - Ἀνάπτυξη ἐργασιῶν ἔργου.
 - Ὁργάνωση διάρκειας καὶ συσχετίσεων ἐργασιῶν.
 - Προσθήκες ἐργασίας, διαγράμματα Gant (πληροφορίες χρόνου) καὶ Pert (πληροφορίες, συσχετίσεις ἐργασιῶν).
 - Ἐξέταση ἐπιπέδων λεπτομέρειας.
 - Ὁργάνωση βασικῶν ἡμερολογίων ἔργου ἀπὸ ἄποψη πόρων.
 - Ἐξέταση κόστους.
 - Διευθέτηση περιορισμῶν χρόνου.
 - Διευθέτηση ἀνταγωνισμῶν πόρων.
 - Προγραμματισμὸς καὶ κόστος.
 - Ἐπεξεργασία παρακολούθηση ἐργασιῶν μὲ τὰ διαγράμματα Gant καὶ Pert.
 - Ἐλεγχος προόδου ἐργασιῶν.
 - Ἐπισκόπηση τῆς διαδικασίας ἐλέγχου.
 - Ἀλλαγὴ τῆς διάρκειας ἐργασιῶν, ἀπαλοιφὴ καθυστερήσεων.
 - Εὕρεση καὶ ἀλλαγὴ τῶν περιορισμῶν ἐργασίας.
 - Ἀναπρογραμματισμὸς ἐργασιῶν ποὺ ἔχουν καθυστερήσει.
 - Σύγκριση τρέχοντος χρονοδιαγράμματος μὲ τὸ πλάνο ἀναφορᾶς καὶ ἐμφάνιση ἐνδιάμεσου πλάνου.
 - Ἐξειδίκευση τῆς ἀναφορᾶς ἐργασίας – Γραφήματα.
 - Σχεδιαστικὴ ὑποστήριξη ἐπεξήγησης κατασκευαστικῶν λεπτομερειῶν.
 - Ἀντιμετώπιση παρεκκλίσεων ἀπὸ τὴ μελέτη σὲ συνεργασία μὲ τοὺς ἐπιβλέποντες μελετητές.
 - Ἔρευνα ἀγορᾶς γιὰ τὴν βελτιστοποίηση ὑλικῶν καὶ τεχνικῶν κατασκευῆς.
 - Καθορισμὸς Νέων Ἐργασιῶν καὶ Νέων Τιμῶν Μονάδος.
 - Ἐλεγχος καὶ ἔγκριση Ἀναλυτικῶν Ἐπιμετρήσεων Ἀναδόχου.
 - Ἐλεγχος καὶ ἔγκριση Π.Π.Α.Ε. Ἀναδόχου.
 - Ἐλεγχος καὶ ἔγκριση Ἀνακεφαλαιωτικῶν Πινάκων Ἀναδόχου.
 - Ἀναπροσαρμογὴ χρονοδιαγράμματος καὶ ὀργανογράμματος.
 - Μελέτη, σύνταξη καὶ ἔγκριση Συμπληρωματικῶν Συμβάσεων μὲ τὸν Ἀνάδοχο.
 - Τμηματικὴ παραλαβὴ ὀλοκληρωμένων φάσεων τοῦ ἔργου.
 - Ὁριστικὴ παραλαβὴ τοῦ ἔργου.
- Ἡ Διεύθυνση τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας ἀσκεῖται ἀπὸ στέλεχος μὲ τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα τὰ ἀπαιτούμενα ἀπὸ τὶς κείμενες διατάξεις περὶ Δημοσίων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐπιπλέον ἔχοντα: Δίπλωμα Μηχανικοῦ Α.Ε.Ι. μὲ 10ετὴ ἀποδεδειγμένη ἐμπειρία σὲ μελέτες καὶ ἐπιβλέψεις τεχνικῶν ἔργων, ἄρτια γνῶση μιᾶς ξένης γλώσσας κατὰ προτίμηση τῆς Ἀγγλικῆς καὶ ἄρτια γνῶση χρήσης καὶ προγραμμάτων ἠλεκτρονικοῦ ὑπολογιστή.

Λευκάδα 26 Αὐγούστου 2004

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΣΑΜΟΥ ΚΑΙ ΙΚΑΡΙΑΣ**ΠΡΑΞΙΣ 1****«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σάμου καὶ Ἰκαρίας»**

Τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως κατὰ τὴν Συνεδρίαν ἔχοντας ὑπ' ὄψην:

Α. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Β. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 8/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν».

Γ. Τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων.

Δ. Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὸ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμο 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν Ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίους Ἐπενδύσεις, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς Ἐπενδύσεις τοῦ ΓΔ Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίξεως καὶ ἄλλων συναφῶν Ἐπενδύσεων.

Ε. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1243/806/28-04-2004 ἐγκύκλιο σημεῖωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς Τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις».

Ἀποφασίζει τὴ σύστασιν Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σάμου καὶ Ἰκαρίας καὶ ὀρίζει τὰ κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχή, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σάμου καὶ Ἰκαρίας.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σάμου καὶ Ἰκαρίας.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σάμου καὶ Ἰκαρίας.

4. Ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν. Ἐπιπλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ, δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ εἰς ἕτερα πρόσωπα, ιδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ συμβάσεως ὠρισμένου ἔργου ἢ ὠρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ καλυφθοῦν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

5. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸ Συμβούλιο τῆς οἰκίας Νομαρχίας, τὸ ὁποῖον γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακουφάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων διέπει τὰς καταρτιθησομένας Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ἰσχύος τῶν διατάξεων του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωνία, αίτινες τυχόν νὰ προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια Δικαστήρια, μὲ βάσιν τὴν καθ' ὕλην καὶ τόπον ἀρμοδιότητα, ὅπως αὕτη ὀρίζεται ἀπὸ τὸ Κ.Π.Α., μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς Προδικασίας, ὅπως αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ἀποφαινομένου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμης τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ σύνταξις Μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δὲ θεώρησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτῆς.

9. Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων, αἱ συνταχθεῖσαι μελέται, ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν διακήρυξιν.

10. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νὰ συντάξῃ καὶ νὰ ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς Μελέτας, δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, καὶ μετὰ εἰσήγησιν τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου. Αἱ Μελέται, αἱ ὁποῖ-

αι συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς. Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Σάμου καὶ Ἰκαρίας καθορίζεται ὡς κάτωθι:

α. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σάμου καὶ Ἰκαρίας.

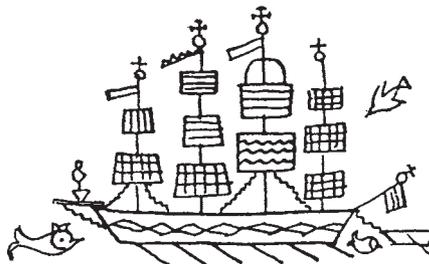
β. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, Σάμου καὶ Ἰκαρίας ἡ ὁποία στελεχώνεται ἐκ τῶν Μηχανικῶν, α) κ. Ἐμμανουὴλ Μογιού, β) κ. Γεωργίας Παπαργυροῦ τοῦ πρώτου ὀριζομένου ὡς Πρίσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ καὶ ὡς ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

Ἡ παροῦσα πράξις νὰ δημοσιευθεῖ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Σάμος 21-6-2004

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Μ.Σ.

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΥΣΕΒΙΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ἄριθ. Πρωτ. 351

Ἐν Ἰωαννίνοις τῆ 24ῃ Ἰουνίου 2004

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ ἀριθ. 285

«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων»

1. Τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων ἔχον ὑπ' ὄψιν:

α. Τὸν Ν. 590/1977 *Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*, ἄρθρον 29 παρ. 1.

β. Τὸν ὑπ' ἀριθ. 8/1978 Κανονισμὸν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος *Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν*.

γ. Τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῆ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων.

δ. Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας ὅπως αὐτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Ν. 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὅποια χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίους Ἐπενδύσεις καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίξεως.

ε. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1243/806/28-04-2004 ἐγκύκλιον σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος *Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερᾶς Μητροπόλεις*.

Ὅριζει τὰ ὡς κάτωθι

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων.

4. Ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὅποια ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν. Ἐπιπλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ, δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ εἰς ἕτερα πρόσωπα, Ἰδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ συμβάσεως ὠρισμένου ἔργου ἢ ὠρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν αἱ ὅποια δὲν δύνανται νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

5. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸν Συμβούλιον τῆς οἰκίας Νομαρχίας, τὸ ὁποῖον γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακυψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων διέπει τὰς καταρτισθησομένας Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μη-

τροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ἰσχύος τῶν διατάξεών του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωνίαι, αἵτινες τυχόν νὰ προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια Δικαστήρια, μὲ βάσιν τὴν καθ' ὕλην καὶ τόπον ἀρμοδιότητα, ὅπως αὕτη ὀρίζεται ἀπὸ τὸ ΚΠΑ, μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς Προδικασίας, ὅπως αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ Ν. 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ἀποφαινομένου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμης τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ σύνταξις μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δὲ θεωρησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτῆς.

9. Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων, αἱ συνταχθεῖσαι μελέται, ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν διακήρυξιν.

10. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νὰ συντάξῃ καὶ νὰ ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς Μελέτας, δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς. Αἱ μελέται, αἱ ὁποῖαι συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ

τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένην Ἀρχὴν.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Ἰωαννίνων καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων.

2. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἡ ὁποία στελεχώνεται ἐκ τῶν Μηχανικῶν:

α. κ. Ὁρέστου Μπρίκου, Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ.

β. κ. Ζήκου Ἐλένης, Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ

τοῦ πρώτου ὀριζομένου ὡς Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη νὰ δημοσιευθῇ στὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 24ῃ Ἰουνίου 2004

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ

† Ο ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ ΝΙΓΡΙΤΗΣ

ΠΡΑΞΙΣ 326/13

«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρῶν καὶ Νιγρίτης»

Τὸ περὶ ἡμᾶς Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτοῦ τῆς 30 Ἰουνίου τοῦ Σωτηρίου ἔτους 2004, ἔχον ὑπ' ὄψει:

α. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατι-κοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

β. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 8/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν».

γ. Τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων.

δ. Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὁργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμον 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίους Ἐπενδύσεις καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίξεως.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1243/806/28-04-2004, ἐγκύκλιο σημεῖωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις».

Ὅριζοι τὰ ὡς κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρῶν καὶ Νιγρίτης.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρῶν καὶ Νιγρίτης.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου, 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρῶν καὶ Νιγρίτης.

4. Ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ Μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν. Ἐπιπλέον κα-θήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ, δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ εἰς ἕτερα πρόσωπα, Ἰδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ συμβάσεως ὠρισμένου ἔργου ἢ ὀρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

5. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸ Συμβούλιο τῆς οἰκίας Νομαρχίας, τὸ ὁποῖο γνωματεῦει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεῦει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακουφάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων διέπει τὰς καταρτισθησομένας Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἰσχύος τῶν διατάξεων του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωνία, αίτινες τυχόν νά προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια Δικαστήρια, με βάσιν τὴν καθ' ὕλην καὶ τόπον ἀρμοδιότητα, ὅπως αὕτη ὀρίζεται ἀπὸ τὸ Κ.Π.Α., μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς Προδικασίας, ὅπως αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ἀποφαινόμενου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμης τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ σύνταξις μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δὲ θεώρησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτῆς.

9. Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων, αἱ συνταχθεῖσαι μελέται, ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν διακήρυξιν.

10. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νά συντάξῃ καὶ νά ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς Μελέτας, δύναται νά ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, καὶ μετὰ εἰσήγησιν τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου. Αἱ μελέται, αἱ ὁποῖαι, συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς

Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένην Ἀρχήν.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Σερρῶν καὶ Νιγρίτης καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρῶν καὶ Νιγρίτης.

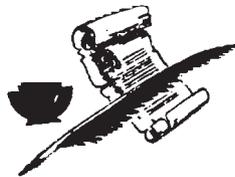
2. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἡ ὁποία στελεχώνεται ἐκ τῶν Μηχανικῶν: α. κ. Ἀντωνίου Παπαθεοδώρου, β. κ. Θωμᾶ Σιβρῆ τοῦ πρώτου ὀριζόμενου ὡς Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

Ἡ παρούσα πράξις νά δημοσιευθῇ εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Σέρρες 30 Ἰουνίου 2004

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
† Ο ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ ΝΙΓΡΙΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΕΒΕΖΗΣ**ΠΡΑΞΙΣ 4**

Ἔχον ὑπ' ὄψει:

α. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

β. Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 8/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν».

γ. Τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων.

δ. Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμον 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίας Ἐπενδύσεις καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίξεως.

ε. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1243/806/28-04-2004 ἐγκύκλιον σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις».

Ὅριζει τὰ ὡς κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης.

4. Ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν. Ἐπιπλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ, δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ εἰς ἕτερα πρόσωπα, Ἰδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ συμβάσεως ὠρισμένου ἔργου ἢ ὠρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολάβων, αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

5. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ν.1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ.609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸν Συμβούλιον τῆς οἰκίας Νομαρχίας, τὸ ὁποῖον γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακυψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων διέπει τὰς καταρτισθησομένας Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἰσχύος τῶν διατάξεων του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωνίαι, αἵτινες τυχόν θὰ προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια Δικα-

«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης»

στήρια, με βάση την καθ' ύλην και τόπον αρμοδιότητα, όπως αυτή ορίζεται από το Κ.Π.Α., μετά την εξάντληση της Προδικασίας, όπως αυτή προβλέπεται δια του Νόμου 1418/1984 και του Π.Δ. 609/1985, αποφαίνομενου επί των αιτήσεων θεραπείας, του Μητροπολιτικού Συμβουλίου, μετά γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου της Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ σύνταξις μελῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δὲ θεώρησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτῆς.

9. Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων, αἱ συνταχθεῖσαι μελέται, ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν διακήρυξιν.

10. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νὰ συντάξῃ καὶ νὰ ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς Μελέτας, δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, καὶ μετὰ εἰσῆγησιν τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου. Αἱ μελέται, αἱ ὁποῖαι συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς

Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένην Ἀρχήν.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης.

2. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὴν ὁποίαν στελεχῶνουν οἱ Μηχανικοί:

α. κ. Γεώργιος Πούλιος, Ἀρχιτέκτων·

β. κ. Κωνσταντῖνος Κίτσιος, Πολ. Μηχανικός·

Ὁ πρῶτος ὀρίζεται ὡς Προϊστάμενος τῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

Πρέβεζα, 20 Ἰουλίου 2004

Ὁ Μητροπολίτης
Ὁ Νικοπόλεως ΜΕΛΕΤΙΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ Ν. ΙΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ**ΠΡΑΞΙΣ 1****«Σύστασις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας»**

Τὸ περὶ ἡμᾶς Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μ. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας κατὰ τὴν Συνεδρίαν αὐτοῦ ἔχον ὑπ' ὄψει:

α) Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

β) Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 8/1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν».

γ) τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων.

δ) Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν Ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως αὐτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμον 1418/1984, τὸ Π.Δ.609/1985 καὶ τὸ Π.Δ.1985 καὶ τὸ Π.Δ.23/1993 διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίας Ἐπενδύσεις καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς ἐπενδύσεις τοῦ Γ' Κοινοτικοῦ Πλαισίου Στηρίξεως.

ε) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1243/806/28-04-2004 ἐγκύκλιο σημεῖωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ συστάσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις».

Ὅριζοι τὰ ὡς κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας.

2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ.609/1985, ὀρίζεται ἐπίσης τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας.

3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας.

4. Ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν καὶ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν. Ἐπιπλέον καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ, δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ εἰς ἕτερα πρόσωπα, Ἰδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ συμβάσεως ὠρισμένου ἔργου ἢ ὠρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

5. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ.609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸν συμβούλιο τῆς οἰκίας Νομαρχίας, τὸ ὁποῖο γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακυψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων διέπει τὰς καταρτισθησομένας Συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἰσχύος τῶν διατάξεων του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωνία, αίτινες τυχόν νά προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια Δικαστήρια, με βάσιν τὴν καθ' ὕλην καὶ τόπον ἀρμοδιότητα, ὅπως αὕτη ὀρίζεται ἀπὸ τὸ Κ.Π.Α., μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς Προδικασίας, ὅπως αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ.609/1985, ἀποφαινόμενου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνώμης τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ σύνταξις μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δὲ θεωρησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτῆς.

9. Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων, αἱ συνταχθεῖσαι μελέται, ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, δηλαδὴ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν διακήρυξιν.

10. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νά συντάξῃ καὶ νά ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς Μελέτας, δύναται νά ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, καὶ μετὰ εἰσήγησιν τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου. Αἱ μελέται, αἱ ὁποῖαι συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένην Ἀρχήν.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὀργάνωσις Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας.

2. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἡ ὁποία στελεχώνεται ἐκ τῶν Μηχανικῶν:

α) κ. Γεωργίου Λάζου.

β) κ. Εὐαγγέλου Θεοδωροπούλου.

τοῦ πρώτου ὀριζομένου ὡς Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

Ν. Ἰωνία 28-7-2004

Τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον
Ὁ Πρόεδρος
Ὁ Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ἄριθ. Πρωτ. 3482/2004

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22α Σεπτεμβρίου 2004

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐξαίρεσιν δι' ἐπιλογῆς –κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων»– πλήρῳσιν ἕξι (6) κενῶν θέσεων Ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, ἤτοι δύο (2) θέσεων Κατηγορίας ΠΕ, Κλάδου Διοικητικοῦ-Οἰκονομικοῦ, ἐπὶ βαθμοῖς Δ-Α, δύο (2) κενῶν θέσεων Κατηγορίας ΔΕ, Κλάδου Διοικητικοῦ-Λογιστικοῦ, ἐπὶ βαθμοῖς Δ-Α, μιᾶς (1) θέσεως Κατηγορίας ΔΕ, Κλάδου Ὀδηγῶν ἐπὶ βαθμῶ Δ-Α, καὶ μιᾶς (1) θέσεως Κατηγορίας ΥΕ, Κλάδου Κλητῆρων, ἐπὶ βαθμῶ Ε-Β, καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὅπως, ἐντὸς εικοσαήμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν ἡμερησίαν ἐφημερίδα Ἀθηνῶν «ΕΣΤΙΑΝ» ὑποβάλωσιν εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν (ὁδ. Ἀγ. Φιλοθέης 21), κατὰ τὰς ὥρας 10.00 ἕως 13.00' καθ' ἐκάστην, σχετικὴν αἴτησιν μετὰ συνημμένου Βιογραφικοῦ Σημειώματος. Εἰδικῶς διὰ τὴν μίαν θέσιν ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ, ἐπειδὴ θὰ διατεθῇ διὰ τὰς παγίους ἀνάγκας τοῦ Λογιστηρίου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, οἱ βουλόμενοι ἵνα καταλάβωσι ταύτην, δεόν ὅπως κέκτηνται πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῆς κατευθύνσεως ἡμεδαποῦ Πανεπιστημίου ἢ ὁμοιοβάθμου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ὡς ἄνω θέσεων δεόν, ἵνα ἔχωσι καὶ τὰ λοιπὰ δι' ἐκκλησιαστικὸν ὑπάλληλον προσόντα, ὡς ταῦτα ὀρίζονται ἐν τοῖς ἄρθροις 6 ἕως 13 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ (ΦΕΚ 48/3-4-1978 τ. Α').

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἀγίου Νικολάου Μυτιλήνης Β' θέσεως,
Ἀγίου Νικολάου Πλωμαρίου Β' θέσεως καὶ
Ἀγίας Παρασκευῆς Σταυροῦ,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ

Προκηρύξεις
Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς
Ἀθηνῶν

Ἱερῶν Μητροπόλεων:
Μυτιλήνης
Νικοπόλεως
καὶ Πρεβέζης
Μονεμβασίας
καὶ Σπάρτης
Ἑλασσῶνος
Μεσογαίας
καὶ Λαυρεωτικῆς
Κίτρους καὶ Κατερίνης
Τρίκκης καὶ Σταγῶν
Κεφαλληνίας
Κασσανδρείας
Νικαίας
Νεαπόλεως
καὶ Σταυρουπόλεως
Θεσσαλιώτιδος
καὶ Φαναριοφερσάλων

Κλητήριον Ἐπίκριμα
Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Ἑδέσσης, Πέλλης
καὶ Ἀλμωπίας

ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 5ῃ Ἰουλίου 2004

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἰ. ναοῖς

Ἁγίου Νικολάου Πλωμαρίου,

Ἁγίου Συμεῶν Μυτιλήνης καὶ

Ἁγίου Γεωργίου Πολυχνίτου

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς αὐτὰς θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 15ῃ Ἰουλίου 2004

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Γεωργίου Ἁγίου Γεωργίου Φιλιππιάδος,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀκροποταμιάς Ἴαρτης,

Κοιμήσεως Θεοτόκου Γαλατᾶ Πρεβέζης,

Ἁγίου Κωνσταντίνου Ἡλιοβουνίων Πρεβέζης,

Ἁγίου Βασιλείου Καμαρίνας Πρεβέζης,

Ἁγίου Γεωργίου Κορυφούλας Πρεβέζης,

Μεταμορφώσεως Σωτήρος Ν. Κερασούντας

Πρεβέζης,

Ἁγίου Νικολάου Ν. Σινώπης Πρεβέζης,

Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Παχυκαλάμου Ἴαρτης καὶ

Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Χανόπουλου Ἴαρτης, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Πρεβέζῃ τῇ 14ῃ Ἰουλίου 2004

† Ὁ Νικοπόλεως ΜΕΛΕΤΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Ἀγόριανης,

Ἁγίας Βαρβάρας Καστρίου,

Τριῶν Ἱεραρχῶν Χάρακος,

Ζωοδόχου Πηγῆς Ἀγριάνων,

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Φαρακλοῦ,

Ἁγίου Κων/νου καὶ Ἐλένης Καστανέας Βοιῶν καὶ

Προφήτου Ἡλία Κονιδίτης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 19ῃ Ἰουλίου 2004

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἐλασσῶνος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Δολίχης,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανο-
νικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς
δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαι-
τούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω
κενῆς θέσεως.

Ἐν Ἐλασσώνι τῇ 19ῃ Ἰουλίου 2004

† Ὁ Ἐλασσώνος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38,
παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973,
γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς
ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέ-
σεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἰ. ναοῖς

Ἀναλήψεως Κυρίου Κορωπίου καὶ
Ζωοδόχου Πηγῆς Παιανίας-Ἀττικῆς

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Δια-
κονικὰς αὐτὰς θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ.
2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ
Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προ-
σόντα, ὅπως ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς
παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολο-
γητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Σπάτοις τῇ 21ῃ Ἰουλίου 2004

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ.
2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ'
ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεραῆς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν
Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πλη-
ρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημε-
ρίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Κοιμήσεως Θεοτόκου Περιβολάκια Ραφήνας,
Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Καμαρίζης,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Ραφήνας,

Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Γλυκῶν Νερῶν,
Υψώσεως Τιμίου Σταυροῦ,

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Καλυβίων,

Ἁγίας Παρασκευῆς Λαυρίου,

Ἁγίου Γεωργίου Κερατέας καὶ
Κοιμήσεως Θεοτόκου Κίτσι,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανο-
νικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς
δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαι-
τούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέ-
ρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Σπάτοις τῇ 21ῃ Ἰουλίου 2004

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Κίτρους καὶ Κατερίνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38,
παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973,
γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς
ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέ-
σεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῷ Ἁγ. Νικολάου Λε-
πτοκαρυᾶς Πιερίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα κα-
ταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ
ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν,
Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικά καὶ
νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς δημοσι-
εύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμέ-
να δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Κατερίνῃ τῇ 5ῃ Αὐγούστου 2004

† Ὁ Κίτρους καὶ Κατερίνης ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ.
2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ'
ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεραῆς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν
Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πλη-
ρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερί-
ου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίου Ἀθανασίου Χαϊδεμένης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανο-
νικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς
δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαι-
τούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω
κενῆς θέσεως.

Ἐν Τρικάλοις τῇ 10ῃ Αὐγούστου 2004

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΑΛΕΞΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Κεφαλληνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 του ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἱεραγίας Θεοτόκου Σπαρτιῶν,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Ἀργοστολίῳ τῆ 9ῃ Αὐγούστου 2004

† Ὁ Κεφαλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Κεφαλληνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως Ἱεροδιακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῷ Εὐαγγελιστρίας-Αναλήψεως Ἀργοστολίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ του ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀργοστολίῳ τῆ 26ῃ Αὐγούστου 2004

† Ὁ Κεφαλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Κεφαλληνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 του ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου

τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἱεραγίας Θεοτόκου Περατάτων,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Ἀργοστολίῳ τῆ 27ῃ Αὐγούστου 2004

† Ὁ Κεφαλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Κασσανδρείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἰ. ναοῖς

Ἁγίου Γεωργίου Βασιλικῶν καὶ

Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Περαιᾶς,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς αὐτὰς θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Πολυγύρῳ τῆ 24ῃ Αὐγούστου 2004

† Ὁ Κασσανδρείας ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Νικαίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 του ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἱψώσεως Τιμίου Σταυροῦ Αἰγάλεω καὶ

Ἁγίου Γεωργίου Περάματος,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαι-

τούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Νικαίᾳ τῆ 1ῃ Σεπτεμβρίου 2004

† Ὁ Νικαίας ΑΛΕΞΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῷ Ἀγ. Νικολάου Ἀξιού, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Νεαπόλει τῆ 15ῃ Σεπτεμβρίου 2004

† Ὁ Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ζωοδόχου Πηγῆς Ραχούλας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καρδίτῃ τῆ 20ῃ Σεπτεμβρίου 2004

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Πρὸς τὸν

Πρεσβύτερον π. Σπυριδῶνα Δολιανίτην

Ἐφημέριον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου - Βαλτοχωρίου

(Ἀγνώστου Διαμονῆς)

Καλοῦμεν σὲ ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου π. Στυλιανοῦ Βατοπούλου, Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγ. Παντελεήμονος - Χαλκηδόνας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐδέσεως, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας, ἐνεργούντος ὡς Ἀνακριτοῦ συνωδὰ τῆ ὑπ' ἀριθμ. 411/10-6-2004 ἐντολῆ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐδέσεως, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. ΙΩΗΛ καὶ δυνάμει τῶν ἄρθρων 55 καὶ 110 τοῦ Ν. 5383/1932 «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς ἐνώπιον αὐτῶν διαδικασίας», ὡς οὗτος ἰσχύει κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 44 παρ. 1 τοῦ Ν. 590/1997 «περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἐν Χαλκηδόνι - Ν. Θεσ/νίκης καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγ. Παντελεήμονος τῆ 26ῃ Αὐγούστου 2004, ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος Πέμπτη καὶ ὥρα 18.30' μ.μ. προκειμένου ἵνα ἀπολογηθῆς ἐπὶ τῇ αὐτογνώμονι παραιτήσῃ ἐκ τῆς ἱερατικῆς σου ιδιότητος καὶ ἐγκατάλειψιν δι' ἄγνωστον λόγον, ἄνευ ἀδείας, τῆς ἐνορίας Βαλτοχωρίου, ἀπὸ τῆς 15ῃς Μαρτίου ἕως τὴν σήμερον, ἀδικήμασι σαφῶς προβλεπομένοις καὶ ρητῶς τιμωρουμένοις ὑπὸ τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων ἘΒ' τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων, Ι' τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ΙΣΤ' τῆς ἐν Σαρδικῇ τοπικῆς Συνόδου.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανισέως σου, θέλει ἐνεργηθῶσι κατὰ σοῦ τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 62 καὶ 112 τοῦ Ν. 5383/1932 ὡς ταῦτα ἰσχύουσι κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 44 παρ. 1 τοῦ Ν. 590/1997, διατασσόμενα.

Ὁ Ἀνακριτῆς

Πρωτοπρεσβύτερος

Στυλιανὸς Βατόπουλος

Ὁ Γραμματεὺς

Πρεσβύτερος

Παναγιώτης Βογιατζῆς